

คำอธิบาย

พ.ร.บ.

ระเบียบข้าราชการพลเรือน

พ.ศ. ๒๕๑๘

พร้อมด้วย

พระราชกฤษฎีกา กฏ ก.พ. ระเบียบและหนังสือเวียน ก.พ.

กับ

ทางปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

โดย จีระภา รัตนวิบูลย์

จัดพิมพ์จำหน่ายโดย

บริการสวัสดิการ ก.พ.
สำนักงาน ก.พ.

โทร. ๒๘๑-๕๕๕๕

พิมพ์ครั้งที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๙)

ราคาเล่มละ ๔๕ บาท

351.167

๑๓๗

ด.๑

คำอธิบาย

พ.ร.บ.

ระเบียบข้าราชการพลเรือน

พ.ศ. ๒๕๑๘

พร้อมด้วย

พระราชกฤษฎีกา กฏ ก.พ. ระเบียบและหนังสือเวียน ก.พ.

กับ

ทางปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

โดย จิระภา รัตนวิบูลย์

จัดพิมพ์จำหน่ายโดย

บริการสวัสดิการ ก.พ.
สำนักงาน ก.พ.

โทร. ๒๘๑-๙๕๕๕

พิมพ์ครั้งที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๙)

ราคาเล่มละ ๕๕ บาท

คำนำ

เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้ยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ไปแล้ว โดยได้แก้ไขปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์และระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือนหลายประการ เพื่อให้การบริหารงานบุคคลมีความคล่องตัวยิ่งขึ้น เช่น ได้ยกเลิกชั้นประจำตัวข้าราชการ เปลี่ยนมาใช้ระดับตำแหน่งแทน การบริหารงานบุคคลที่เคยผูกพันอยู่กับชั้นประจำตัวข้าราชการ จึงต้องเปลี่ยนมาถือตำแหน่งเป็นหลักแทน ซึ่งขัดหยุ่นและคล่องตัวกว่าเดิม นอกจากนี้ ยังได้มีหลักการใหม่ๆ เพิ่มเติมขึ้นมาอีกหลายเรื่อง เช่น กำหนดใหม่ผู้แทนกลุ่มข้าราชการเป็นที่ปรึกษาของ อ.ก.พ. กรม อ.ก.พ. จังหวัด หรือ อ.ก.พ. ทหารนาท อ.ก.พ. กรม กำหนดให้ข้าราชการมสทรรองทุกชั้นได้เป็นต้น เมอเป็นเช่นนี้ จึงอาจทำให้ผู้ปฏิบัติงานบริหารงานบุคคล หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน มีปัญหาข้อขัดข้องหรือข้อข้องใจสงสัยในทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ได้ เพราะเป็นของใหม่ ยังไม่คุ้นเคย

บริการสวัสดิการ ก.พ. จึงได้จัดพิมพ์หนังสือคำอธิบายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เรียงมาตรา เล่มนี้ขึ้น เพื่อประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติงานบริหารงานบุคคลของทางราชการ ตลอดจนหน่วยงานที่ได้ออปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และระเบียบปฏิบัติของทางราชการ และเพื่อประโยชน์สำหรับใช้ในการเตรียมตัวสอบบรรจุหรือสอบเลื่อนตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตลอดจนเพื่อประโยชน์แก่ผู้สนใจศึกษาโดยทั่วไปด้วย

คุณจิระภา รัตนวิบูลย์ ผู้เขียนหนังสือเล่มนี้ เป็นผู้ได้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน มาจนถึง ๑๐ ปีเศษ ซึ่งนับได้ว่าเป็นผู้เกี่ยวกับเจตนารมณ์ ปัญหา และทางปฏิบัติ ของกฎหมายดังกล่าวเป็นอย่างดี

ในการพิมพ์ครั้งต่อไปจะได้ นำปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่ ก.พ. ได้พิจารณามิมีมติเป็นบรรทัดฐานแนวทางปฏิบัติไว้แล้วมาตีพิมพ์ไว้ด้วย

บริการสวัสดิการ ก.พ. หวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือนตามสมควร

บริการสวัสดิการ ก.พ.

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๑๘

คำนำของผู้เขียน

นับตั้งแต่ประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นต้นมาใน
บริการสวัสดิการ ก.พ. ได้มีความตั้งใจที่จะให้มีการจัดทำประมวลปัญหาและทางปฏิบัติตามพระราช-
บัญญัติฉบับนั้น เพื่อเป็นการเผยแพร่วิทยการด้านระเบียบข้าราชการพลเรือนแก่ผู้สนใจทั่วไป แต่
การที่จะจัดทำประมวลปัญหาดังกล่าวให้สมบูรณ์ทุกแห่งทุกมุมนั้น จำเป็นต้องใช้เวลานาน ประกอบกับ
เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้มีความชำนาญในด้านนี้หลายท่านมีราชการประจำต้องทำเป็นการด่วนอีกมากมาย
บริการสวัสดิการ ก. พ. จึงได้ขอให้ข้าพเจ้าจัดทำคำอธิบายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๑๘ ขึ้น เพื่อจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนราชการต่าง ๆ ได้ใช้ประกอบการปฏิบัติราชการ และ
เป็นการเผยแพร่วิทยการด้านระเบียบข้าราชการพลเรือนแก่ผู้สนใจโดยทั่วไป และจะได้มีการพิจารณา
ปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

ในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ ข้าพเจ้าได้นำพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.
๒๕๑๘ มาเปรียบเทียบกับเห็นความแตกต่างกัน และเหตุผลในการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไว้ด้วย ส่วน
ความเห็นเกี่ยวกับมาตราต่าง ๆ นั้น ในส่วนใด ก.พ. ได้พิจารณามติไว้แล้ว ข้าพเจ้าก็ได้แจ้งให้
ทราบไว้ด้วยแล้ว นอกจากนี้ยังได้รวบรวมพระราชกฤษฎีกา กฏ ก.พ. ระเบียบและหนังสือเวียน ซึ่ง
ออกตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ พร้อมทั้งคำอธิบายในส่วนที่ควรจะได้ทราบรวมไว้ในมาตราที่เกี่ยวข้อง
ด้วย

หวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ราชการและผู้สนใจโดยทั่วไปได้บ้าง

จรภา รัตนวิบูลย์

(จรภา รัตนวิบูลย์)

สำนักงาน ก.พ.

พฤษภาคม ๒๕๑๘

	หน้า
มาตรา ๑๐	องค์ประชุม ก.พ. และการลงมติ ๔๔
มาตรา ๑๑	อ.ก.พ. วิสามัญต่าง ๆ ๔๕
	กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ว่าด้วยการเลือกข้าราชการพลเรือน เข้าร่วมเป็น อ.ก.พ. วิสามัญ ฯ ๔๗
มาตรา ๑๒	สำนักงาน ก.พ. เลขานุการ ก.พ. และหน้าที่ของสำนักงาน ก.พ. ๔๘
มาตรา ๑๓	ใหม่ อ.ก.พ. สามัญประจำกระทรวง ทบวง กรม และจังหวัด ๕๐
มาตรา ๑๔	องค์ประกอบ และหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง ๕๑
มาตรา ๑๕	องค์ประกอบ และหน้าที่ อ.ก.พ. สำนักนายกรัฐมนตรี ๕๓
มาตรา ๑๖	องค์ประกอบ และหน้าที่ อ.ก.พ. ทบวง ๕๔
มาตรา ๑๗	องค์ประกอบ และหน้าที่ : อ.ก.พ. ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและ ไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง : อ.ก.พ. ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้า ส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และ : อ.ก.พ. ราชบัณฑิตยสถาน ๕๔
มาตรา ๑๘	องค์ประกอบ และหน้าที่ : อ.ก.พ. กรม : อ.ก.พ. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการ กระทรวง : อ.ก.พ. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการ ทบวง ๕๖
มาตรา ๑๙	องค์ประกอบ และหน้าที่ อ.ก.พ. จังหวัด ๕๗
มาตรา ๒๐	อ.ก.พ. กระทรวงหรือทบวง ที่ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม ๕๘
มาตรา ๒๑	ผู้แทนกลุ่มข้าราชการพลเรือน ๕๘
มาตรา ๒๒	องค์ประชุมของ อ.ก.พ. วิสามัญ และ อ.ก.พ. สามัญ และการลงมติ ๕๘

ลักษณะ ๒

บททั่วไป

	หน้า	
มาตรา ๒๓	ประเภทข้าราชการพลเรือน	๕๕
มาตรา ๒๔	คุณสมบัติทั่วไปและการยกเว้นคุณสมบัติ กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ว่าด้วยโรค แบบใบรับรองแพทย์	๖๒ ๖๗ ๖๘
มาตรา ๒๕	อัตราเงินเดือน และการจ่ายเงินเดือน	๖๕
มาตรา ๒๖	เงินสะสม ระเบียบการหักเงินเดือนข้าราชการไว้เป็นเงินสะสม	๗๓ ๗๖
มาตรา ๒๗	เงินเพิ่มตำแหน่งประจำต่างประเทศ หรือตำแหน่งมีเหตุพิเศษ	๘๐
มาตรา ๒๘	เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว	๘๐
มาตรา ๒๙	วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการ และการลาหยุดราชการ	๘๐
มาตรา ๓๐	เครื่องแบบ หนังสือเวียน ก.ร.ม. ว. ๑๑๓ เรื่อง การแต่งเครื่องแบบของข้าราชการ	๘๑ ๘๒
มาตรา ๓๑	บำเหน็จบำนาญ	๘๓

ลักษณะ ๓

ข้าราชการพลเรือนสามัญ

หมวด ๑

การกำหนดตำแหน่งและการให้ได้รับเงินเดือน

มาตรา ๓๒	การกำหนดตำแหน่ง	๘๔
มาตรา ๓๓	มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หนังสือเวียน ก.พ. ว. ๓๒ เรื่อง การเทียบคุณสมบัติเฉพาะ ฯ หนังสือ ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๕/๕๐๑๘๗ เรื่อง การกำหนดตำแหน่งข้าราชการ	๘๗ ๘๘ ๘๘

	หน้า
มาตรา ๓๔ ข้อตำแหน่งในการบริหาร	๕๗
มาตรา ๓๕ ตำแหน่งผู้บังคับบัญชา	๕๗
มาตรา ๓๖ การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง	๕๘
มาตรา ๓๗ เงินเดือนของผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง	๕๘
กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ว่าด้วยการให้ข้าราชการได้รับเงินเดือน	
สูงกว่าหรือต่ำกว่าชนตาหรือสูงกว่าชนสูง	๑๐๔
หนังสือเวียน ก.พ. ว. ๓๖ เรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตร	
วิชาชีพ	๑๐๗
.. .. ว. ๓๗ เรื่อง การปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการ	
ที่ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าชนตา	๑๐๕
.. .. ว. ๓๘ เรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตร	
วิชาชีพ	๑๑๑
.. .. ว. ๑ เรื่อง การรับรองปริญญา	๑๑๒
.. .. ว. ๒ เรื่อง การรับรองประกาศนียบัตรวิชาชีพของ	
กระทรวงศึกษาธิการ	๑๑๔

หมวด ๒

การบรรจุและการแต่งตั้ง

มาตรา ๓๘ การบรรจุและแต่งตั้งโดยการสอบแข่งขัน	๑๑๖
มาตรา ๓๙ คุณสมบัติของผู้สมัครสอบแข่งขัน	๑๑๗
มาตรา ๔๐ ผู้ดำเนินการสอบแข่งขัน หน่วยสอบ หลักสูตรวิธีดำเนินการสอบ	
การตัดสิน การขึ้นบัญชี และการยกเลิกบัญชี	๑๑๘
หนังสือเวียน ก.พ. ว. ๑๕ เรื่อง หลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับ	
การสอบแข่งขัน	๑๒๐

	หนังสือเวียน ก.พ. ว. ๓๑ เรื่อง การสอบแข่งขัน การสอบคัดเลือก และคัดเลือกเพื่อเลื่อนตำแหน่ง	๑๕๒
	,, ,, ว. ๓๕ เรื่อง การคัดเลือกเลื่อนตำแหน่งสำหรับผู้เคยสอบเลื่อนชั้นได้ตามกฎหมายเก่า	๑๕๓
	การคัดเลือกเลื่อนตำแหน่งสำหรับผู้เคยสอบเลื่อนตำแหน่งได้ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่งและเงินเดือน ๆ (หนังสือสำนักงาน ก.พ.)	๑๕๕
มาตรา ๕๑	เลื่อนตำแหน่งโดยสอบแข่งขัน ต้องเรียงตามลำดับที่	
	เลื่อนตำแหน่งโดยสอบคัดเลือก หรือคัดเลือก ไม่ต้องเรียงตามลำดับที่	๑๕๖
มาตรา ๕๒	การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญ	๑๕๖
	หนังสือเวียน ก.พ. ว. ๑๕ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการโอนข้าราชการ	๑๕๐
มาตรา ๕๓	การโอนพนักงานเทศบาล และการโอนข้าราชการตามกฎหมายอื่น	๑๕๒
มาตรา ๕๔	ได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๔๕, ๕๐ หรือ ๕๒ ไปแล้ว มาตราว่าขาดคุณสมบัติ	๑๕๓
มาตรา ๕๕	การบรรจุผู้ออกไปรับราชการทหารกลับเข้ารับราชการ	๑๕๓
	หนังสือเวียน ก.พ. ว. ๒๐ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการบรรจุผู้ไปรับราชการทหารกลับเข้ารับราชการ	๑๕๕
มาตรา ๕๖	บรรจุผู้ไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีกลับเข้ารับราชการ	๑๕๕
	หนังสือเวียน ก.พ. ว. ๒๑ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการบรรจุผู้ไปปฏิบัติงานตามมติ ค.ร.ม. กลับเข้ารับราชการ	๒๐๑
มาตรา ๕๗	ข้าราชการพลเรือนกลับเข้ารับราชการ	๒๐๔
	หนังสือเวียน ก.พ. ว. ๒๒ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการบรรจุผู้ออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการ	๒๐๗
มาตรา ๕๘	พนักงานเทศบาล และข้าราชการตามกฎหมายอื่นกลับเข้ารับราชการ	๒๑๐
มาตรา ๕๙	ได้รับบรรจุตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง, ๔๒, ๔๓, ๔๓, ๕๕, ๕๖, ๕๗ และ ๕๘ ไปแล้ว มาตราว่าขาดคุณสมบัติ	๓๑๒

	หน้า
มาตรา ๖๐ รักษาการในตำแหน่ง	๒๑๓
มาตรา ๖๑ ประจํากระทรวง ทบวง กรม กอง จังหวัด	๒๑๔
กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการ ประจํากระทรวง ฯ	๒๑๖

หมวด ๓
การเล่นเงินเดือน

มาตรา ๖๒ หลักการเล่นเงินเดือน	๒๒๐
มาตรา ๖๓ ผู้มออำนาจสั่งการเล่นเงินเดือน	๒๒๐
หนังสือ ก.พ. ตอบข้อหารือ เรื่อง การเล่นเงินเดือนข้าราชการ	๒๒๒
หนังสือเวียน ค.ร.ม. ว. ๑๑๐ เรื่อง การเล่นเงินเดือนข้าราชการ เป็นกรณีพิเศษ	๒๒๓
หนังสือเวียน ก.พ. ว. ๒๓ เรื่อง การเล่นเงินเดือนข้าราชการ	๒๒๔
„ „ ว. ๒๓ เรื่อง „ „	๒๒๖
หนังสือเวียน ค.ร.ม. ว. ๑๓๕ เรื่อง การมออำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด พิจารณาความดีความชอบประจำปี	๒๒๘
มาตรา ๖๔ การเล่นเงินเดือนผู้ต่งแก่ความตายในหน้าที่	๒๒๙
หนังสือเวียน ค.ร.ม. น.ว. ๔ เรื่อง ระเบียบการเล่นเงินเดือนข้าราชการ ผู้ต่งแก่ความตาย ฯ	๒๓๐
ระเบียบการเล่นเงินเดือนข้าราชการซึ่งต่งแก่ความตายเนื่องจากการ ปฏิบัติราชการในหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๐๖	๒๓๑
หนังสือเวียน ค.ร.ม. ว. ๑๕ เรื่อง ระเบียบการเล่นเงินเดือนข้าราชการ ผู้ต่งแก่ความตาย	๒๓๓
ระเบียบการเล่นเงินเดือนข้าราชการซึ่งต่งแก่ความตาย ฯ (ฉบับที่ ๒)	๒๓๔

หมวด ๔

วินัยและการรักษาวินัย

หน้า

มาตรา ๖๕	ผู้ผ่านวินัยต้องได้รับโทษ	๒๓๕
มาตรา ๖๖	ต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย	๒๓๕
มาตรา ๖๗	ต้องซื่อสัตย์สุจริต เทียงธรรม ห้ามอาศัยหน้าที่ราชการหาประโยชน์ และลักษณะที่เป็นผิดวินัยอย่างร้ายแรง	๒๓๕
มาตรา ๖๘	ต้องสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรี และลักษณะที่เป็นผิดวินัยอย่างร้ายแรง	๒๓๖
มาตรา ๖๙	ต้องสนใจรับทราบเหตุการณ์ และป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดแก่ประเทศชาติ	๒๓๗
มาตรา ๗๐	ต้องรักษาความลับของทางราชการ และลักษณะที่เป็นผิดวินัยอย่างร้ายแรง	๒๓๗
มาตรา ๗๑	ต้องปฏิบัติตามคำสั่งซึ่งส่งในหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ และลักษณะที่เป็นผิดวินัยอย่างร้ายแรง	๒๓๘
มาตรา ๗๒	ต้องไม่ทำการขามผู้บังคับบัญชา	๒๓๘
มาตรา ๗๓	ต้องไม่รายงานเท็จ และลักษณะที่เป็นผิดวินัยอย่างร้ายแรง	๒๓๘
มาตรา ๗๔	ต้องถือและปฏิบัติตามระเบียบแบบธรรมเนียมของทางราชการ	๒๓๘
มาตรา ๗๕	ต้องอุทิศเวลาให้แก่ราชการ และลักษณะที่เป็นผิดวินัยอย่างร้ายแรง	๒๓๘
มาตรา ๗๖	ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่ราชการ	๒๔๐
มาตรา ๗๗	ต้องสุภาพเรียบร้อย ต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และสงเคราะห์ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ ไม่ดูหมิ่น เทียงชดชยาม กดข้ หรือข่มเหงราษฎร และลักษณะที่เป็นผิดวินัยอย่างร้ายแรง	๒๔๐
มาตรา ๗๘	ห้ามหาประโยชน์อันอาจเป็นทางให้เสียความเทียงธรรม หรือเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่	๒๔๑

มาตรา ๘๕	ต้องไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอันมีลักษณะงานคล้ายคลึงกัน ในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท	๒๔๑
มาตรา ๘๖	ต้องไม่เป็นกรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง	๒๔๒
	หนังสือเวียน ก.ร.ม. น.ว. ๕๔ เรื่อง มารยาททางการเมืองของข้าราชการ	๒๔๓
	ระเบียบว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการพลเรือน	๒๔๔
มาตรา ๘๗	ต้องไม่ประพฤติชั่ว และลักษณะที่เป็นผิดวินัยอย่างร้ายแรง	๒๔๖
มาตรา ๘๘	ต้องส่งเสริมและดูแลระดับระวางให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามวินัย และพิจารณาโทษตามควรแก่กรณี ถ้าละเลยถือว่าผิดวินัย	๒๔๖
มาตรา ๘๙	โทษผิดวินัย	๒๔๗
มาตรา ๙๐	ดุลยพินิจในการลงโทษ	๒๔๗
มาตรา ๙๑	ว่ากล่าวตักเตือน ทำทัณฑ์บน ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน	๒๔๘
	กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ฯ	๒๔๘
มาตรา ๙๒	ให้ออก ปลดออก ไล่ออก และการตั้งคณะกรรมการสอบสวน	๒๕๐
	กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา	๒๕๖
มาตรา ๙๓	ความผิดชัดแจ้ง	๒๖๕
	กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง	๒๖๖
มาตรา ๙๔	อำนาจของกรรมการสอบสวน	๒๖๗
มาตรา ๙๕	ออกจากราชการไปแล้วไม่ว่ากรณีใด ยกเว้นตาย อาจถูกสั่งลงโทษ หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นอย่างอื่นได้	๒๖๗
มาตรา ๙๖	พักราชการ และให้ออกจากราชการไว้ก่อน	๒๖๘
	กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ว่าด้วยการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน	๒๖๙
มาตรา ๙๗	การลงโทษตามกฎหมายอื่น	๒๗๔

มาตรา ๕๒	ให้ส่งรายงานการลงโทษหรือการดำเนินการทางวินัยตามลำดับชั้น และ กรณีลงโทษ เพิ่มโทษ ลดโทษ หรือยกโทษ	๒๗๔
มาตรา ๕๓	ก.พ. มีอำนาจสอบสวนเพิ่มเติม หรือสอบสวนใหม่	๒๗๗

หมวด ๕

การออกจากราชการ

มาตรา ๕๔	กรณีออกจากราชการ	๒๗๘
	ระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ	๒๘๐
มาตรา ๕๕	ลาออก	๒๘๒
มาตรา ๕๖	ให้ออกรับบำเหน็จบำนาญ	๒๘๓
มาตรา ๕๗	ให้ออกหย่อนความสามารถ ประพฤติคนไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง หรือ บกพร่องในหน้าที่	๒๘๔
มาตรา ๕๘	ให้ออกมีมลทินหรือมัวหมอง	๒๘๕
มาตรา ๕๙	ให้ออกเพราะถูกจำคุก	๒๘๖
มาตรา ๑๐๐	ให้ออกไปรับราชการทหาร	๒๘๖
มาตรา ๑๐๑	การนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นตำแหน่ง	๒๘๖

หมวด ๖

การร้องทุกข์

มาตรา ๑๐๒	การร้องทุกข์	๒๘๗
	กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณา เรื่องร้องทุกข์	๒๘๘

หมวด ๗

การอุทธรณ์

มาตรา ๑๐๓	สิทธิอุทธรณ์	๒๙๐
-----------	--------------	-----

มาตรา ๑๐๔	การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน	๒๕๐
มาตรา ๑๐๕	การอุทธรณ์คำสั่งให้ออก ปลดออก ไล่ออก และกรณีนายกรัฐมนตรึ สั่งให้กลับเข้ารับราชการ	๒๕๐
	กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ว่าด้วยการอุทธรณ์และการ พิจารณาอุทธรณ์	๒๕๒
มาตรา ๑๐๖	อำนาจของ ก.พ. ในการพิจารณาอุทธรณ์	๒๕๔
มาตรา ๑๐๗	การฟ้องคดีต่อศาลปกครอง	๒๕๔

ลักษณะ ๔

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์

มาตรา ๑๐๘	ข้าราชการพลเรือนในพระองค์	๒๕๕
	พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๑๘	๒๕๖

ลักษณะ ๕

ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์

มาตรา ๑๐๙	ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์	๓๐๒
	พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์	๓๐๓

ลักษณะ ๖

ข้าราชการครู

มาตรา ๑๑๐	ข้าราชการครู	๓๐๕
	พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู	๓๐๖

ลักษณะ ๗

ข้าราชการตำรวจ

มาตรา ๑๑๑	ข้าราชการตำรวจ	๓๔๔
-----------	----------------	-----

ลักษณะ ๘

ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ

หน้า

มาตรา ๑๑๒	การบรรจุและการแต่งตั้ง และการห้ามโอน ห้ามบรรจุกลับ	๓๔๖
มาตรา ๑๑๓	การออกจากราชการ	๓๔๘

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๑๔	รับรองกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และ อ.ก.พ. วิสามัญต่าง ๆ	๓๔๕
มาตรา ๑๑๕	รับรองฐานะข้าราชการพลเรือนซึ่งไปเป็นข้าราชการการเมือง	๓๔๕
มาตรา ๑๑๖	รับรองฐานะข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๓	๓๔๕
	การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๓	๓๕๑
	ยกฐานะข้าราชการวิสามัญบางตำแหน่งเป็นสามัญ	๓๕๒
มาตรา ๑๑๗	ระหว่างที่ยังไม่กำหนดตำแหน่งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้ใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๓ ไปก่อน	๓๕๓
มาตรา ๑๑๘	ให้ ก.พ. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสับเปลี่ยนหน้าที่ ข้าย หรือโอนตำแหน่งนักบริหาร ตามมาตรา ๔๕ ภายในเวลาไม่เกินสามปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา	๓๕๔
มาตรา ๑๑๙	ระหว่างที่ยังไม่ตราพระราชกฤษฎีกา กฎ ก.พ. ข้อยบังคับ หรือระเบียบให้นำของเดิมมาใช้ไปพลางก่อน	๓๕๔
มาตรา ๑๒๐	สิทธิการฟ้องคดีต่อศาลปกครองจะเกิดขึ้นเมื่อมีศาลปกครองแล้ว	๓๕๕

- มาตรา ๑๒๑ ทางปฏิบัติในกรณีทำผิดวินัย หรือให้ออกจากราชการเกิดอยู่ก่อนวันที่กำหนดตำแหน่งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ๓๕๖
- มาตรา ๑๒๒ ทางปฏิบัติสำหรับกรณีที่อยู่ระหว่างดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๗ ๓๕๗
- หนังสือเวียน ก.พ. ว. ๒๕ เรื่อง กำหนดการบางเรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินการหรือเคยดำเนินการได้ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๗ ๓๕๘
- หนังสือเวียน ก.พ. ว. ๓๐ เรื่อง การใช้ผลการสอบแข่งขันหรือสอบ กัดเลือก ๓๖๑
- มาตรา ๑๒๓ ทางปฏิบัติสำหรับกรณีที่เคยดำเนินการได้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๗ ๓๖๒

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการพลเรือน

พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๘
เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้ารัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๑๘”

คำอธิบาย

มาตรา ๑ ๑ ขอพระราชบัญญัติ

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

คำอธิบาย

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ นี้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๖ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ที่บัญญัติว่าให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไปนั้น ใช้
บังคับเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ซึ่งได้แก่เรื่องต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบของ ก.พ. จะต้องเป็นไปตามมาตรา ๖ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ตั้งแต่วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ เป็นต้นไป กล่าวคือ มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ก.พ. เลขาธิการ ก.พ. เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง แต่สำหรับกรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนั้น บทเฉพาะกาลมาตรา ๑๑๔ ได้บัญญัติให้คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบกำหนด ๒ ปี นับแต่วันที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง (กรรมการข้าราชการพลเรือนชุดสุดท้ายตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๑๗ จึงอยู่ในตำแหน่งต่อไปได้อีกจนถึงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๑๘)

๒. ผู้ที่เป็นข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ (ยกเว้นข้าราชการการเมืองและข้าราชการพลเรือนวิสามัญ) จะมีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ตั้งแต่วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ เป็นต้นไป (มาตรา ๑๑๖)

๓. ข้าราชการพลเรือนวิสามัญประจำผู้ดำรงตำแหน่งตุลาการ จะ มีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตั้งแต่วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ (มติ อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้าราชการในการประชุมครั้งที่ ๑๓/๒๕๑๘ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๘)

๔. ข้าราชการพลเรือนวิสามัญประจำผู้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. ได้พิจารณาเห็นว่าทำหน้าที่อย่างเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ จะได้เปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตั้งแต่วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ (มติ อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้าราชการในการประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๑๘ เมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๑๘)

นอกจากนี้ บทบัญญัติในมาตรา ๒ ยังมีผลอีก ๒ ประการคือ

๑. ทำให้ ก.พ. สามารถเข้าไปกำหนดตำแหน่งในส่วนราชการต่าง ๆ ตามมาตรา ๓๒ ได้ตั้งแต่วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

๒. เป็นวันเริ่มต้นนับว่าจะครบ ๑ ปี หรือ ๓ ปี ตามมาตรา ๑๑๗ และมาตรา ๑๑๘ เมื่อใด โดยเริ่มนับหนึ่งตั้งแต่วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ อันเป็นวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สำหรับเรื่องเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลนั้นยังคงเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๑ เพราะมีบทเฉพาะกาลมาตรา ๑๑๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ บัญญัติให้ใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๑ ไปก่อน จนกว่า ก.พ. จะกำหนดตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ แล้วเสร็จ โดยมาตรา ๑๑๓ ได้บัญญัติไว้ด้วยว่า ก.พ. ต้องกำหนดตำแหน่งในส่วนราชการต่าง ๆ ให้แล้วเสร็จภายในเวลาไม่เกิน ๑ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๑๐๐๓/ว.๘ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๑๘) ซึ่ง ก.พ. ได้พิจารณา กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ในส่วนราชการต่าง ๆ (นอกจากในสำนักพระราชวัง สำนักราชเลขาธิการ กรมไปรษณีย์โทรเลข กรมตำรวจ และกระทรวงยุติธรรม) แล้วตั้งแต่วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘ ดังนั้น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงเริ่มมีผลใช้บังคับโดยสมบูรณ์ ตั้งแต่วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘ เป็นต้นไป (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๑๐๐๖/ว.๑๔ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘)

๑๔ มีนาคม ๒๕๑๘

เรื่อง วันเริ่มใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘
เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ)

ด้วยได้มีหลายส่วนราชการสอบถามว่า ตามที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ตั้งแต่วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ พร้อมทั้งมีบทเฉพาะกาล มาตรา ๑๑๗ กำหนดว่า "ในระหว่างที่ ก.พ. ยังมิได้กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๒ ในส่วนราชการใดให้นำพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนในส่วนราชการนั้นไปพลางก่อน ทั้งนี้ ไม่เกินหนึ่งนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา" นั้น พระราชบัญญัติฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้เมื่อใด

สำนักงาน ก.พ. ขอเรียนว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จะเริ่มมีผลบังคับใช้หลังจากที่ ก.พ. ได้กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๒ แล้ว ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๑๘ ในระหว่างนี้การบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือนต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ทุกประการ และหากพระราชบัญญัติฉบับใหม่จะมีผลใช้บังคับแน่นอนเมื่อใด สำนักงาน ก.พ. จะได้เรียนให้ทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **จินดา ณ สงขลา**
(จินดา ณ สงขลา)
เลขาธิการ ก.พ.

กองวิชาการ
โทร. ๘๒๑๘๒๘

ที่ สร ๑๐๐๖/ว.๑๔

สำนักงาน ก.พ.

๘ กันยายน ๒๕๑๘

เรื่อง การใช้บังคับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘
เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม และ จังหวัด)

ด้วยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๑๑๗ วรรค
หนึ่ง บัญญัติว่าในระหว่างที่ ก.พ. ยังมิได้กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๒ ในส่วน
ราชการใด ให้นำพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการ
พลเรือนในส่วนราชการนั้นไปพลางก่อน ทั้งนี้ ไม่เกินหนึ่งนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา นั้น

บัดนี้ ก.พ. ได้พิจารณากำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ในส่วนราชการต่าง ๆ นอกจากในสำนักพระราชวัง
สำนักราชเลขาธิการ กรมไปรษณีย์โทรเลข กรมตำรวจ และกระทรวงยุติธรรม ตั้งแต่วันที่ ๘ กันยายน
๒๕๑๘ ซึ่งสำนักงาน ก.พ. ได้เรียนมาเพื่อทราบแล้ว และในการนี้ ก.พ. ได้ออกกฎ ก.พ. และ
ระเบียบตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ แล้วด้วย ฉะนั้น ตั้งแต่วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘ เป็นต้นไป การบริหารงาน
บุคคลในส่วนราชการต่าง ๆ ที่ ก.พ. ได้กำหนดตำแหน่งแล้วจึงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เว้นแต่กรณีตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๑๒๑ กล่าวคือในเรื่องการ
ลงโทษและการให้ออกจากราชการ สำหรับข้าราชการพลเรือนที่มีกรณีกระทำผิดวินัยหรือกรณีพิเศษควร
ให้ออกจากราชการอยู่ก่อนวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘ ซึ่งเป็นวันที่ ก.พ. กำหนดตำแหน่งข้าราชการพล
เรือนตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ในส่วนราชการ
นั้น ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ต้องสั่งลงโทษหรือ
สั่งให้ออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ในขณะนั้น แต่สำหรับ
การสอบสวนพิจารณาต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ กล่าว
อีกนัยหนึ่งคือ ความผิดและโทษหรือเหตุที่จะสั่งให้ออกจากราชการต้องถือตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ในขณะเกิดเหตุ ส่วนการสอบสวนพิจารณาหรือวิธีพิจารณาต้องถือ

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ แต่ทั้งนี้สำหรับการสอบสวนพิจารณาหรือ
พิจารณา มีข้อยกเว้น ๒ ประการ คือ

๑. ถ้าเป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้สอบสวนโดยถูกต้องตามกฎหมายก่อนวันที่ ๕
กันยายน ๒๕๑๘ และยังไม่สอบสวนเสร็จ กรณีเช่นนั้นเฉพาะการสอบสวนไม่ต้องดำเนินการตาม
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้สอบสวนตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะ
สั่งให้สอบสวนนั้นต่อไปจนเสร็จ

๒. ถ้าเป็นกรณีที่ได้มีการสอบสวนพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมายเสร็จไปก่อนวันที่ ๕
กันยายน ๒๕๑๘ แล้ว การสอบสวนพิจารณานั้นก็เป็นอันใช้ได้ เช่นกรณีที่ได้มีการแต่งตั้งคณะ
กรรมการดำเนินการสอบสวนข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๘๔ และรายงาน อ.ก.พ. กระทรวง หรือ
อ.ก.พ. จังหวัดพิจารณาตามมาตรา ๘๕ (๑) หรือ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๑๗ และ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. จังหวัด แล้วแต่กรณี ได้พิจารณามีมติเห็นสมควร
ให้ไล่ออกจากราชการเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๑๘ แม้ในวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘ ซึ่งเป็นวันที่ ก.พ.
กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๑๘ ผู้บังคับบัญชาจะยังมีได้ออกคำสั่งไล่อื่นๆนอกราชการ มติของ อ.ก.พ. กระทรวง
หรือ อ.ก.พ. จังหวัดดังกล่าวก็ยังใช้ได้ ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๑๘ ต้องสั่งไล่อื่นๆนอกราชการตามมติของ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. จังหวัด
แล้วแต่กรณี

ส่วนการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ข้าราชการพลเรือนรัฐ
พาณิชย์ ข้าราชการตำรวจ และข้าราชการรัฐการสังกัดกระทรวงยุติธรรม ยังคงเป็นไปตาม
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ได้แจ้งให้จังหวัดและกรมต่าง ๆ ได้
ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) **จินดา ณ สงขลา**
(จินดา ณ สงขลา)
เลขาธิการ ก.พ.

กองวินัยและนิติการ
โทร. ๘๑๕๔๕๑

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๓)
- (๒) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๕๕
- (๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๕๕
- (๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๒
- (๕) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒
- (๖) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๕
- (๗) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐
- (๘) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๑
- (๘) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๒
- (๑๐) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๕ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕
- (๑๑) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๕๘ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕
- (๑๒) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๖
- (๑๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๑๗
- (๑๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๑๗

บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัด หรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

คำอธิบาย

(ไม่จำเป็นต้องอธิบาย)

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนในกระทรวงทบวงกรมฝ่ายพลเรือน และหมายความรวมถึงข้าราชการตำรวจซึ่งกรมตำรวจสั่งแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจ โดยได้รับเงินเดือนจากผู้ว่าจ้างด้วย

“กระทรวง” หมายความว่า ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวงด้วย

“รัฐมนตรีเจ้าสังกัด” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีว่าการทบวง และหมายความว่า นายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาสำนักนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และไม่สังกัดกระทรวง หรือ ทบวงด้วย

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและปลัดทบวงด้วย

“กรม” หมายความว่า ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

“อธิบดี” หมายความว่า หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

คำอธิบาย

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติ นี้ ดังนั้น ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการอัยการ ข้าราชการฝ่ายรัฐสภา และข้าราชการการเมือง จึงไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้ เพราะไม่ได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามพระราช บัญญัตินี้

สำหรับ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย นี้ แม้จะมีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือนในมหาวิทยาลัยแยกไปต่างหาก แต่ในพระราชบัญญัตินี้มีข้อความว่า “ข้าราชการ พลเรือนในมหาวิทยาลัย” ว่าหมายถึงอะไร ขณะนี้จึงยังมีปัญหาว่าข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย จะเป็นข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือไม่ (โปรดคอยติดตาม มติ ก.พ. ต่อไป)

สำหรับข้าราชการตุลาการในกรมอัยการ แม้จะไม่อยู่ในความหมายของนิยามคำว่า “ข้าราชการพลเรือน” แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๐๓ ก็ได้บัญญัติไว้ใน มาตรา ๘ ว่า “ให้ข้าราชการตุลาการเป็นข้าราชการพลเรือน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ พลเรือน และให้ใช้กฎหมายนี้บังคับแก่ข้าราชการตุลาการทุกประการ”

ข้อสังเกต ตั้งแต่วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔ ซึ่งเป็นวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๕๐๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑) ยังมีเคยได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงได้มีบทเฉพาะกาลมาตรา ๑๑๖ บัญญัติรับรองให้ข้าราชการดังกล่าวเป็นข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ด้วย แต่ยังมีได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เพราะการกำหนดตำแหน่งเพ่งแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘ เมื่อ ก.พ. กำหนดตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ แล้ว ผู้ต่อมาตามมาตรา ๔๔ จึงต้องแต่งตั้งให้ข้าราชการดังกล่าวดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดต่อไป

“กระทรวง” หมายความว่า รวมถึง ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง ด้วย ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง ได้แก่ สำนักนายกรัฐมนตรีตามข้อ ๕ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๑๕

เดิมคํานิยามตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้คำว่า “กระทรวง” หมายความว่า รวมถึงส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง ตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวงทบวงกรมด้วย แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ตัดความทขดเส้นใต้ออก เพราะเห็นว่าไม่จำเป็นต้องอ้างถึง

“รัฐมนตรีเจ้าสังกัด” หมายถึง

- ๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
- ๒. รัฐมนตรีว่าการทบวง
- ๓. นายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาสำนักนายกรัฐมนตรี
- ๔. นายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และไม่

สังกัดกระทรวงหรือทบวง ซึ่งได้แก่สำนักพระราชวัง สำนักราชเลขาธิการ และสำนักงาน ค.ต.ง. ตามข้อ ๓๑ ข้อ ๓๒ และข้อ ๓๓ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๑๕

๕. รัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง ซึ่งได้แก่ราชบัณฑิตยสถานซึ่งอยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อสังเกต

๑. เดิมมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ใช้คำว่า "นายกรัฐมนตรี ในตำแหน่ง บัญคับบัญชาสำนักนายกรัฐมนตรี" แต่พระราชบัญญัติใหม่ใช้คำว่า นายกรัฐมนตรีในฐานะ เป็นผู้บัญชาสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อให้เหมือนกับความตอนท้าย

๒. เดิมอรรถกถาหมายปรับปรุงกระทรวงทบวงกรมด้วย แต่พระราชบัญญัติใหม่ตัดออก เพราะไม่จำเป็นต้องอ้าง

๓. เดิม "รัฐมนตรีเจ้าสังกัด" หมายถึง ประธานรัฐสภาในฐานะเป็นผู้บัญชาสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาด้วย แต่พระราชบัญญัติใหม่ ตัดออก เพราะพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้แยกข้าราชการฝ่ายรัฐสภาออกจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนแล้ว

"ปลัดกระทรวง" มีค่านิยมเหมือนพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

เลขาธิการนายกรัฐมนตรี เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเลขาธิการ ก.พ. แม้ตำแหน่งจะเทียบเท่าตำแหน่งปลัดกระทรวง แต่ก็ไม่เป็นปลัดกระทรวงตามนิยามในตำแหน่งทั้ง ๖ นี้ อยู่ในนิยาม "อธิบดี"

"กรม" หมายความว่ารวมถึง ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ได้แก่สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานปลัดทบวง สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ค.ต.จ. เป็นต้น

"อธิบดี" หมายความว่ารวมถึง หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ด้วย

หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ได้แก่ปลัดกระทรวง ผู้อำนวยการสำนักผังเมือง เป็นต้น เพราะสำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักผังเมืองเป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม พึงสังเกตว่า ปลัดกระทรวงมี ๒ ฐานะ คือ เป็นทั้งปลัดกระทรวงและมีฐานะเป็นอธิบดี เพื่อให้มีอำนาจในการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการ ระดับ ๘ ลงมาในสำนักงานปลัดกระทรวงได้ เช่นเดียวกับอธิบดีด้วย

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

คำอธิบาย

(ไม่จำเป็นต้องอธิบาย)

ลักษณะ ๑

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนคณะหนึ่งเรียกโดยย่อว่า "ก.พ." ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานและกรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในหลักราชการซึ่งรับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอธิบดี หรือตำแหน่งที่เทียบเท่ามาแล้วและมีได้เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภา กรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง จำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน โดยต้องเป็นข้าราชการพลเรือนซึ่งรับราชการอยู่ไม่น้อยกว่าสามคน และให้มีเลขานุการ ก.พ. คนหนึ่งเป็นกรรมการ โดยตำแหน่งด้วย กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือน ถ้าออกจากราชการพลเรือน ให้พ้นจากตำแหน่ง

คำอธิบาย

ก.พ. หมายถึง คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ประกอบด้วย

๑. นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน

๒. กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

- จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน ไม่เกิน ๗ คน

- แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในหลักราชการซึ่งรับราชการ หรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอธิบดีหรือเทียบเท่า

- ไม่เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภา กรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

- ต้องเป็นข้าราชการพลเรือนซึ่งกำลังรับราชการอยู่ไม่น้อยกว่า ๓ คน

๓. เลขานุการ ก.พ. เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

มาตรฐานบัญญัติให้ต้องมีข้าราชการพลเรือนซึ่งรับราชการอยู่ร่วมเป็นกรรมการด้วย ไม่น้อยกว่าสามคน เพราะประสงค์จะให้ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนมา ร่วมเป็นกรรมการจะได้พิจารณาปัญหาได้ถูกต้องยิ่งขึ้น ถ้าออกจากราชการพลเรือนเมื่อใด ก็พ้นจาก การเป็นกรรมการทันที

ที่ใช้คำว่า “ถ้าออกจากราชการพลเรือนให้พ้นจากตำแหน่ง” โดยระบุคำ “พลเรือน” ต่อท้าย “ราชการ” ด้วย ไม่ใช่คำว่า “ออกจากราชการ” เฉย ๆ เพราะข้าราชการพลเรือนที่โอนไป เป็นทหาร จะไม่ถูกออกจากราชการตามมาตรา ๕๔ เป็นแต่เพียงออกไปจากราชการพลเรือนแล้วไป อยู่ในราชการทหารเท่านั้น ซึ่งจะทำให้จำนวนข้าราชการพลเรือนเหลือไม่ถึง ๓ คน จึงต้องเติมให้ชัดว่า “ออกจากราชการพลเรือน” เพื่อจะได้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนผู้อื่นแทนได้

เปรียบเทียบ

พ.ร.บ. ๒๔๘๗ (ม. ๖)

๑. นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ก.พ.
รองนายกรัฐมนตรีเป็นรองประธาน
๒. เลขาธิการ ก.พ. ไม่ได้เป็นกรรมการ
๓. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ อาจแต่งตั้งจาก ผู้ใดก็ได้

พ.ร.บ. ๒๕๑๘ (ม. ๖)

๑. นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ก.พ. ไม่มีรองประธาน ก.พ. (เพราะในกรณีที่ประธานไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ที่ประชุมก็สามารถ เลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานได้อยู่ แล้วตามมาตรา ๑๐)
๒. เลขาธิการ ก.พ. เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง (เพราะเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน ใน หน้าที่ของ ก.พ. ตามมาตรา ๑๒ (๑))
๓. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จะแต่งตั้งจากราชการ การเมือง สมาชิกวุฒิสภา กรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมืองไม่ได้ (สำหรับ ประธาน ก.พ. ไม่ห้าม เพราะนายกรัฐมนตรีใน

๔. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องรับราชการ หรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่า อธิบดี หรือเทียบเท่า
๕. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่บังคับว่าจะต้องมีข้าราชการพลเรือนซึ่งรับราชการอยู่ ร่วมเป็นกรรมการอยู่ด้วย
๔. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องรับราชการหรือเคยรับราชการตำแหน่งไม่ต่ำกว่า รองอธิบดี หรือเทียบเท่า (เพื่อให้มีโอกาสคัดเลือกบุคคลได้กว้างขวางยิ่งขึ้น)
๕. บังคับให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ข้าราชการพลเรือนอยู่ ไม่น้อยกว่าสามคน

มาตรา ๗ กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสองปี ถ้าตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนกำหนด ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนภายในกำหนดสามสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้ ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการแทนนั้น ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นกรรมการอีกก็ได้

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง กรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง กรรมการใหม่

คำอธิบาย

มาตรา ๗ เป็นเรื่องแต่งตั้งขอมกรรมการทวิาง ตามหลักการเดิมของพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗

วรรคท้ายเป็นความที่เพิ่มเติม เพื่อให้ ก.พ. สามารถดำเนินการต่อไปได้ไม่หยุดชะงัก

มาตรา ๘ ก.พ. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานบุคคล และการจัดระบบราชการพลเรือน

(๒) ออกกฎ ก.พ. ข้อบังคับ หรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎ ก.พ. เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

(๓) ศึกษาค้นคว้าปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้

(๔) ควบคุม ดูแล ตรวจสอบ แนะนำและชี้แจงเพื่อให้กระทรวงทบวงกรมปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ ให้มีอำนาจเรียกเอกสารและหลักฐานจากหน่วยราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ให้ผู้แทนหน่วยราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ข้าราชการหรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจงข้อเท็จจริง และให้มีอำนาจออกระเบียบให้กระทรวงทบวงกรมรายงานเกี่ยวกับการสอบ การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ ตลอดจนการรายงานเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในลักษณะ หน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งและเกี่ยวกับทะเบียนประวัติของข้าราชการพลเรือน ไปยัง ก.พ.

(๕) รายงานนายกรัฐมนตรีในกรณีที่ปรากฏว่ากระทรวงทบวงกรมไม่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติการโดยไม่เหมาะสม เพื่อนายกรัฐมนตรีจะได้มีคำสั่งให้ปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมตามที่ ก.พ. รายงาน

(๖) รายงานคณะรัฐมนตรีในกรณีที่ค่าครองชีพเปลี่ยนแปลงไปมาก หรือการจัดสวัสดิการสำหรับข้าราชการพลเรือนยังไม่เหมาะสม เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาในอันที่จะปรับปรุงเงินเดือนหรือเงินเพิ่มค่าครองชีพหรือสวัสดิการสำหรับข้าราชการพลเรือนให้เหมาะสม

(๗) จัดการสอบแข่งขัน หรือคัดเลือก เพื่อรับทุนของรัฐบาลในการศึกษาฝึกอบรม หรือทำงานตามความต้องการของกระทรวงทบวงกรมฝ่ายพลเรือน ในการนี้ ให้มีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับการดังกล่าว

(๘) ควบคุมและจัดการศึกษาของนักเรียนฝ่ายพลเรือนในต่างประเทศ ในการนี้ ให้มีอำนาจออกข้อบังคับ หรือระเบียบเพื่อควบคุมการศึกษา ความประพฤติ และการใช้จ่ายตลอดจนการกำหนดวินัยและการลงโทษ

(๘) รับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพเพื่อประโยชน์ในการบรรจุและการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน และกำหนดเงินเดือนที่ควรได้รับ

(๑๐) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ

(๑๑) รักษาทะเบียนประวัติของข้าราชการพลเรือน

(๑๒) ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่บัญญัติไว้ในมาตราอื่นแห่งพระราชบัญญัติ และกฎหมายอื่น

คำอธิบาย

อำนาจหน้าที่ของ ก.พ. เป็นอำนาจหน้าที่ในเรื่องเกี่ยวกับนโยบาย

(๑) “การบริหารงานบุคคล” ได้แก่การกำหนดตำแหน่งและการให้ได้รับเงินเดือน การบรรจุ และการแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์และการอุทธรณ์

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้ ก.พ. มีบทบาทและทำหน้าที่ในฐานะองค์การกลางบริหารงานบุคคลให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๗ กำหนดให้ ก.พ. มีหน้าที่หลักเพียงเป็นผู้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการให้ข้อเสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่รัฐบาลในเรื่องนโยบาย การบริหารงานบุคคล และดำเนินการอื่น ๆ ในฐานะองค์การกลางบริหารงานบุคคลตามแบบอย่างของต่างประเทศ จึงได้บัญญัติให้ ก.พ. มีบทบาทในการเพิ่มขึ้น

“การจัดระบบราชการพลเรือน” เช่น การแบ่งส่วนราชการ เป็นต้น

(๒) - จะออกกฎ ก.พ. ข้อยบังคับ หรือระเบียบใดต่อเมื่อมีบทบัญญัติให้ออกได้เช่นนั้น

- อะไรที่เป็นหลักเกณฑ์และมีความสำคัญพอ ๆ กับกฎหมาย จะออกเป็น กฎ ก.พ. ซึ่งได้แก่กฎ ก.พ. ตามมาตรา ๒๔ (๕) ว่าด้วยโรคที่ทำให้ขาดคุณสมบัติ, กฎ ก.พ. ตามมาตรา ๓๗ ว่าด้วยกรณีจะแต่งตั้งโดยให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่า หรือต่ำกว่าขั้นต่ำหรือสูงกว่าขั้นสูง, กฎ ก.พ. ตามมาตรา ๖๑ ว่าด้วยกรณีให้ประจำกระทรวงทบวงกรม กอง จังหวัด, กฎ ก.พ. ตามมาตรา ๖๒ ว่าด้วยหลักเกณฑ์

การเลื่อนเงินเดือน, กฎ ก.พ. ตามมาตรา ๘๕ วรรคท้าย ว่าด้วยอำนาจในการ
ส่งลงโทษ, กฎ ก.พ. ตามมาตรา ๘๖ วรรคท้าย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ
ที่เกี่ยวกับการสอบสวน, กฎ ก.พ. ตามมาตรา ๘๗ ว่าด้วยความผิดชัดแจ้ง,
กฎ ก.พ. ตามมาตรา ๘๐ วรรคท้าย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การส่งพักราชการ และให้
ออกจากราชการไว้ก่อน, กฎ ก.พ. ตามมาตรา ๑๐๒ วรรคท้าย และมาตรา ๑๐๔
วรรคท้าย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการร้องทุกข์และการอุทธรณ์ และการพิจารณา
ร้องทุกข์และอุทธรณ์

- อะไรที่เป็นแนวทางปฏิบัติ ให้ออกเป็นระเบียบหรือข้อบังคับ ซึ่งได้แก่ระเบียบ
ตามมาตรา ๘ (๔) ว่าด้วยให้รายงานเกี่ยวกับข้าราชการไปยัง ก.พ. และข้อบังคับ
ตามมาตรา ๘ (๘) ว่าด้วยการควบคุมนักเรียนในต่างประเทศ
- การออกข้อบังคับและระเบียบ ไม่ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพราะเป็นแต่
เพียงทางปฏิบัติ แต่การออกกฎ ก.พ. เป็นการวางหลักเกณฑ์ ซึ่งมีความสำคัญ
พอ ๆ กับกฎหมาย จึงต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา (แต่ตามพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๖ มาตรา ๑๑ ระเบียบก็ต้องประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาคด้วย)

(๓) เดิมมาตรา ๑๑ (๓) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๖
การตีความของ ก.พ. ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้วจึงใช้บังคับได้ตามกฎหมาย แต่
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ก.พ. ตีความแล้วใช้ได้เลย

(๔) เดิมมาตรา ๑๑ (๔) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.
๒๔๘๖ ให้ ก.พ. มีอำนาจควบคุมดูแลอย่างเดียว แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๑๘ เพิ่มอำนาจในการตรวจสอบและแนะนำเชิงด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้การควบคุมบังเกิดผล
อย่างสมบูรณ์และอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ส่งลงโทษหรือดำเนินการทาง
วินัยแก่ข้าราชการพลเรือนในเรื่องใดไปแล้ว ถ้ามีกรณี ก.พ. พิจารณาเห็นสมควรสอบสวนเพิ่มเติม
หรือสอบสวนใหม่เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ก็ให้ ก.พ. มีอำนาจสอบสวนเพิ่มเติมหรือสอบสวนใหม่
ในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น

คำว่าหน่วยราชการใน (๔) หมายความว่าถึงกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล หรือสุขาภิบาล ตามที่บัญญัติไว้เดิมในมาตรา ๑๑ (๔) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ๒๕๑๘ ใช้คำเรียกรวม ๆ ว่า "หน่วยราชการ"

คำ "รัฐวิสาหกิจ" ใน (๔) เป็นถ้อยคำที่เพิ่มขึ้นใหม่ หมายความว่ารัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ดังนี้

- (ก) องค์การของรัฐบาล หรือหน่วยธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ
- (ข) บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ
- (ค) บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและหรือรัฐวิสาหกิจตาม (ก) และหรือ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ
- (ง) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและหรือรัฐวิสาหกิจตาม (ค) และหรือ (ก) และหรือ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ
- (จ) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและหรือรัฐวิสาหกิจตาม (ง) และหรือ (ก) และหรือ (ข) และหรือ (ค) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

ความตอนท้ายของ (๔) เพิ่มขึ้น เพื่อให้ ก.พ. สามารถออกระเบียบสั่งให้กระทรวงทบวงกรมรายงานเกี่ยวกับข้าราชการได้ เช่น ในเรื่องการค้าเงินทางวินัย ก.พ. อาจออกระเบียบให้รายงานผลการสอบสวนทางวินัยให้ทราบเป็นระยะก็ได้ เป็นต้น

(๕) เป็นหลักการเดิมตามมาตรา ๑๑ (๕) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ เพียงแต่เติมคำ "เหมาะสมตามที่ ก.พ. รายงาน" เพิ่มไว้ตอนท้าย ทั้งนี้ เพื่อให้สัมพันธ์กับความตอนแรก กล่าวคือ กรณีไม่ปฏิบัติตามให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ นายกรัฐมนตรีก็จะสั่งให้ปฏิบัติให้ถูกต้อง ถ้าเป็นกรณีปฏิบัติไม่เหมาะสม นายกรัฐมนตรีก็จะสั่งให้ปฏิบัติให้เหมาะสมตามที่ ก.พ. รายงานทั้งสองกรณี

(๖) เพิ่มใหม่ในกรณีที่ค่าครองชีพเปลี่ยนแปลงไปมาก ก.พ. อาจพิจารณารายงานคณะรัฐมนตรีปรับปรุงเงินเดือนหรือเงินเพิ่มค่าครองชีพก็ได้ เงินเพิ่มค่าครองชีพนี้เป็นเงินประจำตัวบุคคล ซึ่งต่างกับเงินเพิ่ม ตามมาตรา ๒๑ ซึ่งเป็นเงินเพิ่มประจำตำแหน่ง

ที่ใช้คำว่า “ค่าครองชีพเปลี่ยนแปลงไปมาก” เพราะค่าครองชีพย่อมเปลี่ยนไปทุกวัน ไม่จำเป็นต้องปรับปรุงทุกครั้ง จะปรับปรุงก็ต่อเมื่อเปลี่ยนแปลงไปมาก

เพิ่มมาตรฐานขึ้น เพราะแต่เดิมหน่วยงานใด ๆ จะเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาปรับปรุง อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนก็ได้ เพราะไม่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะและ โดยที่เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับข้าราชการพลเรือน จึงควรให้ ก.พ. เป็นผู้มีส่วนรับผิดชอบ

(๗) มีหลักการแตกต่างไปจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

คิง

พ.ร.บ. ๒๔๘๗ (มาตรา ๑๑ (๒))

พ.ร.บ. ๒๕๑๘ (มาตรา ๘ (๗))

๑. จัดการสอบแข่งขันและสอบคัดเลือกเพื่อ รับทุนรัฐบาล

๑. จัดการสอบแข่งขันหรือคัดเลือกเพื่อรับทุนของ รัฐบาล

คัดสอบคัดเลือกเดิมออก เพราะการสอบ รับทุนต้องมีการแข่งขันกัน จึงใช้สอบแข่งขัน

เพิ่ม “คัดเลือก” เพราะเคยมีกรณีนักเรียน ทุนเล่าเรียนหลวงจบแล้วขอต่อทุนรัฐบาล เช่นนี้ ก.พ. ก็ได้อนุมัติให้คัดเลือกเพื่อรับทุนรัฐบาลได้

๒. ใช้คำว่า “ทุนรัฐบาล” ซึ่งหมายถึงทุน ค.พ.

๒. ใช้คำว่า “ทุนของรัฐบาล” เพื่อให้หมายถึงรวมถึง ทุนทุกชนิดซึ่งเป็นของรัฐบาล

สำหรับทุนเล่าเรียนหลวงนั้น ไม่ได้เป็นทุน ตามความต้องการของกระทรวงทบวงกรมใด และ ไม่มีสัญญาผูกมัดให้กลับมารับราชการ

๓. ใช้คำว่า “กำหนดหลักสูตรและวิธีการสอบ เพื่อรับทุนรัฐบาล”

๓. ใช้คำกว้าง ๆ ว่า “จัดการสอบ” ซึ่งรวมถึงจัดการ ทุกอย่างเกี่ยวกับการสอบ

๔. เจาะจงว่ารับทุนเพื่อไปศึกษาต่าง ประเทศ

๔. ไม่เจาะจงเฉพาะต่างประเทศ อาจรับทุนเพื่อศึกษา ในประเทศก็ได้

๕. เฉพาะไปศึกษา

๕. รวมทั้งไปศึกษา ฝึกอบรม และดูงานด้วย

๖. กรมตำรวจจัดการสอบเพื่อรับทุนเอง

๖. ก.พ. จัดสอบทั้งหมด

(๘) เพิ่มกำหนดเรื่องการใช้จ่ายของนักเรียนไว้ในระเบียบด้วย

ความตอนท้ายเดิมมาตรา ๑๑ (๖) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ บัญญัติว่า "ตลอดจนการกำหนดและลงทัณฑ์ทางวินัย โดยเรียกตัวกลับหรือตัดเงินค่าใช้สอยตามควรแก่กรณี" แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ บัญญัติกว้าง ๆ ว่า "ตลอดจนการกำหนดวินัยและการลงโทษ" ซึ่งทำให้ ก.พ. สามารถพิจารณาดำเนินการลงโทษทางวินัยได้ตามที่เห็นสมควรไม่ใช่เฉพาะเรียกตัวกลับ หรือตัดเงินค่าใช้สอยเท่านั้น

(๙) อำนาจตาม (๘) นี้ ก.พ. มีอยู่เต็มแล้ว ตามมาตรา ๕๓ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ แต่เห็นควรนำมาบัญญัติไว้ในข้อตัดเงินตามมาตรานี้

"รับรอง" หมายความว่าอยู่ในดุลยพินิจของ ก.พ. ถ้าไม่ได้มาตรฐานก็จะไม่รับรอง

(๑๐) เดิมมาตรา ๑๑ (๖) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ บัญญัติว่า กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสอบไม่เกินครั้งละ ๑๐๐ บาท แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เห็นว่า การระบุเฉพาะค่าธรรมเนียมสอบจะแคบไป ควรให้ ก.พ. มีอำนาจกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ได้ด้วยในอัตราที่เหมาะสม

(๑๑) เป็นหลักการเดิมตามมาตรา ๑๑ (๑) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ในทางปฏิบัติ ก.พ. มีหน้าที่รักษาทะเบียนตำแหน่งด้วย แต่ไม่ต้องบัญญัติไว้ในกฎหมาย เพราะเป็นเรื่องที่ ก.พ. ต้องจัดทำขึ้นเอง ไม่บังคับถึงกระทรวงทบวงกรมอื่น

(๑๒) หน้าที่ตามกฎหมายอื่น เช่น ควบคุมเกษียณอายุตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ เป็นต้น

หน้าที่ตามมาตราอื่น เช่น กำหนดตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ กำหนดหลักสูตรและวิธีการสอบแข่งขัน ตามมาตรา ๔๐ เป็นต้น

ระเบียบ ก.พ.

ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๑๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๒) และมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ก.พ. ออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามมาตรา ๕๔ (๑) และ (๕) จะออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ ๒ การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ หรือมาตรา ๑๐๐ ห้ามมิให้สั่งให้ออกย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่

(๑) การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๕๕ โดยปกติให้สั่งให้ออกตั้งแต่วันต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาดังที่สุด

(๒) การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๐๐ ให้สั่งให้ออกตั้งแต่วันไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

(๓) ในกรณีที่ได้มีการสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นให้ออกจากราชการตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๕๘ ก็ให้สั่งให้ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นในขณะที่ยังออกคำสั่งเดิม

(๔) กรณีใดมีเหตุสมควรสั่งให้ออกย้อนหลัง ก็ให้สั่งให้ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นได้

ข้อ ๓ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามมาตรา ๕๐ จะสั่งให้ออกตั้งแต่วันที่ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ออกตามความในมาตรา ๕๐

ข้อ ๔ การสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ห้ามมิให้สั่งให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่

ข้อบังคับ
สำนักงาน ก.พ.

(๑) ในกรณีที่เดิมคำสั่งให้พักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน เมื่อจะส่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ให้สั่งตั้งแต่วันที่พักราชการ หรือวันที่ให้ออกจากราชการไว้ก่อน แล้วแต่กรณี

(๒) การส่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ในกรณีความผิดละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีก ให้สั่งตั้งแต่วันที่ละทิ้งหน้าที่ราชการนั้น

(๓) การส่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ในกรณีกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษาศาลชั้นต้นให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยปกติให้สั่งตั้งแต่วันที่ต้องรับโทษอาญานั้น

(๔) ในกรณีที่เดิมการส่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการไปแล้ว ถ้าจะสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่ง การลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ในกรณีเช่นนี้ ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันออกจากราชการตามคำสั่งเดิม แต่ถ้าวันออกจากราชการตามคำสั่งเดิมไม่ถูกต้อง ก็ให้สั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องจากราชการตามกรณีนั้นในขณะที่ยังออกคำสั่งเดิม

(๕) ในกรณีที่เดิมการสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๘๖ มาตรา ๘๘ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๗ มาตรา ๘๘ มาตรา ๘๙ หรือมาตรา ๑๐๐ ไปแล้ว ถ้าจะสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ตามกรณีนั้นในขณะที่ยังออกคำสั่งเดิม

(๖) การส่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะต้องถูกสั่งนั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือได้รับอนุญาตให้ลาออกไปก่อนแล้ว ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันออกจากราชการนั้น

(๗) กรณีใดมีเหตุสมควรส่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการย้อนหลัง ก็ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นได้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

ระเบียบ ก.พ.

ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการ ของข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ก.พ. ออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เมื่อมีการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนให้ปฏิบัติตามระเบียบต่อไปนี้

(๑) การสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้าราชการพลเรือนซึ่งมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือการสั่งให้กลับเข้ารับราชการ ให้ผู้สั่งส่งสำเนาคำสั่งอย่างละ ๒ ชุด ไปยัง ก.พ. ภายในเจ็ดวันนับแต่วันออกคำสั่งนั้น

ในกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้รับรายงานเหตุที่ทำให้การสอบสวนไม่แล้วเสร็จภายในกำหนด ให้ส่งสำเนารายงานไปยัง ก.พ. ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานนั้น

เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ ได้พิจารณาสั่งลงโทษหรือไม่ลงโทษในเรื่องที่สอบสวนแล้ว ให้รายงานผลการพิจารณาไปยัง ก.พ. ภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้พิจารณาสั่งการ

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่ผู้บังคับบัญชาส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีอาญาโดยไม่ได้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ก็ให้แจ้งเหตุที่ไม่ได้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนนั้นไปยัง ก.พ. ภายในเจ็ดวันนับแต่วันส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีอาญา

(๒) การส่งรายงานการลงโทษหรือการดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง ให้ส่งภายในเจ็ดวันนับแต่วันสั่งลงโทษหรือได้รับรายงานการลงโทษ หรือการดำเนินการทางวินัยแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่มีการพิจารณาสั่งลงโทษ เพิ่มโทษ ลดโทษ หรือยกโทษ ตามมาตรา ๘๒ วรรคสอง ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานการลงโทษ

(๓) ให้กระทรวงทบวงกรมรายงานการลงโทษไปยัง ก.พ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันส่งลงโทษหรือได้รับรายงานการลงโทษ แล้วแต่กรณี

การรายงานการลงโทษไปยัง ก.พ. ให้แสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีความผิดให้ชัดเจน หากมีการดำเนินคดีอาญาก็ให้แจ้งไปด้วยว่าได้ดำเนินการไปอย่างไร ผลเป็นประการใด พร้อมทั้งส่งสำเนาคำสั่งลงโทษ ๒ ชุด และบันทึกกรณีความผิดและประวัติตามแบบท้ายระเบียบนี้ ๑ ชุด และในกรณีส่งลงโทษตามมาตรา ๘๖ ให้ส่งหลักฐานต่าง ๆ ไปด้วย

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวันเดียวกันหลายคน ให้ส่งรายงานการลงโทษรวมเป็นเรื่องเดียวกัน หรือถ้ารวมเป็นเรื่องเดียวกันไม่ได้ก็ให้แจ้งไปด้วยว่ามีผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วมด้วยบ้าง และเป็นข้าราชการอยู่ในสังกัดกระทรวงทบวงกรมใด ถูกส่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไปแล้วประการใดหรือไม่

ข้อ ๒ เมื่อมีการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนผู้ใดออกจากราชการตามมาตรา ๘๖ มาตรา ๘๘ หรือมาตรา ๘๘ ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๑

ข้อ ๓ เมื่อมีการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนผู้ใดออกจากราชการนอกจากที่ระบุไว้ในข้อ ๒ หรือส่งอนุญาตให้ข้าราชการพลเรือนผู้ใดลาออกจากราชการ ให้กระทรวงทบวงกรมส่งสำเนาคำสั่งอย่างละ ๓ ชุด ไปยัง ก.พ. ภายในเจ็ดวันนับแต่วันสั่งหรือวันอนุญาตให้ออกจากราชการหรือได้รับรายงานการสั่งให้ออกจากราชการ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ เมื่อข้าราชการพลเรือนผู้ใดตาย หรือพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ ให้กระทรวงทบวงกรมรายงานไปยัง ก.พ. ภายในเจ็ดวันนับแต่วันได้รับแจ้งหรือวันพ้นจากราชการ แล้วแต่กรณี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

แบบบันทึกกรณีความผิดและประวัติ

๑. ประวัติ ชื่อ.....
อายุตัว.....ปี อายุราชการ.....ปี ขณะเกิดเหตุดำรงตำแหน่ง.....
กรม.....กระทรวง.....รับเงินเดือนในระดับ.....
อัตรา.....บาท ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง.....กรม.....
กระทรวง.....รับเงินเดือนในระดับ.....อัตรา.....บาท
วุฒิ.....

๒. ข้อเท็จจริง มีกรณีต้องหาว่า.....
.....
.....
เหตุเกิดเมื่อ.....การสอบสวนได้ความโดยสรุปว่า.....
.....
.....
การกระทำผิดเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ คือ.....
.....
.....
.....

๓. ประวัติการถูกลงโทษ.....
.....
.....
.....

กรมหรือกระทรวง.....

ระเบียบ ก.พ.

ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน
และทะเบียนประวัติของข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ก.พ. ออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เมื่อได้มีการส่งบรรจุ แต่งตั้ง ให้ประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม
ประจำกอง ประจำจังหวัด หรือเลื่อนขั้นเงินเดือน แก่ข้าราชการพลเรือนผู้ใดไปแล้ว ให้กระทรวง
ทบวงกรมส่งสำเนาคำสั่งอย่างละ ๓ ชุด ไปยัง ก.พ. ภายในเจ็ดวันนับแต่วันออกคำสั่งนั้น

ในกรณีส่งบรรจุ ให้ส่งสำเนาคำสั่งพร้อมกับทะเบียนประวัติของข้าราชการพลเรือน
(ก.พ. ๑) ที่ได้กรอกรายการและตรวจสอบถูกต้องแล้วไปด้วย

ข้อ ๒ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดได้รับอนุญาตให้ไปศึกษา ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ในประเทศ
หรือต่างประเทศ ได้รับวุฒิเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้น สมรส หย่า เปลี่ยนชื่อตัว หรือเปลี่ยนชื่อสกุล
ให้กระทรวงทบวงกรมรายงานไปยัง ก.พ. ภายในเจ็ดวันนับแต่วันอนุญาตหรือวันได้รับแจ้ง แล้วแต่
กรณี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

๑๕ กันยายน ๒๕๑๘

เรื่อง ก.พ. ๗ แบบใหม่ และเพิ่มประวัติข้าราชการ

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๓/ว. ๖ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๑๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ตัวอย่าง ก.พ. ๗ แบบใหม่

๒. คู่มือการจัดทำ ก.พ. ๗ แบบใหม่

๓. ตัวอย่างเพิ่มประวัติข้าราชการ

๔. คู่มือการใช้เพิ่มประวัติข้าราชการ

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจกมติคณะรัฐมนตรีให้ยกเลิกการจัดทำสมุดประวัติข้าราชการสำหรับข้าราชการที่เข้ารับราชการใหม่ และให้ส่วนราชการจัดทำ ก.พ. ๗ ตามแบบและวิธีการที่คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงสมุดประวัติข้าราชการกำหนดขึ้นใหม่ และในส่วนราชการต่าง ๆ จัดให้มีเพิ่มประวัติข้าราชการตามแบบที่กำหนดเป็นมาตรฐานเดียวกัน สำหรับ ก.พ. ๗ และเพิ่มประวัติข้าราชการให้ติดต่อกันได้ที่สำนักงาน ก.พ. ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ. ขอส่งตัวอย่าง ก.พ. ๗ แบบใหม่ และเพิ่มประวัติข้าราชการตลอดจนคู่มือการใช้มาให้ส่วนราชการอย่างละ ๑ ชุด มาพร้อมหนังสือและขอเรียนขอแจ้งแนวปฏิบัติเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ก.พ. ๗ แบบใหม่นี้ ให้ใช้แทนสมุดประวัติข้าราชการเฉพาะผู้ซึ่งได้รับการบรรจุเข้ารับราชการตั้งแต่วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘ ซึ่งในวันที่ ก.พ. ได้กำหนดตำแหน่งตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นต้นไป

๒. การจัดทำ ก.พ. ๗ ตามข้อ ๓.๑ ของคู่มือการจัดทำ ก.พ. ๗ แบบใหม่นี้ ก.พ. ๗ ของข้าราชการแต่ละคนทุกฉบับที่จัดทำขึ้น จะต้องมียุทธการทุกรายการตรงกัน ในกรณีที่มีข้อขัดแย้งระหว่าง ก.พ. ๗ ของข้าราชการแต่ละฉบับ ให้ถือว่า ก.พ. ๗ ฉบับที่ส่งไปเก็บรักษาไว้ ณ สำนักงาน ก.พ. เป็นฉบับที่ถูกต้อง

๓. โดยเหตุที่ ก.พ. ๗ เป็นหลักฐานสำคัญยิ่งสำหรับนับอายุบุคคลในการรับราชการและการบันทึกประวัติอื่น ๆ ของข้าราชการ การขีด ฆ่า หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการใน ก.พ. ๗ อาจเป็นผลกระทบบกระเทือนสิทธิบางประการของข้าราชการ ผู้เป็นเจ้าของประวัติได้ ฉะนั้น ในกรณีที่มีการขีดฆ่า ขูด ลบ ตก เต็ม แก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการใน ก.พ. ๗ ขอให้ผู้ที่กระทำดังกล่าวและหัวหน้าส่วนราชการผู้ลงนามรับรองใน ก.พ. ๗ ตามข้อ ๔.๑๕.๒ ของคู่มือการจัดทำ ก.พ. ๗ แบบใหม่ลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่งที่มีการขีด ฆ่า ขูด ลบ ฯลฯ ด้วย

๔. การจัดทำแฟ้มประวัติข้าราชการ ตามข้อ ๓.๑ ของคู่มือการใช้แฟ้มประวัติข้าราชการนั้น จะต้องจัดทำแฟ้มประวัติข้าราชการให้แก่ผู้ซึ่งได้รับการบรรจุเข้ารับราชการใหม่ และผู้ที่เป็นข้าราชการอยู่แล้วทุกคน คนละ ๑ แฟ้ม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **จินดา ณ สงขลา**

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองทะเบียนประวัติ

โทร. ๘๑๐๘๑๗

คู่มือการจัดทำ ก.พ. ๗ แบบใหม่

๑. ความมุ่งหมาย

การจัดทำ ก.พ. ๗ มีความมุ่งหมายเพื่อบันทึกประวัติย่อที่สำคัญและจำเป็นของข้าราชการ ซึ่งต้องอ้างอิงอยู่เสมอ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๒. ลักษณะของ ก.พ. ๗

๒.๑ ก.พ. ๗ เป็นบัตรที่พิมพ์ด้วยกระดาษชนิดขาว ๓๑๐ แกรม ขนาดสำเร็จ ๕" x ๑๒" (ตามตัวอย่าง) ประกอบด้วยรายการสำหรับบันทึกข้อมูลทั้ง ๒ ด้าน

๒.๒ รายการใน ก.พ. ๗ ประกอบด้วยข้อมูลที่สำคัญ ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ รายการที่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับประวัติส่วนตัวของข้าราชการได้แก่ ชื่อตัว ชื่อสกุล วัน เดือน ปีเกิด ชื่อคู่สมรส ชื่อบิดา ชื่อมารดา และประวัติการศึกษา ฝึกอบรมและ ทูงาน

ตอนที่ ๒ รายการที่เป็นข้อมูลแสดงถึงการรับรองความถูกต้องของการบันทึกข้อความในตอน ๑ ได้แก่ การรับรองของเจ้าของประวัติและการรับรองของหัวหน้าส่วนราชการ หรือ ผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย

ตอนที่ ๓ รายการที่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับทางราชการได้แก่วันครบเกษียณอายุ วันส่งบรรจุเป็นข้าราชการ วันเริ่มปฏิบัติราชการ ประเภทข้าราชการ การได้รับโทษทางวินัย วันที่ไม่ได้รับเงินเดือน หรือได้รับเงินเดือนไม่เต็มและวันลาในระหว่างเวลาได้นับทวีคูณ ตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

๓. วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับ ก.พ. ๗

๓.๑ การจัดทำ ก.พ. ๗ ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดในระดับกรมสำหรับส่วนกลาง และ จังหวัดสำหรับส่วนภูมิภาค เป็นผู้จัดทำ โดย

๓.๑.๑ กระทรวงทบวงกรมที่ไม่มีราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้จัดทำ ก.พ. ๗ ๒ ฉบับ ฉบับหนึ่งให้ส่งไปเก็บไว้ ณ สำนักงาน ก.พ. ส่วนอีกฉบับหนึ่งให้กรมเจ้าสังกัดเป็นผู้เก็บรักษา

๓.๑.๒ กระทรวงมหาดไทยมีราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้จัดทำ ก.พ. ๑ ๓ ฉบับ โดยให้ส่งไปเก็บไว้ ณ สำนักงาน ก.พ. ๑ ฉบับ ส่งกรม ๑ ฉบับ และเก็บไว้ที่จังหวัด ๑ ฉบับ

๓.๒ การเก็บรักษา ก.พ. ๑ ให้เก็บ ก.พ. ๑ เรียงตามระดับของตำแหน่งและชื่อตัว และชื่อสกุล ตามลำดับอักษร เพื่อความสะดวกในการใช้ประโยชน์ตามตัวอย่างท้ายคู่มือ

๓.๓ การลงรายการใน ก.พ. ๑ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการเก็บรักษา ก.พ. ๑ แก้ไขเพิ่มเติมรายการให้สมบูรณ์และทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ และลงลายมือชื่อของเจ้าหน้าที่ผู้บันทึกไว้ด้วย

๓.๔ การส่งมอบ ก.พ. ๑ เมื่อมีการโอน หรือย้าย ส่วนราชการเจ้าสังกัดเดิมต้องส่ง ก.พ. ๑ ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดใหม่ โดยทางราชการ

๓.๕ วิธีปฏิบัติในกรณีที่ข้าราชการออกจากราชการ การเก็บและรักษา ก.พ. ๑ ให้เป็นไปตามระเบียบงานสารบรรณ เว้นแต่การเก็บและรักษา ก.พ. ๑ ของข้าราชการบางประเภท เช่น ข้าราชการครู และข้าราชการตำรวจ ส่วนราชการเจ้าสังกัดอาจวางระเบียบเพิ่มเติมได้ตามแต่จะเห็นสมควร เพื่อสิทธิและผลประโยชน์ของทายาทหรือประโยชน์อื่น ๆ

๔. วิธีบันทึกรายการใน ก.พ. ๑

การบันทึกรายการต่าง ๆ ใน ก.พ. ๑ จะต้องบันทึกให้เรียบร้อยชัดเจนและถูกต้องตามหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะรายการตามข้อ ๔.๑, ๔.๒, ๔.๔, ๔.๕, ๔.๖, และ ๔.๑๐ ดังต่อไปนี้ เจ้าของประวัติจะต้องเป็นผู้บันทึกเอง

๔.๑ ชื่อ ให้ทำเครื่องหมายล้อมรอบคำว่า นาย น.ส. หรือ นาง แล้วแต่กรณี และให้บันทึกทั้งชื่อและนามสกุล ถ้ามีบรรดาศักดิ์หรือยศก็ให้บันทึกลงไปด้วย ดังตัวอย่างคือ

นาย
“ชื่อ น.ส. ชอบ อยุ่” หรือ “ชื่อ น.ส. ร.ต. กรรณิการ์ อยุ่ชอบ”
นาง

๔.๒ วันเดือนปีเกิด ให้บันทึกวันเดือนปีเกิดทั้งเบเนตวลเลขและตัวอักษร ตามตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

๒. วันเดือนปีเกิด

๑ ตุลาคม ๒๔๘๔

(หนึ่งตุลาคมสองพันสี่ร้อยเก้าสิบสี่)

๔.๓ วันครบเกษียณอายุ ให้เจ้าหน้าที่ผู้เก็บรักษา ก.พ. ๗ เป็นผู้บันทึก โดยใช้ พ.ศ. เกิดบวกด้วย ๖๐ ยกเว้นผู้ที่เกิดในเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และ มีนาคม ก่อนปี พ.ศ. ๒๔๘๔ ให้ใช้ พ.ศ. เกิด บวกด้วย ๖๑ เช่น ผู้ที่เกิดในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๔๖๐ จะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๒๑ หรือผู้ที่เกิดในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๔๖๐ จะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๒๑

๔.๔ ชื่อคู่สมรส ให้บันทึกชื่อสามีหรือภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมาย (ถ้ามี)

๔.๕ และ ๔.๖ ชื่อบิดาและชื่อมารดา ให้บันทึกชื่อบิดาและมารดา

๔.๗ วันสั่งบรรจุ ให้เจ้าหน้าที่ผู้เก็บรักษา ก.พ. ๗ บันทึกวัน เดือน ปี ที่ได้รับบรรจุเข้ารับราชการ เช่น “วันสั่งบรรจุ ๑/มี.ค./๒๕๑๘”

๔.๘ วันเริ่มปฏิบัติราชการ หมายถึงวันที่เริ่มปฏิบัติราชการจริงๆ อาจเป็นวันเดียว... วันสั่งบรรจุตามข้อ ๔.๗ หรือหลังจากนั้นก็ได้ ตัวอย่าง ทางราชการมีคำสั่งบรรจุเข้ารับราชการในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๑๘ แต่มารายงานตัวเริ่มปฏิบัติราชการในวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๑๘ ให้เจ้าหน้าที่บันทึกในข้อนี้ว่า “๑๐/มี.ค./๒๕๑๘”

๔.๙ ประเภทข้าราชการ หมายถึงประเภทข้าราชการตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการครู เป็นต้น โดยให้เจ้าหน้าที่บันทึกลงไปว่า ข้าราชการประเภทใด ตัวอย่าง “ประเภทข้าราชการ ข้าราชการพลเรือนสามัญ”

๔.๑๐ ประวัติการศึกษา ฝึกอบรมและดูงาน หมายถึงความถึงประวัติการศึกษา ฝึกอบรม และดูงาน ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนสำเร็จการศึกษา ก่อนเข้ารับราชการ ถ้าได้เข้าสถานศึกษาหลายแห่ง ให้ลงไว้ทุกแห่ง โดยบันทึกรายการต่างๆ ดังนี้ “สถานศึกษา ฝึกอบรมและดูงาน” ให้บันทึกชื่อโรงเรียนหรือสถานศึกษา หรือสถานที่ฝึกอบรมและดูงาน และบันทึกช่วงเวลาการศึกษา ฝึกอบรม และดูงานในรายการ “ตั้งแต่-ถึง” ส่วนในรายการ “วุฒิที่ได้รับ” ให้บันทึกชื่อปริญญา หรือ ประกาศนียบัตรที่ได้รับ ถ้าปริญญาหนึ่งมีวิชาเอกก็ให้ระบุวิชาเอกด้วย โดยวงเล็บชื่อวิชาเอกไว้หลังชื่อปริญญา สำหรับการไปฝึกอบรมหรือดูงานก็ให้บันทึกลงไปด้วย ดังตัวอย่างคือ

๑๐. ประวัติการศึกษาฝึกอบรมและดูงาน

สถานศึกษาฝึกอบรม และดูงาน	ตั้งแต่ - ถึง (เดือนปี)	วุฒิที่ได้รับ ระบุสาขา วิชาเอก (ถ้ามี)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ม.ย. ๑๓ - ม.ค. ๑๗	วศ.บ. (โยธา)

ประวัติการศึกษา ฝึกอบรมและดูงาน ก่อนเข้ารับราชการ ให้เจ้าของประวัติเป็นผู้บันทึก ส่วนประวัติการศึกษาฝึกอบรมและดูงานในระหว่างรับราชการ ให้เจ้าหน้าที่ผู้เก็บรักษา ก.พ.๗ เป็นผู้บันทึก

๔.๑๑ การได้รับโทษทางวินัย ให้เจ้าหน้าที่ผู้เก็บรักษา ก.พ.๗ เป็นผู้บันทึกโดยระบุ ลักษณะการได้รับโทษทางวินัยและคำสั่งการลงโทษ ดังตัวอย่าง

๑๑. การได้รับโทษทางวินัย

พ.ศ.	รายการ	เอกสารอ้างอิง
๒๕๑๗	ภาคทัณฑ์	คำสั่งกรม ที่ ๕๐/๑๗ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗

๔.๑๒ วันที่ไม่ได้รับเงินเดือน หรือได้รับเงินเดือนไม่เต็ม หรือวันที่มิได้ประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่ใดมีประกาศใช้กฎอัยการศึก ให้เจ้าหน้าที่ผู้เก็บรักษา ก.พ.๗ บันทึกช่วงเวลาไว้ในรายการ "ตั้งแต่ - ถึง (วันเดือนปี)" และบันทึกรายละเอียดไว้ในช่อง "รายการ" โดยให้ระบุจำนวนวันลงไปด้วย ดังตัวอย่าง

๑๒. วันที่ไม่ได้รับเงินเดือนหรือได้รับเงินเดือนไม่เต็มหรือวันที่มิได้ประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่ใดมีประกาศใช้กฎอัยการศึก

ตั้งแต่ - ถึง (วันเดือนปี)	รายการ	เอกสารอ้างอิง
ม.ค. ๒๕๑๘ - ๑๓๑ ข.ค. ๒๕๑๘	ลาโดยไม่ได้รับเงินเดือน เพื่อติดตามสามีไปปฏิบัติราชการ ณ ต่างประเทศ รวม ๑๖๕ วัน	คำสั่งกรม ที่ ๕๓๑/๑๗ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๑๗

๔.๑๓ ตำแหน่งและอัตราเงินเดือน ให้เจ้าหน้าที่ผู้เก็บรักษา ก.พ.๗ บันทึกวันเดือนปีที่ได้รับตำแหน่งและอัตราเงินเดือน เลขที่ตำแหน่งและระดับของตำแหน่งรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งและอัตราเงินเดือน โดยระบุเลขที่คำสั่งไว้ในรายการ "เอกสารอ้างอิง" ดังตัวอย่าง

๑๓. ตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

วัน เดือน ปี	ตำแหน่ง	เลขที่ ตำแหน่ง	ระดับ	อัตรา เงินเดือน	เอกสารอ้างอิง
๑ มี.ค. ๑๘	นักวิเคราะห์งานบุคคล ๓ กองตำแหน่งและอัตรา เงินเดือนสำนักงาน ก.พ.	๑๔๓	๓	๒,๓๗๐	คำสั่งสำนักงาน ก.พ. ที่ ๑๕๘/๑๘ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๑๘

๔.๑๔ ชื่อ ระดับ กระทรวง กรม ในกรณีที่เก็บ ก.พ. ๗ โดยใช้ผู้เก็บบัตรการคัดเลือก การบันทึกรายการในช่องนี้ให้เจ้าหน้าที่บันทึกด้วย

๔.๑๕ การรับรองความถูกต้องของรายการข้อ ๑ ถึงข้อ ๑๐ ใน ก.พ. ๗

๔.๑๕.๑ การรับรองความถูกต้องของเจ้าของประวัติ

เมื่อเจ้าของประวัติได้ลงรายการใน ก.พ. ๗ ข้อ ๑, ๒, ๔, ๕, ๖ และข้อ ๑๐ แล้ว ให้ลงชื่อรับรองความถูกต้อง พร้อมทั้งลงวันที่จัดทำ ก.พ. ๗ ด้วย

๔.๑๕.๒ การรับรองความถูกต้องของหัวหน้าส่วนราชการ

การรับรองความถูกต้องของรายการใน ก.พ. ๗ ของหัวหน้าส่วนราชการนั้น เป็นการรับรองความถูกต้องของรายการข้อ ๑ ถึงข้อ ๑๐ รวมทั้งลายมือชื่อของเจ้าของประวัติ โดยต้องตรวจสอบการบันทึกรายการใน ก.พ. ๗ ให้ตรงกับหลักฐานที่ยื่นประกอบการสมัครเข้ารับราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการข้อ ๒ วันเดือนปีเกิด

ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายให้บุคคลอื่นลงชื่อรับรองความถูกต้องของรายการใน ก.พ. ๗ แทนนั้น การมอบหมายดังกล่าวจะต้องมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร

๕.๑๖ ในกรณีที่ขงบันทึกรายการใน ก.พ. ๗ ไม่สามารถบันทึกข้อมูลได้เพียงพอ ให้ใช้กระดาษที่มีลักษณะและข้อความเช่นเดียวกับรายการนั้น ๆ ติดเพิ่มเติมไว้

๕.๑๗ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในกรณีที่ต้องแก้ไขเพิ่มเติมรายการใน ก.พ. ๗ ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดส่งรายงานและสำเนาคำสั่งให้สำนักงาน ก.พ. ๓ ชุด และตามส่วนราชการที่เก็บรักษา ก.พ. ๗ ไว้ที่อื่นอีก ก็ให้ส่งรายงานและสำเนาคำสั่งไปให้ส่วนราชการนั้นด้วยทันที เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรายการใน ก.พ. ๗ ให้ตรงกัน ตัวอย่างเช่น จังหวัดออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการ ก็ให้ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งนั้นให้สำนักงาน ก.พ. ๓ ชุด และส่งให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดด้วยเช่นเดียวกัน

เอกสารประกอบ

ตัวอย่างการเก็บรักษา ก.พ. ๗

แบบที่ ๑ การเก็บ ก.พ. ๗ โดยพับครึ่ง ก.พ. ๗ และเก็บเรียงตามระดับของตำแหน่ง ชื่อตัว และ ชื่อสกุล ตามลำดับอักษร ดังตัวอย่าง

๑. นาย พ.			
๑. น.ส. จ.			
๑. นาย ช.			
๑. นาย ค.			

แบบที่ ๒ การเก็บ ก.พ. ๗ ในตู้ใช้เก็บบัตรการคัดเลือก ให้เก็บ ก.พ. ๗ เรียงตามระดับของตำแหน่ง ชื่อตัว และ ชื่อสกุล ตามลำดับอักษร ดังตัวอย่าง

๑๔. นาย ค.			
๑๔. นาย ช.			
๑๔. น.ส. จ.			
๑๔. นาย พ.			

คู่มือการใช้แฟ้มประวัติข้าราชการ

๑. ความมุ่งหมาย

๑.๑ แฟ้มประวัติข้าราชการเป็นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับชีวประวัติของข้าราชการ ตลอดจน เอกสารและรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวข้าราชการเพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน บุคคล เช่น การแต่งตั้ง เลื่อนขั้น เลื่อนเงินเดือนและการพัฒนาความรู้ความสามารถของข้าราชการ ให้เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ เป็นต้น

๑.๒ ในปัจจุบันการเก็บชีวประวัติ หลักฐาน เอกสารและรายละเอียดต่าง ๆ แต่ละส่วน ราชการก็มีวิธีการแตกต่างกันออกไป บางแห่งก็เก็บรายละเอียดเกี่ยวกับข้าราชการไว้มากเกินความ จำเป็น เป็นเหตุให้สิ้นเปลืองวัสดุ แรงงาน เวลา ทั้งในการเก็บและค้นหา บางแห่งก็ไม่ได้จัดเก็บ เรื่องสำคัญที่ควรจะได้เก็บไว้ จึงได้กำหนดใหม่แฟ้มประวัติข้าราชการ และกำหนดวิธีการใช้ให้เป็น ระเบียบแบบแผนและได้มาตรฐานอย่างเดียวกัน

๒. ลักษณะของแฟ้มประวัติข้าราชการ

๒.๑ แฟ้มประวัติข้าราชการมีลักษณะเป็นแฟ้มพับ มีที่เจาะรูเก็บเอกสารตอนกลางแฟ้ม ปกติในทั้ง ๒ ด้านมีที่สำหรับบันทึกข้อมูลโดยย่อและที่บรรจุปลาย ส่วนปกด้านหน้ามีข้อความว่า "แฟ้มประวัติข้าราชการ"

๒.๒ ข้อมูลในแฟ้มประวัติข้าราชการแยกออกเป็น ๓ ประเภท คือ

ประเภทแรก ข้อมูลสำคัญโดยย่อ ได้แก่ข้อมูลสำคัญที่ต้องใช้อยู่เสมอ จึงได้กำหนด ให้ใช้เนื้อที่ของปกด้านในทั้ง ๒ ด้านของแฟ้มประวัติข้าราชการเป็นที่บันทึกข้อมูลย่อไว้ เพื่อความ สะดวกในการใช้ข้อมูลไม่ต้องพลิกหารายละเอียดในแฟ้มอีก ข้อมูลสำคัญโดยย่อ ประกอบด้วย ข้อ

วันเดือนปีเกิด ที่อยู่ปัจจุบัน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับ จำนวนวันลาหยุดราชการ ขาดราชการ มาสาย ความสามารถพิเศษ การปฏิบัติราชการพิเศษ และรายการอื่นๆ ที่จำเป็น นอกจากนี้ยังมี ทัมตรูปถ่ายของเจ้าของประวัติดอกด้วย

ประเภทที่สอง ข้อมูลรายละเอียดซึ่งปรากฏในเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เก็บรวบรวมไว้ในแฟ้มประวัติข้าราชการประกอบด้วยเอกสารสำคัญ เช่น ใบสมัครเข้ารับราชการ ใบรายงานตัวเข้ารับราชการ และเอกสารสำคัญ ๆ ที่ระบุไว้ในข้อ ๔.๒.๑ ถึง ๔.๒.๑๐

๒.๓ แฟ้มประวัติข้าราชการเป็นเอกสารของทางราชการไม่พึงเปิดเผยต่อผู้อื่น แม้เจ้าของประวัติเองก็อาจจะให้ดูหรือตรวจสอบได้เพียงบางรายการเท่านั้น

๓. วิธีการจัดทำและเก็บรักษาแฟ้มประวัติข้าราชการ

๓.๑ ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดจัดทำแฟ้มประวัติข้าราชการประจำตัวข้าราชการทุกคนๆ ละ ๑ แฟ้ม ให้มีข้อมูลที่สมบูรณ์และทันสมัยอยู่เสมอ และเก็บไว้ที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดระดับกรม

๓.๒ เมื่อมีการโอน ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดเดิมจัดส่งมอบแฟ้มประวัติข้าราชการไปยังส่วนราชการที่รับโอนโดยตรง มิควรให้เจ้าของประวัติเป็นผู้นำไป เพื่อป้องกันมิให้เอกสารบางส่วนสูญหายและป้องกันการแก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลต่างๆ

๓.๓ การเก็บรักษาแฟ้มประวัติของข้าราชการที่พ้นจากราชการไปแล้วคงเป็นไปตามระเบียบงานสารบรรณ เว้นแต่การเก็บรักษาแฟ้มประวัติข้าราชการของข้าราชการบางส่วนราชการซึ่งทายาทมีสิทธิ์ที่จะได้รับการสงเคราะห์เป็นพิเศษ ส่วนราชการนั้น ๆ อาจวางระเบียบเก็บรักษาแฟ้มประวัติข้าราชการเกินกว่าระยะเวลาตามระเบียบงานสารบรรณได้เท่าที่จำเป็น

๓.๔ การเก็บแฟ้มประวัติข้าราชการควรเก็บเรียงตามชื่อ ระดับของตำแหน่ง เพื่อความสะดวกในการค้นหาและหยิบใช้

๔. รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลและหลักฐานในแฟ้มประวัติข้าราชการ

๔.๑ ข้อมูลสำคัญโดยย่อ ให้เจ้าหน้าที่ผู้เก็บรักษาแฟ้มประวัติข้าราชการบันทึกไว้ที่ปกแฟ้มประวัติด้านในทั้ง ๒ ด้าน สำหรับรายการสำคัญที่ใช้ประโยชน์อยู่เสมอ ได้แก่

๔.๑.๑ ให้ปีครูปถ่ายของเจ้าของประวัติ (ขนาด ๑" x ๑ ๑/๒") ทุก ๕ ปี โดยใช้รูปตามระเบียบว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวข้าราชการ และให้บันทึก ปี พ.ศ. ที่ถ่ายรูปนั้น ๆ ไว้ใต้รูปถ่ายตามรายการที่กำหนดด้วย

๔.๑.๒ รายการหมายเลข ๑ "ชื่อ.....เกิดวันที่.....เดือน..... พ.ศ....." ให้บันทึกชื่อ นามสกุล และวันเดือนปีเกิดให้ถูกต้อง

๔.๑.๓ รายการหมายเลข ๒ "ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่.....ตรอกหรือซอย.....ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....โทรศัพท์....." ให้บันทึกไว้โดยละเอียดและเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้ทันสมัยอยู่เสมอเพื่อสะดวกในการติดต่อ

๔.๑.๔ รายการหมายเลข ๓ "เครื่องราชอิสริยาภรณ์ วันที่ได้รับและวันส่งคืนรวมทั้งเอกสารอ้างอิง" ให้บันทึกเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับ วันเดือนปีที่ได้รับ และวันส่งคืน รวมทั้งเอกสารอ้างอิงให้ชัดเจน

๔.๑.๕ รายการหมายเลข ๔ "จำนวนวันลาหยุดราชการ ขาดราชการ มาสาย" ให้บันทึกยอดรวมจำนวนวันลาหยุดราชการ ขาดราชการ หรือมาสาย แล้วแต่กรณีในรอบ ๑ ปีไว้ โดยบันทึกไว้เป็น ๒ ลักษณะ คือ ลักษณะแรก รอบปีความดีความชอบ ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ของปีหนึ่ง ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ของปีถัดไป เพื่อประโยชน์ในการพิจารณำเนิ่นใจความดีความชอบประจำปี และลักษณะที่สอง รอบปีปฏิทิน ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ถึง ๓๑ ธันวาคม ในปีเดียวกัน เพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการและเรื่องอื่น ๆ ที่ใช้คำว่า "รอบปีปฏิทิน" เป็นเกณฑ์คำนวณ

๔.๑.๖ รายการหมายเลข ๕ "ความสามารถพิเศษ" ให้บันทึกความสามารถพิเศษ นอกเหนือความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ปฏิบัติราชการในตำแหน่งหน้าที่ และสามารถให้ประโยชน์ต่อทางราชการได้

๔.๑.๓ รายการหมายเลข ๖ “การปฏิบัติราชการพิเศษ” ให้บันทึกการปฏิบัติราชการเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือจากตำแหน่งหน้าที่โดยปกติ หรือการปฏิบัติราชการพิเศษที่เจ้าของประวัติขอให้บันทึกเพื่อเป็นเกียรติแก่เจ้าของประวัติ

๔.๑.๔ รายการหมายเลข ๗ “รายการอื่นๆ ที่จำเป็น” ให้บันทึกข้อมูลผู้ก่อกวนหรือสัญญาต่างๆ ที่เจ้าของประวัติทำไว้กับทหารราชการ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับจากทางราชการตามตำแหน่งหน้าที่ เช่น รถยนต์ประจำตำแหน่ง โทรศัพท์ หรือรายการอื่นที่มีความสำคัญควรบันทึกไว้ เป็นต้น

๔.๒ นอกจากการบันทึกข้อมูลสำคัญโดยย่อที่ปกแฟ้มประวัติข้าราชการแล้วยังมีหลักฐาน เอกสารและรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับข้าราชการที่สำคัญซึ่งควรเก็บรวบรวมไว้ในแฟ้มประวัติข้าราชการ คือ

๔.๒.๑ ใบสมัครเข้ารับราชการ

๔.๒.๒ ใบรายงานตัวเข้ารับราชการ

๔.๒.๓ รายละเอียดเกี่ยวกับคุณวุฒิการศึกษา ผกอบรมและคุณงานทั้งก่อนและขณะรับราชการ เช่น หลักฐานการสำเร็จการศึกษา และ/หรือ บัตรบันทึกผลการศึกษา(transcript) เป็นต้น

๔.๒.๔ หลักฐานการสอบสวนประวัติ เช่น หนังสือแจ้งผลการพิมพ์ลายนิ้วมือของกรมตำรวจ เป็นต้น

๔.๒.๕ หนังสือร้องเรียนกล่าวโทษเจ้าของประวัติ หรือคำร้องของเจ้าของประวัติที่ยื่นต่อผู้บังคับบัญชา

๔.๒.๖ คำสั่งเกี่ยวกับการพิจารณาโทษทางวินัยของเจ้าของประวัติ

๔.๒.๗ ใบรายงานผลการปฏิบัติราชการของเจ้าของประวัติ ที่ผู้บังคับบัญชาจัดทำขึ้นเพื่อประเมินผลการปฏิบัติราชการ

๔.๒.๘ รายละเอียดเกี่ยวกับการไปดำรงตำแหน่งในส่วนราชการประจำต่างประเทศของเจ้าของประวัติ เช่น จำนวนบุคคลในครอบครัว รายการเดินทาง เป็นต้น

๔.๒.๙ คำสั่งให้พ้นจากราชการ หรือโอนไปยังส่วนราชการอื่น ให้เก็บสำเนาคำสั่งทั้ง ๒ กรณีไว้ในแฟ้มประวัติข้าราชการ (ส่วนคำสั่งที่เกี่ยวกับการแต่งตั้ง เลื่อนเงินเดือน ฯลฯ เมื่อได้บันทึกราชการใน ก.พ. ๗ แล้ว ไม่จำเป็นต้องเก็บสำเนาคำสั่งดังกล่าวไว้ในแฟ้มประวัติข้าราชการอีก)

๔.๒.๑๐ หลักฐาน เอกสารและรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับประวัติข้าราชการ นอกจากที่ระบุไว้แล้วนั้น ให้พิจารณาเก็บไว้ในแฟ้มประวัติข้าราชการโดยถือหลักว่า "เอกสารใดมีคุณค่า นานที่สุดและอาจใช้ประโยชน์ในอนาคตได้ให้เก็บไว้" เช่น สำเนาสูติบัตรของบุตร และสำเนา ทะเบียนสมรส เป็นต้น

๔.๓ ในการเก็บหลักฐาน เอกสารและรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับประวัติข้าราชการไว้ในแฟ้มประวัติข้าราชการนั้น ให้เก็บเพียงชุดเดียว โดยไม่จำเป็นต้องเก็บต้นร่างของเอกสารดังกล่าวไว้ด้วย และในกรณีหลักฐานหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการหลายรายและมีเอกสารหลายแผ่น ก็ควรทำสำเนาเฉพาะข้าราชการผู้นั้นไว้ในแฟ้มประวัติข้าราชการ เพื่อมิให้แฟ้มประวัติข้าราชการมีเอกสารที่ไม่จำเป็น

๔.๔ ในกรณีที่มิบัญญัติว่าข้อมูลและเอกสารใดควรบันทึกและเก็บรวบรวมไว้ในแฟ้มประวัติข้าราชการหรือไม่ ให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาระดับหัวหน้ากองขึ้นไป ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการจัดทำทะเบียนประวัติ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาดังกล่าว เป็นผู้พิจารณาสั่งดำเนินการในเรื่องนี้

กระทรวง

กรม

พ.พ. ๘

๑. นาม ชื่อ น.ส. นาม	๔. ชื่อผู้สมัคร	๗. วันสมัคร
๒. วัน เดือน ปี เกิด ()	๕. ชื่อบิดา	๘. วันเริ่มปฏิบัติงาน
๓. วันครบกำหนดอายุ	๖. ชื่อมารดา	๙. ประเภทราชการ

๑๐. ประวัติการศึกษา ผักอบรมและดูงาน

สถานศึกษา ผักอบรม และดูงาน	ตั้งแต่ - ถึง (เดือน ปี)	วุฒิที่ได้รับ ระดับสาขาวิชาเอก (ถ้ามี)	สถานศึกษา ผักอบรม และดูงาน	ตั้งแต่ - ถึง (เดือน ปี)	วุฒิที่ได้รับ ระดับสาขาวิชาเอก (ถ้ามี)

๑๑. การได้รับโทษทางวินัย

พ.ศ.	รายการ	เอกสารอ้างอิง

๑๒. วันที่ไม่ได้รับเงินเดือนหรือได้รับเงินเดือนไม่เต็ม หรือวันที่มีได้ประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่ได้มีประกาศใช้กฎอัยการศึก

ตั้งแต่ - ถึง (วัน เดือน ปี)	รายการ	เอกสารอ้างอิง

(ลงชื่อ) _____
 (เจ้าของประวัติ)

(ลงชื่อ) _____

 ตำแหน่ง
 หัวหน้าสำนักงานราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานราชการนอกเขต

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

เรื่อง คู่มือการจัดทำ ก.พ.๗ แบบใหม่

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรมและจังหวัด)

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๗/ว.๒๘ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๑๘

ตามหนังสืออ้างถึง สำนักงาน ก.พ. ส่งตัวอย่าง ก.พ. ๗ แบบใหม่ คู่มือการจัดทำ ก.พ.๗ แบบใหม่ ตัวอย่างแฟ้มประวัติข้าราชการ และคู่มือการใช้แฟ้มประวัติข้าราชการมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ ได้มีส่วนราชการบางแห่งหรือทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำ ก.พ.๗ แบบใหม่ของ ข้าราชการในสังกัด ซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในส่วนภูมิภาค ซึ่งสำนักงาน ก.พ. ได้ พิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดทำ ก.พ.๗ ของข้าราชการควรเป็นหน้าที่ของส่วนราชการในระดับกรมหรือ จังหวัด ซึ่งเป็นผู้บรรจุ แต่โดยที่ขอความในข้อ ๓.๑ ของคู่มือการจัดทำ ก.พ.๗ แบบใหม่ ยัง ไม่ชัดเจน สำนักงาน ก.พ. จึงเห็นควรแก้ไขโดยให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๓.๑ การจัดทำ ก.พ.๗ ให้ส่วนราชการในระดับกรมหรือจังหวัดซึ่งเป็นผู้บรรจุบุคคล เข้ารับราชการเป็นผู้จัดทำ

๓.๑.๑ สำหรับกระทรวงทบวงกรมที่ไม่มีราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้จัดทำต้นฉบับ ก.พ.๗ ๒ ฉบับ ฉบับหนึ่งส่งไปเก็บไว้ ณ สำนักงาน ก.พ. ส่วนอีกฉบับหนึ่ง ให้กรมเจ้าสังกัดเป็นผู้ เก็บรักษา

๓.๑.๒ สำหรับกระทรวงทบวงกรมที่มีราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้จัดทำต้นฉบับ ก.พ. ๗ ๓ ฉบับโดยให้ส่งไปเก็บไว้ ณ สำนักงาน ก.พ. ๑ ฉบับ และเก็บรักษาไว้ที่กรมและจังหวัด แห่งละ ๑ ฉบับ

๓.๑.๓ ในกรณีที่กรมเจ้าสังกัดย้ายข้าราชการจากจังหวัดหนึ่ง ไปแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งในอีกจังหวัดหนึ่ง ให้จังหวัดเดิมส่ง ก.พ.๗ ของข้าราชการดังกล่าวไปเก็บรักษาไว้ ณ จังหวัด ใหม่ด้วย

ในกรณีทกรมเจ้าสังกัดแต่งตั้งข้าราชการจากส่วนกลางให้ดำรงตำแหน่งในส่วนภูมิภาค หรือ แต่งตั้งข้าราชการส่วนภูมิภาคให้ดำรงตำแหน่งในส่วนกลาง ก็ให้กรมเจ้าสังกัดหรือจังหวัด แล้วแต่ กรณี ดำเนินการจัดส่ง ก.พ.๖ ทำนองเดียวกัน”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดทราบด้วยแล้ว.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) จินดา ณ สงขลา

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองทะเบียนประวัติ

โทร. ๘๑๐๘๗๒

มาตรา ๙ ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีมีคำสั่งตามมาตรา ๘ (๕) ให้กระทรวงทบวงกรมปฏิบัติตามหรือสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิมให้เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี แม้ว่าข้าราชการพลเรือนผู้นั้นจะได้ออกจากราชการไปตามคำสั่งเดิมของผู้บังคับบัญชาแล้วก็ตาม

คำอธิบาย

คำสั่งของนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๙ ไม่เป็นที่สุด (เดิมมาตรา ๘๖ ทวิ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗) ก็ไม่เป็นที่สุด) หากกระทรวงทบวงกรมมีข้อเท็จจริงหรือมีเหตุผลเพิ่มเติมประการใด ก็ให้เสนอ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พิจารณาทบทวนได้

ข้อสังเกต เดิมมาตรา ๘๖ ทวิ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ บัญญัติว่า “ในกรณีที่ ก.พ. รายงานนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๐ (๕) และนายกรัฐมนตรีได้สั่งไปประการใด ให้กระทรวงทบวงกรมปฏิบัติให้เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี” แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เปลี่ยนจากคำว่า “ได้สั่งการไปประการใด” เป็น “นายกรัฐมนตรีมีคำสั่งตามมาตรา ๘ (๕) ก.พ. รายงานตามมาตรา ๑๐ (๕)” ซึ่งหมายความว่า ถ้านายกรัฐมนตรีจะสั่งต้องสั่งตามที่ ก.พ. รายงาน

มาตรา ๑๐ การประชุม ก.พ. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ก.พ. ถ้าประธานไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธาน

ในการประชุม ก.พ. ถ้ามีการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับตัวกรรมการผู้ใดโดยเฉพาะผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๔ การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นนอกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

คำอธิบาย

มาตรา ๗ เป็นหลักการเดิมตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

มาตรา ๘

“กรรมการ” ตามวรรคหนึ่ง หมายถึงประธาน ก.พ. เลขาธิการ ก.พ. และกรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ความในวรรคสามเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๑๑ ก.พ. มีอำนาจตั้งอนุกรรมการวิสามัญ เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. วิสามัญ” เพื่อทำการใด ๆ แทนได้

การตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญเพื่อทำหน้าที่พิจารณาเรื่องการค้าเงินทางวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์หรือการอุทธรณ์ ให้ตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมด

อนุกรรมการซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนถ้าออกจากราชการพลเรือน ให้พ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ อ.ก.พ. วิสามัญที่ได้รับแต่งตั้งจาก ก.พ. ขณะนั้นพ้นจากตำแหน่งไปด้วย ในระหว่างที่ยังมิได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้ อ.ก.พ. วิสามัญปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญใหม่

คำอธิบาย

วรรคหนึ่งเป็นหลักการเดิมตามมาตรา ๑๐ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

วรรคสองและวรรคสาม เพิ่มขึ้นเพื่อให้ความยุติธรรมมากขึ้น

วรรคท้าย เฉพาะกรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเท่านั้นที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระ ก.พ. ไม่มีวาระเพราะเป็นคณะกรรมการตามกฎหมาย

๔๖

วาระของ อ.ก.พ. เหมือนเดิม ตามมาตรา ๑๐ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ความตอนท้ายเพมิขณเพื่อให้ออกคล้องกับการปรับตำแหน่งตามวาระของกรรมการ ก.พ. ในมาตรา ๗ วรรคท้าย

อ.ก.พ. วิสามัญ ก.พ. ตั้งขึ้นทำการแทน ก.พ. นี้ จะตั้งกณะก็ได้ตามความจำเป็น แต่ละคณะจะมีอนุกรรมการกณะก็ได้ตามความเหมาะสม แต่ถ้าเป็น อ.ก.พ. วิสามัญคณะที่ตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาเรื่องทางวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์หรือการอุทธรณ์ จะต้องมิข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมดเข้าร่วมเป็นกรรมการ และมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนด้วย

การเลือกข้าราชการพลเรือนเข้าร่วมเป็น อ.ก.พ. วิสามัญตามมาตรานี้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ.ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

ว่าด้วยการเลือกข้าราชการพลเรือนเข้าร่วมเป็น

อ.ก.พ. วิสามัญเพื่อทำหน้าที่พิจารณาเรื่องการค้าเนิ่นการ

ทางวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์หรือการอุทธรณ์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๒) และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เมื่อกรรมการข้าราชการพลเรือนซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจะถึงกำหนดพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้สำนักงาน ก.พ. แจงให้กรมต่าง ๆ ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสองเดือน และให้กรมต่าง ๆ ดำเนินการเลือกข้าราชการพลเรือนในสังกัดเป็นผู้แทนกรมกรมละหนึ่งคน แล้วแจ้งชื่อและตำแหน่งของผู้แทนกรมไปให้สำนักงาน ก.พ. ทราบภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันได้รับแจ้งจากสำนักงาน ก.พ.

ข้อ ๒ เพื่อประโยชน์ในการเลือกผู้แทนกรมตามข้อ ๑ ให้สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีเป็นหน่วยเดียวกับสำนักงานปลัดกระทรวงหรือสำนักงานปลัดทบวง แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓ ให้สำนักงาน ก.พ. จัดทำบัญชีรายชื่อและตำแหน่งของผู้แทนกรมขึ้นไว้ แล้วส่งบัญชีนั้นไปให้ผู้แทนกรมทราบก่อนวันเลือกตามข้อ ๑ ไม่น้อยกว่าห้าวัน

ข้อ ๔ ให้สำนักงาน ก.พ. มีหนังสือนัดผู้แทนกรมไปออกเสียงลงคะแนนเลือกกันเองตามวัน เวลา สถานที่ ตามระเบียบและวิธีการที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด เพื่อเสนอชื่อผู้ได้รับเลือกต่อ ก.พ.

ข้อ ๕ เมื่อผู้แทนกรมได้ออกเสียงลงคะแนนเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการซึ่งสำนักงาน ก.พ. แต่งตั้งมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนนับคะแนนบัตรออกเสียงลงคะแนนโดยเปิดเผยติดต่อกันไปจนเสร็จ แล้วให้สำนักงาน ก.พ. ประกาศรายชื่อและตำแหน่งของผู้ได้รับเลือกเรียงตามลำดับคะแนนจากสูงลงไปไว้ในที่เปิดเผยแล้วแจ้งให้กรมต่าง ๆ ทราบ

ข้อ ๖ ให้สำนักงาน ก.พ. เสนอบัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกตามข้อ ๕ ต่อ ก.พ. เพื่อตั้งผู้ได้รับเลือกเรียงตามลำดับคะแนนจากสูงลงไป เข้าร่วมเป็น อ.ก.พ. วิสามัญเพื่อทำหน้าที่ พิจารณาเรื่องการค้าเนิ่นการทวงวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์หรือการอุทธรณ์จำนวนไม่น้อย กว่าหนึ่งในสามของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมด

ในกรณีที่ผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งได้รับเลือกด้วยคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ ก.พ. จับสลากเพื่อ เรียงลำดับที่

ข้อ ๗ ในกรณีที่ตำแหน่งอนุกรรมการซึ่ง ก.พ. ตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกตาม ข้อ ๕ วางลงก่อนกำหนด และอนุกรรมการซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกตามข้อ ๕ เหลือ น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมดที่ ก.พ. ตั้งไว้เดิม ให้สำนักงาน ก.พ. เสนอบัญชี รายชื่อข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกตามข้อ ๕ ต่อ ก.พ. เพื่อตั้งผู้ได้รับเลือกเรียงตามลำดับที่ตกลง ไปเป็นอนุกรรมการแทน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๘
 หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช
 นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎ ก.พ. นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๑๕ วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๑๘

มาตรา ๑๒ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนโดยมีเลขาธิการ ก.พ. เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการพลเรือน และบริหารราชการของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ของ ก.พ.
- (๒) วิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล และการจัดระบบราชการพลเรือนเพื่อเสนอต่อ ก.พ. และผู้ที่เกี่ยวข้อง
- (๓) ประสานงานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการพลเรือน
- (๔) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือนเสนอต่อ ก.พ.
- (๕) ดำเนินการตามที่ ก.พ. มอบหมาย

คำอธิบาย

วรรคหนึ่ง เดิมมาตรา ๘ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๑ บัญญัติว่า “ให้มีเลขาธิการ ก.พ. คนหนึ่ง และเจ้าหน้าที่รองลงไปตามสมควร” แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ใช้ข้อความใหม่ตามแบบของพระราชบัญญัติสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ และพระราชบัญญัติของส่วนราชการอื่น ๆ

ที่บัญญัติให้เลขาธิการ ก.พ. ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นหลักประกันความเป็นอิสระของ ก.พ. อย่างแท้จริง

วรรคสอง หน้าที่ของสำนักงาน ก.พ. เป็นหน้าที่เกี่ยวกับการบริหาร

ในมาตรา ๑๒ (๒) คำ “ผู้ที่เกี่ยวข้อง” ได้แก่กระทรวงการคลัง สำนักงานประมาณ เป็นต้น

ในมาตรา ๑๒ (๓) คำ “การพัฒนา” เช่น การจัดการฝึกอบรม เป็นต้น

ใน (๔) เรื่องการทำรายงานประจำปี เคยมีบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๑ มาตรา ๑๐ ดังนี้ “ในปลายปีหนึ่ง ๆ ให้กรรมการทำรายงานขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณาแสดงผลแห่งกิจการที่ได้ดำเนินไปในปีที่ล่วงมาแล้วนั้น”

มาตรา ๑๓ ใหม่

(๑) อนุกรรมการสามัญประจำกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง เรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. กระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวงโดยออกนาม กระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการนั้น ๆ

(๒) อนุกรรมการสามัญประจำกรม หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม เรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. กรม หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม โดยออกนามกรม หรือส่วนราชการนั้น ๆ

(๓) อนุกรรมการสามัญประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. จังหวัด โดยออกนาม จังหวัดนั้น ๆ

คำอธิบาย

ใน (๑) เพิ่มคำ “ทบวง” เพื่อให้สมบูรณ์ขึ้น นอกนั้นตามหลักการเดิมในมาตรา ๑๒ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ใน (๒) และ (๓) เหมือนมาตรา ๑๒ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อสังเกต อ.ก.พ. ต่าง ๆ ดังกล่าวนี้ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติ เป็นแต่เพียงที่ปรึกษาเท่านั้น

เหตุที่ไม่ให้ อ.ก.พ. เป็นผู้พิจารณาอนุมัติ เพราะ

๑. ลำช้า
๒. ละลายความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาไปยัง อ.ก.พ. ต่าง ๆ เป็นการปิดความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชา

๓. การให้ผู้อื่นมาร่วมพิจารณาปัญหา ซึ่งไม่อยู่ในความรับผิดชอบของตน ข่อมไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร เพราะไม่รู้ข้อเท็จจริงเพียงพอ

อำนาจเดิมของ อ.ก.พ. กระทรวง ฯลฯ โอนไปอยู่ที่ใคร

๑. โอนไปเป็นของผู้บังคับบัญชาโดยตรงในเรื่องต่อไปนี้

- การอนุมัติการโอน ตามมาตรา ๕๒ (หรือมาตรา ๓๐ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๓)

- การอนุมัติบรรจุกลับ ตามมาตรา ๕๗ (หรือมาตรา ๓๒ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๓)

๒. ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งคณะกรรมการสอบสวน แทนการเสนอ อ.ก.พ. ในเรื่องต่อไปนี้

- ให้ออกเพราะหย่อนความสามารถ ประพฤติตนไม่เหมาะสม หรือบกพร่องในหน้าที่ ตามมาตรา ๕๗ (หรือตามมาตรา ๓๑) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๓ ซึ่งไม่จำเป็นต้องตั้งกรรมการสอบสวน แต่ต้องเสนอ อ.ก.พ.)

- ให้ออกเพราะมีมลทินหรือมัวหมอง ตามมาตรา ๕๘ (หรือตามมาตรา ๓๒) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๓ ซึ่งไม่จำเป็นต้องตั้งกรรมการสอบสวน แต่ต้องเสนอ อ.ก.พ.)

- ลงโทษให้ออก ปลดออก ไล่ออก ตามมาตรา ๘๖ (หรือตามมาตรา ๘๕, ๘๗, ๘๘) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๓ ซึ่งเดิมบัญญัติให้ต้องตั้งกรรมการสอบสวนด้วย และต้องเสนอ อ.ก.พ. พิจารณาด้วย)

๓. การกำหนดหลักสูตรสอบเลื่อนชั้น เดิมมาตรา ๕๘, ๕๙ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๓ บัญญัติให้เป็นของ อ.ก.พ. กระทรวง แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ไม่มีชั้นแล้ว

มาตรา ๑๔ อ.ก.พ. กระทรวงประกอบด้วยปลัดกระทรวงเป็นประธาน รองปลัดกระทรวง และอธิบดี เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ทั้งนี้ ปลัดกระทรวงจะตั้งข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควรในกระทรวงนั้นเป็นอนุกรรมการออกก็ได้ ให้ อ.ก.พ. นิตยเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ. นี้ มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมายและให้ความเห็นแก่ปลัดกระทรวงตามที่ปลัดกระทรวงปรึกษา

คำอธิบาย

มาตรานี้มีหลักการแตกต่างไปจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ดังนี้

พ.ร.บ. ๒๕๑๘ (ม. ๑๔)

พ.ร.บ. ๒๔๘๗ (ม. ๑๓)

๑. ปลัดกระทรวงซึ่งเป็นข้าราชการประจำ
เป็นประธาน (เพราะปลัดกระทรวงมีหน้าที่
รับผิดชอบควบคุมราชการประจำในกระทรวง
ตามข้อ ๒๖ ของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่
๒๑๘ อยู่แล้ว)	๑. รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นประธาน
๒. ไม่มีรองประธาน (เพราะถ้าประธานไม่อยู่หรือ
ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ที่ประชุมก็สามารถ
เลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานได้
อยู่แล้วตามมาตรา ๒๒)	๒. รัฐมนตรีช่วยว่าการเป็นรองประธาน
๓. รองปลัดกระทรวงเป็นอนุกรรมการด้วย	๓. รองปลัดกระทรวงไม่เป็นอนุกรรมการ
๔. ปลัดกระทรวงจะตั้งข้าราชการที่เห็น
สมควรในกระทรวงนั้นเป็นอนุกรรมการ
อีกกี่คนก็ได้ไม่จำกัดจำนวน	๔. ตั้งผู้นอกจากที่ระบุไว้เป็นอนุกรรมการ
ไม่ได้
๕. มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตาม
ที่ ก.พ. มอบหมาย และเป็นที่ปรึกษา
ของปลัดกระทรวง	๕. มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตาม
กฎหมายและมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้พิจารณา
เรื่องการโอนตามมาตรา ๓๐ การบรรจุกลับ
ตามมาตรา ๓๒ ให้ออกจากราชการฐาน
หย่อนความสามารถประพฤตินไม่เหมาะสม
บกพร่องในหน้าที่ตามมาตรา ๓๗ ให้ออก

เพราะมีมติเห็นสมควรตามมาตรา ๓๘ ไล่ออก ปลดออก ให้ออก ตามมาตรา ๔๕ ๔๖ และ ๕๐ ตามลำดับ

มาตรา ๑๕ อ.ก.พ. สำนักนายกรัฐมนตรีประกอบด้วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และอธิบดี เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ทั้งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะตั้งข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควรในสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นอนุกรรมการอีกก็ได้ ให้ อ.ก.พ. แต่งเลขานุการหนึ่งคน และให้ อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง

คำอธิบาย

มาตรา ๑๕ หลักการแตกต่างไปจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ดังนี้

พ.ร.บ. ๒๔๘๗ (ม. ๑๓ ทวิ)

๑. นายกรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน
๒. รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ไม่เป็นอนุกรรมการ
๓. จะตั้งข้าราชการอื่นนอกจากที่จะระบุไว้ เป็น อ.ก.พ. มิได้
๔. มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายและมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ อย่าง อ.ก.พ. กระทรวง

พ.ร.บ. ๒๕๑๘ (ม. ๑๕)

๑. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน
๒. รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่งด้วย
๓. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จะตั้งข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควรในสำนักนายกรัฐมนตรี เป็น อ.ก.พ. อีกก็ได้ ไม่จำกัดจำนวน
๔. มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการตามที่ ก.พ. มอบหมาย และเป็นที่ปรึกษาของปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๑๖ อ.ก.พ. ทบวงประกอบด้วยปลัดทบวงเป็นประธาน รองปลัดทบวง และอธิบดี
เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ทั้งนี้ ปลัดทบวงจะตั้งข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควร ในทบวงนั้นเป็น
อนุกรรมการอีกก็ได้ ให้ อ.ก.พ. นิตยเลขานุการหนึ่งคน และให้ อ.ก.พ. มีอำนาจที่ อ.ก.พ. กระทรวง

คำอธิบาย

มาตรา ๑๖ หลักการแตกต่างไปจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗

ดังนี้

พ.ร.บ. ๒๔๕๗ (ม. ๑๔)	พ.ร.บ. ๒๕๑๘ (ม. ๑๖)
๑. รัฐมนตรีว่าการทบวง เป็นประธาน	๑. ปลัดทบวงเป็นประธาน
๒. รัฐมนตรีช่วยว่าการทบวง เป็นรองประธาน	๒. ไม่มีรองประธาน
๓. รองปลัดทบวง ไม่เป็น อ.ก.พ.	๓. รองปลัดทบวงเป็น อ.ก.พ. ด้วย
๔. ตั้งผู้อื่นนอกจากที่ระบุไว้ เป็น อ.ก.พ.
ไม่ได้	๔. ปลัดทบวงจะตั้งข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควร
ในทบวงนั้นเป็น อ.ก.พ. อีกก็ได้ ไม่จำกัด
จำนวน
๕. มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไป
ตามกฎหมายและมีอำนาจหน้าที่อย่าง
อ.ก.พ. กระทรวง	๕. มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการตามที่ ก.พ. มอบ
หมาย และเป็นที่ปรึกษาของปลัดทบวง

มาตรา ๑๗ ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง หรือส่วน
ราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ให้มี อ.ก.พ. ทำหน้าที่
อ.ก.พ. กระทรวงและ อ.ก.พ. กรม ประกอบด้วยหัวหน้าส่วนราชการนั้นเป็นประธาน รองหัวหน้าส่วน
ราชการ ผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการ ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง และเลขานุการกรมเป็นอนุกรรมการ
โดยตำแหน่ง ทั้งนี้ หัวหน้าส่วนราชการจะตั้งข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควร ในส่วนราชการนั้นเป็น
อนุกรรมการอีกก็ได้

สำหรับ อ.ก.พ. ราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง และ อ.ก.พ. กรม
ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นประธาน นายราชบัณฑิตยสถาน เลขธิการราชบัณฑิตยสถาน ผู้อำนวยการ

กอง หัวหน้ากอง หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเทียบกอง และเลขานุการกรมเป็นอนุกรรมการ โดย
ตำแหน่ง

ให้ อ.ก.พ. นิตงเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ. ตามมาตรฐานหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติตามที่
ก.พ. มอบหมาย และให้ความเห็นแก่หัวหน้าส่วนราชการตามที่หัวหน้าส่วนราชการปรึกษา

คำอธิบาย

วรรคหนึ่ง

“ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง” ได้แก่สำนักพระราชวัง
สำนักราชเลขาธิการ และสำนักงาน ค.ต.ง. (ราชบัณฑิตยสถาน อยู่ในวรรคสอง)

“ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และมีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี”
ได้แก่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักงาน ก.พ. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงานประมวล
สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ส่วนราชการดังกล่าวข้างต้นนี้ จะมี อ.ก.พ. ของส่วนราชการนั้น ทำหน้าที่เป็นทั้ง อ.ก.พ.
กระทรวงและ อ.ก.พ. กรม

มาตรฐานมีหลักการแตกต่างไปจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
ดังนี้

พ.ร.บ. ๒๔๘๗ (ม. ๑๗)

พ.ร.บ. ๒๕๑๘ (ม. ๑๗)

๑. รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีเจ้าสังกัด
มอบหมาย เป็นประธาน	๑. หัวหน้าส่วนราชการ เป็นประธาน
๒. จะตั้งผู้นอกจากที่ระบุไว้ เป็น อ.ก.พ.
ไม่ได้	๒. หัวหน้าส่วนราชการจะตั้งข้าราชการพลเรือนที่
เห็นสมควรในส่วนราชการนั้น เป็น อ.ก.พ.
อีกคนก็ได้ ไม่จำกัดจำนวน
๓. มีหน้าที่ตามกฎหมายกำหนด และมีหน้าที่ช่วย
ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย	๓. มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการตามที่ ก.พ.
มอบหมายและเป็นที่ปรึกษาของหัวหน้าส่วน
ราชการนั้น

มาตรา ๑๘ อ.ก.พ. กรมประกอบด้วยอธิบดีเป็นประธาน รองอธิบดี ผู้ช่วยอธิบดี ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง และเลขานุการกรม เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ทั้งนี้ อธิบดีจะตั้งข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควร ในกรณีเป็นอนุกรรมการอื่นก็ได้

สำหรับสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง และสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง ให้ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวง หรือ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดทบวง แล้วแต่กรณี ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม

ให้ อ.ก.พ. แต่งเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ. ตามมาตรานี้มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติตามที่ ก.พ. มอบหมาย และให้ความเห็นแก่อธิบดีตามที่อธิบดีปรึกษา

คำอธิบาย

มาตรานี้มีหลักการแตกต่างไปจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๓ ดังนี้

พ.ร.บ. ๒๔๕๓ (ม. ๑๘)

๑. เหมือนพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๓
๒. จะตั้งข้าราชการอื่นนอกจากที่ระบุไว้ เป็น อ.ก.พ. ไม่ได้
๓. มีหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และมีหน้าที่ช่วย ก.พ. หรือ อ.ก.พ. กระทรวงปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย

พ.ร.บ. ๒๕๑๘ (ม. ๑๘)

๑. อธิบดี เป็นประธาน รองอธิบดี ผู้ช่วยอธิบดี ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง และเลขานุการกรมเป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง
๒. อธิบดีจะตั้งข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควร ในกรณีเป็นอนุกรรมการอื่นก็ได้ ไม่จำกัดจำนวน
๓. มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการตามที่ ก.พ. มอบหมาย และเป็นที่ปรึกษาของอธิบดี

มาตรา ๑๕ อ.ก.พ. จังหวัดประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน รองผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ซึ่งกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ แต่งตั้งไปประจำจังหวัด เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดจะตั้งข้าราชการ ที่เห็นสมควร ในจังหวัดนั้นเป็นอนุกรรมการออกก็ได้ให้ อ.ก.พ. นัดตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ. มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ตามที่ ก.พ. มอบหมาย และให้ความเห็นแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดปรึกษา

คำอธิบาย

มาตรานี้มีหลักการแตกต่างไปจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ดังนี้

พ.ร.บ. ๒๔๘๗ (ม. ๒๐)

พ.ร.บ. ๒๕๑๘ (ม. ๑๕)

๑. เหมือนพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน รองผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ซึ่งกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ แต่งตั้งไปประจำจังหวัด เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง

๒. จะตั้งข้าราชการอื่นนอกจากที่ระบุไว้เป็น อ.ก.พ. ไม่ได้

๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดจะตั้งข้าราชการที่เห็นสมควร ในจังหวัดนั้นเป็นอนุกรรมการออกก็ได้

๓. มีหน้าที่ช่วย ก.พ. อ.ก.พ. กระทรวง และ อ.ก.พ. กรมปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๓. มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการตามที่ ก.พ. มอบหมาย และเป็นที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการจังหวัด

ข้อสังเกต มาตรานี้ใช้คำว่า "ทั้งนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดจะตั้งข้าราชการ ที่เห็นสมควร ในจังหวัดนั้นเป็นอนุกรรมการออกก็ได้" ซึ่งต่างกับมาตรา ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗ และ ๑๘ ที่ใช้คำว่า "ข้าราชการพลเรือน" การที่มาตรา ๑๕ นี้ใช้คำว่า "ข้าราชการ" เพราะเจตนาให้ข้าราชการอื่นนอกจากข้าราชการพลเรือน เช่น อัยการจังหวัด ซึ่งเป็นข้าราชการอัยการเป็น อ.ก.พ. จังหวัดได้

มาตรา ๒๐ กระทรวงหรือทบวงใดมีเหตุพิเศษ ก.พ. จะอนุมัติให้มีแต่ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. ทบวง แล้วแต่กรณี ก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. ทบวง ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรมด้วย

คำอธิบาย

หลักการเดิมตามมาตรา ๒๑ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๑

มาตรา ๒๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ของ อ.ก.พ. กรม อ.ก.พ. จังหวัด หรือ อ.ก.พ. ที่ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรมของส่วนราชการใดในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ การอุทธรณ์และการอื่นตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ก.พ. อาจกำหนดให้มีผู้แทนของกลุ่มข้าราชการพลเรือนเข้าร่วมประชุมในฐานะที่ปรึกษาด้วยก็ได้

จำนวน คุณสมบัติ การเลือกตั้งและวาระการดำรงตำแหน่งของผู้แทนของกลุ่มข้าราชการพลเรือนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

คำอธิบาย

มาตรานี้มีเจตนารมณ์ที่จะให้มีการเจรจาตกลงกันในกรณีที่เกิดความไม่พอใจ ก่อนที่จะมีเรื่องราวเกิดขึ้น ทำนองเดียวกับการระงับข้อพิพาทระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง

ไม่กล่าวถึงการปฏิบัติหน้าที่ของ อ.ก.พ. กระทรวงด้วย เพราะกรณีที่จะมีผู้แทนกลุ่มตามมาตรา นี้ เป็นกรณีที่เกิดขึ้นจากข้าราชการในกรม หรือในจังหวัด

มาตรา ๒๒ ให้นำมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของ อ.ก.พ. วิสามัญ โดยอนุโลม

คำอธิบาย

มาตรา ๑๐ บัญญัติเกี่ยวกับเรื่ององค์ประชุม และการลงมติ

ลักษณะ ๒

บททั่วไป

มาตรา ๒๓ ข้าราชการพลเรือนมี ๖ ประเภท

(๑) ข้าราชการพลเรือนสามัญ ได้แก่ข้าราชการพลเรือน ซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนในอัตราสามัญ และได้รับแต่งตั้งตามบทบัญญัติไว้ในลักษณะ ๓

(๒) ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ได้แก่ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในพระองค์พระมหากษัตริย์ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(๓) ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ได้แก่ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งการรัฐพาณิชย์ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(๔) ข้าราชการครู ได้แก่ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้สอนในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ หรือซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นในกระทรวงศึกษาธิการอันเกี่ยวกับการให้การศึกษาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(๕) ข้าราชการตำรวจ ได้แก่ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในกรมตำรวจตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(๖) ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ได้แก่ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในต่างประเทศในกรณีพิเศษโดยเหตุผลทางการเมืองตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๘

คำอธิบาย

ลักษณะ ๒ นี้เป็นลักษณะว่าด้วยบททั่วไป ใช้นับกับแก่ข้าราชการพลเรือนทุกประเภท

ใน (๑) เดิมมาตรา ๒๓ (๒) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๑ บัญญัติว่า “ข้าราชการพลเรือนสามัญ ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนในอัตราสามัญ” พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เดิมความว่า “และได้รับแต่งตั้งตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๓” ผู้เป็นข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

พ.ศ. ๒๔๕๗ ไม่ได้รับแต่งตั้งตามลักษณะ ๓ นี้ จึงได้มีบทเฉพาะกาลมาตรา ๑๑๖ บัญญัติรับรองให้ข้าราชการดังกล่าวเป็นข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ด้วย

เดิมมาตรา ๒๓ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ ข้าราชการพลเรือนมี ๘ ประเภท แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มี ๖ ประเภท โดยตัดข้าราชการการเมืองออก แล้วไปออกเป็นพระราชบัญญัติต่างหาก เนื่องจากระบบบริหารต่างกับข้าราชการพลเรือนทั่วไป และต้องการแยกข้าราชการการเมืองออกจากราชการประจำด้วย เพราะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๗ มาตรา ๒๐๐ ห้ามข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำเป็นข้าราชการการเมือง

ตัดข้าราชการพลเรือนวิสามัญออก แล้วยกฐานะข้าราชการพลเรือนวิสามัญตำแหน่งผดุงครรภ์ทั้งหมด เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติไว้ ส่วนตำแหน่งที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญให้เป็นสามัญ เมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑๖ ส่วนพวกที่ทำหน้าที่อื่น เช่นคนล้างขวด คนขับรถ เป็นต้น ให้คงเป็นวิสามัญต่อไปตามเดิม จนกว่าจะหมดไปในที่สุด

ใน (๒) ส่วนราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ ได้แก่สำนักพระราชวัง และสำนักราชเลขาธิการ (ข้อ ๓๑ และ ๓๒ ของพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรมตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๑๕)

ข้อสังเกต

เดิมมาตรา ๒๓ (๔) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ บัญญัติให้กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในพระองค์ไว้ในกฎ ก.พ. แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา เพราะ

- ๑. เดิมการกำหนดตำแหน่งครุ ตำรวจ ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาการกำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในพระองค์จึงควรตราเป็นพระราชกฤษฎีกาด้วย
- ๒. รัฐธรรมนูญมาตรา ๒๐ บัญญัติให้การแต่งตั้งและการให้ข้าราชการในพระองค์พ้นจากตำแหน่งเป็นไปตามพระราชอัชฌาศัย จึงไม่ควรให้กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ซึ่งเป็นเรื่องที่ ก.พ. กำหนดขึ้น

๓. รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๒ บัญญัติให้พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการตราพระราชกฤษฎีกาตามที่กำหนดในกฎหมายอื่น ๆ จึงสมควรบัญญัติให้ทรงตราพระราชกฤษฎีกาสำหรับข้าราชการในพระองค์

ใน (๓) เดิมมาตรา ๒๓ (๓) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ บัญญัติว่า “ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการในตำแหน่งการรัฐพาณิชย์ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.” แต่พระราชบัญญัติใหม่ให้กำหนด ในพระราชกฤษฎีกา เพื่อให้เหมือนกับข้าราชการในพระองค์ ครู และตำรวจ

ใน (๔) เดิมมาตรา ๒๓ (๖) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ บัญญัติว่า “.....ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยครู” แต่พระราชบัญญัติใหม่ตัดความที่ขีดเส้นใต้ออก เพราะประสงค์จะให้ออกพระราชกฤษฎีกาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนไม่ใช่ออกตามกฎหมายว่าด้วยครู

ใน (๕) เดิมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ อธิบายคำ “ข้าราชการตำรวจ” โดยใช้เงินเดือนเป็นหลักโดยบัญญัติว่า “ได้รับเงินเดือนในกรมตำรวจ” พระราชบัญญัติเดิมจึงต้องกล่าวถึงตำรวจข้างไว้ด้วย เพราะไม่ได้รับเงินเดือนในกรมตำรวจแต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ บัญญัติโดยใช้ตำแหน่งเป็นหลักว่า “ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในกรมตำรวจ” จึงไม่ต้องกล่าวถึงตำรวจข้างไว้ในมาตรานี้ เพราะแม้จะรับเงินเดือนจากที่อื่น แต่ก็เป็นผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในกรมตำรวจ

ใน (๖) “ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในต่างประเทศในกรณีพิเศษ” หมายความว่าผู้จะเป็นข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ จะต้องได้รับการแต่งตั้งตามวรรคสอง ของมาตรา ๑๑๒ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ กล่าวคือ ต้องได้รับอนุมัติคณะรัฐมนตรี และต้องเป็นกรณีมีเหตุผลสมควรในทางการเมืองด้วย

สำหรับการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตกงสุลใหญ่ กงสุล และตำแหน่งอื่นที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศ ตามวรรคแรกของมาตรา ๑๑๒ ไม่ทำให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นเป็นข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ คงเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามเดิม ไม่ต้องขาดจากอัตราเงินเดือนสามัญ

มาตรา ๒๔ ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนต้องมีคุณสมบัติทั่วไป ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี
- (๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง
- (๕) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถ หรือจิต

พินเพื่อนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

(๖) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งให้พักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น

(๗) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๘) ไม่เป็นผู้หมั่นสนั่นพันตัว

(๙) ไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(๑๐) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๑๑) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจ

(๑๒) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก หรือปลดออก เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น

(๑๓) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น

(๑๔) ไม่เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการ

ผู้ที่มีขาดคุณสมบัติตาม (๗) (๘) (๙) (๑๐) หรือ (๑๔) ก.พ. อาจพิจารณายกเว้นให้เข้ารับราชการได้ ส่วนผู้ที่มีขาดคุณสมบัติตาม (๑๑) หรือ (๑๒) ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสองปีแล้ว หรือผู้ที่มีขาดคุณสมบัติตาม (๑๓) ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงานไปเกินสามปีแล้ว และมีใจเป็นกรณีออกจากงานหรือออกจากราชการเพราะกระทำผิดในกรณีทุจริตต่อหน้าที่ ก.พ. อาจ

พิจารณายกเว้นให้เข้ารับราชการได้ มติของ ก.พ. ในการประชุมปรึกษายกเว้นเช่นนี้ต้องเป็นเอกฉันท์ การลงมติให้กระทำโดยลับ

คำอธิบาย

มาตรา^๕ กำหนดคุณสมบัติทั่วไปของผู้ที่จะเข้ารับราชการ (คุณสมบัติของผู้สมัครสอบนำไปกล่าวไว้ในมาตรา ๓๘)

มาตรา^๕ อยู่ในบททั่วไป เพราะประสงค์ให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการทุกประเภท

ใน (๑) เป็นหลักการเดิมตามมาตรา ๔๔ (๑) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๑

ใน (๒) เดิมมาตรา ๔๔ (๒) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๑ บัญญัติว่า “อายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์” พระราชบัญญัติใหม่ตัดคำว่าบริบูรณ์ออกตามแบบของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

เดิมที่ใช้คำว่า “บริบูรณ์” เพราะในการนับใช้นับวันชนวน เช่น เกิด ๒๗ มีนาคม ๒๔๕๑ ตามปกติจะครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ เมื่อ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๕๑ แต่โดยที่ในปี พ.ศ. ๒๔๕๑ มีเพียง ๕ เดือน (ไม่มีเดือนมกราคม, กุมภาพันธ์, มีนาคม) ดังนั้นคนที่เกิดในเดือนมกราคม, กุมภาพันธ์, มีนาคม ก่อนปี ๒๔๕๑ ถ้านับแบบวันชนวนธรรมดา จะยังมีอายุไม่ครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ (ขาดไป ๓ เดือน) จึงยังเข้ารับราชการไม่ได้แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ตัดคำ “บริบูรณ์” ออกแล้ว เพราะถ้าจะมีคนที่เกิดในเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ มีนาคม ก่อนปี ๒๔๕๑ มาเข้ารับราชการในขณะนั้นก็จะไม่มีปัญหาอีกแล้ว เพราะอายุจะเกิน ๑๘ ปีบริบูรณ์ไปนานหลายปีแล้ว (แต่กรณีเกษียณอายุตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญยังคงมีคำว่า “บริบูรณ์” อยู่ เพราะมีฉะนั้นผู้ที่เกิดในเดือนมกราคม, กุมภาพันธ์, มีนาคม ก่อนปี ๒๔๕๑ จะเกษียณอายุก่อนที่จะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์)

ใน (๓) เป็นหลักการเดิมตามมาตรา ๔๔ (๓) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๑

ใน (๔) เพิ่มใหม่ เพราะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ มาตรา ๒๐๐ บัญญัติห้ามข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำเป็นข้าราชการการเมือง

ใน (๕) เพิ่มความที่ขีดเส้นใต้ เพื่อให้คนที่ทุพพลภาพ แต่ยังสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติ เช่นคนหูหนวก ตาบอด เป็นต้น ถ้าทำงานได้ ก็ไม่ขาดคุณสมบัติ

“สามารถ” ตามพจนานุกรม แปลว่า มีคุณสมบัติเหมาะแก่การจะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ไม่ใช่คำว่า “อาจ” เพราะแปลว่า กล้า, เป็นได้)

“ทุพพลภาพ” ตามพจนานุกรมแปลว่า ขาดกำลังที่จะประกอบกิจการ ความว่า “ไม่เป็นผู้กายทุพพลภาพ” จึงหมายถึงไม่เป็นผู้กายที่ขาดกำลังที่จะประกอบกิจการได้ แต่เจตนากรณีในการร่าง มองคำ “ทุพพลภาพ” ในลักษณะของผู้กายพิการ ซึ่งได้แก่เสียอวัยวะ เช่น แขน ขา เป็นต้น จึงได้เติมความว่า “จนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้” ไว้ข้างท้าย

“ไร้ความสามารถ” เช่น เป็นคนบัญญัติอ่อน สำหรับบุคคลวิกลจริต ซึ่งศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือยังไม่ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถก็ตาม เข้าอยู่ในจำพวก จิตพินเพื่อน ไม่สมประกอบ

ใน (๖) เพิ่มความที่ขีดเส้นใต้ เพราะผู้ที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เป็นผู้ที่อยู่ระหว่างถูกดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๕๐ จึงยังไม่ควรให้ไปเข้ารับราชการที่ได้อีก

ใน (๗) เป็นหลักการเดิมตามมาตรา ๔๔ (๖) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ใน (๘) เป็นหลักการเดิมตามมาตรา ๔๔ (๗) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ใน (๙) เพิ่มใหม่ คำว่า “เคยเป็น” หมายความว่ารวมทั้งเคยเป็นบุคคลล้มละลาย และกำลังเป็นบุคคลล้มละลายด้วย

ใน (๑๐) เดิมมาตรา ๔๔ (๘) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ บัญญัติยกเว้น “ความผิดที่กำหนดโทษชั้นลหุโทษ” ด้วย เช่นความผิดตามพระราชบัญญัติจราจร แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ตัดออก เพราะมีความหมายรวมอยู่ในความผิดลหุโทษแล้ว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๗ ของประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งบัญญัติว่า บทบัญญัติ

ในภาค ๑ แห่งประมวลกฎหมายนี้ให้ใช้ในกรณีแห่งความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย เว้นแต่กฎหมายนั้น ๆ จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น” ความผิดลหุโทษนั้นมิบัญญัติไว้ในภาคหนึ่ง มาตรา ๑๐๒ ว่า “ความผิดลหุโทษคือความผิดที่ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับเช่นว่ามานี้ด้วยกัน”

ใน (๑๑) เดิมมาตรา ๔๔ (๕) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ บัญญัติว่า “ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษเพราะประพฤตชั่วดังออกจากองค์การรัฐบาล องค์การสาธารณเทศบาล หรือสุขาภิบาล” แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ตัดคำว่า “เพราะประพฤตชั่ว” ออก เพราะในทางปฏิบัติที่เคย เมื่อมีการถูกลงโทษให้ออก ปลดออก มักจะมีแนวโน้มนิพิจารณาให้เข้าข้อว่าเป็นการประพฤตชั่ว ซึ่งคำว่า “ประพฤตชั่ว” นั้นมีบางท่านเห็นว่าจะต้องกระทำหลาย ๆ ครั้ง เพียงครั้งเดียวจะถือว่าเป็น “ประพฤต” ไม่ได้

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เปลี่ยนคำจากเดิมที่ว่า “ออกจากองค์การรัฐบาล องค์การสาธารณ เทศบาล หรือสุขาภิบาล” เป็น “ออกจากรัฐวิสาหกิจ” เพราะคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” นั้น ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ มีความหมายกว้างมาก ครอบคลุมถึงองค์การรัฐบาล องค์การสาธารณ เทศบาล หรือสุขาภิบาล และอื่น ๆ ด้วย

ใน (๑๒) เป็นหลักการเดิมตามมาตรา ๔๔ (๕) (๑๐) และ (๑๑) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗

ใน (๑๓) เป็นหลักการเดิมตามมาตรา ๔๔ (๑๒)

ใน (๑๔) เพิ่มใหม่ (ทุจริตในการสอบเลื่อนตำแหน่งไม่อยู่ในความหมายของ (๑๓) นี้ เพราะมาตรานี้เป็นเรื่องจะเข้ารับราชการ กรณีเลื่อนตำแหน่งเป็นข้าราชการอยู่แล้วพยายามทุจริตก็ไม่เข้าข้อนี้ เพราะยังไม่ทุจริต)

ข้อสังเกต

๑. ถูกไล่ออกตาม (๑๓) ยกเว้นคุณสมบัติได้ เมื่อออกไปแล้ว เกินสามปี แต่ถ้าถูกไล่ออกเพราะทุจริตต่อหน้าที่ยกเว้นคุณสมบัติไม่ได้เลย

๒. ถูกไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจตาม (๑๑) ยกเว้นคุณสมบัติได้เมื่อออกไปแล้ว เกินสองปี โดยไม่คำนึงถึงว่าถูกไล่ออกเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือไม่ เพราะการถูกไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจไม่มีหลักฐานเหมือนกับข้าราชการพลเรือน

๓. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๑ มาตรา ๔๕ ถูกไล่ออกเพราะทุจริตต่อหน้าที่ยกเว้นคุณสมบัติได้ แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๒๔ (๑๓) ยกเว้นไม่ได้เลย เพราะคณะรัฐมนตรีเคยลงมติไว้ตามหนังสือ สำนักบริหารของนายกรัฐมนตรีที่ น.ว. ๔๓/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๐๔ ไม่ให้ผู้กระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ กลับเข้ารับราชการ

๔. ถูกจำคุกเดิมในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๑ มาตรา ๔๔ (๘) ยกเว้นคุณสมบัติไม่ได้เลย แต่ตามพระราชบัญญัติใหม่ ขอยกเว้นคุณสมบัติได้โดยไม่มีเงื่อนไข

เวลา

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘
ว่าด้วยโรค

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๒) และมาตรา ๒๔ (๕) แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

โรคตามมาตรา ๒๔ (๕) คือ

- (๑) โรคเรื้อน
- (๒) วัณโรคในระยะอันตราย
- (๓) โรคเท้าช้างในระยะที่ปรากฏอาการเป็นที่รังเกียจแก่สังคม
- (๔) โรคยาเสพติดให้โทษอย่างร้ายแรง
- (๕) โรคพิษสุราเรื้อรัง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘

(ลงชื่อ) คึกฤทธิ์ ปราโมช

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎ ก.พ. ฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๑๘๖ วันที่ ๘
กันยายน ๒๕๑๘

ใบรับรองแพทย์

สถานที่ตรวจ.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ข้าพเจ้า นายแพทย์/แพทย์หญิง ๑.....

ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม เลขที่.....

ได้ทำการตรวจร่างกาย..... ซึ่งสมัครเข้ารับราชการเป็น

ข้าราชการพลเรือนประเภท..... เพื่อดำรงตำแหน่ง.....

..... เมื่อวันที่..... เดือน.....

พ.ศ.....แล้วปรากฏว่า

๒..... ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพจน

ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถหรือจิตพินเพื่อนไม่สมประกอบ และปราศจากโรคเหล่านี้

(๑) โรคเรื้อน

(๒) วัณโรคในระยะอันตราย

(๓) โรคเท้าช้างในระยะเวลาที่ปรากฏอาการเป็นที่รังเกียจแก่สังคม

(๔) โรคยาเสพติดให้โทษอย่างร้ายแรง

(๕) โรคพิษสุราเรื้อรัง

สรุปความเห็นและข้อแนะนำของแพทย์

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....แพทย์ผู้ตรวจร่างกาย

หมายเหตุ ๑. ต้องเป็นแพทย์ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบโรคศิลป์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่ง
สาขาเวชกรรม

๒. ให้แสดงว่าเป็นผู้มีร่างกายสมบูรณ์เพียงใด หรือหายจากโรคที่เป็นเหตุต้องให้ออกจากราชการ

มาตรา ๒๕ เงินเดือนข้าราชการพลเรือน ให้มีอัตราดังต่อไปนี้

(๑) อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน นอกจากข้าราชการตำรวจทัมยศให้เป็นไปตามบัญญัติท้ายพระราชบัญญัติฯ โดยให้แบ่งเป็น ๑๑ ระดับ แต่ละระดับมีจำนวนขั้นดังนี้

ระดับ ๑ มี ๑๘ ขั้น

ระดับ ๒ ระดับ ๓ ระดับ ๔ ระดับ ๕ และระดับ ๖ มีระดับ ๑๒ ขั้น

ระดับ ๗ มี ๑๑ ขั้น

ระดับ ๘ มี ๑๐ ขั้น

ระดับ ๙ มี ๙ ขั้น

ระดับ ๑๐ มี ๘ ขั้น

ระดับ ๑๑ มี ๗ ขั้น

ในวันที่พระราชบัญญัติฯ ใช้บังคับให้ใช้เงินเดือนตามอัตรา ก. และเมื่อปรากฏว่าค่าจ้างทั่วไปในประเทศเพิ่มขึ้นสมควรเปลี่ยนเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามมาตรา ๒๔ บางส่วน หรือทั้งหมด ให้เป็นเงินเดือน ก็ให้มีการปรับขึ้นเงินเดือนเป็นอัตรา ข. อัตรา ค. อัตรา ง. อัตรา จ. หรืออัตรา ฉ. ตามความเหมาะสมโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา การปรับขึ้นเงินเดือนดังกล่าว ให้มีผลเป็นการปรับขึ้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนที่ได้รับอยู่และที่กำหนดไว้โดยพระราชกฤษฎีกา กฏ ก.พ. ระเบียบมติคณะรัฐมนตรี และมติ ก.พ. ซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนตามไปด้วย

(๒) อัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจทัมยศให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา การจ่ายเงินเดือนให้แก่ข้าราชการพลเรือน ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการนั้น

คำอธิบาย

มาตรา ๒๕ ได้กำหนดบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนไว้ ๖ อัตราด้วยกัน คือ อัตรา ก, ข, ค, ง, จ และ ฉ, หรือจะเรียกให้เข้าใจง่ายขึ้นก็คือ กำหนดอัตราเงินเดือนไว้เป็น ๖ บัญชีเสียเลยในคราวเดียวกัน จะได้ไม่ต้องแก่พระราชบัญญัติทุกครั้งที่ต้องการปรับปรุงเงินเดือน (โปรดดูบัญชีท้ายพระราชบัญญัติประกอบด้วย) แต่ละบัญชีอัตราเงินเดือนได้ระบุขึ้นเงินเดือน ขั้นต้น ขึ้น

สูงสุด และขั้นระหว่างนั้นสำหรับตำแหน่งระดับ ๑ ถึงตำแหน่งระดับ ๑๑ ไว้แล้วเวลาค่าครองชีพเปลี่ยนแปลงไปก็เลือกใช้บัญชี อัตราหนึ่ง อัตราใดที่สอดคล้องกับค่าครองชีพมากที่สุดตั้งนั้น ตัวเลขอัตราเงินเดือนที่ปรากฏในบัญชี จึงไม่จำเป็นต้องคำนวณใหม่ทุกครั้งทีค่าครองชีพเพิ่มขึ้น เพราะได้คำนวณขั้นไว้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ หรือเปอร์เซ็นต์ไว้แล้ว และตัวเลขดังกล่าวจะทันสมัยไปนาน การกำหนดอัตราเงินเดือนในลักษณะนี้จึงเท่ากับเป็นการให้ความคุ้มครองข้าราชการมากขึ้นในสิทธิที่ควรสมควรได้ แทนที่จะปล่อยให้ขึ้นอยู่กับความกรุณาหรืออภัยหนึ่งความไม่แน่นอนของภาวะการเมือง แต่เพียงอย่างเดียวหรือเป็นส่วนใหญ่

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติฉบับใหม่ยังได้กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไข และช่วยเหลือข้าราชการในบัญชีหารายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ในกรณีที่ภาวะค่าครองชีพเพิ่มสูงมากจน หรือบนบว ในบางระยะทางราชการอาจจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวให้แก่ข้าราชการได้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการแก้ ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นชั่วคราวหรืออยู่ในระยะเปลี่ยนแปลง และข้าราชการเดือดร้อน แต่ยังไม่เหมาะสมที่จะเปลี่ยนบัญชีอัตราเงินเดือนทั้งหมดได้ หรือในกรณีที่มิเหตุผลความจำเป็นประการใด ทางราชการอาจพิจารณากำหนดเงินเพิ่มพิเศษสำหรับบางตำแหน่งก็ได้ (โปรดดูมาตรา ๒๗ และ ๒๘) ด้วยมาตรการดังกล่าวนี้จะสามารถช่วยให้ทางราชการ และข้าราชการปรับตัวเข้ากับการครองชีพได้ดี และคล่องตัวมากยิ่งขึ้น เพื่อไม่ต้องกังวลในเรื่องปากท้องมากนักและใช้เวลาส่วนใหญ่ทุ่มเทให้กับราชการ

มาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติใหม่นี้ กำหนดบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน นอกจากตำรวจทัมยศไว้ ๖ บัญชี โดยพิมพ์ไว้ในกระดาษแผ่นเดียวกัน ซึ่งออกจะอ่านเข้าใจยากอยู่ จึงขออธิบายพอเป็นสังเขป ดังนี้

บัญชี ก.	เงินเดือนขั้นต้น	๑๕๐ บาท	ขั้นสูงสุด	๑๐,๘๐๐ บาท	แบ่งเป็น ๑๑ ระดับ คือ
ระดับ ๑	มี ๑๘ ขั้น	ขั้นต้น	๑๕๐ บาท	ขั้นสูง	๒,๑๐๐ บาท
ระดับ ๒	มี ๑๒ ขั้น	ขั้นต้น	๑,๓๗๕ บาท	ขั้นสูง	๒,๖๘๐ บาท
ระดับ ๓	มี ๑๒ ขั้น	ขั้นต้น	๑,๗๕๐ บาท	ขั้นสูง	๓,๔๒๐ บาท
ระดับ ๔	มี ๑๒ ขั้น	ขั้นต้น	๒,๒๓๐ บาท	ขั้นสูง	๔,๓๓๕ บาท
ระดับ ๕	มี ๑๒ ขั้น	ขั้นต้น	๓,๐๓๐ บาท	ขั้นสูง	๕,๘๑๐ บาท
ระดับ ๖	มี ๑๒ ขั้น	ขั้นต้น	๔,๐๘๕ บาท	ขั้นสูง	๗,๖๖๐ บาท

ระดับ ๗	มี ๑๑ ชั้น	ขั้นต้น	๕,๑๗๕ บาท	ขั้นสูง	๘,๕๕๐ บาท
ระดับ ๘	มี ๑๐ ชั้น	ขั้นต้น	๕,๘๑๐ บาท	ขั้นสูง	๘,๔๑๐ บาท
ระดับ ๙	มี ๙ ชั้น	ขั้นต้น	๖,๕๐๕ บาท	ขั้นสูง	๘,๘๘๕ บาท
ระดับ ๑๐	มี ๘ ชั้น	ขั้นต้น	๗,๒๖๐ บาท	ขั้นสูง	๑๐,๓๘๐ บาท
ระดับ ๑๑	มี ๗ ชั้น	ขั้นต้น	๘,๐๗๕ บาท	ขั้นสูง	๑๐,๕๐๐ บาท

บัญชี ก. นี้ อัตราเงินเดือนแต่ละชั้นเหมือนกับเงินเดือนตามอัตราที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ เพียงแต่มาจัดแบ่งเป็นระดับต่าง ๆ ๑๑ ระดับเท่านั้น

บัญชี ข. เงินเดือนขั้นต้น ๘๐๐ บาท ขั้นสูงสุด ๑๑,๔๔๕ บาท แบ่งเป็น ๑๑ ระดับ แต่ละระดับมีจำนวนขั้นเท่ากับบัญชี ก. แต่จำนวนเงินของแต่ละขั้นเปลี่ยนไปเท่ากับขั้นจากบัญชี ก. ไป ๑ ชั้น เช่นระดับ ๑ ชั้น ๑ ของบัญชี ก. อัตรา ๘๐๐ บาท เท่ากับระดับ ๑ ชั้น ๒ ของบัญชี ก. และระดับ ๑ ชั้น ๑๘ ของบัญชี ข. อัตรา ๒,๒๓๐ บาท ขยับขึ้นไปจากรดับ ๑ ชั้น ๑๘ ของบัญชี ก. ๑ ชั้น เป็นต้น

บัญชี ค. เงินเดือนขั้นต้น ๘๕๐ บาท ขั้นสูงสุด ๑๒,๐๑๕ บาท แบ่งเป็น ๑๑ ระดับ แต่ละระดับมีจำนวนขั้นเท่ากับบัญชี ก. แต่จำนวนเงินของแต่ละขั้นเปลี่ยนไปเท่ากับขั้นจากบัญชี ข. ไป ๑ ชั้น

บัญชี ง. เงินเดือนขั้นต้น ๙๐๐ บาท ขั้นสูงสุด ๑๒,๖๑๕ บาท แบ่งเป็น ๑๑ ระดับ แต่ละระดับมีจำนวนขั้นเท่ากับบัญชี ก. แต่จำนวนเงินของแต่ละขั้นเปลี่ยนไปเท่ากับขั้นจากบัญชี ค. ไป ๑ ชั้น

บัญชี จ. เงินเดือนขั้นต้น ๙๒๕ บาท ขั้นสูงสุด ๑๓,๒๔๕ บาท แบ่งเป็น ๑๑ ระดับ แต่ละระดับมีจำนวนขั้นเท่ากับบัญชี ก. แต่จำนวนเงินของแต่ละขั้นเปลี่ยนไปเท่ากับขั้นจากบัญชี ง. ไป ๑ ชั้น

บัญชี ฉ. เงินเดือนขั้นต้น ๑,๐๑๕ บาท ขั้นสูงสุด ๑๓,๘๐๕ บาท แบ่งเป็น ๑๑ ระดับ แต่ละระดับมีจำนวนขั้นเท่ากับบัญชี ก. แต่จำนวนเงินของแต่ละขั้นเปลี่ยนไปเท่ากับขั้นจากบัญชี จ. ไป ๑ ชั้น

ในขั้นต้นเมื่อเริ่มใช้พระราชบัญญัติใหม่นี้ให้ใช้บัญชี ก. ก่อน เงินเดือนข้าราชการพลเรือนในแต่ละชั้นจึงเหมือนปัจจุบัน ยังมีได้เปลี่ยนไปหรือเพิ่มขึ้น จนกว่าจะปรากฏว่าค่าจ้างทั่วไปในประเทศเพิ่มขึ้น ซึ่งสมควรเปลี่ยนเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามที่กล่าวในข้อ ๔ บางส่วนหรือทั้งหมดให้เป็นเงินเดือน จึงจะออกพระราชกฤษฎีกาปรับขึ้นเงินเดือนไปใช้บัญชี ข. บัญชี ค. บัญชี ง. บัญชี จ. หรือบัญชี ฉ. ตามความเหมาะสมได้ ซึ่งเท่ากับว่าพระราชบัญญัติใหม่นี้ให้อำนาจรัฐบาลที่จะออกพระราชกฤษฎีกาเพิ่มเงินเดือนข้าราชการได้ภายในขอบเขตอัตราตามบัญชีที่กำหนดไว้ โดยไม่ต้องเสนอให้รัฐสภาออกพระราชบัญญัติแก้ไขบัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัติ การบัญญัติไว้เช่นนี้ทำให้สามารถเพิ่มเงินเดือนข้าราชการได้สะดวกรวดเร็วทันเวลาและเป็นธรรมตามการเพิ่มขึ้นของอัตราค่าจ้างทั่วไปในประเทศได้ เช่นค่าแรงงานขั้นต่ำทางการกำหนดเพิ่มขึ้น ๖% อาจเปลี่ยนไปใช้บัญชี ข. โดยให้เงินเดือนขั้นต้น ๘๐๐ บาท ถ้าค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำเพิ่มขึ้น ๓๐% อาจเปลี่ยนไปใช้บัญชี ฉ. โดยให้เงินเดือนขั้นต้น ๑,๐๑๕ บาทก็ได้ ทั้งนี้ จะเปลี่ยนทีเดียวจากบัญชี ก. ไปใช้บัญชี ฉ. โดยไม่เปลี่ยนตามลำดับก็ได้ โดยที่ชนวนของอัตราเงินเดือนแต่ละชั้นเพิ่มขึ้นประมาณ ๕-๖% เป็นอัตราส่วนที่สามารถปรับเข้ากับอัตราค่าจ้างทั่วไปได้โดยเหมาะสม และเป็นธรรมสอดคล้องกันคืออยู่แล้วจึงสามารถปรับใช้บัญชีใดก็ได้ให้สอดคล้องกับอัตราส่วนที่ค่าจ้างทั่วไปเพิ่มขึ้น แต่ถ้าค่าจ้างทั่วไปในประเทศยังมีได้เพิ่มขึ้นให้ เพียงแต่ค่าครองชีพเพิ่มขึ้น ก็เพิ่มเป็นเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามที่กล่าวในข้อ ๔ ไปก่อนได้ และแม้จะปรับอัตราเงินเดือนเพิ่มขึ้นโดยเปลี่ยนบัญชีแล้วก็ยังอาจมีเงินเพิ่มค่าครองชีพอีกส่วนหนึ่งได้อีก พระราชบัญญัติต้นเบ็ดทางให้รัฐบาลสามารถปรับปรุงให้ข้าราชการมีรายได้โดยเป็นธรรม เมื่อเทียบกับค่าจ้างทั่วไปและให้ข้าราชการมีรายได้เพียงพอกับค่าครองชีพด้วย

อนึ่ง การเปลี่ยนบัญชีอัตราเงินเดือนจากบัญชี ก. เป็นบัญชี ข. บัญชี ง. บัญชี จ. หรือบัญชี ฉ. ดังกล่าว มีผลเป็นการปรับขึ้นเงินเดือนข้าราชการที่ได้รับอยู่ตามไปด้วยตัวอย่าง เช่น นาย ก. ดำรงตำแหน่งระดับ ๖ รับเงินเดือนอยู่ในชั้น ๔ อัตรา ๔,๘๘๐ บาทของบัญชี ก. เมื่อเปลี่ยนมาใช้บัญชี ข. นาย ก. ก็คงรับเงินเดือนในระดับ ๖ ชั้น ๔ ของบัญชี ข. แต่อัตราเงินเดือนชั้น ๔ ของบัญชี ข. จะเปลี่ยนเป็น ๕,๑๗๕ บาท เป็นต้น

มาตรา ๒๖ เพื่อประโยชน์ในการออมทรัพย์ของข้าราชการพลเรือน คณะรัฐมนตรี จะวางระเบียบ และวิธีการให้กระทรวงการคลังหักเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ไว้เป็นเงินสะสม ก็ได้โดยคิดดอกเบี้ยจากเงินสะสมนั้นให้ ในอัตราไม่ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทประจำของ ธนาคารพาณิชย์

เงินสะสม และดอกเบี้ยนั้นให้จ่ายคืน หรือให้กู้ยืมเพื่อดำเนินการตามโครงการสวัสดิการ สำหรับข้าราชการพลเรือนตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

คำอธิบาย

มาตรานี้ต่างกับมาตรา ๒๔ วรรค ๔ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังนี้

๑. เดิมบัญญัติว่า “ในบาง ๆ ให้กระทรวงการคลังกำหนดเงินงบประมาณไว้สำหรับการ เลื่อนเงินเดือนข้าราชการในกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ” แต่พระราช บัญญัติใหม่ตัดความดังกล่าวออกทั้งหมด เพราะความดังกล่าวเป็นเรื่องของวิธีการที่จะหาเงินมาจ่ายไม่ ใช่นโยบายของ ก.พ. จึงไม่ควรกำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ก.พ. มีหน้าที่แต่เพียงกำหนดเงินเดือน ว่าควรจะได้รับเท่าใด เท่านั้น

๒. เดิมบัญญัติให้จ่ายเงินสะสมคืนเมื่อออกจากราชการ แต่พระราชบัญญัติใหม่ประสงค์ ให้ข้าราชการที่รับราชการมาระยะหนึ่ง เช่น ๑๐ ปี สามารถนำเงินสะสมของตนไปใช้จ่ายโดยไม่ต้อง รอให้ออกจากราชการเสียก่อนก็ได้ จึงเปลี่ยนความจาก “ให้จ่ายคืนเมื่อออกจากราชการ” เป็น “ให้ จ่ายคืนหรือให้กู้ยืมตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด”

๓. ดอกเบี้ยของเงินสะสมเดิมไม่กำหนดอัตราไว้ในตัวบทว่าจะต้องให้ร้อยละเท่าใด พระ ราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงระบุให้คิดดอกเบี้ยให้ไม่ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ย เงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์

ข้อสังเกต

๑. คำว่า “ก็ได้” ที่ขีดเส้นใต้ไว้ หมายความว่า จะหักเงินสะสมก็ได้ไม่หักก็ได้ แต่ ถ้าหักจะต้องคิดดอกเบี้ยให้

๒. คณะรัฐมนตรีได้ออกระเบียบการหักเงินเดือนข้าราชการไว้เป็นเงินสะสมพ.ศ. ๒๕๑๘ โดยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ สร. ๐๒๐๓/ว.๘ ลว. ๒๗ ม.ค. ๑๘ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยในข้อ ๑๐ ของระเบียบดังกล่าว ได้กำหนดว่า “ให้จ่ายเงินสะสมพร้อมทั้งดอกเบี้ยคืนแก่ข้าราชการเมื่อออกจากราชการ...” นั้นน่าจะไม่ต้องตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๒๖ วรรคท้าย เพราะเป็นการกำหนดในเรื่องการดำเนินการเกี่ยวกับเงินสะสม มาตรา ๒๖ วรรคท้าย บัญญัติให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลังที่จะพิจารณาว่าจะดำเนินการเกี่ยวกับเงินสะสมได้อย่างไร เช่นให้คืนได้เมื่อรับราชการมาครบ ๑๐ ปีแล้ว โดยไม่ต้องรอให้ออกจากราชการเสียก่อนก็ได้ หรือให้ยกยุมหรือให้ดำเนินการตามโครงการสวัสดิการก็ได้ (สำหรับระเบียบของคณะรัฐมนตรีนั้นออกตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง เฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับวิธีการให้กระทรวงการคลังหักเงินเดือนของข้าราชการไว้เป็นเงินสะสมเช่นให้หักเปอร์เซ็นต์ คิดดอกเบี้ยอย่างไร เป็นต้น) จึงเห็นว่าระเบียบคณะรัฐมนตรีดังกล่าวน่าจะไม่ได้ตัดอำนาจกระทรวงการคลังที่จะออกระเบียบเกี่ยวกับการจ่ายคืนเงินสะสมเป็นอย่างอื่นตามมาตรา ๒๖ วรรคท้าย

ที่ สร. ๐๒๐๓/ ว. ๘

สำนักเลขาธิการคณะกรรมการ

๒๗ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ระเบียบการหักเงินเดือนข้าราชการไว้เป็นเงินสะสม

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบดังกล่าวข้างต้น

ด้วยกระทรวงการคลังได้เสนอร่างระเบียบการหักเงินเดือนข้าราชการไว้เป็นเงินสะสม พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งมีหลักการให้แก่ข้าราชการโดยหักเงินเดือนของข้าราชการเสียใหม่ ให้ได้ระดับเดียวกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทประจำของธนาคารพาณิชย์ในขณะนั้น โดยแก้ไขระเบียบการหักเงินเดือนข้าราชการไว้เป็นเงินสะสมในส่วนที่เกี่ยวกับการคิดดอกเบี้ย จากเดิมที่คิดไว้ในอัตราร้อยละ ๗ ต่อปี เป็นร้อยละ ๘ ต่อปี มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา

คณะกรรมการได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๕ ลงมติเห็นชอบด้วย และอนุมัติให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไปได้ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

สำนักเลขาธิการคณะกรรมการได้นำร่างระเบียบในเรื่องนี้เสนอ ฯ พล ฯ นายกรัฐมนตรีพิจารณาลงนามแล้ว ดังสำเนาที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมา เพื่อดำเนินปฏิบัติต่อไป และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ปลั่ง มีจุล

(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะกรรมการ

ระเบียบการหักเงินเดือนข้าราชการ

ไว้เป็นเงินสะสม พ.ศ. ๒๕๑๘

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบ และวิธีการหักเงินเดือนข้าราชการไว้เป็นเงินสะสม คณะรัฐมนตรีอาศัยอำนาจตามความใน

มาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๒

มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๑๓ และ

มาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘

จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการหักเงินเดือนข้าราชการไว้เป็นเงินสะสม พ.ศ. ๒๕๑๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) ระเบียบการหักเงินเดือนข้าราชการไว้เป็นเงินสะสม พ.ศ. ๒๕๐๖
- (๒) ระเบียบการหักเงินเดือนข้าราชการไว้เป็นเงินสะสม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๗
- (๓) ระเบียบการหักเงินเดือนข้าราชการไว้เป็นเงินสะสม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๘
- (๔) ระเบียบการหักเงินเดือนข้าราชการไว้เป็นเงินสะสม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๐
- (๕) ระเบียบการหักเงินเดือนข้าราชการไว้เป็นเงินสะสม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๒
- (๖) ระเบียบการหักเงินเดือนข้าราชการไว้เป็นเงินสะสม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๔
- (๗) ระเบียบการหักเงินเดือนข้าราชการไว้เป็นเงินสะสม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๖
- (๘) ระเบียบการหักเงินเดือนข้าราชการไว้เป็นเงินสะสม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๗
- (๙) ระเบียบและวิธีการหักเงินเดือนข้าราชการอัยการไว้เป็นเงินสะสม พ.ศ. ๒๕๐๕

บรรดาระเบียบหรือหลักเกณฑ์อื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือขงขัตหรือ
แย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการตามนัยแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
ไม่ว่าจะอยู่ในส่วนกลางหรือในส่วนภูมิภาค

“ผู้เบิก” หมายความว่า ผู้เบิกตามนัยแห่งระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง พ.ศ. ๒๕๐๕

ข้อ ๕ ระเบียบนี้มิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการการเมือง ข้าราชการวิสามัญชั่วคราว ข้าราชการ
การวิสามัญทมิสัญญาจ้าง พลตำรวจเกณฑ์หรืออาสา

ข้อ ๖ ให้หักเงินเดือนข้าราชการไว้เป็นเงินสะสมในอัตราร้อยละ ๕ ของเงินที่ได้รับจริง
แต่ละเดือน เงินสะสมให้ถึงจำนวนเต็มบาท เศษของบาทให้ตัดทิ้ง สำหรับเดือนที่ออกจากราชการ
ไม่ต้องหัก

เงินสะสมที่หักไว้ นั้น ให้ส่วนราชการนำส่งเข้าบัญชีเงินสะสมของข้าราชการตามข้อ ๗

ข้อ ๗ ให้กระทรวงการคลังเปิดบัญชีเงินสะสมของข้าราชการขึ้นไว้เรียกว่า “บัญชีเงิน
สะสมของข้าราชการ”

เมื่อส่วนราชการขอเบิกเงินเดือนของข้าราชการจากคลัง ให้ผู้เบิกแสดงจำนวนเงินที่หักไว้
เป็นเงินสะสมในช่อง “หักเงินสะสม” ของฎีกาเบิกเงินเดือน เพื่อให้เจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลางหรือ
คลังจังหวัด หรือคลังอำเภอแล้วแต่กรณี ผลักส่งเข้าบัญชีเงินสะสมของข้าราชการ

ในกรณีกรมไปรษณีย์โทรเลขให้กรมไปรษณีย์โทรเลขนำส่งเงินสะสมเข้าบัญชีเงินสะสม
ของข้าราชการ แล้วแจ้งจำนวนเงินสะสมที่นำส่ง และรายละเอียดการหักเงินสะสมเป็นรายเดือนไปยัง
กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

ข้อ ๘ ให้คิดดอกเบี้ยให้แก่ข้าราชการที่มีเงินสะสมปีละครั้ง เมื่อสิ้นปีงบประมาณ หรือ
เมื่อออกจากราชการตามเกณฑ์ต่อไปนี้

(ก) ในกรณีคิดดอกเบี้ยเมื่อสิ้นปีงบประมาณ

(๑) สำหรับยอดเงินสะสมที่ยกมาจากปีงบประมาณที่แล้วคิดดอกเบี้ยไว้ใน
อัตราร้อยละ ๘ ของยอดเงินที่ยกมา

(๒) สำหรับเงินสะสมที่หักไว้ระหว่างปีงบประมาณ คิดดอกเบี้ยไว้ในอัตราร้อย
ละ ๓.๗ ของยอดรวมเมื่อสิ้นปีงบประมาณคูณด้วยจำนวนเดือนที่มีการหักเงินสะสมหารด้วย ๑๒
ดอกเบี้ยเงินสะสมให้ทบเป็นต้นเงินสำหรับปีงบประมาณถัดไป

(ข) - ในกรณีคัดดอกเบี้ยเม่ออกจากราชการ

ถ้าออกจากราชการเมื่อสิ้นงบประมาณ ให้คัดดอกเบี้ยตามเกณฑ์ใน (ก) ถ้าออกจากราชการก่อนสิ้นงบประมาณ ให้คัดดอกเบี้ย ดังนี้.-

(๑) สำหรับยอดเงินสะสมที่ยกมาจากปีงบประมาณที่แล้วคิดไว้ในอัตราร้อยละ ๘ ของยอดเงินที่ยกมา คุณด้วยจำนวนเดือนนับตั้งแต่วันที่งบประมาณจนถึงสิ้นเดือนก่อนเดือนที่ออกจากราชการหารด้วย ๑๒

(๒) สำหรับเงินสะสมที่หักไว้ระหว่างปีงบประมาณ คิดไว้ในอัตราร้อยละ ๓.๓ ของยอดรวมเมื่อสิ้นเดือนที่มีการหักเงินสะสมครั้งสุดท้าย คุณด้วยจำนวนเงินเดือนที่มีการหักเงินสะสมหารด้วย ๑๒

ในกรณีข้าราชการที่ออกจากราชการแล้ว แต่ยังมีได้เบิกเงินสะสมพร้อมดอกเบี้ยไปจากคลัง ให้คัดดอกเบี้ยสำหรับเงินสะสมพร้อมดอกเบี้ยที่คำนวณได้ตามเกณฑ์ใน (ข) ให้อีกในอัตราร้อยละ ๘ ของยอดเงินดังกล่าว คุณด้วยจำนวนเดือนนับตั้งแต่วันที่ค้างเบิกจนถึงสิ้นเดือนก่อนเดือนที่ส่วนราชการวางฎีกาเบิกเงินสะสมจากคลัง หารด้วย ๑๒

สำหรับเงินสะสมพร้อมดอกเบี้ยของข้าราชการที่ออกจากราชการแล้ว แต่ยังมีได้เบิกไปจากคลังก่อนวันใช้ระเบียบนี้ ให้คัดดอกเบี้ยให้เงินสะสมพร้อมดอกเบี้ยที่ค้างเบิกในอัตราเดียวกับดอกเบี้ยเงินสะสม ของยอดเงินที่ยกมาซึ่งใช้อยู่ในระยะนั้น ๆ คุณด้วยจำนวนเดือนนับตั้งแต่วันที่ค้างเบิกในแต่ละระยะของการใช้อัตราดอกเบี้ย หารด้วย ๑๒ จนถึงสิ้นเดือนก่อนเดือนที่ส่วนราชการวางฎีกาเบิกเงินสะสม

ข้อ ๘ ให้ส่วนราชการจัดให้มีสมุดเงินสะสมตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนดสำหรับข้าราชการคนละหนึ่งเล่ม

สมุดเงินสะสมของข้าราชการแต่ละคนต้องแสดงรายการหักเงินสะสมเป็นรายเดือน และเมื่อสิ้นงบประมาณ ให้ผู้สะสมและผู้เบิกลงลายมือชื่อรับรองยอดเงินสะสมและดอกเบี้ย

ในกรณีข้าราชการโอนหรือย้ายไปรับราชการที่ส่วนราชการที่เบิกเงินเดือน ให้ส่วนราชการเดิมหมายเหตุการโอนหรือย้ายไว้ในสมุดเงินสะสม และส่งสมุดเงินสะสมให้ส่วนราชการแห่งใหม่ เพื่อปฏิบัติการต่อไป

สมุดเงินสะสมของข้าราชการที่มียกเลิกก่อนวันใช้ระเบียบนี้ให้ใช้เป็นสมุดเงินสะสม
ตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๐ ให้จ่ายเงินสะสมพร้อมทั้งดอกเบี้ยคืนแก่ข้าราชการเมื่อออกจากราชการ โดยจ่าย
จากบัญชีเงินสะสมของข้าราชการ

ในกรณีที่ข้าราชการออกจากราชการเพราะตาย ให้จ่ายเงินสะสมพร้อมทั้งดอกเบี้ย
ให้แก่ผู้มีสิทธิรับมรดกโดยชอบด้วยกฎหมาย

ข้อ ๑๑ การเบิกเงินสะสมและดอกเบี้ยเพื่อจ่ายคืนข้าราชการที่ออกจากราชการให้ผู้เบิกส่ง
สมุดเงินสะสมไปพร้อมกับฎีกา โดยปฏิบัติตามวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

การจ่ายเงินสะสมและดอกเบี้ยให้แก่ผู้เบิกทางส่วนภูมิภาค ให้จ่ายทางคลังจังหวัด หรือ
คลังอำเภอตามวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๑๒ การหักเงินสะสมเพื่อใช้หนี้ตามข้อผูกพันให้แก่รัฐบาล ตามที่เจ้าของเงินสะสม
ให้คำยินยอมท้ายสมุดเงินสะสม ให้ส่วนราชการผู้เบิกเงินหักเงินสะสมและดอกเบี้ย ส่งใช้หนี้ตามข้อ
ผูกพันนั้นเสียก่อนที่จะจ่ายเงินสะสมและดอกเบี้ยแก่เจ้าของเงิน

การส่งเงินใช้หนี้แก่รัฐบาลนั้น จะเป็นกรณีส่วนราชการเดียวกันก็ดี หรือต่างส่วน
ราชการก็ดี จะใช้วิธีเบ็ดเสร็จส่งก็ได้

ข้อ ๑๓ เงินสะสมของข้าราชการที่มียกเลิกก่อนวันใช้ระเบียบนี้ให้ถือเป็นเงินสะสมตาม
ระเบียบนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕
(ลงนาม) หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช
นายกรัฐมนตรี

มาตรา ๒๗ ข้าราชการพลเรือนอาจได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ หรือตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามที่ ก.พ. และกระทรวงการคลังจะได้กำหนด

คำอธิบาย

๑. เดิมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ได้บัญญัติเรื่องเงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่งที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ หรือตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษไว้ในบัญชีหมายเลข ๓ ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ นำมาบัญญัติไว้เป็นอีกมาตราหนึ่งเพราะเป็นการกำหนดเกี่ยวกับสิทธิที่จะได้เงินเพิ่มพิเศษ จึงควรจะได้นำมาบัญญัติไว้ในตัวบท

๒. เดิมเรียกว่าเงินเพิ่มพิเศษ แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ตัดคำว่า "พิเศษ" ออก เพราะเห็นว่าเป็นคำที่มีอภิสิทธิ์เกินไป

๓. เงินเพิ่มตามมาตรานี้ ให้ประจำตำแหน่ง ถ้าพ้นจากตำแหน่งแล้วก็ได้ ต่างกับเงินเพิ่มค่าครองชีพ ตามมาตรา ๒๘ ซึ่งเป็นเงินประจำตัวบุคคล

มาตรา ๒๘ ข้าราชการพลเรือนอาจได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจ ๕๕ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

คำอธิบาย

เพิ่มใหม่ เพื่อเป็นการบำบัดความเดือดร้อนในกรณีค่าครองชีพสูงขึ้น

มาตรา ๒๘ วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดประจำปีและการลาหยุดราชการของข้าราชการพลเรือนให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

คำอธิบาย

เป็นไปตามเดิมที่เคยปฏิบัติ ยังไม่มีการออกระเบียบใหม่

มาตรา ๓๐ เครื่องแบบของข้าราชการพลเรือนและระเบียบการแต่งเครื่องแบบ ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

คำอธิบาย

เพิ่มเติม เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับข้าราชการพลเรือน จึงนำมาบัญญัติรวมไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

คณะรัฐมนตรีลงมติให้อนุโลมแต่งเครื่องแบบเดิมไปก่อน (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร. ๐๒๐๓/ว. ๑๑๓ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๘) ดังนี้

๑. ตำแหน่งระดับ ๗, ๘, ๙, ๑๐ และ ๑๑ ใช้เครื่องแบบข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ
๒. ตำแหน่งระดับ ๕, ๖ ใช้เครื่องแบบข้าราชการพลเรือนชั้นเอก
๓. ตำแหน่งระดับ ๓, ๔ ใช้เครื่องแบบข้าราชการพลเรือนชั้นโท
๔. ตำแหน่งระดับ ๒ ใช้เครื่องแบบข้าราชการพลเรือนชั้นตรี
๕. ตำแหน่งระดับ ๑ ใช้เครื่องแบบข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับสูงสุด

๑ ตุลาคม ๒๕๑๘

เรื่อง การแต่งเครื่องแบบของข้าราชการตามกฎหมายใหม่
เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ด้วยสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอตามรายงานของสำนักงาน ก.พ. ว่า ตามที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ แล้ว และพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้ระดับตำแหน่งแทนชั้นของข้าราชการพลเรือนที่กำหนดไว้เดิม จึงมีเรื่องที่จะต้องพิจารณาว่า ข้าราชการพลเรือนจะแต่งเครื่องแบบอย่างไร ซึ่งในเรื่องนี้ ก.พ. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ควรอนุโลมแต่งเครื่องแบบเหมือนที่เคยแต่งอยู่เดิม โดยกำหนดให้ใช้เครื่องแบบดังนี้

๑. ตำแหน่งระดับ ๗, ๘, ๙, ๑๐ และ ๑๑ ใช้เครื่องแบบข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ
๒. ตำแหน่งระดับ ๕, ๖ ใช้เครื่องแบบข้าราชการพลเรือนชั้นเอก
๓. ตำแหน่งระดับ ๓, ๔ ใช้เครื่องแบบข้าราชการพลเรือนชั้นโท
๔. ตำแหน่งระดับ ๒ ใช้เครื่องแบบข้าราชการพลเรือนชั้นตรี
๕. ตำแหน่งระดับ ๑ ใช้เครื่องแบบข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาอันดับสูงสุด

ซึ่งสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นว่า ในชั้นนี้ควรดำเนินการให้เป็นไปตามมติของ ก.พ. ที่เสนอแนะไปก่อน จนกว่าจะได้มีการแก้ไขระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับเครื่องแบบข้าราชการพลเรือนให้เรียบร้อยต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๘ ลงมติเห็นชอบด้วย และให้ถือปฏิบัติต่อไปได้ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ

จึงเรียนมา เพื่อถือปฏิบัติต่อไป และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ปลัด มุจร

(นายปลัด มุจร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. ๘๑๐๐๐๗

มาตรา ๓๑ บำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

คำอธิบาย

เพิ่มใหม่ เพื่อเป็นการรับรองสิทธิในการรับบำเหน็จบำนาญ

ลักษณะ ๓

ข้าราชการพลเรือนสามัญ

หมวด ๑

การกำหนดตำแหน่งและการให้ได้รับเงินเดือน

มาตรา ๓๒ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญจะมีตำแหน่งใด ระดับใด ในสายงานใด อยู่ในส่วนราชการใด จำนวนเท่าใด และต้องใช้ผู้สมควรพิเศษสำหรับตำแหน่งอย่างไรให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด โดยให้คำนึงถึงลักษณะ หน้าที่และความรับผิดชอบ ปริมาณและคุณภาพของงานตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งขั้นต้นซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติไม่ยากภายใต้การกำกับตรวจสอบโดยใกล้ชิด หรือตามคำสั่ง หรือแบบ หรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่อย่างแน่ชัดหรือละเอียดถี่ถ้วน ซึ่งอาจเป็นงานด้านธุรการ ด้านวิชาชีพหรือด้านอื่น ที่ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ หรือความชำนาญงานสูง ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๑

(๒) ตำแหน่งซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติค่อนข้างยากภายใต้การกำกับตรวจสอบโดยทั่วไปหรือตามคำสั่ง หรือแบบ หรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่อย่างกว้าง ๆ ซึ่งอาจเป็นงานด้านธุรการ ด้านวิชาชีพหรือด้านอื่น ที่จำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถหรือความชำนาญงานค่อนข้างสูง ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๒

(๓) ตำแหน่งหัวหน้างานระดับแผนก ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานไม่สูงนัก ตำแหน่งซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติยากพอสมควร ภายใต้การกำกับตรวจสอบบ้าง ซึ่งอาจเป็นงานด้านธุรการ ด้านวิชาชีพหรือด้านอื่นที่จำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ หรือความชำนาญงานสูงพอสมควร และตำแหน่งขั้นต้นในงานด้านวิชาการหรือด้านอื่นที่จำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๓

(๔) ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับแผนก ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานสูง และตำแหน่งซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติค่อนข้างยากมาก และปฏิบัติงานโดยไม่จำเป็นต้องมีผู้กำกับตรวจสอบ หรือภายใต้การตรวจสอบบ้าง ซึ่งเป็นงานที่จำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ หรือความชำนาญงานค่อนข้างสูงมาก ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๔

(๕) ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับแผนก ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานสูงมาก หรือตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับกอง ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกัน และตำแหน่งซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติยากมากและปฏิบัติงานโดยไม่จำเป็นต้องมีผู้กำกับตรวจสอบ ซึ่งเป็นงานที่จำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานสูงมาก ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๕

(๖) ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับกอง ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานสูง และตำแหน่งซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติโดยผู้ชำนาญการ หรือผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานเทียบได้ระดับเดียวกัน ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๖

(๗) ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับกอง ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานสูงมาก และตำแหน่งซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติโดยผู้ชำนาญการพิเศษ หรือผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานเทียบได้ระดับเดียวกัน ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๗

(๘) ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับกอง ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานสูงมากเป็นพิเศษ และตำแหน่งซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติโดยผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานเทียบได้ระดับเดียวกัน ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๘

(๙) ตำแหน่งรองอธิบดี หรือตำแหน่งอื่นซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกัน และตำแหน่งซึ่งมีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติโดยผู้เชี่ยวชาญพิเศษหรือผู้ให้คำปรึกษาหรือตรวจแนะนำระดับกระทรวง หรือผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานเทียบได้ระดับเดียวกัน ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๙

(๑๐) ตำแหน่งอธิบดี หรือตำแหน่งอื่นซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกัน และตำแหน่งที่ต้องปฏิบัติโดยผู้ให้คำปรึกษาหรือตรวจแนะนำชั้นสูงระดับกระทรวง หรือผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานเทียบได้ระดับเดียวกัน ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๑๐

(๑๑) ตำแหน่งปลัดกระทรวง หรือตำแหน่งอื่นซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบ และคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกัน ให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๑๑

คำอธิบาย

มาตรฐานเป็นหลักการใหม่ โดยใช้ระดับของตำแหน่งแทนชั้นของข้าราชการ

เดิมชั้นของข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ มี ๕ ชั้น คือ ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา ตริ โท เอก พิเศษ แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ใช้ระดับของตำแหน่งแทนชั้นของข้าราชการ

ระดับของตำแหน่งกำหนดไว้สูงสุดถึงระดับที่ ๑๑ ตำแหน่งใดจะสูงถึงระดับใดให้ ก.พ. กำหนดตามกรอบที่กฎหมายบัญญัติเป็นแนวทางไว้ การกำหนดระดับตำแหน่งเป็น ๑๑ ระดับ นี้ ตรงกับในมาตรา ๒๖ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ซึ่งกำหนดตำแหน่งหลักไว้ ๑๑ ระดับ คือ ๑. เสมียนพนักงาน ๒. ประจําแผนก ๓. หัวหน้าแผนก ๔. หัวหน้ากอง ๕. ผู้อำนวยการกอง ๖. รองอธิบดี ๗. อธิบดี ๘. รองปลัดทรวง ๙. ปลัดทรวง ๑๐. รองปลัดกระทรวง ๑๑. ปลัดกระทรวง

ระดับ ๑ เป็นระดับเสมียนพนักงาน (จัตวา)

ระดับ ๒ เป็นระดับเสมียนพนักงาน (จัตวา-ตรี)

ระดับ ๓ เป็นระดับประจําแผนก และหัวหน้าแผนก (ตรี-โท)

ระดับ ๔ เป็นระดับหัวหน้าแผนก (โท)

ระดับ ๕ เป็นระดับหัวหน้าแผนก และหัวหน้ากอง (โท-เอก)

ระดับ ๖ เป็นระดับหัวหน้ากอง (เอก)

ระดับ ๗ เป็นระดับหัวหน้ากอง และผู้อำนวยการกอง (เอก-พิเศษ)

ระดับ ๘ เป็นระดับผู้อำนวยการกอง (พิเศษ)

ระดับ ๙ เป็นระดับรองอธิบดี (พิเศษ)

ระดับ ๑๐ เป็นระดับอธิบดี รองปลัดกระทรวงและรองปลัดทรวง (พิเศษ)

ระดับ ๑๑ เป็นระดับปลัดกระทรวง และปลัดทรวง (พิเศษ)

หมายเหตุ

อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้าราชการได้พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๑๕/๒๕๑๘ ลงมติว่า “การกำหนดตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับกอง อย่างน้อยต้องกำหนดให้เป็นตำแหน่งระดับ ๕ ตามนัยมาตรา ๓๒ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ส่วนผู้ใดจะดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้หรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของผู้ที่ตรงตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งหรือไม่ หากผู้นั้นยังมีคุณสมบัติไม่ครบก็อาจให้รักษาราชการแทนไปก่อนได้”

มาตรา ๓๓ ให้ ก.พ. จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งไว้เป็นบรรทัดฐานในการกำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญทุกตำแหน่ง ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งให้แสดงชื่อของตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่ง ลักษณะงานที่ปฏิบัติ คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่ผู้ดำรงตำแหน่งจะต้องมี และระดับของตำแหน่งด้วย

คำอธิบาย

มาตรานี้กล่าวถึงมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ซึ่งใช้เป็นบรรทัดฐานในการกำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญทุกตำแหน่ง

ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งจะแสดงชื่อของตำแหน่ง หน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่ง ลักษณะงานที่ปฏิบัติ คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่ผู้ดำรงตำแหน่งจะต้องมี และระดับของตำแหน่ง

มาตรฐานกำหนดตำแหน่งนี้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้ ก.พ. เป็นผู้กำหนด ในการกำหนดตำแหน่งนี้จะกำหนดโดยวิธีใดก็ได้ไม่บังคับว่าต้องกำหนดโดยจำแนกเป็นสายงาน ดังเช่นที่ ก.พ. เคยกำหนดมาแล้วเมื่อใช้ระบบจำแนกตำแหน่งในระยะแรก ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ ของพระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่งในสำนักงาน ก.พ. พ.ศ. ๒๕๑๔

การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งก็อาจกำหนดได้อย่างกว้าง ๆ ซึ่งเดิมใช้คำว่า “คุณสมบัติความรู้และความสามารถ” แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ใช้คำรวม ๆ ว่า “คุณสมบัติเฉพาะ” ซึ่งอาจกำหนดได้ทั้งปริญญาหรือประกาศนียบัตร ห้างหรือขาย เศรษฐหรือสูง สมองดีหรือไม่ดีได้ด้วย

๒๔ กันยายน ๒๕๑๘

เรื่อง การเทียบคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งต่าง ๆ เพื่อสิทธิในการสมัครสอบ หรือรับคัดเลือก
เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรมและจังหวัด)

โดยที่ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ซึ่งออกตามความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้กำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งต่าง ๆ ไว้ว่า
ข้าราชการพลเรือนที่จะเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นได้ จะต้องเป็นผู้ที่ได้ดำรง
ตำแหน่งในระดับต่ำลงไป หรือที่ ก.พ. เทียบเท่ามาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้วด้วย ดังนั้น ก.พ. จึง
พิจารณาอนุมัติให้เทียบการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๖ และการดำรงตำแหน่งหรือการรักษาการในตำแหน่งในระดับมาตรฐานกลาง
ต่าง ๆ ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือน ฯลฯ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๗
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๒ เท่ากับการดำรงตำแหน่งใน
ระดับต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เพื่อประโยชน์ในการสมัคร
สอบหรือรับคัดเลือก ขาดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น โดยให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดพิจารณาเทียบให้
ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

๑. สำหรับผู้ที่ดำรงตำแหน่งในระดับ ๑ ให้เทียบการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้น
จัตวา หรือการดำรงตำแหน่งในระดับมาตรฐานกลางที่ ๑ หรือการรักษาการในระดับมาตรฐานกลางที่
๒ มาแล้ว เท่ากับการดำรงตำแหน่งในระดับ ๑

๒. สำหรับผู้ที่ดำรงตำแหน่งในระดับ ๒ ให้เทียบการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ
ชั้นตรี หรือการดำรงตำแหน่งในระดับมาตรฐานกลางที่ ๒ หรือการรักษาการในตำแหน่งในระดับ
มาตรฐานกลางที่ ๓ มาแล้ว เท่ากับการดำรงตำแหน่งในระดับ ๒

๓. สำหรับผู้ที่ดำรงตำแหน่งในระดับ ๓ ให้เทียบการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญไม่
ต่ำกว่าชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้น ๑,๔๖๐ บาท หรือการดำรงตำแหน่งในระดับมาตรฐานกลางที่ ๓ หรือการ
รักษาการในตำแหน่งในระดับมาตรฐานกลางที่ ๔ มาแล้ว เท่ากับการดำรงตำแหน่งในระดับ ๓

๔. สำหรับผู้ที่ดำรงตำแหน่งในระดับ ๔ ให้เทียบการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นโท หรือการดำรงตำแหน่งในระดับมาตรฐานกลางที่ ๔ หรือการรักษาการในตำแหน่งในระดับมาตรฐานกลางที่ ๕ มาแล้ว เท่ากับการดำรงตำแหน่งในระดับ ๔

๕. สำหรับผู้ที่ดำรงตำแหน่งในระดับ ๕ ให้เทียบการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญไม่ต่ำกว่าชั้นโท อันดับ ๒ ชั้น ๒,๖๘๐ บาท หรือการดำรงตำแหน่งในระดับมาตรฐานกลางที่ ๕ หรือการรักษาการในตำแหน่งในระดับมาตรฐานกลางที่ ๖ มาแล้ว เท่ากับการดำรงตำแหน่งในระดับ ๕

๖. สำหรับผู้ที่ดำรงตำแหน่งในระดับ ๖ ให้เทียบการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นเอก หรือการดำรงตำแหน่งในระดับมาตรฐานกลางที่ ๖ มาแล้ว เท่ากับการดำรงตำแหน่งในระดับ ๖

๗. สำหรับผู้ที่ดำรงตำแหน่งในระดับ ๗ ให้เทียบการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษและดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า หรือการดำรงตำแหน่งในระดับมาตรฐานกลางที่ ๗ มาแล้ว เท่ากับการดำรงตำแหน่งในระดับ ๗

๘. สำหรับผู้ที่ดำรงตำแหน่งในระดับ ๘ ให้เทียบการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษ และดำรงตำแหน่งรองอธิบดีหรือเทียบเท่า หรือการดำรงตำแหน่งในระดับมาตรฐานกลางที่ ๘ มาแล้ว เท่ากับการดำรงตำแหน่งในระดับ ๘

๙. สำหรับผู้ที่ดำรงตำแหน่งในระดับ ๑๐ ให้เทียบการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษ และดำรงตำแหน่งอธิบดี รองปลัดทบวง รองปลัดกระทรวง หรือเทียบเท่า หรือการดำรงตำแหน่งในระดับมาตรฐานกลางที่ ๙ มาแล้ว เท่ากับการดำรงตำแหน่งในระดับ ๑๐

หลักเกณฑ์การเทียบคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งดังกล่าวนี้ ใช้สำหรับการเทียบเพื่อนับเวลาราชการ เพื่อสิทธิในการสมัครสอบหรือรับคัดเลือกดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นเท่านั้น ส่วนกำหนดเวลาของการดำรงตำแหน่งและคุณสมบัติประการอื่น ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของแต่ละระดับของสายงานนั้น ๆ

สำหรับกรณีที่ไม่เข้าเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น ให้เสนอ ก.พ. เพื่อพิจารณาเทียบเป็นราย ๆ ไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดและกรมต่างๆ ทราบ
ด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) **จินดา ณ สงขลา**
(จินดา ณ สงขลา)
เลขาธิการ ก.พ.

กองทะเบียนประวัติ

โทร. ๘๑๐๕๗๗

ตัวอย่างมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

ชื่อตำแหน่ง

เจ้าหน้าที่ธุรการ ๑

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ปฏิบัติงานเข้าต้นเกี่ยวกับงานธุรการและงานสารบรรณที่ไม่ยาก ภายใต้การกำกับตรวจสอบ โดยใกล้ชิด หรือตามคำสั่ง หรือแบบ หรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่อย่างแน่ชัด หรือละเอียดถี่ถ้วน และปฏิบัติตามที่มอบหมายที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

รับ ส่ง ลงทะเบียน แยกประเภท และจัดส่งหนังสือ กรอกแบบฟอร์มและร่างหนังสือ ได้ตอบง่าย ๆ ตรวจสอบความถูกต้องของตัวเลขและตัวหนังสือ พิมพ์และคัดสำเนาหนังสือเอกสาร ตรวจเอกสารหลักฐานและคัดลอกลงรายการต่าง ๆ ช่วยจัดหา ดูแลรักษา และเบิกจ่ายวัสดุครุภัณฑ์ ช่วยรวบรวมข้อมูลและสถิติทั่วไป ช่วยทำบันทึก ย่อเรื่อง ช่วยจัดเตรียมและให้บริการในเรื่องสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ช่วยติดต่ออำนวยความสะดวก และปฏิบัติตามที่มอบหมายของ

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

๑. ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญ (มศ. ๓) หรือเทียบได้ ไม่ต่ำกว่านี้ หรือ

๒. ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ หรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ทางบัญชี พลศึกษา การ เลขานุการ ภาษาต่างประเทศ หรือทางอื่นที่ ก.พ. กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ได้

ความรู้ความสามารถที่ลดลง

๑. มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน กฎหมายว่าด้วย ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่นที่ใช้ในการปฏิบัติงานใน หน้าที่

๒. มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานธุรการ และงานสารบรรณอย่างเหมาะสมแก่ การปฏิบัติงานในหน้าที่

๓. มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานในหน้าที่

๔. มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความละเอียดแม่นยำ

ก.พ. กำหนด ๕ ก.ย. ๑๘

ตัวอย่างมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

ชื่อตำแหน่ง

เจ้าหน้าที่ธุรการ ๒

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ปฏิบัติงานธุรการและงานสารบรรณที่ค่อนข้างยาก ภายใต้การกำกับตรวจสอบโดยทั่วไป หรือตามคำสั่ง หรือแบบ หรือแนวทางปฏิบัติที่ค่อนข้างกว้าง ๆ และปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ตรวจสอบ แนะนำ และปฏิบัติงานที่ค่อนข้างยากเกี่ยวกับการรับ ส่ง ลงทะเบียน แยกประเภท และจัดส่งหนังสือเอกสารให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยควบคุมและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเก็บพิมพ์ คัดสำเนา ค้นหา และติดตามเรื่องราวเอกสารหลักฐาน คัดลอกลงรายการต่าง ๆ ร่างหนังสือโต้ตอบ บันทึกย่อเรื่อง สรุปความเห็น และตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร หลักฐาน รวมทั้งรวบรวมข้อมูลและสถิติที่เกี่ยวข้อง ช่วยควบคุมดูแลการเบิกจ่ายวัสดุเครื่องใช้ของหน่วยงาน ช่วยชี้แจงและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อ ช่วยควบคุมดูแลในการจัดเตรียมและอำนวยความสะดวกในเรื่องสถานที่เพื่อใช้ในการจัดการงานต่าง ๆ ช่วยควบคุมการใช้และการบำรุงรักษายานพาหนะ ตลอดจนการดูแลรักษาซ่อมแซมสถานที่และทรัพย์สินของส่วนราชการ ดำเนินการจัดซื้อพัสดุ ครุภัณฑ์ ทำทะเบียนและเบิกจ่ายพัสดุครุภัณฑ์ของสำนักงาน และปฏิบัติตามหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

๑. ได้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๑ หรือที่ ก.พ. เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี โดยจะต้องปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานธุรการและงานสารบรรณ หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี กำหนดเวลา ๕ ปี ให้ลดเป็น ๒ ปี สำหรับผู้คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ
- ๑ ข้อ ๒ หรือ

๒. ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าทางบัญชี พณิชยการ
ธุรกิจทั่วไป เลขานุการ หรือทางอื่นที่ ก.พ. กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ได้

ความรู้ความสามารถที่ต้องการ

นอกจากจะมีความรู้ความสามารถเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ธุรการ ๑ แล้วจะต้องมีความสามารถ
ในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบและวิธีการปฏิบัติงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ

หมายเหตุ

ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ได้กำหนดเวลาราชการไว้เป็น ๒ ปี หรือ ๕ ปีนั้นให้นับเวลาราชการหลายตอนมารวม
กันเพื่อประโยชน์ในการเลื่อนตำแหน่งได้ (มติ อ.ก.พ. กฎหมาย ครรช.ที่ ๑๔/๑๘ วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๑๘)

๕ กันยายน ๒๕๑๘

เรื่อง การกำหนดตำแหน่งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

เรียน เลขาธิการ ก.พ.

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง จำนวน ๑ ชุด
- ๒. บัญชีรายละเอียดกำหนดตำแหน่งและอนุมัติการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน ฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย ก.พ. ได้จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ดังที่ได้นำส่งพร้อมหนังสือ และได้พิจารณา กำหนดตำแหน่งและอนุมัติการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนที่สมควรแตกต่างกันไปจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ให้ดำรงตำแหน่งในส่วนราชการตามความในมาตรา ๓๒ และมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ดังบัญชีรายละเอียดกำหนดตำแหน่งและอนุมัติการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน ฯ แบบท้ายหนังสือ ทงน ดังแต่วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘ แล้ว การดำเนินการเกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนในส่วนราชการนี้ จึงต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ นับตั้งแต่วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘ เป็นต้นไป

ในการกำหนดตำแหน่งต่าง ๆ ตามบัญชีรายละเอียดแบบท้ายหนังสือ ก.พ. ได้พิจารณา กำหนดเงื่อนไขไว้สำหรับบางตำแหน่ง ดังนี้

- ๑. ตำแหน่งใดกำหนดเงื่อนไข (๑) ไว้ในบัญชีรายละเอียดกำหนดตำแหน่งฯ ให้กำหนดตำแหน่งนั้นเป็นระดับขึ้นไปพลางก่อน เมื่อจะแต่งตั้งผู้สมควรโดยตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งในระดับที่สูงกว่าขึ้นไป ๑ ระดับ ของสายงานนั้น ซึ่งเป็นผู้ที่สอบได้ หรือได้รับคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงกว่านี้ ๑ ระดับ ของสายงานนั้น ก่อนแต่งตั้งให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับสูงขึ้นไป ๑ ระดับ โดยจะขยับไปถึงหัวหน้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวก็ได้ เมื่อกำหนดตำแหน่งสูงขึ้นแล้ว ก็ให้เปลี่ยนชื่อตำแหน่งในสายงานเป็นชื่อตำแหน่งที่สูงขึ้นนั้นด้วย เช่น ตำแหน่งนิติกร ๓ ระดับ ๓ เมื่อกำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๔ ก็ให้เปลี่ยนชื่อตำแหน่งเป็นนิติกร ๔ โดยไม่ต้องทำ ความตกลงกับ ก.พ. อีก

๒. ตำแหน่งใดกำหนดเงื่อนไข (๒) ไว้ในบัญชีรายละเอียดกำหนดตำแหน่ง ฯ ให้กำหนดตำแหน่งนั้นเป็นระดับขึ้นไปพลางก่อน เมื่อจะแต่งตั้งผู้สมควรโดยตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งในระดับที่สูงกว่าขึ้นไป ๑ ระดับ หรือ ๒ ระดับ ของสายงานนั้น ซึ่งเป็นผู้ที่สอบได้ หรือได้รับคัดเลือกเพื่อดีรตำแหน่งในระดับที่สูงกว่าขึ้นไป ๑ ระดับ หรือ ๒ ระดับ ของสายงานนั้น ก่อนแต่งตั้งให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับสูงขึ้นไป ๑ ระดับ หรือ ๒ ระดับ โดยจะขยับไปถึงวันเข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวก็ได้ เมื่อกำหนดตำแหน่งสูงขึ้นแล้ว ก็ให้เปลี่ยนชื่อตำแหน่งในสายงานเป็นชื่อตำแหน่งที่สูงขึ้นนั้นด้วย เช่น ตำแหน่งนติกร ๔ ระดับ ๔ เมื่อกำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๕ หรือระดับ ๖ ก็ให้เปลี่ยนชื่อตำแหน่งเป็นนติกร ๕ หรือนติกร ๖ แล้วแต่กรณี โดยไม่ต้องทำความตกลงกับ ก.พ. อีก

๓. ตำแหน่งใดกำหนดเงื่อนไข (๓) ไว้ในบัญชีรายละเอียดกำหนดตำแหน่ง ฯ ให้กำหนดตำแหน่งนั้นเป็นระดับขึ้นไปพลางก่อน เมื่อจะแต่งตั้งผู้สมควรโดยตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งในระดับที่สูงกว่าขึ้นไป ๑ ระดับ ของสายงานนั้น ซึ่งเป็นผู้ที่สอบได้ หรือได้รับคัดเลือกให้เลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงกว่าขึ้นไป ๑ ระดับ ของสายงานนั้น ก่อนแต่งตั้งให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับสูงขึ้นไป ๑ ระดับ โดยจะขยับไปถึงวันเข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวก็ได้ เมื่อกำหนดตำแหน่งสูงขึ้นแล้ว ก็ให้เปลี่ยนชื่อตำแหน่งในสายงานเป็นชื่อตำแหน่งที่สูงขึ้นนั้นด้วย เช่น ตำแหน่งนติกร ๖ ระดับ ๖ เมื่อกำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๗ ก็ให้เปลี่ยนชื่อตำแหน่งเป็นนติกร ๗ สำหรับตำแหน่งที่มีชื่อในการบริหารงานว่า “หัวหน้ากอง” นั้น เมื่อกำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๗ แล้ว ก็ให้เปลี่ยนชื่อตำแหน่งในการบริหารงานเป็น “ผู้อำนวยการกอง” ได้โดยไม่ต้องทำความตกลงกับ ก.พ. อีก

๔. ตำแหน่งใดกำหนดเงื่อนไข (๔) ไว้ในบัญชีรายละเอียดกำหนดตำแหน่ง ฯ ให้กำหนดตำแหน่งนั้นเป็นระดับนั้นเป็นการเฉพาะคราว เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งพ้นจากตำแหน่งนั้นไป ให้กำหนดตำแหน่งนั้นเป็นระดับต่ำลงมา ๑ ระดับ

๕. ตำแหน่งใดกำหนดเงื่อนไข (๕) ไว้ในบัญชีรายละเอียดกำหนดตำแหน่ง ฯ ให้กำหนดตำแหน่งนั้นเป็นการเฉพาะคราว เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งพ้นจากตำแหน่งนั้นไป ถ้าจะแต่งตั้งผู้อื่นให้ดำรงตำแหน่งนั้น ให้ทำความตกลงกับ ก.พ. ก่อน

๖. ตำแหน่งใดกำหนดเงินเดือน (๖) ไว้ในบัญชีรายละเอียดกำหนดตำแหน่งฯ ให้กำหนดตำแหน่งนั้นเป็นการเฉพาะคราว เพื่อทดแทนตำแหน่งที่ไปปฏิบัติงานร่วมกับ กอ. รณ.

๗. ตำแหน่งใดกำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๑ ไว้ในบัญชีรายละเอียดกำหนดตำแหน่งฯ เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับ ๒ และมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งระดับ ๒ ของสายงานนั้น และผู้บังคับบัญชาพิจารณาเห็นว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และความประพฤติเหมาะสมและคัดเลือกให้เลื่อนผู้นั้นขึ้นดำรงตำแหน่งระดับ ๒ ก้อนุมัติให้กำหนดเป็นตำแหน่งระดับ ๒ โดยจะย้อนไปถึงวันเข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวก็ได้

การอนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนที่มีคุณสมบัติเฉพาะต่างไปจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ให้ดำรงตำแหน่งตามบัญชีรายละเอียดที่ส่งมานั้น มีเงื่อนไขว่าอนุมัติให้แต่งตั้งได้เฉพาะผู้ที่พ้นข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งดำรงตำแหน่งต่าง ๆ อยู่แล้วเท่านั้น หากผู้สมัครในบัญชีที่ส่งมานั้นผู้ใดมิได้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญอยู่ จะแต่งตั้งผู้นั้นให้ดำรงตำแหน่งตามบัญชีที่ส่งมานั้นไม่ได้ หรือหากเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญที่ได้รับแต่งตั้งให้ประจำกระทรวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด หรืออยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการ ก็ให้คงประจำกระทรวง ประจำกรม ประจำกอง ประจำจังหวัด หรือพักราชการอยู่ตามเดิม

สำหรับผู้ที่เป็น ข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๓ และได้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามมาตรา ๑๑๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้แต่งตั้งผู้นั้นดำรงตำแหน่งที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นได้

ส่วนข้าราชการพลเรือนวิสามัญประจำผู้อยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณายกฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตามมาตรา ๑๑๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันนั้น ก.พ. กำลังพิจารณาดำเนินการในเรื่องนี้อยู่ หากได้ผลประการใด จะได้แจ้งมาให้ทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและเพื่อจักได้มีคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งตามที่กำหนดใหม่ให้ถูกต้องต่อไป ทั้งนี้ สำหรับข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งอธิบดี รองปลัดทบวง รองปลัดกระทรวง ปลัดทบวง ปลัดกระทรวง และเทียบเท่าอยู่แล้ว ซึ่งเป็นตำแหน่งในระดับ ๑๐ และระดับ ๑๑ นั้น

ไม่ต้องมีคำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอีก เนื่องจากตำแหน่งระดับ ๑๐ และระดับ ๑๑ ที่ ก.พ. ได้พิจารณา กำหนดตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ นี้ คงมีชื่อตำแหน่งในการบริหารงานตามที่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งไว้แล้ว โดยมีได้มีการเปลี่ยนแปลงแต่ประการใด จึงมิได้ระบุชื่อบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไว้ในบัญชีที่ส่งมานี้

อนึ่ง ใคร่ขอเรียนเพิ่มเติมว่า การกำหนดตำแหน่งตามบัญชีรายละเอียดที่แนบมานี้ ก.พ. ได้พิจารณา กำหนดตามหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่งที่ได้จากการสำรวจเมื่อครั้งพิจารณาจำแนกตำแหน่งตามพระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่งและเงินเดือน คุณสมบัติและความรู้ของผู้ดำรงตำแหน่ง วิธีการคัดเลือก วิธีการสอบ การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน และการเลื่อนชั้นข้าราชการพลเรือน ฯ ออกตามมาตรา ๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งเป็นเวลาล่วงมานานพอสมควรแล้ว หน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งต่าง ๆ อาจเพิ่มขึ้น ลดลง หรือมีกรณีเปลี่ยนแปลงไปจากที่ ก.พ. เคยสำรวจไว้ ก.พ. จะได้ดำเนินการสำรวจและพิจารณา กำหนดตำแหน่งในส่วนราชการนี้ใหม่ ให้เหมาะสมอีกครั้งหนึ่งโดยด่วน

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **จินดา ณ สงขลา**
(จินดา ณ สงขลา)
เลขาธิการ ก.พ.

กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

โทร. ๘๑๓๓๓๓ ต่อ ๑๘

มาตรา ๓๔ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ นอกจากจะมีชื่อตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรา ๓๒ แล้ว อาจมีชื่ออย่างอื่นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน ตามที่กระทรวงทบวงกรมทำความตกลงกับ ก.พ. อีกด้วยก็ได้

คำอธิบาย

ชื่อตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ เป็นชื่อตำแหน่งในสายงาน (มีเลขแสดงระดับตำแหน่ง เช่น นวัตกรรม ๓ พนักงานประมา ๒ เจ้าหน้าที่ธุรการ ๑ เป็นต้น)

ชื่อตำแหน่งในการบริหารงาน (ไม่มีตัวเลขข้างท้าย) เช่น อธิบดี ผู้ตรวจการประมง เจ้าหน้าที่ธุรการ เป็นต้น ชื่อตำแหน่งในการบริหารงานนี้ต้องขอทำความตกลงกับ ก.พ. เพื่อให้ทราบว่ามีตำแหน่งดังกล่าวนี้จะตรงกับตำแหน่งใดตามมาตรา ๓๒ ทั้งนี้ เพื่อ ก.พ. จะได้ควบคุมตำแหน่งได้

ตัวอย่าง

นักบริหาร ๑๐ (ชื่อตำแหน่งในสายงาน) มาตรา ๓๒	→	อธิบดี (ชื่อตำแหน่งในการบริหารงาน) มาตรา ๓๔
นักบริหาร ๑๑ (ชื่อตำแหน่งในสายงาน) มาตรา ๓๒	→	ผู้อำนวยการสำนักงานประมา (ชื่อตำแหน่งในการบริหารงาน) มาตรา ๓๔
นักบริหาร ๑๑ (ชื่อตำแหน่งในสายงาน) มาตรา ๓๒	→	เลขธิการ ก.พ. (ชื่อตำแหน่งในการบริหารงาน) มาตรา ๓๔
เจ้าหน้าที่ธุรการ (ชื่อตำแหน่งในสายงาน) มาตรา ๓๒	→	เจ้าหน้าที่ธุรการ ๑ (ชื่อตำแหน่งในการบริหารงาน) มาตรา ๓๔

มาตรา ๓๕ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ตำแหน่งใด บังคับบัญชาข้าราชการพลเรือนในส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ในฐานะใด ให้เป็นไปตามที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ มอบหมายโดยทำเป็นหนังสือ

คำอธิบาย

มาตรา ๕๗ ๕๘ ๕๙ เป็นเรื่องการบังคับบัญชาข้าราชการ โดยทั่วไปต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน แต่ในกรณีที่พระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ได้กำหนดไว้ เช่น ตำแหน่ง หัวหน้างาน หัวหน้าฝ่าย ถ้าจะให้เป็นที่ตำแหน่งบังคับบัญชาข้าราชการในส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ในฐานะใด ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ จะต้องมอบหมายโดยทำเป็นหนังสือ ซึ่งต่างกับมาตรา ๒๖ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ตำแหน่งใดเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ให้กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ว่าด้วยการเทียบตำแหน่ง

มาตรา ๓๖ ในกรณีหลักเกณฑ์ หน้าที่และความรับผิดชอบ ปริมาณและคุณภาพของงาน ของตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งใดที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ เปลี่ยนแปลงไป ให้ ก.พ. พิจารณาปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งแก้ไขเสียใหม่ให้เหมาะสม

คำอธิบาย

มาตรา ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ให้ ก. พ. มีอำนาจในการเข้าไปตรวจสอบเพื่อปรับปรุงตำแหน่งที่กำหนดไว้แล้วให้เหมาะสม ซึ่งเดิม ก.พ. ไม่มีอำนาจเช่นนี้ ก.พ. มีอำนาจเพียงแต่พิจารณาเฉพาะ เรื่องทกรมขอมาเท่านั้น

มาตรา ๓๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญจะได้รับเงินเดือนตามตำแหน่ง ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใด ให้ได้รับเงินเดือนในระดับนั้น โดยให้ได้รับในขั้นต่ำของเงินเดือนสำหรับตำแหน่ง ในกรณีที่จะให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นต่ำหรือสูงกว่าขั้นสูง ของเงินเดือนสำหรับตำแหน่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

คำอธิบาย

มาตรา ๕๕ หลัก equal pay for equal work กล่าวคือ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใดก็ต้องได้รับเงินเดือนตามที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งนั้น เช่น ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๔ ก็ต้องได้รับเงินเดือนระหว่าง ๒,๒๓๐ บาท - ๔,๓๓๕ บาท เป็นต้น

โดยที่แต่ละตำแหน่งมีอัตราเงินเดือนขั้นต่ำและขั้นสูง มาตรฐานจึงได้วางหลักเกณฑ์ไว้ว่า ผู้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใดก็ให้ได้รับเงินเดือนขั้นต่ำของเงินเดือนสำหรับตำแหน่งนั้น เหมือนกันหมดทุกราย แต่มีข้อยกเว้นอาจให้ได้รับ สูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นต่ำหรือสูงกว่าขั้นสูงก็ได้ ตามที่กำหนดใน กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ดังนี้

กรณีที่จะให้ ได้รับเงินเดือนสูงกว่าขั้นต่ำของตำแหน่ง

- กรณีได้รับเงินเดือนสูงกว่าขั้นต่ำของระดับนั้นอยู่แล้ว ก็ให้ได้รับเงินเดือนในอัตราเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่เดิม กรณีเช่นนี้จะมเฉพาะในเรื่องการย้ายตามมาตรา ๔๘ เช่นย้ายระดับ ๓ ขึ้น ๑,๘๖๐ บาท ไประดับ ๓ กองอื่นในกรมเดียวกัน เช่นเดิม ได้รับเงินเดือน ๑,๘๖๐ บาทเท่าเดิม ไม่ใช่รับขั้นต่ำของระดับ ๓ (๑,๗๕๐ บาท)

- กรณีได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น ก. พ. รับรองว่าเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งใด ระดับใด และกำหนดเงินเดือนที่ควรได้รับในขั้นใดให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนในขั้นที่ ก.พ. กำหนด เช่น ก.พ. รับรองให้ประกาศนียบัตรวิชาพยาบาลและอนามัย (ม. ๘ + ๓ ปี) เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งพยาบาลระดับ ๒ ในโรงพยาบาลหญิง เช่นนั้นก็ต่อบรรจุผู้ได้รับวุฒิดังกล่าวโดยให้ได้รับเงินเดือน ๑,๕๕๐ บาทตามวุฒิ ไม่ใช่รับขั้นต่ำของระดับ ๒ (๑,๓๗๕ บาท) แต่ทางจะต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ด้วย

- ก. ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑ ให้ได้รับเงินเดือนไม่สูงกว่าขั้น ๑,๒๒๐ บาท
- ข. ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๒ ให้ได้รับเงินเดือนไม่สูงกว่าขั้น ๑,๕๕๐ บาท
- ค. ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๓ ให้ได้รับเงินเดือนไม่สูงกว่าขั้น ๒,๓๗๐ บาท

หลักเกณฑ์ตาม ก, ข และ ค กำหนดขึ้นสำหรับกรณีที่ผู้วุฒิสูง ๆ มาบรรจุในระดับต่ำ ก็ต้องให้ได้รับเงินเดือนในระดับต่ำ จะรับเงินเดือนตามวุฒิสถู่งนั้นไม่ได้ เพราะทำงานตำแหน่งต่ำก็ต้องรับเงินเดือนน้อยตามงาน

ใน ก. กำหนดเงินเดือนไม่เกิน ๑,๒๒๐ บาท เพราะระดับ ๑ นี้ รับจาก ม. ๖
 บรรจุได้ ๗๕๐ บาท หรืออาชีพะ ระดับ มศ. ๓+๑ ปี บรรจุได้ ๘๕๕ บาท มศ.
 ๓+๒ ปี บรรจุได้ ๑,๐๕๐ บาท และ มศ. ๓+๓ ปี บรรจุได้ ๑,๒๒๐ บาท ดังนั้น
 ถ้าวุฒิสูงกว่าบรรจุในระดับ ๑ จึงต้องรับเงินเดือนไม่สูงกว่า ๑,๒๒๐ บาท

ใน ข. กำหนดเงินเดือนไม่เกิน ๑,๕๕๐ บาท เพราะระดับ ๒ นี้รับจากอาชีพะ
 ระดับ มศ. ๓+๔ ปี บรรจุได้ ๑,๓๗๕ บาท และ มศ. ๓+๕ ปี (อนุปริญญา)
 บรรจุได้ ๑,๕๕๐ บาท ดังนั้น ถ้าวุฒิสูงกว่ามาบรรจุในระดับ ๒ จึงต้องรับเงินเดือน
 ไม่สูงกว่า ๑,๕๕๐ บาท

ใน ค. กำหนดเงินเดือนไม่เกิน ๒,๓๗๐ บาท เพราะระดับ ๓ นี้รับจาก
 ปริญญาตรี และโท ปริญญาตรี ๔ ปี บรรจุได้ ๑,๗๕๐ บาท, ปริญญาตรี ๕ ปี
 บรรจุได้ ๑,๘๖๐ บาท, ปริญญาตรี ๖ ปี (แพทย์) บรรจุได้ ๒,๒๓๐ บาท ปริญญาตรี
 ๗ ปี (แพทย์+ฝึกงาน) บรรจุได้ ๒,๓๗๐ บาท, ปริญญาโท ๕-๖ ปี บรรจุได้
 ๒,๒๓๐ บาท, ปริญญาโท ๗ ปี บรรจุได้ ๒,๓๗๐ บาท ดังนั้น วุฒิสูงกว่ามา
 มาบรรจุในระดับ ๓ จึงต้องรับเงินเดือนไม่สูงกว่า ๒,๓๗๐ บาท

กรณีที่จะให้ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขนาดตำแหน่ง

- กรณีเลื่อนตำแหน่งมาตรา ๕๐ ถ้าผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นแบบ
 ผู้ที่ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขนาดของเงินเดือนสำหรับตำแหน่งที่เลื่อนขึ้นนั้น ก็ให้ได้รับ
 เงินเดือนสูงกว่าที่ได้รับอยู่เดิมอีก ๑ ขั้น ซึ่งย่อมต่ำกว่าขนาดของเงินเดือนสำหรับ
 ตำแหน่งที่เลื่อนขึ้นนั้นอยู่ก็ได้ เช่น ระดับ ๔ ขั้น ๒,๖๕๐ บาท เลื่อนเป็นระดับ ๕
 ก็จะได้รับเงินเดือน ๒,๘๕๐ บาท ไม่ใช่กระโดดไปรับขั้นต่ำของระดับ ๕ (๓,๐๓๐ บาท
 ทีเดียว

กรณีที่จะให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าขั้นสูงของตำแหน่ง

- กรณีได้รับเงินเดือนสูงกว่าขั้นสูงของระดับนั้นอยู่แล้ว ก็ให้ได้รับเงินเดือนในอัตราเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่ เช่น ย้ายที่ปรึษาระดับ ๖ เงินเดือน ๖,๑๕๐ บาทมาดำรงตำแหน่งระดับ ๕ ในกรม ก็ต้องให้ได้รับเงินเดือน ๖,๑๕๐ บาทเท่าเดิม แม้ตำแหน่งระดับ ๕ จะมีเงินเดือนสูงสุดเพียง ๕,๘๑๐ บาทก็ตาม
- กรณีที่ความรับผิดชอบลดลง เช่น นาย ก. ตำแหน่งระดับ ๕ ขั้น ๔,๖๐๐ บาท ถูกลดลงมาเป็นตำแหน่งระดับ ๔ ก็จะต้องให้ได้รับเงินเดือน ๔,๖๐๐ บาทเท่าเดิม ซึ่งสูงกว่าขั้นสูงของตำแหน่งระดับ ๔

การที่จะให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นสูง หรือสูงกว่าขั้นสูงของเงินเดือนสำหรับตำแหน่ง นอกจากจะมีกรณีดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีกรณีอื่น ๆ อีกดังนี้

๑. กรณีบรรจผู้ทรงคุณวุฒิ (ม. ๔๓) ให้ได้รับเงินเดือนตามที่ ก.พ. กำหนด
๒. กรณีโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตามมาตรา ๕๒ ต้องให้ได้รับเงินเดือนไม่สูงกว่าเดิม เว้นแต่การโอนผู้สอบแข่งขันได้ สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือกโดยได้วุฒิ ให้โอนไปโดยให้ได้รับเงินเดือนตามวุฒิ (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๑๐๐๖/ว. ๑๕ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘)

๓. กรณีโอน พนักงานเทศบาล หรือโอนข้าราชการตามกฎหมายอื่น ตามมาตรา ๕๓ ให้ได้รับเงินเดือนตามที่ ก.พ. พิจารณา กำหนด

๔. กรณีทหารกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๕ ให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าเดิมไม่เกินบ้ละ ๑ ขั้น แต่ต้องไม่สูงกว่าขั้นสูงของเงินเดือนสำหรับตำแหน่งระดับเดิม ถ้าจะให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าขั้นสูงของอนุมัติ ก.พ. ก่อน (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๑๐๐๖/ว. ๒๐ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘)

๕. กรณีบรรจผู้ไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๖ ให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าเดิมไม่เกินบ้ละ ๑ ขั้น (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๑๐๐๖/ว. ๒๑ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘)

๖. กรณีบรรจุข้าราชการพลเรือนสามัญกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๖ ให้ได้รับเงินเดือนไม่สูงกว่าเดิม ถ้าจะสูงกว่าเดิมต้องขออนุมัติ ก.พ. (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๑๐๐๖/ว. ๒๒ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘)

๗. กรณีบรรจุพนักงานเทศบาล หรือข้าราชการตามกฎหมายอื่นกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๘ ให้ได้รับเงินเดือนตามที่ ก.พ. พิจารณากำหนด

๘. กรณีประจำกระทรวง ทบวง กรม กอง จังหวัด ตามมาตรา ๖๑ ให้ได้รับเงินเดือนเท่าที่ได้รับอยู่เดิม (กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘))

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘
ว่าด้วยการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับเงินเดือนสูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นต่ำ
หรือสูงกว่าขั้นสูงของเงินเดือนสำหรับตำแหน่ง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๒) และมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใด ให้ได้รับเงิน
เดือนในขั้นต่ำของเงินเดือนสำหรับตำแหน่งระดับนั้น เว้นแต่

(๑) ผู้นั้นได้รับเงินเดือนสูงกว่าขั้นต่ำของระดับนั้นอยู่แล้ว ให้ได้รับเงินเดือนในอัตรา
เท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่

(๒) ผู้นั้นได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่ง ก.พ. รับรองว่าเป็นคุณสมบัติ
เฉพาะสำหรับตำแหน่งใด ระดับใด และกำหนดเงินเดือนที่ควรได้รับในขั้นใด ให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือน
ในขั้นที่ ก.พ. กำหนดนั้น แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ด้วยคือ

(ก) ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑ ให้ได้รับเงินเดือนไม่สูงกว่าขั้น
๑,๒๒๐ บาท

(ข) ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๒ ให้ได้รับเงินเดือนไม่สูงกว่าขั้น
๑,๕๕๐ บาท

(ค) ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๓ ให้ได้รับเงินเดือนไม่สูงกว่าขั้น
๒,๓๗๐ บาท

ในกรณีที่ ก.พ. รับรองคุณวุฒิของผู้ใดว่าเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งใด ระดับใด และกำหนดเงินเดือนที่ควรได้รับแตกต่างไปจากหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน (ก) (ข) และ (ค) ให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนในขั้นที่ ก.พ. กำหนด

(๓) ผู้นั้นได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้น และ ก.พ. รับรองว่าปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้นนั้นเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง อธิบดีผู้บังคับบัญชาหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีอาจปรับให้ได้รับเงินเดือนในขั้นตามที่ ก.พ. อนุมัติได้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน (๒)

(๔) ในกรณีที่ ก.พ. ได้กำหนดเงินเดือนขั้นต้นสำหรับตำแหน่งระดับใดในสายงานใดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งสูงกว่าเงินเดือนขั้นต่ำของระดับนั้น ให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนในขั้นที่ ก.พ. กำหนดนั้น

(๕) ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ถ้าได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำของเงินเดือนสำหรับตำแหน่ง ให้ได้รับเงินเดือนในอัตราเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่ไปก่อน เว้นแต่ ก.พ. จะได้พิจารณากำหนดเป็นอย่างอื่น

(ข้อนี้แก้ไขตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๑๘) แล้ว)

ข้อ ๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใด ถ้าได้รับเงินเดือนสูงกว่าขั้นสูงของระดับนั้นอยู่แล้ว ให้ได้รับเงินเดือนในอัตราเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่

ข้อ ๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๔๓ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ และมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้ได้รับเงินเดือนตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ

ข้อ ๔ กรณีอื่นนอกจากที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมาย ก.พ. นี้ ให้เสนอ ก.พ. พิจารณาอนุมัติเป็นราย ๆ ไป

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใดเป็นครั้งแรก ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้ได้รับเงินเดือนในอัตราเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่

สำหรับผู้ที่ได้รับเงินเดือนยังไม่ถึงขั้นต่ำของเงินเดือนสำหรับตำแหน่ง ก.พ. จะได้กำหนดการปรับอัตราเงินเดือนให้ได้รับเพิ่มขึ้นเป็นรายปีทุก ๆ ปี ตามกำลังเงินงบประมาณแผ่นดินจนกว่าจะเข้าขั้นตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘

หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

- หมายเหตุ ๑. กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๑๘๖ วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘
๒. ข้อ ๑ (๒) วรรคท้าย เพิ่มขึ้นตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๑ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ โดยมีเหตุผลว่า ก.พ. ได้พิจารณารับรองให้ผู้ได้รับประกาศนียบัตรการพยาบาลเฉพาะทาง (อนุปริญญาพยาบาล หรือเทียบเท่า + $\frac{๑}{๒}$ ปี) ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล บรรจุเข้ารับราชการได้ในอัตราเงินเดือนชั้น ๑,๖๘๕ บาท จึงมีปัญหาว่า ถ้าจะให้บรรจุในตำแหน่งระดับ ๒ ก็จะขัดกับกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ข้อ ๑ (๒) (ข) ซึ่งกำหนดว่าตำแหน่งระดับ ๒ จะบรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้น ๑,๕๕๐ บาท และถ้าจะให้บรรจุในระดับ ๓ ก็ไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งของสายงานพยาบาล ซึ่งกำหนดว่าต้องจบปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป จึงต้องเพิ่มหลักการในวรรคท้าย ของข้อ ๑ (๒) ขึ้น (มติ อ.ก.พ. กฎหมายครั้งที่ ๑๖/๑๘ วันที่ ๑๕ ธ.ค. ๑๘)

ที่ สร ๑๐๐๓/ว. ๓๖

สำนักงาน ก.พ.

๑๓ ตุลาคม ๒๕๑๘

เรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรวิชาชีพ

เรียน

ด้วย ก.พ. ได้ลงมติรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรวิชาชีพของสถาบันการศึกษาภายในประเทศ ว่าเป็นปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพซึ่งอาจบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการได้ ดังนี้

๑. ระดับปริญญาตรี

๑.๑ ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ศศ.บ. (ภาษาและวรรณคดีไทย) ศศ.บ. (ภาษาและวรรณคดีอังกฤษ) ศศ.บ. (ภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส) ศศ.บ. (ศิลปะ) และ ศศ.บ. (ดุริยางคศาสตร์) ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต วท.บ. (ภูมิศาสตร์) วท.บ. (จิตวิทยา) วท.บ. (คณิตศาสตร์) วท.บ. (เคมี) วท.บ. (ชีววิทยา) และ วท.บ. (ฟิสิกส์) ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑.๒ ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑.๓ ปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์) ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

๑.๔ ปริญญาเทคโนโลยีการเกษตรบัณฑิต (ทก.บ.) สาขาสัตวบาล สาขาพืชไร่นา และสาขาพืชสวนประดับ ของสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร

๑.๕ ประกาศนียบัตรครุเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร วิชาเอกเกษตรทั่วไป ของวิทยาลัยเกษตรกรรมบางพระ ชลบุรี

อาจบรรจุในตำแหน่งที่ ก.พ. รับรองว่าปริญญาดังกล่าวเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญ ระดับ ๓ ชั้น ๑,๗๕๐ บาท

๒. ระดับปริญญาโท

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต วท.ม. (เศรษฐศาสตร์) ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาจบรรจุในตำแหน่งซึ่ง ก.พ. รับรองว่าปริญญาดังกล่าวเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญ ระดับ ๓ ชั้น ๒,๒๓๐ บาท

๓. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

๓.๑ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาเทคนิคอุตสาหกรรม (ภาคบ่าย) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง (ภาคเช้าและภาคบ่าย) ของวิทยาลัยเทคนิคพายัพ

๓.๒ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาเลขานุการ แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ แผนกวิชาอาหารและโภชนาการ และแผนกวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย (ภาคบ่าย) ของวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ จังหวัดสงขลา

๓.๓ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ (ภาคปกติ) ของวิทยาลัยเทคนิคตาก

๓.๔ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการบัญชี แผนกวิชาการเลขานุการ และแผนกวิชาการตลาด (ภาคบ่าย) ของวิทยาลัยพาณิชย์การเขตอุพ

๓.๕ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างเทคนิคเคมีของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ศูนย์ธนบุรี

อาจบรรจุในตำแหน่งซึ่ง ก.พ. รับรองว่าประกาศนียบัตรดังกล่าว เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญ ระดับ ๒ ชั้น ๑,๕๕๐ บาท

๔. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ (ภาคบ่าย) ของวิทยาลัยเทคนิคภาคพายัพ อาจบรรจุในตำแหน่งซึ่ง ก.พ. รับรองว่าประกาศนียบัตรดังกล่าวเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญ ระดับ ๑ ชั้น ๑,๒๒๐ บาท

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **ประวีณ ฅ นคร**

(นายประวีณ ฅ นคร)

รองเลขาธิการ ก.พ. ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการ ก.พ.

กองวิชาการ

โทร. ๘๑๓๓๓๓๓ ต่อ ๓๘

ที่ สร ๑๐๐๕/ว. ๓๗

สำนักงาน ก.พ.

๓๐ ตุลาคม ๒๕๑๘

เรื่อง การปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนที่รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำของเงินเดือนสำหรับตำแหน่ง
เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรมและจังหวัดต่าง ๆ)

อ้างถึง กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่อ้างถึง ข้อ ๑ (๕) และข้อ ๕ กำหนดให้ข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำของเงินเดือนสำหรับตำแหน่ง
ได้รับเงินเดือนในอัตราเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่ไปก่อน และสำหรับผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ระดับใดเป็นครั้งแรก ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งได้รับเงินเดือน
ต่ำกว่าขั้นต่ำของเงินเดือนสำหรับตำแหน่ง ให้ได้รับเงินเดือนในอัตราเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่ และ
ก.พ. จะได้กำหนดการปรับอัตราเงินเดือนให้ได้รับเพิ่มขึ้นแบบปี ๆ ตามกำลังเงินงบประมาณ จนกว่า
จะเข้าขั้นต่ำของตำแหน่งนั้น

บัดนี้ ก.พ. ได้ประชุมปรึกษาร่วมกับกระทรวงการคลังและสำนักงานประมาณแล้ว ลงมติ
กำหนดให้ปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนที่ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำของเงินเดือนสำหรับ
ตำแหน่งในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘ ดังนี้

๑. ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งระดับใดตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ถ้าได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำของเงินเดือนสำหรับตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่ ๑
ตุลาคม ๒๕๑๘ ให้ผู้มั่งอานาจตามมาตรา ๔๔ สั่งปรับให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนสูงขึ้น ๑ ขั้น ตั้งแต่วันที่
๑ ตุลาคม ๒๕๑๘ เป็นต้นไป ทั้งนี้ ให้ปรับก่อนการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนประจำปีตามปกติ

๒. ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ในระดับที่สูงขึ้น ในปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘ ถ้าได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำของเงินเดือนสำหรับตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง
ให้ผู้มั่งอานาจตามมาตรา ๔๔ สั่งปรับให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนสูงขึ้นอีก ๑ ขั้น ตั้งแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น

สำหรับเงินที่จะใช้ในการปรับอัตราเงินเดือนให้ได้รับสูงขึ้นให้นำเงินเดือนเหลือจ่ายในปี
ปัจจุบันไปปรับพอกอัตราเงินเดือนให้สูงขึ้นได้ตามนัยหนังสือสำนักงบประมาณที่ สร ๐๓๐๒/ว. ๓๗๑๕
ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๑๖ หากมีเงินเดือนเหลือจ่ายไม่พอที่จะใช้ในการปรับอัตราเงินเดือนดังกล่าว
ก็ขอให้ทำความเข้าใจกับสำนักงบประมาณเพื่อใช้เงินหมวดอื่นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติตามมติ ก.พ. ต่อไป ทั้งนี้ได้แจ้งให้จังหวัดและกรมต่าง ๆ ได้
ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) จินดา ณ สงขลา
(จินดา ณ สงขลา)
เลขาธิการ ก.พ.

กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน
โทร ๘๑๓๓๓๓ ต่อ ๑๘,๔๘

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

เรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรวิชาชีพ

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ)

ด้วย ก.พ. ได้ลงมติรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรวิชาชีพของสถาบันการศึกษาภายในประเทศ ว่าเป็นปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพซึ่งอาจบรรจุเข้ารับราชการได้ ดังนี้

๑. ผู้ได้รับปริญญาการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งซึ่ง ก.พ. รับรองว่าปริญญาดังกล่าวเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญ ระดับ ๔ ขึ้น ๓,๐๓๐ บาท

๒. ผู้ได้รับปริญญาศิลปมหาบัณฑิต ศ.ม. (จิตรกรรม) หรือ (ประติมากรรม) หรือ (ภาพพิมพ์) ของมหาวิทยาลัยศิลปากร อาจบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งซึ่ง ก.พ. รับรองว่าคุณวุฒิดังกล่าวเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญ ระดับ ๓ ขึ้น ๒,๓๗๐ บาท

๓. ผู้ได้รับปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ศศ.บ. (ประวัติศาสตร์) ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งซึ่ง ก.พ. รับรองว่าปริญญาดังกล่าวเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญ ระดับ ๓ ขึ้น ๑,๗๕๐ บาท

๔. ผู้ได้รับอนุปริญญาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาเลขานุการ ของวิทยาลัยการค้า ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการตลาด ของวิทยาลัยศรีปทุม ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการจัดการ ของวิทยาลัยพัฒนวิชาการธนบุรี และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาเทคนิคการเคมี ของวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพฯ อาจบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งซึ่ง ก.พ. รับรองว่าคุณวุฒิดังกล่าวเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญ ระดับ ๒ ขึ้น ๑,๕๕๐ บาท

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **ประวิณ ณ นคร**

(นายประวิณ ณ นคร)

รองเลขาธิการ ก.พ. ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการ ก.พ.

กองวิชาการ

โทร. ๘๑๓๓๓๓ ต่อ ๓๘

๒๒ มกราคม ๒๕๑๕

เรื่อง การรับรองปริญญา

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ)

ด้วย ก.พ. ได้ลงมติรับรองปริญญาของสถาบันการศึกษาในประเทศ ว่าเป็นปริญญา
ซึ่งอาจบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการได้ ดังนี้

๑. ระดับปริญญาตรี

๑.๑ ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ศศ.บ. (ศึกษาศาสตร์การศึกษาชนบท) ภาคสมทบ
จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

๑.๒ ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ศศ.บ. (ศึกษาศาสตร์พลศึกษา) จากมหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์

๑.๓ ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ. เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาพืชไร่ สาขาวิชา
พืชสวน และสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๑.๔ ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคนิคการแพทย์ สาขาวิชารังสี
เทคนิค และสาขาวิชาอาชีวบำบัด จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๑.๕ ปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต บธ.บ. (สาขาวิชาเอก) ๔ สาขา คือ บัญชี การเงิน
การตลาด และการบริหารงานบุคคล จากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

อาจบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งซึ่ง ก.พ. รับรองว่าปริญญาดังกล่าว เป็นคุณสมบัติ
เฉพาะสำหรับตำแหน่งได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญ ระดับ ๓ ขึ้น ๑,๗๕๐ บาท

๑.๖ ปริญญาศิลปบัณฑิต ศ.บ. (ศิลป์ไทย) จากมหาวิทยาลัยศิลปากร อาจบรรจุใน
ตำแหน่งซึ่ง ก.พ. รับรองว่าปริญญาดังกล่าวเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งได้ไม่สูงกว่าข้าราชการ
พลเรือนสามัญ ระดับ ๓ ขึ้น ๑,๘๖๐ บาท

๒. ระดับปริญญาโท

๒.๑ ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วศ.ม.) สาขาวิชาเครื่องกล จากสถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี

๒.๒ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาการเจริญพันธุ์และวางแผน-
 ประชากร จากบัณฑิตวิทยาลัยและคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
 อัจฉรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งซึ่ง ก.พ. รับรองปริญญาดังกล่าวเป็นคุณสมบัติเฉพาะ
 สำหรับตำแหน่งได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญ ระดับ ๓ ชั้น ๒,๒๓๐ บาท
 จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **ประวิณ ฅ นคร**

(นายประวิณ ฅ นคร)

รองเลขาธิการ ก.พ. ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการ ก.พ.

กองวิชาการ

โทร. ๘๑๓๓๓๓ ต่อ ๓๘

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕

เรื่อง การรับรองประกาศนียบัตรวิชาชีพของกระทรวงศึกษาธิการ
เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ)

ด้วย ก.พ. ได้ลงมติรับรองประกาศนียบัตรวิชาชีพ และรับทราบการเปลี่ยนชื่อแผนกวิชา
ในวิทยาลัยต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๑. ระดับ ปวช.

รับรองประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แผนกวิชาพาณิชยกรรม (บัญชี, เลขานุการ,
การขาย) แผนกวิชาช่างยนต์ แผนกวิชาช่างไฟฟ้า และแผนกวิชาช่างวิทยุและโทรคมนาคม ของ
วิทยาลัยจักรพงษ์กุฎนารด กองวิทยาลัย กรมอาชีวศึกษา ว่าเป็นประกาศนียบัตรวิชาชีพซึ่งอาจบรรจุ
ผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการในตำแหน่ง ซึ่ง ก.พ. รับรองว่าคุณวุฒิดังกล่าวเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับ
ตำแหน่งได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญ ระดับ ๑ ชั้น ๑,๒๒๐ บาท ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๑๗
เป็นต้นไป

๒. ระดับ ปวส.

๒.๑ รับรองประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) แผนกเลขานุการ ของวิทยาลัย
พาณิชยกรรมบุรี และ

๒.๒ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) แผนกวิชาช่างโยธา และประกาศ-
นียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาช่างเขียนแบบโยธา ของวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
จังหวัดนครราชสีมา

ว่าเป็นประกาศนียบัตรวิชาชีพซึ่งอาจบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการในตำแหน่ง ซึ่ง
ก.พ. รับรองว่าคุณวุฒิดังกล่าวเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญ
ระดับ ๒ ชั้น ๑,๕๕๐ บาท

๓. ระดับ ปทส.

๓.๑ รับรองประกาศนียบัตรครุเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) สาขาวิชาไฟฟ้า (วิชาเอก
ครุเทคนิคไฟฟ้าสื่อสาร และวิชาเอกครุเทคนิคไฟฟ้ากำลัง) ประกาศนียบัตรครุเทคนิคชั้นสูง (เครื่องกล-

เทคนิคช่างยนต์) ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (เทคนิคการผลิต - เครื่องมือกล) และ (เทคนิคการผลิต - เชื่อมและประสาน) ของวิทยาลัยครูอาชีวศึกษา และ

๓.๒ ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) สาขาวิชาครุศิลปกรรม ของโรงเรียนเพาะช่าง (เฉพาะรุ่นที่สำเร็จการศึกษาประจำภาคเรียนที่ ๑ และที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๑๘ รวม ๒ รุ่น)

ว่าเป็นประกาศนียบัตรวิชาชีพซึ่งอาจบรรลุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการในตำแหน่ง ซึ่ง ก.พ. รับรองว่าคุณวุฒิดังกล่าวเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญ ระดับ ๓ ชั้น ๑,๗๕๐ บาท

๔. รับทราบการเปลี่ยนชื่อ “แผนกวิชาช่างไฟฟ้า อุตสาหกรรม” ระดับวิชาชีพชั้นสูง ในวิทยาลัยช่างกลพระนครเหนือเป็น “แผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง” ตั้งแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๑๘ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ประวิณ ณ นคร

(นายประวิณ ณ นคร)

รองเลขาธิการ ก.พ. ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการ ก.พ.

กองวิชาการ

โทร. ๘๑๓๓๓๓ ต่อ ๓๘

หมวด ๒

การบรรจุและการแต่งตั้ง

มาตรา ๓๘ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งนั้นโดยบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับสำหรับการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการตามมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘

คำอธิบาย

มาตรานี้เป็นกรบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการโดยสอบแข่งขัน
 “บรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่” เป็นคำที่เปลี่ยนใช้ใหม่ เดิมมาตรา ๔๘ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ บัญญัติให้เป็นสิทธิของผู้ได้คะแนนสูงได้รับการบรรจุก่อนผู้ได้รับคะแนนต่ำลงมา ซึ่งทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ กล่าวคือ ในกรณีที่ไม่สามารถบรรจุผู้สอบได้คะแนนสูงเพราะต้องรอการโอน เป็นต้น ก็ไม่อาจบรรจุผู้ได้คะแนนถัดไปได้ พระราชบัญญัติใหม่จึงเปลี่ยนมาใช้คำว่า “บรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่” โดยไม่บัญญัติให้เป็นสิทธิที่จะได้รับบรรจุก่อนเหมือนเดิมเช่นนี้ ถ้ามีเหตุบรรจุและแต่งตั้งลำดับที่หนึ่งหรือที่สอง ฯลฯ ไม่ได้ ก็สามารถผ่านลำดับนั้นไปก่อนได้

การบรรจุตามความใน ๗ มาตราต่อไปนี้ไม่ต้องสอบแข่งขัน

มาตรา ๔๒ การบรรจุและแต่งตั้งโดยการคัดเลือก

มาตรา ๔๓ การบรรจุและแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ

มาตรา ๔๓ การโอนข้าราชการตามกฎหมายอื่น และโอนพนักงานเทศบาล

มาตรา ๔๕ บรรจุทหารกลับเข้ารับราชการ

มาตรา ๔๖ บรรจุผู้ไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีกลับเข้ารับราชการ

มาตรา ๕๗ ข้าราชการพลเรือนกลับเข้ารับราชการ

มาตรา ๕๘ ข้าราชการตามกฎหมายอื่น และพนักงานเทศบาลกลับเข้ารับราชการ

ข้อสังเกต

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ มาตรา ๕๒ เริ่มบรรจุยังไม่มีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ แต่พระราชบัญญัติใหม่พอบรรจุก็เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญทันที

มาตรา ๓๕ ผู้สมัครสอบแข่งขันในตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติทั่วไป หรือได้รับการยกเว้นในกรณีขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ และต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หรือได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๔๘ ด้วย

สำหรับผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๒๔ (๔) ให้มีสิทธิสมัครสอบแข่งขันได้ แต่จะมีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้ต่อเมื่อพ้นจากตำแหน่งข้าราชการการเมืองแล้ว

คำอธิบาย

คุณสมบัติทั่วไปและคุณสมบัติเฉพาะให้เริ่มตอนรับสมัคร เช่นถ้าอายุไม่ถึง ๑๘ ปี หรือสอบได้ครบทุกลักษณะวิชาแล้ว แต่ยังไม่ได้รับปริญญา มาสมัครสอบก็รับสมัครไม่ได้ แม้ในวันสอบหรือในวันบรรจุจะครบ ๑๘ ปี หรือจะได้รับปริญญาแล้วก็ตาม ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันการปลอมปน กล่าวคือ ถ้าให้เริ่มคุณสมบัติตอนสอบหรือตอนบรรจุ ก็อาจจะมีผู้ที่ยังมีคุณสมบัติไม่ครบในวันสมัคร มาสมัครสอบกันมาก แล้วหากสอบได้แล้วคุณสมบัติยังไม่ครบ ก็จะใช้วิธีคอยกันจนกว่าจะมีคุณสมบัติครบ ซึ่งอาจนานเป็นเดือน ๆ หรือปี ๆ ก็ได้ ทำให้ผู้ที่มีคุณสมบัติครบแล้วเสียประโยชน์ได้

วรรคสอง ให้สิทธิผู้ที่กำลังเป็นข้าราชการการเมืองอยู่มาสมัครสอบได้ เพื่อไม่ให้เสียเปรียบข้าราชการอื่น ๆ เช่น ข้าราชการตุลาการ ข้าราชการอัยการ ข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พนักงานเทศบาล เป็นต้น ซึ่งอาจสมัครสอบได้แม้ยังเป็นข้าราชการหรือพนักงานอยู่

มาตรา ๔๐ ให้ ก.พ. เป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ ในการนี้ ก.พ. จะมอบหมายให้ อ.ก.พ. หรือส่วนราชการใดเป็นผู้ดำเนินการสอบแทนก็ได้ ทั้งนี้ ก.พ. จะกำหนดให้มีการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุในกระทรวงทบวงกรมเป็นการทั่วไป หรือในหน่วยราชการใด หรือในท้องที่ใดเป็นการเฉพาะแห่งก็ได้

หลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบแข่งขัน ตลอดจนเกณฑ์การตัดสินขั้นบัญชี และการยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

คำอธิบาย

การสอบแข่งขัน เดิมมาตรา ๕๒ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ บัญญัติให้สอบแข่งขัน เฉพาะกรณีสอบบรรจุชั้นจตุตถาและชั้นตรีที่ไม่ใช้วุฒิ การสอบแข่งขัน ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่งให้สอบแข่งขันเฉพาะในตำแหน่งระดับ ๑, ๒ และ ๓ การสอบแข่งขันตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๔๐ นี้ ให้สอบแข่งขัน สำหรับกรณีบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการ

“สอบแข่งขันเพื่อบรรจุในกระทรวงทบวงกรม เป็นการทั่วไป” หมายความว่า ก.พ. จะจัดสอบรวมให้แก่กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ เป็นการทั่วไปก็ได้

วรรคท้าย คำ “หลักสูตรและวิธีดำเนินการ เกี่ยวกับการสอบแข่งขัน” หมายความว่า

๑. วิธีสอบ เช่น ข้อเขียน สัมภาษณ์ ทดสอบการปฏิบัติงาน หรือวิธีการทดสอบ
อย่างอื่น เป็นต้น

๒. หลักสูตร

๓. วิธีดำเนินการสอบ

อนึ่ง โดยที่พระราชบัญญัติใหม่ไม่มีบทบัญญัติเรื่องการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ที่มีเหตุพิเศษ เช่น พนักงานตุ๋เงิน เป็นต้น และไม่มีบทบัญญัติในเรื่องการบรรจุและแต่งตั้งตำแหน่ง
วิชาการ ข่างฝมือ หรือผู้อำนวยการพิเศษต่าง ๆ เช่น อาลักษณ์ พนักงานพิมพ์ดีด นายเรือ เป็นต้น

ไว้โดยเฉพาะตั้งแต่เดิมบัญญัติไว้ในมาตรา ๕๔ และ ๕๕ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ดังนั้น ถ้าจะบรรจุและแต่งตั้งพวกนี้โดยวิธีสอบแข่งขันก็ต้องออกหลักสูตรให้แตกต่างออกไป

“เกณฑ์การตัดสิน” เดิมพระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่งมาตรา ๑๑ บัญญัติเกณฑ์การตัดสินไว้โดยละเอียด แต่พระราชบัญญัติใหม่ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด ในหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๑๐๐๔/ว. ๑๕ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘

“การขึ้นบัญชีและการยกเลิกบัญชี” เดิมมาตรา ๕๐ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ให้ขึ้นบัญชีไว้ไม่เกิน ๒ ปี และให้บัญชียกเลิกเมื่อสอบใหม่ตามมติคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๔๐๓/ว. ๒๓ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑ แต่พระราชบัญญัติใหม่ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๑๐๐๔/ว. ๑๕ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘ ซึ่งกำหนดไว้ ๒ ปี เช่นเดิม และบัญชียกเลิกเมื่อขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ใหม่แล้ว

๕ กันยายน ๒๕๑๗

เรื่อง หลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบแข่งขัน เกณฑ์การตัดสิน การขานับบัญชีและการยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้

เรียน (กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักสูตรและวิธีการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการในตำแหน่งระดับต่าง ๆ

ด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ มาตรา ๔๐ ได้บัญญัติว่า ให้ ก.พ. เป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ ในกรณี ก.พ. จะมอบหมายให้อ.ก.พ. หรือส่วนราชการใดเป็นผู้ดำเนินการสอบแทนก็ได้ ทั้งนี้ ก.พ. จะกำหนดให้มีการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุในกระทรวงทบวงกรมเป็นการทั่วไปหรือในหน่วยราชการใด หรือในท้องที่ใดเป็นการเฉพาะแห่งก็ได้ สำหรับหลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบแข่งขันตลอดจนเกณฑ์การตัดสิน การขานับบัญชีและการยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

ก.พ. จึงกำหนดหลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบแข่งขัน เกณฑ์การตัดสิน การขานับบัญชีและการยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ไว้ดังนี้

๑ หลักสูตรและวิธีการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการในตำแหน่งระดับต่าง ๆ มีรายละเอียดแนบท้ายหนังสือนี้

๒ ให้ผู้ดำเนินการสอบแข่งขันประกาศรับสมัครสอบโดยระบุชื่อ ตำแหน่งที่จะบรรจุและแต่งตั้ง และคุณสมบัติเฉพาะของผู้มีสิทธิสมัครสอบสำหรับตำแหน่งนั้นตามที่ ก.พ. กำหนด และข้อความอื่นที่ผู้สมัครสอบควรทราบ เช่น

- (๑) วัน เวลา สถานที่รับสมัครสอบ
- (๒) เอกสารและหลักฐานที่จะต้องนำมาขึ้นในการสมัครสอบ
- (๓) หลักสูตรและวิธีการสอบและเกณฑ์การตัดสิน

ประกาศรับสมัครสอบนั้นให้ปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่รับสมัครสอบ ก่อนวันเริ่มรับสมัครสอบ และจะประกาศทางวิทยุกระจายเสียงหรือทางอื่นใดตามความเหมาะสมด้วยก็ได้

๓. ให้ผู้ดำเนินการสอบแข่งขันจัดใหม่เจ้าหน้าที่รับสมัครสอบ โดยให้มีกำหนดเวลารับใบสมัครสอบไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

๔. ให้ผู้สมัครสอบเสียค่าธรรมเนียมสอบสำหรับแต่ละตำแหน่งที่ตนสมัครสอบตามอัตราที่ ก.พ. กำหนด คือ

ระดับ ๑ ตำแหน่งละ ๒๐ บาท

ระดับ ๒ ตำแหน่งละ ๓๐ บาท

ระดับ ๓ ตำแหน่งละ ๔๐ บาท

ระดับ ๔ ขึ้นไป ตำแหน่งละ ๕๐ บาท

ในกรณีที่สมัครสอบหลายตำแหน่งในระดับเดียวกันและในการสอบครั้งเดียวกันให้เสียค่าธรรมเนียมสอบสำหรับตำแหน่งต่อ ๆ ไปเพียงครั้งหนึ่งของอัตราดังกล่าวข้างต้น ค่าธรรมเนียมสอบจะไม่จ่ายคืนให้ในเมื่อประกาศรายชื่อว่าเป็นผู้สมัครเข้าสอบแล้ว

๕. ให้ผู้ดำเนินการสอบแข่งขันประกาศรายชื่อผู้สมัครเข้าสอบก่อนวัน สอบไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

๖. ให้ผู้ดำเนินการสอบแข่งขัน ตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบแข่งขันไม่น้อยกว่าสามคน โดยให้ตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ

ในกรณีที่ ก.พ. มอบหมายให้ อ.ก.พ. หรือส่วนราชการใดเป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขัน ให้ผู้ดำเนินการสอบแข่งขันตั้งผู้แทน ก.พ. เป็นกรรมการดำเนินการสอบแข่งขันด้วยอย่างน้อยหนึ่งคน

๗. คณะกรรมการดำเนินการสอบแข่งขัน อาจตั้งกรรมการออกข้อสอบ กรรมการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่ง หรือกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ดำเนินการในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการสอบแข่งขันได้ตามความจำเป็น

๘. ให้คณะกรรมการดำเนินการสอบแข่งขัน กำหนดวัน เวลา สถานที่สอบ และระเบียบเกี่ยวกับการสอบได้เท่าที่จำเป็นและไม่ขัดต่อหลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบแข่งขันนี้ แล้วให้ประธานกรรมการประกาศก่อนวันสอบไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

๘. การตัดสินว่าผู้ใดเป็นผู้สอบแข่งขันได้ ให้ถือเกณฑ์ว่าต้องเป็นผู้สอบได้คะแนนในแต่ละภาคที่สอบตามหลักสูตรไม่ต่ำกว่าร้อยละห้าสิบ และได้คะแนนรวมทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงหลักวิชาการด้วย

๑๐. การสอบแข่งขันจะต้องสอบตามหลักสูตรทุกภาค แต่คณะกรรมการดำเนินการสอบแข่งขัน จะกำหนดให้ผู้สมัครสอบสอบเฉพาะภาคความรู้ความสามารถทั่วไป หรือภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่งก่อน แล้วจึงให้ผู้สอบได้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๘ สอบในภาคอื่นต่อไปก็ได้

๑๑. เมื่อสอบแข่งขันเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการสอบแข่งขันรายงานผลการสอบต่อผู้ดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อผู้ดำเนินการสอบแข่งขันจะได้ประกาศขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ต่อไป

๑๒. การขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ให้เรียงลำดับจากผู้สอบได้คะแนนรวมสูงลงมาตามลำดับ ในกรณีที่ผู้สอบได้คะแนนรวมเท่ากันให้ผู้สอบได้คะแนนภาคความเหมาะสมกับตำแหน่งมากกว่าเป็นผู้อยู่ในลำดับที่สูงกว่า ถ้าได้คะแนนภาคความเหมาะสมกับตำแหน่งเท่ากันให้ผู้ได้คะแนนภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่งมากกว่าเป็นผู้อยู่ในลำดับที่สูงกว่า ถ้ายังคงได้คะแนนเท่ากันอีกก็ให้ผู้ได้รับหมายเลขประจำตัวสอบก่อนเป็นผู้อยู่ในลำดับที่สูงกว่า

๑๓. บัญชีผู้สอบแข่งขันได้ให้ใช้ได้ไม่เกินสองนับแต่วันขึ้นบัญชี แต่ถ้ามการสอบแข่งขันอย่างเดียวกันนั้นอีก และได้ขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ใหม่แล้ว บัญชีผู้สอบแข่งขันได้ครั้งก่อนเป็นอันยกเลิก

๑๔. ผู้สอบได้ผู้ใดได้ขึ้นบัญชีไว้ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ถ้ามกรณอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้เป็นอันยกเลิกการขึ้นบัญชีผู้นั้นไว้ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ คือ

- (๑) ผู้นั้นได้รับการบรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งที่สอบได้แล้ว
- (๒) ผู้นั้นได้ขอขอสละสิทธิการบรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งที่สอบได้
- (๓) ผู้นั้นไม่มารายงานตัวเพื่อรับการบรรจุภายในเวลาที่ผู้ดำเนินการสอบแข่งขัน หรือผู้มีอำนาจบรรจุกำหนด แต่ทั้งนี้ต้องให้เวลาผู้สอบได้มารายงานตัวไม่น้อยกว่าสิบวันนับแต่วันที่มีหนังสือให้มารายงานตัว

- (๔) ผู้สมัครที่ไม่อาจจะเข้าปฏิบัติหน้าที่ได้ตามกำหนดเวลาที่ระบุและแต่งตั้งในตำแหน่งที่สอบได้

ในกรณีที่ได้มีการประกาศรับสมัครสอบตำแหน่งเดียวกัน ระดับเดียวกัน การสอบครั้งเดียวกัน และแยกชั้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้เป็นรายบัญชี เพื่อบรรจุในกระทรวงทบวงกรมเป็นการทั่วไป ในหน่วยราชการใด และในท้องถิ่นใดไว้แล้ว ถ้ามีกรณีจะต้องยกเลิกการชั้นบัญชีผู้ใดจากบัญชีผู้สอบแข่งขันได้บัญชีใด ก็ให้ยกเลิกการชั้นบัญชีผู้ใดจากบัญชีผู้สอบแข่งขันได้บัญชีอื่นดังกล่าวด้วย

๑๖ ผู้สอบผู้ใดซึ่งถูกยกเลิกการชั้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้บัญชีใดไปแล้ว ถ้าบัญชีนั้นยังไม่ยกเลิก และ ก.พ. เห็นมีเหตุผลอันสมควร จะอนุมัติให้ชั้นบัญชีผู้นั้นไว้ตามเดิมอีกก็ได้ แต่สำหรับผู้ซึ่งถูกยกเลิกการชั้นบัญชี เนื่องจากไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อออกจากราชการทหารโดยไม่มีผลเสีย และประสงค์จะเข้ารับราชการในตำแหน่งที่สอบได้และบัญชีผู้สอบแข่งขันได้นั้นยังไม่ยกเลิก ให้ชั้นบัญชีผู้นั้นไว้ตามเดิม

๑๗ ในกรณีที่ ก.พ. มอบหมายให้ อ.ก.พ. หรือส่วนราชการใดเป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขัน ให้ผู้ดำเนินการสอบแข่งขันดำเนินการดังต่อไปนี้ด้วยคือ

- (๑) ส่งสำเนาประกาศรับสมัครสอบรวม ๓ ชุด ไปยังสำนักงาน ก.พ. ก่อนวันเริ่มรับสมัครไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน
- (๒) เมื่อการสอบเสร็จสิ้นแล้ว ให้ส่งข้อสอบ ภาคความรู้ความสามารถทั่วไป และภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่งภาคละ ๑ ชุด ไปยังสำนักงาน ก.พ. โดยเร็ว
- (๓) ส่งบัญชีกรอกคะแนน ๑ ชุด ไปยังสำนักงาน ก.พ. โดยเร็ว
- (๔) ส่งบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ไปยังสำนักงาน ก.พ. ภายในเจ็ดวัน นับแต่วันชั้นบัญชี
- (๕) เมื่อมีการยกเลิกการชั้นบัญชี หรือชั้นบัญชีผู้ใดไว้ตามเดิม ให้รายงานไปยังสำนักงาน ก.พ. ภายในเจ็ดวันนับแต่วันยกเลิกหรือชั้นบัญชีผู้นั้น

๑๒๔

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติตามหลักสูตรและวิธีการที่ ก.พ. กำหนดต่อไป ทั้งนี้ได้แจ้งให้
จังหวัดและกรมต่าง ๆ ได้ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) จินดา ณ สงขลา
(จินดา ณ สงขลา)
เลขาธิการ ก.พ.

กองวินัยและนิติการ

โทร. ๘๑๘๔๕๑

หลักสูตรและวิธีการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ

ในตำแหน่งระดับ ๑ และ ระดับ ๒

(ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/ว. ๑๕ ลงวันที่ ๕ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘)

ก. ภาคความรู้ความสามารถทั่วไป

ให้ทดสอบความรู้ความสามารถดังต่อไปนี้โดยวิธีสอบข้อเขียน โดยคำนึงถึงระดับความรู้ความสามารถที่ต้องการของตำแหน่ง ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งในแต่ละระดับด้วย

๑. ความสามารถทั่วไป

ให้ทดสอบความสามารถในการคิดและหาเหตุผล โดยใช้ข้อมูลหรือปัญหาทางสังคมศึกษาหรือทางคณิตศาสตร์ หรือทางอื่นที่เหมาะสมแก่การทดสอบความสามารถดังกล่าวทางใดทางหนึ่งหรือหลายทางก็ได้ ทั้งนี้ เมื่อจะใช้ข้อมูลหรือปัญหาทางใดทดสอบความสามารถในการคิดและหาเหตุผล ให้ระบุไว้ในประกาศรับสมัครสอบด้วย กำหนดคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

๒. ภาษาไทย

ให้ทดสอบความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาไทย กำหนดคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

ข. ภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

ให้ทดสอบความรู้ความสามารถในทางที่จะใช้ในการปฏิบัติงาน ในหน้าที่โดยเฉพาะตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง โดยวิธีสอบข้อเขียน หรือให้ทดลองปฏิบัติงาน หรือวิธีอื่นวิธีใดวิธีหนึ่ง หรือหลายวิธีก็ได้ตามความเหมาะสม กำหนดคะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน ทั้งนี้จะรวมสอบเป็นวิชาเดียวหรืออย่างเดียว หรือแยกสอบเป็นสองวิชาหรือสองอย่าง โดยกำหนดคะแนนเต็มวิชาละหรืออย่างละ ๑๐๐ คะแนน หรือวิชาหนึ่งหรืออย่างหนึ่ง ๑๕๐ คะแนน และอีกวิชาหนึ่งหรือ

อย่างหนึ่ง ๕๐ คะแนนก็ได้ เมื่อจะทดสอบความรู้ความสามารถในทางใด และโดยวิธีใดให้ระบุไว้ในประกาศรับสมัครสอบด้วย

ก. ภาควิชาความเหมาะสมกับตำแหน่ง

ให้ประเมินบุคคลเพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่จากประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา และประวัติการทำงานของผู้เข้าสอบ และสัมภาษณ์เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ท่วงทีวาจา อุปนิสัย อารมณ์ ทัศนคติ การปรับตัวเข้ากับผู้ร่วมงาน รวมทั้งสังคมและสิ่งแวดล้อม ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ ขาวนัยบุญา และบุคลิกภาพอย่างอื่น เป็นต้น กำหนดคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

หลักสูตรและวิธีการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ

ในตำแหน่งระดับ ๑ ขึ้นไป

(ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/ว. ๑๕ ลงวันที่ ๕ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๑๗)

ก. ภาคความรู้ความสามารถทั่วไป

ให้ทดสอบความรู้ความสามารถดังต่อไปนี้โดยวิธีสอบข้อเขียน โดยคำนึงถึงระดับความรู้ความสามารถที่ต้องการของตำแหน่ง ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ในแต่ละระดับด้วย

๑. ความสามารถในการศึกษา วิเคราะห์ และสรุปเหตุผล

ให้ทดสอบความสามารถในการศึกษาวิเคราะห์และสรุปเหตุผล โดยการให้สรุปความ หรือให้จับประเด็นในข้อความหรือเรื่องราว หรือให้วิเคราะห์เหตุการณ์หรือสรุปเหตุผลทางการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคม หรือให้หาแนวโน้มหรือความเปลี่ยนแปลงที่น่าจะเป็นไปตามข้อมูลหรือสมมติฐาน หรือให้ศึกษาวิเคราะห์และสรุปเหตุผลโดยการอย่างอื่น ซึ่งเหมาะสมแก่การทดสอบความสามารถดังกล่าวอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างก็ได้ กำหนดคะแนนเต็ม ๓๐๐ คะแนน

๒. ภาษาไทย

ให้ทดสอบความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาไทย กำหนดคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

ข. ภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

ให้ทดสอบความรู้ความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่โดยเฉพาะตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง โดยวิธีสอบข้อเขียนหรือให้ทดลองปฏิบัติงาน หรือวิธีอื่นใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธีก็ได้ตามความเหมาะสม กำหนดคะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน ทั้งนี้ จะรวมสอบแบบวิชาเดียวหรืออย่างเดียว หรือแยกสอบเป็นสองวิชาหรือสองอย่าง โดยกำหนดคะแนนเต็มวิชาละหรืออย่างละ ๑๐๐ คะแนน หรือวิชาหนึ่งหรืออย่างหนึ่ง ๑๕๐ คะแนน และอีกวิชาหนึ่งหรืออย่างหนึ่ง ๕๐

คะแนนก็ได้ เมื่อจะทดสอบความรู้ความสามารถในทางใดโดยวิธีใด ให้ระบุไว้ในประกาศรับสมัคร
สอบด้วย

ก. ภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง

ให้ประเมินบุคคลเพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับ ตำแหน่งหน้าที่จากประวัติส่วนตัว
ประวัติการศึกษา และประวัติการทำงานของผู้เข้าสอบ และสัมภาษณ์เพื่อพิจารณาความเหมาะสมใน
ด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ท่วงทิวาจา อุปนิสัย อารมณ์ ทัศนคติ
การปรับตัวเข้ากับผู้ร่วมงาน รวมทั้งสังคมและสิ่งแวดล้อม ความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ ความเป็น
ปัญญา และบุคลิกภาพอย่างอื่น เป็นต้น กำหนดคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

มาตรา ๔๑ ผู้สอบแข่งขันได้ซึ่งอยู่ในลำดับที่จะได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ใด ถ้าปรากฏว่าขาดคุณสมบัติทั่วไปโดยไม่ได้รับการยกเว้นในกรณีขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔
หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งโดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๔๘ อยู่ก่อน หรือ
ภายหลังการสอบแข่งขันจะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

คำอธิบาย

มาตรา ๕๗ เป็นกรณีทราบว่าขาดคุณสมบัติก่อนที่จะได้รับการบรรจุ และแต่งตั้ง จะเป็นเขา
อยู่ก่อนสอบหรือภายหลังสอบก็ตาม จะบรรจุและแต่งตั้งไม่ได้ (เดิมบัญญัติไว้ในมาตรา ๕๑ ของ
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗)

การขาดคุณสมบัติดังกล่าว ถ้ามาขออนุมัติ ก.พ. ก่อนที่จะบรรจุและแต่งตั้ง ก.พ. ก็มี
อำนาจอนุมัติได้ตามมาตรา ๒๔ วรรคท้าย แต่ถ้าบรรจุแต่งตั้งไปก่อน แล้วจึงมาขออนุมัติภายหลัง
ก.พ. ไม่มีอำนาจอนุมัติ เพราะมาตรา ๔๑ นี้ ห้ามไม่ให้บรรจุและแต่งตั้งและมีได้มบทบัญญัติให้
ก.พ. อนุมัติภายหลังได้ (โปรดดูข้อสังเกตในมาตรา ๕๕)

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่เหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ผู้มีอำนาจ
ตามมาตรา ๔๔ อาจคัดเลือกบรรจุบุคคลเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ ทั้งนี้ตามหลัก
เกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

คำอธิบาย

มาตรา ๕๗ เป็นการบรรจุและแต่งตั้งโดยคัดเลือก

คำว่า “หลักเกณฑ์และวิธีการ” หมายความว่า ความรวมถึง กรณีที่จะคัดเลือกด้วย และกรณีที่จะคัดเลือกนั้นต้องเป็นกรณีพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องสอบแข่งขัน

กรณีพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องสอบแข่งขัน ได้แก่ กรณีที่ ก.พ. กำหนดไว้ในหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/ว. ๑๖ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘ แนบท้ายมาตรา ๕

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือก อาจใช้วิธีสัมภาษณ์ ทดลองปฏิบัติงาน หรือวิธีการคัดเลือกอย่างอื่น ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรอย่างไรก็ได้

ข้อสังเกต

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๖

กรณีใดคัดเลือก มาตรา ๕๗ ให้เป็นไปตามกฎ ก.พ. ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือก ทำอย่างไรก็ได้

พระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่ง

กรณีใดคัดเลือกบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐ (๑) ส่วนหลักเกณฑ์การคัดเลือกบัญญัติไว้ใน

มาตรา ๘

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

กรณีใดคัดเลือก และหลักเกณฑ์การคัดเลือก ให้ ก.พ. กำหนด

๕ กันยายน ๒๕๑๘

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ
เรียน (กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด)

ด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้บัญญัติให้บรรจุบุคคล
เข้ารับราชการด้วยวิธีสอบแข่งขัน แต่มาตรา ๔๒ ได้บัญญัติเป็นข้อยกเว้นไว้ว่า ในกรณีพิเศษ
ที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ผู้อำนาจตามมาตรา ๔๔ อาจคัดเลือกบรรจุบุคคลเข้ารับ
ราชการ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

ก.พ. จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับกรณีพิเศษ ซึ่งอาจคัดเลือกบุคคล
เข้ารับราชการได้โดยไม่ต้องดำเนินการสอบแข่งขันไว้ดังต่อไปนี้

๑. กรณีการบรรจุและแต่งตั้งผู้ได้รับทุนของรัฐบาลเพื่อศึกษาวิชาในประเทศ หรือต่าง
ประเทศ

๒. กรณีการบรรจุและแต่งตั้งผู้สำเร็จการศึกษาในวิชาชีพที่ขาดแคลนที่ ก.พ. จะกำหนด

๓. กรณีการบรรจุและแต่งตั้งผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่ ก.พ. อนุมัติให้ส่วนราชการ
ได้จัดให้มีการศึกษาขึ้นเพื่อเข้ารับราชการ ในส่วนราชการนั้นโดยเฉพาะ

๔. กรณีอื่นที่ ก.พ. อนุมัติ

สำหรับวิธีการคัดเลือกนั้น ให้ผู้อำนาจตามมาตรา ๔๔ พิจารณาดำเนินการโดยวิธี
สัมภาษณ์ ทดลองปฏิบัติงาน หรือวิธีคัดเลือกอย่างอื่นอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างตามที่เห็น
สมควร เพื่อให้ได้ผู้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ
ของตำแหน่งที่จะบรรจุและแต่งตั้ง

จึงเรียนมาเพื่อปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้
จังหวัดและกรมต่าง ๆ ได้ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **จินดา ณ สงขลา**

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

ข้อสังเกตเกี่ยวกับหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๑๐๐๖/ว. ๑๖ ลว. ๙ ก.ย. ๑๘

๑. คำปรารภ มาตรา ๔๒ ใช้คำว่า "อาจคัดเลือก" ตั้งเ็นตามหนังสือเวียนฉบับนี้ จึงมิได้เป็นการบังคับว่า ถ้าเข้าเกณฑ์ตามที่กำหนดในหนังสือเวียนแล้ว จะต้องคัดเลือกเสมอไป อาจใช้วิธีสอบแข่งขันก็ได้
๒. ในข้อ ๑ การเป็นนักเรียนทุนรัฐบาล ถือว่าเป็นกรณีพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องสอบแข่งขัน เพราะมีสัญญาผูกมัดที่จะให้กลับมาทำงานให้แก่ราชการ ถ้าไม่เปิดโอกาสให้คัดเลือก จะทำให้ผู้ได้รับทุนซึ่งไม่ประสงค์จะรับราชการตามข้อผูกมัด แกล้งสอบตกไป
๓. ในข้อ ๒ "วิชาพหุชาติแคลน" จะมีอะไรบ้าง แล้วแต่ ก.พ. จะได้กำหนด ในขณะที่ร่างหนังสือเวียนฉบับนี้มีวิชาแพทย์ และพยาบาลที่ขาดแคลน แต่ อ.ก.พ. กฎหมาย ครั้งที่ ๗/๑๘ เมื่อวันที่ ๑๖ มิ.ย. ๑๘ มิให้ระบุไว้ในหนังสือเวียน โดยให้เหตุผลว่า กฎ ก.พ. ต้องใช้ทั่วไป และตลอดไป ถ้าระบุไว้ต่อไปไม่ขาดแคลนหรือต่อไปมีอย่างอื่นขาดแคลนขึ้นมาอีกก็ต้องแก้ไขกฎ ก.พ. กันใหม่ จึงให้ ก.พ. กำหนดเอาภายหลังสะดวกกว่า โดยมีหนังสือแจ้งให้ทราบเป็นคราว ๆ ไปก็ได้
๔. ในข้อ ๓ "หลักสูตรการศึกษาที่ ก.พ. อนุมัติให้ส่วนราชการ ได้จัดใหม่การศึกษาเพื่อเข้ารับราชการในส่วนราชการนั้นโดยเฉพาะ" เช่น ประกาศนียบัตรจากโรงเรียนศุลกากรศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาการไปรษณีย์โทรคมนาคม เป็นต้น แม้จะมีตำแหน่งที่จะรับบรรจุ น้อยกว่าจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาก็ตาม เขาก็อาจคัดเลือกบรรจุได้ เพราะ อ.ก.พ. กฎหมายครั้งที่ ๗/๑๘ วันที่ ๑๖ มิ.ย. ๑๘ เห็นว่า ก.พ. อนุมัติให้เปิดสอนเพื่อบรรจุในส่วนราชการใดแล้ว ก็ให้ส่วนราชการนั้นคัดเลือกผู้ที่เข้ารับราชการเอง อ.ก.พ. จึงได้ตัดความที่เจ้าหน้าที่เสนอว่า "ซึ่งเมื่อเปิดรับสมัครสอบแข่งขันแล้ว มีผู้สมัครสอบน้อยกว่าจำนวนตำแหน่งที่บรรจุ" ออกเสียเพื่อให้ส่วนราชการนั้น ๆ คัดเลือกได้โดยไม่มั่งงอนไข

๕. ในข้อ ๔ กรณีที่ ก.พ. อนุมัติ เช่น อาจเป็นกรณีผู้สอบได้ถูกเกณฑ์ทหารก่อนบรรจุ เมื่อกลับมาบัญชีหมดอายุแล้วเช่นนี้ น่าจะเป็นกรณี ก.พ. จะอนุมัติตามข้อ ๔ นี้ได้ หรืออาจเป็นกรณีบรรจุผู้ประสพการณ์ หรืออาจจะเป็นกรณีที่รัฐบาลมีนโยบายจะยกฐานะลูกจ้างที่มีวุฒิอย่างเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ก็น่าจะขออนุมัติคัดเลือกตามข้อ ๔ นี้ได้

การขออนุมัติคัดเลือก ก.พ. ได้เคยพิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๑๕ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ ลงมติให้ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมดำเนินการคัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการได้ โดยถือว่าเป็นกรณีพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องสอบแข่งขัน แต่ทั้งนี้จะต้องอยู่ในเงื่อนไขข้อ ๔ ข้อย่อย

๑. มีงานรับด่วนเกิดขึ้นใหม่ฉับพลันที่ตามกฎหมาย หรือนโยบายของรัฐบาล ซึ่งจะต้องทำงานนั้นทันทีเพื่อให้ทันกับเหตุการณ์

๒. ไม่มีข้าราชการดำรงตำแหน่งประจำทำงานในหน่วยงานนั้นอยู่ก่อนเลย กรมเจ้าสังกัดจำเป็นต้องจ้างลูกจ้างเข้าทำงานทันที โดยไม่อาจรอตำแหน่งและอัตราเงินเดือนข้าราชการที่ขออนุมัติอยู่ได้

๓. ลูกจ้างเหล่านี้ได้รับการฝึกให้รับนโยบาย และวิธีปฏิบัติงานนั้นและงานอื่นที่เกี่ยวข้องนั้นเป็นอย่างดีแล้ว ซึ่งถ้าเปลี่ยนคนทำทันทีทันใดไปทั้งหมด หรือส่วนมาก จะทำให้การปฏิบัติงานนั้นต้องชะงักหรือล่าช้าไปมาก

๔. อนุมัติให้คัดเลือกบรรจุลูกจ้างดังกล่าวให้ข้าราชการพลเรือนสามัญได้ เฉพาะผู้ที่กรมเจ้าสังกัดจ้างเข้าทำงานก่อนได้รับอนุมัติตำแหน่ง และอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ และเป็นผู้สอบแข่งขันได้ตามบัญชีสอบของ ก.พ. ในตำแหน่งที่ตรงกับตำแหน่งที่ผู้สมัครทำหน้าที่อยู่

๕. ผู้ว่าราชการจังหวัด ไม่มีอำนาจคัดเลือกบรรจุตามมาตรา ๔๒

๖. มาตรา ๔๒ ใช้คำว่า "ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ อาจคัดเลือก" ดังนั้นถ้าคัดเลือกบรรจุและแต่งตั้งตำแหน่งระดับ ๑๐ ขึ้นไปต้องทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งด้วย

มาตรา ๔๓ กระทรวงทบวงกรมใดมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างอื่นเพื่อประโยชน์แก่ราชการที่จะต้องบรรจุบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานสูงมากเป็นพิเศษ เข้ารับราชการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ให้กระทรวงทบวงกรมนั้นดำเนินการขออนุมัติ ก.พ. เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาอนุมัติให้บรรจุ และได้กำหนดระดับของตำแหน่งที่จะแต่งตั้งและเงินเดือนที่จะให้ได้รับแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ บรรจุและแต่งตั้งได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

คำอธิบาย

มาตรานี้เป็นเรื่องการบรรจุและแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ความที่ขจัดเส้นใต้บัญญัติเพิ่มขึ้นมาเดิมเพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณา ไม่ใช่จะแต่งตั้งกันได้โดยไม่มีเหตุผลความจำเป็น แนวทางพิจารณาตามขจัดเส้นใต้ไว้ อาจแยกได้ดังนี้

๑. ต้องมีทั้งเหตุผลและความจำเป็นอย่างอื่น เพื่อประโยชน์แก่ราชการ
๒. ต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้เป็นพิเศษ ความสามารถเป็นพิเศษ และความชำนาญงานสูงมากเป็นพิเศษ

ข้อสังเกต

๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ มาตรา ๕๖ บัญญัติให้เสนอเรื่องไปให้ ก.พ. สอบสวน เมื่อ ก.พ. สอบสวนเห็นสมควรแล้ว ให้เสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ

แต่พระราชบัญญัติใหม่ ให้ ก.พ. เป็นผู้พิจารณาอนุมัติ ไม่ต้องถึงคณะกรรมการ เพราะไม่ใช่เรื่องเกี่ยวกับนโยบาย อีกประการหนึ่งไม่ประสงค์ให้การเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องกับราชการประจำ

๒. ผู้ที่จะได้ชื่อว่าเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานสูงมากเป็นพิเศษ ดังนั้นการบรรจุและแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจึงน่าจะบรรจุและแต่งตั้งได้เฉพาะในตำแหน่งระดับสูง ซึ่งเทียบตามมาตรา ๓๒ แล้วน่าจะได้แก่ตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๘ ขึ้นไป

๓. ความรู้เป็นพิเศษนี้ ไม่หมายความว่าต้องเป็นผู้ได้รับปริญญาสูง ๆ แต่เพียงอย่างเดียว ผู้มีความรู้ในทางนาฏศิลป์ไทย อย่างข้าของเป็นพิเศษหาใครเทียบไม่ได้ ถ้ามีเหตุผลความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการ ก็อาจบรรจุและแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวในตำแหน่งระดับ ๘ ได้

๔. อ.ก.พ. กฎหมายได้พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๘/๑๘ เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๑๘ แล้วเห็นว่า การบรรจุบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิจะต้องเสนอเรื่องให้ ก.พ. พิจารณาอนุมัติเป็นราย ๆ อยู่แล้ว จึงมีมติให้ระงับการออกหนังสือเวียนเรื่องนี้ หากมีส่วนราชการใดขอบรรจุผู้ทรงคุณวุฒิมาก็ให้พิจารณาเป็นราย ๆ ไป

มาตรา ๔๔ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้ส่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๑ รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้มีอำนาจส่งบรรจุและรายงานนายกรัฐมนตรี เพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจส่งบรรจุและเสนอขอต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดรายงานนายกรัฐมนตรี เพื่อนำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีในฐานะรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด เป็นผู้มีอำนาจส่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๘ ลงมา ในสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีและราชบัณฑิตยสถาน รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้มีอำนาจส่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๔) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๗ ระดับ ๘ และระดับ ๙ อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจส่งบรรจุและแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของปลัดกระทรวง ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๗ ระดับ ๘ และระดับ ๙ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และมีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจส่งบรรจุและแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรีในฐานะรัฐมนตรีเจ้าสังกัด

(๕) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๖ ลงมา อธิบดีผู้บังคับบัญชาหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดี เป็นผู้มีอำนาจส่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๖) การบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๓๘ และการแต่งตั้งตามมาตรา ๔๘ ให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๔ ลงมา ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้บังคับบัญชาเป็นผู้อำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง ในการเสนอเพื่อแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่ง ให้รายงานความสมควร พร้อมทั้งเหตุผลไปด้วย

คำอธิบาย

ใช้คำว่า “ผู้มีอำนาจ” ไม่ใช่คำว่า “ผู้บังคับบัญชา” เพราะมาตรา ๕๑ ให้ในหลวงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งด้วย ในหลวงไม่ใช่ผู้บังคับบัญชา มาตรา ๕๑ จึงเลยมาใช้คำว่า “ผู้มีอำนาจ”

ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๑ ถูกนำไปใช้ในมาตราต่าง ๆ หลายมาตรา ในบางมาตราก็ใช้คำว่า “ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๑” บางมาตราก็ใช้คำว่า “ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๑” ที่ใช้คำต่างกันก็เพราะในมาตราใดที่ไม่มีการโปรดเกล้าฯ จะใช้คำว่า “ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๑” (ในหลวงทรงมีเพียงอำนาจแต่งตั้งไม่มีอำนาจสั่งบรรจุ) แต่มาตราใดที่ต้องมีการโปรดเกล้าฯ จะใช้คำว่า “ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๑” ซึ่งหมายความรวมทั้งผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและผู้มีอำนาจแต่งตั้ง

ใน (๑) “ตำแหน่งระดับ ๑๑” ได้แก่ ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง รัฐมนตรีเจ้าสังกัดสั่งบรรจุ และในหลวงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ข้อสังเกต

การแต่งตั้งให้ข้าราชการพลเรือนดำรงตำแหน่งระดับ ปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง ปลัดทบวง รองปลัดทบวง อธิบดี รองอธิบดี ผู้อำนวยการกอง หรือตำแหน่งที่เทียบเท่ากับตำแหน่งดังกล่าวนี้ มาตรา ๖๖ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๗ บัญญัติว่า “ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้พิจารณาแล้วเสนอไปยังคณะรัฐมนตรี เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบด้วยแล้วให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป” ซึ่งหมายความว่า คณะรัฐมนตรีมีอำนาจคัดค้านได้ แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ บัญญัติว่า “รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ และรายงานนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง” ซึ่งหมายความว่า นายกรัฐมนตรีมีหน้าที่เพียงนำความ

กราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง เท่านั้น ไม่มีอำนาจคัดค้าน การที่ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำความกราบบังคมทูลก็เพื่อจะเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๗ มาตรา ๒๐๑ บัญญัติให้รัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการและรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๘๗ (๕) นายกรัฐมนตรีก็อยู่ในความหมายของรัฐมนตรีด้วย)

ใน (๒) “ตำแหน่งระดับ ๑๐” ได้แก่ ตำแหน่งระดับอธิบดี รองปลัดกระทรวง และรองปลัดทบวง

การบรรจุและแต่งตั้งระดับ ๑๐ มีวิธีการดังนี้

๑. ปลัดกระทรวงหรือปลัดกระทรวง แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ โดยเป็นผู้พิจารณาตัวผู้ที่จะได้รับการบรรจุ และเสนอชื่อผู้นั้นต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด
๒. ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดรายงานนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ข้อสังเกต

เมื่อปลัดกระทรวงเสนอชื่อผู้ได้รับการบรรจุต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดแล้ว รัฐมนตรีเจ้าสังกัดไม่มีอำนาจคัดค้าน กฎหมายบัญญัติให้เจ้าหน้าที่เพียงรายงานนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเท่านั้น การที่ไม่ให้รัฐมนตรีคัดค้านเพราะเป็นเรื่องของข้าราชการประจำ การที่กฎหมายบัญญัติให้เสนอชื่อต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดก็เพื่อเป็นการรายงานให้ทราบตามลำดับชั้นเท่านั้น เมื่อรายงานให้รัฐมนตรีทราบแล้วจึงบัญญัติให้รัฐมนตรีเป็นผู้ดำเนินการเสนอนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเสียเลยทีเดียว (เดิมมาตรา ๖๖ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้พิจารณาตัวผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง ปลัดทบวง รองปลัดทบวง อธิบดี รองอธิบดี ผู้อำนวยการกอง หรือตำแหน่งที่เทียบเท่ากับตำแหน่งดังกล่าว แล้วเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบด้วยแล้วให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง) แต่อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติหากรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นเห็นว่าไม่เหมาะสม ก็อาจขอให้ปลัดกระทรวงรับไปทบทวนเสียใหม่ได้

คำ “ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง” ใน (๒) ได้แก่ สำนักพระราชวัง สำนักราชเลขาธิการ และสำนักงาน ค.ต.ง. นั้น ไม่มีปลัดกระทรวง จึงต้องให้นายกรัฐมนตรีในฐานะรัฐมนตรีเจ้าสังกัด เป็นผู้อำนาจสั่งบรรจุ และนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

สำหรับราชบัณฑิตยสถาน นั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นรัฐมนตรีเจ้าสังกัด เป็นผู้อำนาจสั่งบรรจุ และนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

คำ “ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และมีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี” ใน (๒) ได้แก่ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงานประมาณ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และสำนักงาน ก.พ. ให้นายกรัฐมนตรีในฐานะรัฐมนตรีเจ้าสังกัด เป็นผู้อำนาจบรรจุ และนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ใน (๓) “ตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๘ ลงมา” ได้แก่ตำแหน่งระดับรองอธิบดีลงมา

ในสำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และราชบัณฑิตยสถาน ไม่มีอธิบดี จึงให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้อำนาจบรรจุและแต่งตั้ง (ราชบัณฑิตยสถานมีเลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนสามัญ แต่เป็นผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งขึ้นมาจากราชบัณฑิตและดำรงตำแหน่งได้ ๒ ปี^๕ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๑ ของพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๔๘๕)

ใน (๔) “ตำแหน่งระดับ ๗” ได้แก่ตำแหน่งระดับหัวหน้ากอง (เอก พิเศษ) และผู้อำนวยการกอง (พิเศษ)

“ตำแหน่งระดับ ๘” ได้แก่ตำแหน่งระดับ ผู้อำนวยการกอง

“ตำแหน่งระดับ ๙” ได้แก่ตำแหน่งระดับ รองอธิบดี

ข้อสังเกต

๑. การแต่งตั้งข้าราชการระดับรองอธิบดี ตามมาตรา ๖๖ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้พิจารณาแล้วเสนอไปยังคณะรัฐมนตรี เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบด้วยแล้ว ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจบรรจุและแต่งตั้งโดยไม่มี การโปรดเกล้าฯ เพื่อเป็นการลดภาระในหลวง

การบรรจุและแต่งตั้งตำแหน่งระดับต่ำกว่าอธิบดีลงมา นั้น แม้กฎหมายจะไม่ได้บัญญัติให้ รัฐมนตรีมีส่วนร่วมในการบรรจุและแต่งตั้งก็ตาม แต่ก็หาได้ทำให้รัฐมนตรีขาดอำนาจในการควบคุม การปฏิบัติราชการของข้าราชการระดับต่ำกว่าอธิบดีไม่ เพราะโดยข้อเท็จจริงรัฐมนตรีมีอำนาจควบคุม ข้าราชการระดับสูงซึ่งเป็นหัวหน้างานอย่างเต็มที่อยู่แล้ว ย่อมสามารถบังคับการต่าง ๆ ให้เป็นไปตาม นโยบายของรัฐบาลได้อยู่เองแล้ว โดยไม่มีความจำเป็นต้องส่งการลงมายังข้าราชการระดับนั้น ๆ โดย ตรง การที่ใหม่การบังคับบัญชาเด็ดขาดตามลำดับชั้นตอนกันนั้นเป็นการป้องกันมิให้มีการขัดแย้งกัน ใน การสั่งการ ทั้งยังเป็นการป้องกันการบิดเบือนความรับผิดชอบด้วย

๒. อธิบดีมีอำนาจบรรจุและแต่งตั้งตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๘ ลงมา ทั้งในส่วนกลางและ ส่วนภูมิภาค ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในกรม ซึ่งเป็นการซ้อนอำนาจกับของผู้ว่าราชการ จังหวัด ทั้งนี้ เพราะการบรรจุและแต่งตั้งในบางครั้งอาจต้องทำร่วมกันทั้งกรม จึงให้อธิบดีมีอำนาจ บรรจุและแต่งตั้งรวมถึงในส่วนภูมิภาคด้วย

๓. ในมาตรา ๔๔ (๔) ตอนแรก อธิบดีมีอำนาจบรรจุและแต่งตั้งรองอธิบดี โดยความ เห็นชอบของปลัดกระทรวง แต่ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อ นายกรัฐมนตรี เช่น ในสำนักงาน ก.พ. นั้น เลขาธิการ ก.พ. ซึ่งเทียบปลัดกระทรวง (แต่เป็น อธิบดีตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘) กลับไม่มีอำนาจแต่งตั้งรอง เลขาธิการ ก.พ. เพราะรองเลขาธิการ ก.พ. อยู่ในระดับ ๑๐ เป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรีในฐานะ รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง (โปรดดูนิยาม คำ "ปลัดกระทรวง" และ "อธิบดี" ในมาตรา ๔ ประกอบ)

ใน (๕) "ตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๖ ลงมา" ได้แก่ตำแหน่งตั้งแต่ระดับหัวหน้ากอง (เอก) ลงมา

ใน (๖) "ตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๔ ลงมา" ได้แก่ตำแหน่งตั้งแต่ระดับหัวหน้าแผนกลงมา มาตรฐานเป็นการกำหนดอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดไว้ให้มีอำนาจเฉพาะบรรจุ และแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการโดยการสอบแข่งขัน ตามมาตรา ๓๘ และย้ายข้าราชการพลเรือนไปดำรง

ตำแหน่งอื่น ตามมาตรา ๔๘ เท่านั้น ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งตามมาตราอื่น ๆ ซึ่งได้แก่การบรรจุและแต่งตั้งโดยการคัดเลือกตามมาตรา ๔๒ บรรจุและแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๔๓ โอนมาบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๒ และ ๕๓ บรรจุกลับตามมาตรา ๕๖, ๕๗ และ ๕๘ ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่มีอำนาจสั่งบรรจุ แต่สำหรับการสั่งให้ประจำกระทรวงทบวงกรมหรือจังหวัดนั้น มิใช่เป็นการสั่งไปบรรจุและแต่งตั้ง ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงมีอำนาจสั่งได้ตั้งแต่ระดับ ๔ ลงมา (มติ อ.ก.พ. กฎหมายครั้งที่ ๘/๒๕๑๘ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๑๘) ส่วนการสั่งให้ข้าราชการไปรักษาการตามมาตรา ๖๐ ก็มิใช่เป็นการสั่งไปบรรจุและแต่งตั้ง หากตีความทำนองเดียวกันแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดก็มีอำนาจสั่งไปรักษาการในตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๔ ลงมาได้

ในวรรคสองของมาตรา ๔๔ เพิ่มขึ้นใหม่ โดยกรมการวิสามัญ เพื่อให้หลักประกันแก่ข้าราชการมากยิ่งขึ้น เช่นในกรณีที่มีการแต่งตั้งข้าราชการผู้ใดไปอยู่ในห้องทักตวนเป็นเวลานาน โดยไม่มีการรายงานถึงความสมควรและไม่มีเหตุผล ข้าราชการผู้นั้นอาจร้องทุกข์ได้ตามมาตรา ๑๐๒ ว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายมาตรา ๔๔ วรรคท้ายนี้

มาตรา ๔๕ ภายใต้อำนาจมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง และ มาตรา ๕๒ ให้มีการสับเปลี่ยนหน้าที่ ข้าย หรือ โอน ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๗ ระดับ ๘ ระดับ ๙ และระดับ ๑๐ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ลักษณะบริหารตามที่ ก.พ. กำหนด โดยมีควรให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่เดียวติดต่อกันเป็นเวลานานเกินกว่าสิบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ความในมาตรานี้ไม่ให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดว่าเป็นตำแหน่งที่ลักษณะงานเฉพาะอย่าง

คำอธิบาย

“มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง” เป็นเรื่องย้ายในกรมเดียวกัน ว่าต้องย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกัน

“มาตรา ๕๒” เป็นเรื่องโอนต่างกระทรวงทบวงกรม ว่าต้องตกลงยินยอมระหว่างผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง และโอนไปในระดับไม่สูงกว่าเดิม รับเงินเดือนในชั้นไม่สูงกว่าเดิม ยกเว้นกรณีโอนเพราะสอบแข่งขัน หรือสอบคัดเลือก หรือคัดเลือกได้

“สับเปลี่ยนหน้าที่” ไม่เข้าลักษณะย้าย หรือโอน แต่เป็นการสับเปลี่ยนหน้าที่กัน เช่น ตำแหน่งรองเลขาธิการ ก.พ. มี ๒ คน แต่ละคนก็ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ของตนก็ให้มีการสับเปลี่ยนหน้าที่กัน

“ย้าย” อยู่ในมาตรา ๔๘

“โอน” อยู่ในมาตรา ๕๒

มาตราบัญญัติขึ้นเพื่ออุดช่องโหว่ของการย้าย และการโอน กล่าวคือ ในกรณีย้าย มาตรา ๔๘ และการโอนมาตรา ๕๒ นั้น ไม่บังคับให้ต้องกระทำ แต่โดยหลักการแล้วสำหรับตำแหน่งระดับบริหาร ผู้ดำรงตำแหน่งควรจะต้องรู้งานทุก ๆ ด้าน จึงควรจะต้องมีการสับเปลี่ยนหน้าที่ ย้าย หรือโอน กัน แต่โดยที่มาตราว่าด้วยการย้ายและการโอนนั้นไม่ได้บังคับให้กระทำ จึงยังเป็นช่องโหว่อยู่ จึงบัญญัติมาตรานี้ขึ้นเพื่ออุดช่องโหว่ดังกล่าว กล่าวคือ เป็นการบังคับให้ต้องกระทำการสับเปลี่ยนหน้าที่ ย้าย หรือโอนในทุกระยะ ๔ ปี ทั้งนี้ แม้ถ้อยคำในมาตรา ๔๕ นี้ จะใช้คำว่า “โดยสมควร” ซึ่งมองดูแล้วมิใช่เป็นการบังคับก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาความต่อไปว่า “ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ” แล้ว จะเห็นได้ว่าถ้าหากมีการกำหนดหลักเกณฑ์ขึ้นเมื่อใด ก็จะเป็นการบังคับทันที เพราะหลักเกณฑ์นั้นได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการแล้วถือว่าเป็นนโยบายที่จะต้องปฏิบัติตาม ซึ่งทั้งนี้ได้มีบทเฉพาะกาลบังคับให้ ก.พ. ออกหลักเกณฑ์ตามมาตรา นี้ให้เสร็จภายในเวลาไม่เกิน ๓ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คืออย่างช้าต้องไม่เกินวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘)

วรรคสอง บัญญัติไว้เพราะอาจมีบางตำแหน่งมีลักษณะงานเฉพาะอย่าง ซึ่งไม่อาจสับกับตำแหน่งอื่นได้ เช่น ตำแหน่งอธิบดีกรมประมง และคณบดีในมหาวิทยาลัย (เป็นทั้งนักบริหารและนักวิชาการ) เป็นต้น

มาตรา ๔๖ ผู้ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๒ ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งนั้นเป็นเวลาตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ในระหว่างเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการนั้น ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้นั้นมีความประพฤติไม่ดีหรือไม่มีความรู้ หรือไม่มีความสามารถ เหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ ในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง หรือเมื่อครบกำหนดเวลาดทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาทำรายงานผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการของผู้นั้นเสนอตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ตามวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

เมื่อได้รับรายงานจากผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ พิจารณาว่าผู้นั้นมีความประพฤติ ความรู้ และความสามารถเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งหรือไม่ ถ้าเห็นว่าไม่ควร ให้รับราชการต่อไปก็ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ ถ้าเห็นว่าควรให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปอีกระยะหนึ่งภายในกำหนดเวลาดทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามวรรคหนึ่ง จะสั่งให้ผู้นั้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปก็ได้ โดยให้ผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่ง และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ดำเนินการตามมาตรานี้อีกครั้งหนึ่ง ถ้าเห็นว่าควรให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปได้ เมื่อครบกำหนดเวลาดทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ รายงานให้ ก.พ. ทราบตามวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ไปรับราชการทหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๕ แล้ว ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง

ผู้อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งใด ถ้าได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่น ให้เริ่มทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการใหม่

ผู้อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะมีความประพฤติไม่ดี หรือไม่มีความรู้ หรือไม่มีความสามารถเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับจากทางราชการในระหว่างที่ผู้นั้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

คำอธิบาย

วรรคหนึ่ง

วางหลักให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ เฉพาะผู้ที่ยังไม่เคยเป็นข้าราชการพลเรือนเท่านั้น ซึ่งได้แก่ผู้ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการ ตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง (สอบแข่งขัน) และ มาตรา ๔๒ (คัดเลือก)

“เวลาตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.” กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๑๘) กำหนดให้ทดลองเป็นเวลา ๖ เดือน แต่ถ้าส่วนราชการใดเห็นว่าตำแหน่งใดมีลักษณะงานสมควรให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการน้อยกว่าหรือมากกว่าหกเดือน ก็ให้ขอทำความตกลงกับ ก.พ. กำหนดระยะเวลาเป็นอย่างอื่นได้

วรรคสอง

วางหลักในการพิจารณาสั่งการของผู้อำนาจสั่งบรรจุ ดังนี้

๑. ถ้าเห็นว่าไม่ควรให้รับราชการต่อไป ให้สั่งให้ออกจากราชการ (สั่งให้ออกได้แม้ทดลองไม่ครบ ๖ เดือน)

๒. ถ้าเห็นว่าควรให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปอีกระยะหนึ่ง ก็สั่งได้ (สั่งให้ทดลองต่อได้ เฉพาะกรณี ทดลองมายังไม่ครบ ๖ เดือน และเมื่อนับเวลาดทดลองรวมกันแล้วต้องไม่เกิน ๖ เดือนด้วย)

๓. ถ้าเห็นว่าควรให้รับราชการต่อไปได้ ก็ให้สั่งให้รับราชการต่อไป (เฉพาะกรณีทดลองครบหกเดือนแล้วเท่านั้น ถ้ายังไม่ครบหกเดือนต้องให้ทดลองต่อ)

กรณีเห็นควรให้รับราชการต่อไปได้ ให้รายงานให้ ก.พ. ทราบโดยไม่ต้องออกคำสั่งแต่งตั้งอีก เพราะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกระทำพร้อมกันอยู่แล้ว แต่กรณีสั่งให้ออกจากราชการ ต้องรายงานตามมาตรา ๘(๔)

วรรคสาม

“ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไป” หมายความว่า ให้นับเวลาดทดลองสองตอนรวมกันได้ และถ้ามีความประพฤติไม่ดี ไม่มีความรู้ ความสามารถ ก็ต้องถูกสั่งให้ออกตามวรรคสองด้วย

วรรคสี่

บรรณบัณฑิตชน เพราะในวรรคแรกวางหลักให้เฉพาะผู้ที่ยังไม่เคยเป็นข้าราชการพลเรือนเลยเท่านั้น ให้ต้องทดลองปฏิบัติราชการ และต้องการให้ทดลองถึงหกเดือนเพื่อดูความประพฤติ ความรู้ และความสามารถว่าจะเหมาะสมกับงานในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งหรือไม่ เป็นการดูขั้นสุดท้าย การสอบแข่งขันเข้ามานั้นยังไม่สามารถวัดได้ ๑๐๐% และโดยที่เมื่อบรรจุเข้ามาแล้ว ก็มีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญทันที ดังนั้น หากไม่บัญญัติมาตรานี้ไว้ก็อาจเกิดช่องโหว่ขึ้นได้ เช่น นาย ก. ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตำแหน่งระดับ ๒ อยู่ ๑ วัน แล้วสอบตำแหน่งระดับ ๓ ซึ่งใช้วุฒิปริญญาตรีได้เช่นกัน ถ้าไม่บัญญัติมาตรานี้ นาย ก. ก็จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๓ โดยไม่ต้องทดลองปฏิบัติราชการ จึงต้องบัญญัติวรรคนี้ขึ้นเพื่อวางหลักว่าในกรณีเช่นนี้จะต้องให้เริ่มทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการใหม่

วรรคห้า

บัญญัติวรรคนี้ขึ้น เพราะตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ผู้ที่ได้รับการบรรจุจะมีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญทันที ดังนั้น ถ้าถูกให้ออกระหว่างทดลองจึงไม่ควรให้เรียกร้องสิทธิใด ๆ ได้อย่างข้าราชการพลเรือนซึ่งพ้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้ว จึงต้องบัญญัติให้ถือเสมือนหนึ่งว่า ผู้ที่ออกระหว่างทดลองไม่เคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เพราะมีฉะนั้นแล้วผู้ลาออกขณะทดลองปฏิบัติราชการในตำแหน่งระดับ ๓ (ชั้นตรี) เพียง ๑ วัน อาจอ้างสิทธิที่เคยเป็นข้าราชการชั้นตรีไปสมัครสอบเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นต้น (มาตรา ๑๑ (๒) ของพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. ๒๕๑๔ บัญญัติให้ ข้าราชการพลเรือนสามัญตั้งแต่ชั้นตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไปและพ้นความรู้สอบไล่ได้ประโยคมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า เป็นผู้สิทธิเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหง)

เปรียบเทียบ

พ.ร.บ. ๒๔๘๗ (ม. ๕๒)

๑. ต้องทดลองไม่น้อยกว่าหกเดือน แต่ไม่เกินหนึ่งปี
๒. บรรจุนิติไม่เป็นข้าราชการ ต้องบรรจุเป็นวิสามัญทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ถ้าบรรจุนิติเป็นข้าราชการ ต้องบรรจุเป็นสามัญทดลอง
๓. ในกรณีที่มีความประพฤติกู้ มีความรู้ความสามารถ ต้องมีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

พ.ร.บ. ๒๕๑๘ (ม. ๔๖)

๑. กำหนดเวลาทดลองให้ไปกำหนดในกฎ ก.พ.
๒. ถือหลักว่าบรรจุนิติเมื่อใด มีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญทันที
๓. ครบกำหนดทดลองแล้ว ถ้ามีความประพฤติกู้ มีความรู้ความสามารถก็เพียงแต่รายงานให้ ก.พ. ทราบ ไม่ต้องออกคำสั่งอีก เพราะเป็นสามัญมาแต่แรกแล้ว

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

ว่าด้วยการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๒) และมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎ ก.พ. นี้

“ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น” หมายความว่า หัวหน้าแผนกของผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่ในกรณีที่ไม่มีแผนก ให้หมายความถึงหัวหน้ากอง หรือผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

“ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ” หมายความว่าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔

ข้อ ๒ ให้ผู้ได้รับบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๒ ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ในตำแหน่งที่ได้รับบรรจุเป็นเวลาหกเดือน นับแต่วันเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นต้นไป

ข้อ ๓ การรายงานผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการมี ๒ กรณี คือ การรายงานว่าควรให้ผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการรับราชการต่อไป เพราะผู้นั้นได้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการครบถ้วนตามเวลาที่กำหนดไว้แล้ว ผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ปรากฏว่าเป็นผู้มีคุณภาพดี มีความรู้ ความสามารถเหมาะสม ควรให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปได้ กรณีหนึ่ง และการรายงานว่าควรให้ผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการออกจากราชการ เพราะมีความประพฤติไม่ดี หรือไม่มีความรู้ หรือไม่มีความสามารถเหมาะสม ไม่ควรให้รับราชการต่อไป อีกกรณีหนึ่ง

ข้อ ๔ การรายงานว่าควรให้ผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการรับราชการต่อไป ให้รายงานเมื่อผู้นั้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการครบหกเดือนตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ แล้ว โดยให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นรายงานผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการของผู้นั้นต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ตามแบบหมายเลข ๑ ท้ายกฎ ก.พ. นี้

ภายใน ๗ วัน นับแต่วันได้รับรายงาน ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปแต่ละระดับ รายงานตามลำดับจนถึงผู้อำนาจสั่งบรรจุ ถ้ามีข้อสังเกตก็ให้รายงานไปประกอบการพิจารณาสั่งการของผู้อำนาจสั่งบรรจุด้วย

เมื่อผู้อำนาจสั่งบรรจุได้รับรายงานแล้วเห็นว่า ควรให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปได้ ก็ให้ผู้อำนาจสั่งบรรจุรายงานไปยัง ก.พ. ตามแบบหมายเลข ๒ ท้ายกฎ ก.พ. นี้ หรือถ้าผู้อำนาจสั่งบรรจุเห็นว่าไม่ควรให้รับราชการต่อไป ก็ให้มีคำสั่งภายใน ๗ วัน นับแต่วันได้รับรายงานตามวรรคสอง ให้ผู้นั้นออกจากราชการ แล้วให้ส่งสำเนาคำสั่งให้ออกจากราชการไปยัง ก.พ.

ข้อ ๕ การรายงานว่าควรให้หยุดทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการออกจากราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นรายงานต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับ จนถึงผู้อำนาจสั่งบรรจุ ตามแบบหมายเลข ๑ ท้ายกฎ ก.พ. นี้ โดยให้รายงานทันทีที่เห็นว่าผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการมีความประพฤติไม่ดี หรือไม่มีความรู้ หรือไม่มีความสามารถที่จะให้รับราชการต่อไป

ภายใน ๗ วัน นับแต่วันได้รับรายงาน ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปแต่ละระดับ รายงานตามลำดับจนถึงผู้อำนาจสั่งบรรจุ ถ้ามีข้อสังเกต ก็ให้รายงานไปประกอบการพิจารณาสั่งการของผู้อำนาจสั่งบรรจุด้วย

เมื่อผู้อำนาจสั่งบรรจุได้รับรายงานแล้ว เห็นว่าไม่ควรให้รับราชการต่อไป ก็ให้มีคำสั่งภายใน ๗ วัน นับแต่วันได้รับรายงานตามวรรคสอง ให้ผู้นั้นออกจากราชการ แล้วให้ส่งสำเนาคำสั่งให้ออกจากราชการไปยัง ก.พ. หรือถ้าเห็นว่ายังไม่ควรให้ออกจากราชการ และผู้นั้นยังทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่ครบ ๖ เดือน ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปอีกระยะเวลาหนึ่ง แต่เวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการระยะแรกกับระยะหลังรวมกันแล้วต้องไม่เกิน ๖ เดือน

ในกรณีที่ผู้อำนาจสั่งบรรจุสั่งให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปอีกระยะเวลาหนึ่ง ถ้าผู้บังคับบัญชาชั้นต้นเห็นว่าไม่สมควรให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป แม้ผู้นั้นจะยังทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่ครบ ๖ เดือน ก็ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับ และผู้อำนาจสั่งบรรจุ ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม

ในกรณีที่ผู้ได้รับบรรจุได้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการจนครบกำหนด ๖ เดือนแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นรายงานต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจสั่งบรรจุว่าจะควรให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปหรือไม่ เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุได้รับรายงานแล้ว ให้ดำเนินการตามข้อ ๔ วรรคสาม

ข้อ ๖ ส่วนราชการใดเห็นว่าตำแหน่งใดมีลักษณะงานสมควรให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการน้อยกว่าหรือมากกว่า ๖ เดือน ให้ส่วนราชการนั้นทำความตกลงกับ ก.พ. กำหนดระยะเวลาที่จะให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เหมาะสมกับลักษณะงานของตำแหน่งนั้น และให้ดำเนินการตามข้อ ๔ และข้อ ๕ โดยอนุโลม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘

หม่อมราชวงศ์ศักดิ์ ปรามิข

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎ ก.พ. ฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๑๘๖ วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘

แบบหมายเลข ๑

แบบรายงานผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ชื่อผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ.....

ตำแหน่ง.....แผนก.....

กอง.....กรม.....จังหวัด.....

กระทรวง.....เริ่มทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการเมื่อวันที่.....

เดือน.....พ.ศ.....เป็นเวลา.....เดือน

.....วัน แล้วปรากฏว่า

รายงานของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นและผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับ

.....

ความเห็นและคำสั่งของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ

.....

แบบหมายเลข ๒

แบบรายงาน ก.พ.

ตามคำสั่ง.....ที่.....

ลงวันที่.....บรรจุและแต่งตั้ง.....*

.....เข้ารับราชการในตำแหน่ง.....

เริ่มทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตั้งแต่วันที่.....ถึง.....

บัดนี้ ข้าราชการดังกล่าวได้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการมาครบกำหนดแล้ว ปรากฏว่า เป็นผู้มีความประพฤติดี มีความรู้และความสามารถเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งต่อไปได้

ลงชื่อ.....

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

หมายเหตุ *ให้ระบุชื่อผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการทุกคน

มาตรา ๔๗ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. ยังไม่ได้กำหนดตามมาตรา ๓๒ จะกระทำมิได้

คำอธิบาย

บัญญัติไว้เพื่อแก้ปัญหาข้อโต้แย้งที่เคยเกิดขึ้นแล้วระหว่างสำนักงาน ก.ต.ภ. และสำนักงาน ก.พ. กล่าวคือ สำนักงาน ก.ต.ภ. มีความการกำหนดตำแหน่งในมาตรา ๒๔ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ว่า เมื่อ ก.พ. อนุมัติให้แต่งตั้งผู้ตรวจสอบภาษีอากรแล้ว สำนักงาน ก.ต.ภ. ก็อาจแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งนั้นคนก็ได้ ตามที่มีเงินงบประมาณ แต่การกำหนดตำแหน่งตามพระราชบัญญัติใหม่นี้ ตามมาตรา ๓๒ เป็นการกำหนดเป็นรายตำแหน่ง จำนวนเท่าใด ต้องให้ ก.พ. กำหนด ดังนั้น มาตรา ๔๗ นี้ จึงได้บัญญัติไว้เพื่อเตือนว่าการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. ยังไม่ได้กำหนดตามมาตรา ๓๒ จะกระทำมิได้

มาตรา ๔๘ ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น ก.พ. อาจอนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณสมบัติเฉพาะต่างไปจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งก็ได้

ในกรณีที่ ก.พ. กำหนดให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพใดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ให้หมายถึงปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ ก.พ. รับรอง

คำอธิบาย

มาตรา ๔๘ วรรคแรก ถ้อยคำ Put the right man on the right job

“คุณสมบัติเฉพาะ” หมายความว่า

๑. วุฒิปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ
๒. ประสบการณ์ในการทำงาน
๓. ลักษณะพิเศษ เช่น สูง เตี้ย หุ่น ขาว เป็นต้น

มาตรา ๔๘ วรรคสอง เป็นข้อยกเว้น วรรคนี้อย่างเดียวกับมาตรา ๖ วรรคสอง ของพระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่ง ฯ ซึ่งออกตามมาตรา ๖ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๒ ขกเว้นให้ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจย้ายข้าราชการไปดำรงตำแหน่งในระดับมาตรฐานกลางเดียวกันได้ แม้คุณสมบัติเฉพาะไม่ตรงตามตำแหน่งโดยไม่ต้องขออนุมัติ ก.พ. แต่พระราชบัญญัติใหม่ไม่ให้ทำเช่นนั้นเพราะจะผิดหลัก Put the right man on the right job เว้นแต่ในกรณีเหตุผลและความจำเป็นจึงให้ขออนุมัติ ก.พ. เมื่อ ก.พ. อนุมัติแล้วก็เท่ากับว่า ก.พ. ได้พิจารณาเห็นว่าตำแหน่งนั้นอาจใช้วุฒิที่อนุมัตินั้นได้

มาตรา ๔๘ วรรคท้าย หมายความว่า ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพจากสถานศึกษาใด จะเป็นปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งหรือไม่ และจะเป็นปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นใด จะต้องให้ ก.พ. รับรองก่อน มิใช่ว่าจบจากสถาบันใดก็เข้ารับราชการได้ทันที ทั้งนี้ เพื่อเป็นการรักษามาตรฐานของปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพไว้ เช่น ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งนักกร ๓ กำหนดให้บรรจุจากผู้วุฒิปริญญานิติศาสตร์ เช่นนี้ ถ้ามีผู้ได้รับปริญญานิติศาสตร์จากมหาวิทยาลัยใดที่ ก.พ. ยังไม่เคยรับรอง ก็จะต้องให้ ก.พ. รับรองก่อน

มาตรา ๔๘ การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งใด ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นในกรมเดียวกัน ต้องย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกัน

การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิม และการย้าย ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ จะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ. แล้ว

คำอธิบาย

“ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒” ได้แก่ข้าราชการครูและข้าราชการตำรวจที่มียศ นอกจากนี้ยังได้แก่ข้าราชการผู้ถูกส่งไปประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง ประจำจังหวัด ตามมาตรา ๖๑ การแต่งตั้งข้าราชการดังกล่าวให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ จะต้องได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ก่อน

ข้อสังเกต

๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๑ มาตรา ๖๕ ย้าย (แต่งตั้ง) ข้าราชการไปดำรงตำแหน่งสูงกว่าเดิมได้ เช่น แต่งตั้งเสมียนพนักงานให้ดำรงตำแหน่งประจำแผนกได้ แต่มีฐานะเป็นข้าราชการชั้นจัตวาตามเดิม

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ย้ายข้าราชการพลเรือนไปดำรงตำแหน่งในระดับสูงกว่าเดิมไม่ได้

๒. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๑ ย้าย (แต่งตั้ง) ข้าราชการไปดำรงตำแหน่งต่ำกว่าเดิมไม่ได้ แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ย้ายข้าราชการไปดำรงตำแหน่งในระดับต่ำกว่าเดิมได้ เมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ. แล้ว เพราะอาจมีกรณีจำเป็น เช่น ย้ายที่ปรึกษาในต่างประเทศให้กลับมาดำรงตำแหน่งในกรม ซึ่งมีระดับต่ำกว่าที่เคยดำรงตำแหน่งอยู่ในต่างประเทศ หรือกรณีหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งน้อยลง มีการกำหนดตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ ใหม่ ให้ต่ำกว่าเดิมตามมาตรา ๓๖ เหล่านี้ เป็นต้น

๓. การย้ายคือการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในกรมเดียวกัน ต่างกับกรณีโอน ซึ่งเป็นการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในต่างกระทรวงทบวงกรม

ท สร ๑๐๐๕/ว. ๒๖

สำนักงาน ก.พ.

๕ กันยายน ๒๕๑๘

เรื่อง การสับเปลี่ยนหรือโอนอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน
เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ)

เนื่องจากในกฎกระทรวงแต่งตั้งโยกย้ายสับเปลี่ยนข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ในบางกรณีอาจจะต้องมีการสับเปลี่ยนหรือโอนอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนด้วย ฉะนั้น เพื่อความสะดวกและคล่องตัวในการบริหารราชการเกี่ยวกับเรื่องนี้ ก.พ. จึงได้พิจารณาเห็นสมควรกำหนดหลักปฏิบัติเกี่ยวกับการสับเปลี่ยนหรือโอนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการพลเรือนโดยให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ สั่งสับเปลี่ยนหรือโอนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการพลเรือนได้ในกรณีดังต่อไปนี้

๑. การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน ซึ่งหมายถึงการสับเปลี่ยนเฉพาะอัตราเงินเดือน โดยมิได้สับเปลี่ยนตำแหน่ง ให้กระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

๑.๑ การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในระดับเดียวกัน

๑.๒ การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในระดับที่ต่างกัน

เพื่อบรรจุหรือเลื่อนตำแหน่ง ตัวอย่างเช่น นาย ก. เงินเดือน ๓,๘๕๐ บาท ตำแหน่งนิติกร ๔ สอดคล้องเพื่อเลื่อนตำแหน่งได้ในตำแหน่งนิติกร ๕ ที่มีอัตราเงินเดือนของตำแหน่งเพียง ๓,๐๓๐ บาท เมื่อจะเลื่อนและแต่งตั้งนาย ก. ให้ดำรงตำแหน่งนิติกร ๕ ก็ให้สับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน ๓,๘๕๐ บาท กับอัตราเงินเดือน ๓,๐๓๐ บาท ได้

๒. การโอนอัตราเงินเดือน

๒.๑ การโอนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งหนึ่งไปเป็นอัตราเงินเดือนของอีกตำแหน่งหนึ่ง ซึ่ง ก.พ. ได้กำหนดให้มีตำแหน่งแล้วแต่ยังไม่มีอัตราเงินเดือนสำหรับตำแหน่งนั้น ให้ทำได้ภายใต้หลักเกณฑ์ ๒ ประการ ดังต่อไปนี้คือ

๒.๑.๑ อัตราเงินเดือนที่จะโอนไปนั้นมิใช่อัตราเงินเดือนของตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการตามกฎหมาย เช่น อัตราเงินเดือนของตำแหน่งหัวหน้าแผนก หัวหน้ากอง หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด เป็นต้น

๒.๑.๒ อัตราเงินเดือนที่จะโอนไปนั้นต้องไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนสำหรับตำแหน่งที่รับโอน

๒.๒ การโอนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งในระดับ ๑ และระดับ ๒ จากส่วนราชการหนึ่งไปยังอีกส่วนราชการหนึ่ง ซึ่งเป็นการตัดตำแหน่งจากส่วนราชการเดิมไปเพิ่มยังอีกส่วนราชการหนึ่ง ให้ทำได้ตามความจำเป็นตามปริมาณและคุณภาพของงานที่เปลี่ยนแปลงไป

ส่วนการสับเปลี่ยนหรือโอนอัตราเงินเดือนในกรณีอื่นนอกจากที่ได้กำหนดให้ทำได้ดังกล่าวข้างต้นแล้ว จะต้องขอให้ ก.พ. พิจารณานุมัติก่อน

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดและกรมต่างๆ ได้ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **จินดา ณ สงขลา**

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

โทร. ๘๑๐๕๗๖

ที่ สร ๑๐๐๕/ว. ๓๓

สำนักงาน ก.พ.

๑๔ กันยายน ๒๕๑๘

เรื่อง การเปลี่ยนระดับตำแหน่ง
เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ)

ตามที่ ก.พ. ได้กำหนดระดับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญไว้ในส่วนราชการต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ นั้น ในบางกรณีเมื่อมีตำแหน่งระดับสูงว่าง บางกระทรวงทบวงกรมอาจมีความจำเป็นต้องบรรจุบุคคลเข้ารับราชการใหม่ในตำแหน่งนั้น โดยให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและปฏิบัติงานในระดับที่ต่ำกว่าไปก่อน ก.พ. จึงได้ลงมติอนุมัติเป็นหลักการเกี่ยวกับการเปลี่ยนระดับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยให้ผู้อนุมัติตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ส่งเปลี่ยนระดับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ และเปลี่ยนกลับเป็นตำแหน่งในระดับเดิมได้ในกรณีดังต่อไปนี้

๑. การเปลี่ยนตำแหน่งในระดับ ๒ ของตำแหน่งที่เริ่มต้นสายงานจากระดับ ๑ เป็นตำแหน่งในระดับ ๑ โดยไม่เปลี่ยนสายงาน เช่น เปลี่ยนตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ ๒ เป็นเจ้าหน้าที่ธุรการ ๑ เป็นต้น
๒. การเปลี่ยนตำแหน่งในระดับ ๓ ของตำแหน่งที่เริ่มต้นสายงานจากระดับ ๒ เป็นตำแหน่งในระดับ ๒ โดยไม่เปลี่ยนสายงาน เช่น เปลี่ยนตำแหน่งพยาบาล ๓ เป็นพยาบาล ๒ เป็นต้น
๓. การเปลี่ยนตำแหน่งในระดับ ๔ ของตำแหน่งที่เริ่มต้นสายงานจากระดับ ๓ เป็นตำแหน่งในระดับ ๓ โดยไม่เปลี่ยนสายงาน เช่น เปลี่ยนตำแหน่งนิติกร ๔ เป็นนิติกร ๓ เป็นต้น
๔. การเปลี่ยนตำแหน่งในระดับ ๕ หรือระดับ ๖ ของตำแหน่งที่เริ่มต้นสายงานจากระดับ ๔ เป็นตำแหน่งในระดับ ๔ โดยไม่เปลี่ยนสายงาน เช่น เปลี่ยนตำแหน่งนายแพทย์ ๕ หรือนายแพทย์ ๖ เป็นนายแพทย์ ๔ เป็นต้น
๕. การเปลี่ยนตำแหน่งที่ลดระดับลงมาตามข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ กลับเป็นตำแหน่งในระดับเดิม และการเปลี่ยนตำแหน่งที่ลดระดับลงมาตามข้อ ๔ กลับเป็นตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่า

๑๕๖

เดิม ในสายงานเดียวกัน เพื่อแต่งตั้งผู้คุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งในระดับ
นั้นๆ เช่น เปลี่ยนตำแหน่งนิติกร ๓ เป็นนิติกร ๔ หรือเปลี่ยนตำแหน่งนายแพทย์ ๔ เป็นนายแพทย์
๕ หรือนายแพทย์ ๖ เป็นต้น

ทั้งนี้ เมื่อเปลี่ยนระดับตำแหน่งให้ต่ำลงหรือสูงขึ้นตามกรณีดังกล่าวข้างต้นแล้วก็ให้เปลี่ยน
ชื่อตำแหน่งในสายงานให้ตรงกันด้วย เช่น ตำแหน่งนิติกร ๔ เมื่อเปลี่ยนเป็นตำแหน่งในระดับ ๓
ก็ให้เปลี่ยนชื่อตำแหน่งเป็นนิติกร ๓ และในกรณีกลับกันเมื่อจะเปลี่ยนตำแหน่งนิติกร ๓ เป็นตำแหน่ง
ในระดับ ๔ ตามเดิม ก็ให้เปลี่ยนชื่อตำแหน่งเป็นนิติกร ๔ โดยไม่ต้องขอทำความตกลงกับ ก.พ. อีก
ส่วนการเปลี่ยนระดับตำแหน่งในกรณีอื่นนอกจากกรณีดังกล่าวข้างต้น ให้เสนอ ก.พ.

พิจารณาอนุมัติก่อน

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดและกรมต่าง ๆ ได้ทราบ
ด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) จินดา ณ สงขลา

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

โทร. ๘๑๐๕๗๖

ที่ สร ๑๐๐๕/ว.๓๔

สำนักงาน ก.พ.

๖ ตุลาคม ๒๕๑๘

เรื่อง การย้ายสับเปลี่ยนข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่างกันและตำแหน่งที่มีเงินเดือน
เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรมและจังหวัดต่าง ๆ)

ตามที่ ก.พ. ได้กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ไว้ในส่วนราชการต่าง ๆ ตาม
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยได้กำหนดตำแหน่งไว้เป็นระดับต่าง ๆ
และได้กำหนดเงินเดือนสำหรับบางตำแหน่งไว้ให้ปรับระดับสูงขึ้นหรือลดระดับต่ำลงตามตัวบุคคลที่ได้รับ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง หรือกำหนดตำแหน่งเป็นระดับนั้นไว้เป็นการเฉพาะคราว ความละเอียดปรากฏ
ในบัญชีรายละเอียดกำหนดตำแหน่งฯ ของกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ นั้น

โดยที่การย้ายสับเปลี่ยนข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่างกันและตำแหน่งที่มีเงินเดือน
ดังกล่าวไม่อาจทำได้ เว้นแต่ ก.พ. จะได้อนุมัติ ฉะนั้นเพื่อความคล่องตัวในการแต่งตั้งสับเปลี่ยน
ข้าราชการ ก.พ. จึงลงมติอนุมัติให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ส่งย้ายสับเปลี่ยนข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งในสายงานเดียวกันที่ระดับตำแหน่ง
ต่างกันและตำแหน่งที่มีเงินเดือนดังกล่าวไปดำรงตำแหน่งอื่นได้ในบางกรณี โดยให้คงเลขที่ประจำ
ตำแหน่งไว้ที่เดิม ส่วนระดับตำแหน่งและเงินเดือนให้ตามตัวบุคคลไปกำหนดในตำแหน่งที่จะแต่งตั้งใหม่
เป็นการกลับกันได้ ดังต่อไปนี้

๑. การย้ายสับเปลี่ยนผู้ดำรงตำแหน่งในสายงานเดียวกันที่ระดับตำแหน่งต่างกัน
โดยให้คงเลขที่ประจำตำแหน่งไว้ที่เดิม ส่วนระดับตำแหน่งให้ตามตัวบุคคลไปกำหนดในตำแหน่งที่จะ
แต่งตั้งใหม่เป็นการกลับกันได้ในกรณีดังต่อไปนี้

๑.๑ ย้ายสับเปลี่ยนระหว่างผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๑ กับผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๒
เช่น ย้ายสับเปลี่ยนนาย ก. ผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ ๑ ตำแหน่งเลขที่ ๑๐ กับนาย ข. ผู้ดำรง
ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ ๒ ตำแหน่งเลขที่ ๒๐ ให้ทำได้โดยให้ตำแหน่งเลขที่ ๑๐ คงอยู่ที่เดิม แต่
เปลี่ยนเป็นตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ ๒ ส่วนตำแหน่งเลขที่ ๒๐ ก็คงอยู่ที่เดิม แต่เปลี่ยนเป็นตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่ธุรการ ๑ เป็นการกลับกัน

๑.๒ ย้ายสับเปลี่ยนระหว่างผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๒ กับผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๓
ของตำแหน่งในสายงานการทูต สายงานการเงิน สายงานการปศุสัตว์อำเภอ สายงานสัตวแพทย์

สายงานพยาบาล สายงานทันตอนามัย สายงานวิทยาศาสตร์ และ สายงานวิทยากรย์ เช่น ย้าย สับเปลี่ยนผู้ดำรงตำแหน่งพยาบาล ๒ กับผู้ดำรงตำแหน่งพยาบาล ๓ เป็นต้น ให้ทำได้โดยปฏิบัติเช่น เดียวกับข้อ ๑.๑

๑.๓ ย้ายสับเปลี่ยนระหว่างผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๓ กับผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๔ ของตำแหน่งที่เริ่มต้นสายงานจากระดับ ๓ เช่น ย้ายสับเปลี่ยนผู้ดำรงตำแหน่งนักิกร ๓ กับผู้ดำรง ตำแหน่งนักิกร ๔ เป็นต้น ให้ทำได้โดยปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๑.๑

๑.๔ ย้ายสับเปลี่ยนระหว่างผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๔ กับผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๕ หรือระดับ ๖ ของตำแหน่งที่เริ่มต้นสายงานจากระดับ ๔ และย้ายสับเปลี่ยนระหว่างผู้ดำรงตำแหน่ง ในระดับ ๕ กับผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๖ ของตำแหน่งที่เริ่มต้นสายงานจากระดับ ๔ เช่น ย้าย สับเปลี่ยนผู้ดำรงตำแหน่งนายแพทย์ ๔ กับผู้ดำรงตำแหน่งนายแพทย์ ๕ หรือผู้ดำรงตำแหน่งนาย แพทย์ ๖ และย้ายสับเปลี่ยนผู้ดำรงตำแหน่งนายแพทย์ ๕ กับผู้ดำรงตำแหน่งนายแพทย์ ๖ เป็นต้น ให้ทำได้โดยปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๑.๑

๒. การย้ายสับเปลี่ยนข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งในสายงานเดียวกันที่ระดับตำแหน่ง ต่างกันและมีเงื่อนไข โดยให้คงเลขที่ประจำตำแหน่งไว้ที่เดิม ส่วนระดับตำแหน่งและเงื่อนไขให้ตาม ตัวบุคคลไปกำหนดในตำแหน่งที่จะแต่งตั้งใหม่เป็นการกลับกันได้ในกรณีดังต่อไปนี้

๒.๑ ย้ายสับเปลี่ยนระหว่างผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๒ เงื่อนไข (๑) ผู้ดำรงตำแหน่ง ในระดับ ๓ และผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๔ เงื่อนไข (๔) เช่น ย้ายสับเปลี่ยนนาย ก. ผู้ดำรงตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ธุรการ ๒ เงื่อนไข (๑) ตำแหน่งเลขที่ ๑๑ กับนาย ข. ผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ ๔ เงื่อนไข (๔) ตำแหน่งเลขที่ ๒๑ ให้ทำได้โดยให้ตำแหน่งเลขที่ ๑๑ คงอยู่ที่เดิม แต่เปลี่ยนเป็น ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ ๔ เงื่อนไข (๔) ส่วนตำแหน่งเลขที่ ๒๑ ก็คงอยู่ที่เดิมแต่เปลี่ยนเป็นตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ธุรการ ๒ เงื่อนไข (๑) เป็นการกลับกัน

๒.๒ ย้ายสับเปลี่ยนระหว่างผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๒ เงื่อนไข (๒) ผู้ดำรง ตำแหน่งในระดับ ๓ เงื่อนไข (๑) ผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๔ และผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๕ เงื่อนไข (๔) ให้ทำได้โดยปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๒.๑

๒.๓ ย้ายสับเปลี่ยนระหว่างผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๓ เงื่อนไข (๒) ผู้ดำรง ตำแหน่งในระดับ ๔ เงื่อนไข (๑) ผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๕ และผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๖ เงื่อนไข (๔) ให้ทำได้โดยปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๒.๑

๒.๔ ย้ายสับเปลี่ยนระหว่างผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๔ เงื่อนไข (๒) ผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๕ เงื่อนไข (๑) และผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๖ ให้ทำได้โดยปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๒.๑

๒.๕ ย้ายสับเปลี่ยนระหว่างผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๖ เงื่อนไข (๑) กับผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๗ ให้ทำได้โดยปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๒.๑

ทั้งนี้ การย้ายสับเปลี่ยนข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งในสายงานเดียวกันที่ระดับตำแหน่งต่างกัน และตำแหน่งที่มีเงื่อนไขในกรณีต่าง ๆ ตามข้อ ๑ และข้อ ๒ นั้น ให้หมายรวมถึงการย้ายข้าราชการไปดำรงตำแหน่งว่างด้วย และเมื่อย้ายข้าราชการไปดำรงตำแหน่งในกรณีต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้วจะสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนตามตัวไปตั้งจ่ายด้วยก็ได้

ส่วนการย้ายสับเปลี่ยนข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งในสายงานเดียวกันที่ระดับตำแหน่งต่างกันและตำแหน่งที่มีเงื่อนไขในกรณีอื่นนอกจากกรณีดังกล่าวข้างต้น และการย้ายสับเปลี่ยนข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งในระดับต่างกันและต่างสายงานกัน ให้เสนอ ก.พ. พิจารณานุมัติก่อน

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดและกรมต่าง ๆ ได้ทราบด้วยแล้ว.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **จินดา ณ สงขลา**
(จินดา ณ สงขลา)
เลขาธิการ ก.พ.

กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

โทร. ๘๑๐๕๑๖

๖ ตุลาคม ๒๕๑๘

เรื่อง การย้ายสับเปลี่ยนข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกันที่มีเงินเดือน
เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรมและจังหวัดต่าง ๆ)

ด้วยกระทรวงทบวงกรมบางแห่งได้หารือว่า ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญที่ ก.พ.
ได้กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โดย ก.พ. ได้กำหนดเงื่อน
ไขสำหรับบางตำแหน่งไว้ได้ปรับระดับสูงขึ้น หรือลดระดับต่ำลงตามตัวบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่ง หรือกำหนดตำแหน่งเป็นระดับนั้นไว้เป็นการเฉพาะคราวนั้น หากเป็นตำแหน่งในระดับเดียว
กันจะย้ายสับเปลี่ยนข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งระหว่างกันได้หรือไม่เพียงใด

ก.พ. ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้ว ลงมติว่าการย้ายสับเปลี่ยนข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งใน
ระดับเดียวกันที่มีเงินเดือนโดยย้ายสับเปลี่ยนเฉพาะตัวบุคคล ส่วนตำแหน่งและเงื่อนไขยังคงเป็นไป
ตามเดิมและอยู่ที่เดิม ตามที่ ก.พ. ได้กำหนดไว้ในบัญชีรายละเอียดกำหนดตำแหน่ง ๆ นั้น ผู้อำนาจ
ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ อาจจะสั่งย้ายสับเปลี่ยน
ตัวบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งได้ในกรณีดังต่อไปนี้

๑. ย้ายสับเปลี่ยนข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกัน และมีเงื่อนไขอย่างเดีย
วกัน ให้ทำได้เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง ทั้ง
นั้นแม้ว่าเงื่อนไขของตำแหน่งจะกำหนดไว้เป็น (๔) หรือ (๕) ซึ่งได้กำหนดตำแหน่งนั้นไว้เป็นการ
เฉพาะคราวก็ตาม

๒. ย้ายสับเปลี่ยนข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกัน แต่เงื่อนไขต่างกัน เช่น
ระหว่างผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๖ มีเงื่อนไข (๓) กับผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๖ เป็นต้น จะทำได้
เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง และพึงกระทำ
เฉพาะในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นเป็นกรณีพิเศษ เพราะอาจเป็นสาเหตุให้มีการร้องทุกข์ได้

ทั้งนี้ การย้ายสับเปลี่ยนข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกัน มีเงื่อนไขดังกล่าว
ข้างต้นนั้น ให้หมายรวมถึงการย้ายข้าราชการไปดำรงตำแหน่งว่างได้ด้วย เว้นแต่ตำแหน่งที่ว่างนั้น

เป็นตำแหน่งที่มีเงินเดือน (๔) หรือ (๕) ซึ่ง ก.พ. ได้กำหนดตำแหน่งไว้ให้เป็นการเฉพาะคราว จะย้ายข้าราชการไปดำรงตำแหน่งที่ว่างนั้นในระดับเดิมไม่ได้

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดและกรมต่างๆ ได้ทราบ
ด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **จินดา ณ สงขลา**

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

โทร. ๘๑๐๕๑๖

มาตรา ๕๐ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขัน หรือผู้สอบคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้นได้ หรือจากผู้ได้รับคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้น

กรณีใดจะเลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือกให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

การสอบแข่งขัน ให้เป็นไปตามมาตรา ๔๐ ส่วนการสอบคัดเลือกและคัดเลือกให้กระทรวง ทบวงกรมเข้าสังกัดเป็นผู้ดำเนินการ หลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบคัดเลือก คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครสอบคัดเลือก เกณฑ์การตัดสิน การข่มขู่และการยกเลิกบัญชีผู้สอบคัดเลือกได้ ตลอดจนวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการคัดเลือก ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

คำอธิบาย

มาตรานี้เป็นเรื่องการเลื่อนตำแหน่ง ซึ่งทำได้โดยสอบแข่งขัน สอบคัดเลือกและคัดเลือก (การบรรจุเข้ารับราชการทำได้โดยสอบแข่งขัน (ม. ๓๘) และคัดเลือก (ม. ๔๒))

สอบแข่งขัน (เพื่อเลื่อนตำแหน่ง)

๑. ใช้สำหรับการเลื่อนชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๓ (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๔/ว.๓๑ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๑๘) แต่มีข้อยกเว้นตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๔/ว.๓๘ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๘ ว่าผู้ที่เคยสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกชั้นตรีได้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ให้เป็นระดับ ๓ ได้โดยคัดเลือก

๒. การสอบแข่งขันเพื่อเลื่อนตำแหน่งเป็นอย่างเดียวกับสอบแข่งขัน เพอรรุบุคคลเข้ารับราชการทุกอย่าง

สอบคัดเลือก (เพื่อเลื่อนตำแหน่ง)

๑. ใช้สำหรับการเลื่อนชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๔, ๕ และ ๖ (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๔/ว. ๒๑ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๑๘) แต่มีข้อยกเว้นตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๔/ว. ๓๘ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๘ ดังนี้

๑. ผู้เคยสอบหรือคัดเลือกเป็นชั้นโทตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ แล้ว อาจเป็นระดับ ๔ ได้ โดยคัดเลือก

๒. ผู้เคยสอบหรือคัดเลือกเป็นชั้นเอกตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ แล้ว อาจคัดเลือกเป็นระดับ ๕,๖ ได้โดยการคัดเลือก

๒. กระทรวงทบวงกรมเป็นผู้ดำเนินการ

๓. หลักสูตรและวิธีดำเนินการสอบเป็นไปตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๔/ว๑๗ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘ แบ่งเป็น ๓ ภาค คือภาคความรู้ความสามารถทั่วไป ภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง และภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง

๔. ไม่ต้องบรรจุเรียงตามลำดับที่ได้

๕. บัญชีสอบใช้ได้ ๒ ปี (บัญชีเดิมยกเลิกเมื่อชนบัญชีผู้สอบคัดเลือกใหม่แล้ว) คัดเลือก (เพื่อเลื่อนตำแหน่ง)

ใช้คัดเลือกสำหรับกรณีต่อไปนี้

๑. เลื่อนชั้นเป็นระดับ ๒ (มีเงื่อนไขว่าต้องได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับ

๒) ทั้งนี้ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๔/ว.๒๕ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘

๒. เลื่อนชั้นเป็นระดับ ๓ ขึ้นไป (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๔/ว. ๒๕

ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘)

วิธีคัดเลือก

๑. วิธีการประเมินบุคคลตามแบบที่ ก.พ. กำหนดไว้ท้ายหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/ว. ๑๘ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘

๒. วิธีอื่นใด

เปรียบเทียบ

พ.ร.บ. ๒๔๘๗ (ม. ๕๘,๕๙,๖๐)

๑. มีการเลื่อนชั้นข้าราชการ
๒. เลื่อนชั้นจิตความเป็นตรี ใช้สอบแข่งขันหรือคัดเลือก เลื่อนชั้นตรีเป็นโท และโทเป็นเอก ใช้สอบคัดเลือก เลื่อนชั้นเอกเป็นพิเศษ ใช้คัดเลือก

พ.ร.บ. ๒๕๑๘ (ม. ๕๐)

๑. ยกเลิกชั้น มีการเลื่อนตำแหน่งแทน
๒. เลื่อนตำแหน่ง อาจใช้วิธีสอบแข่งขัน สอบคัดเลือก หรือคัดเลือกได้ตามที่ ก.พ. กำหนด

๓. หลักสูตรสอบแข่งขัน ก.พ. กำหนด หลักสูตร
สอบคัดเลือกกระทรวงทบวงกรมกำหนด การ
คัดเลือก ตามที่กระทรวงทบวงกรมเห็นควร
๔. การเลื่อนชั้นไม่ต้องเรียงตามลำดับที่
๓. หลักสูตรสอบแข่งขัน และสอบคัดเลือก
ก.พ. กำหนด การคัดเลือก ก.พ. กำหนด
๔. เลื่อนตำแหน่งโดยสอบแข่งขัน ต้องเรียง
ตามลำดับที่ เลื่อนตำแหน่งโดยสอบคัดเลือก
ไม่ต้องเรียงตามลำดับที่ (มาตรา ๕๑)

ที่ สร ๑๐๐๔/ว. ๑๗

สำนักงาน ก.พ.

๙ กันยายน ๒๕๑๘

เรื่อง หลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบคัดเลือก คุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือก
เกณฑ์การตัดสิน การขยับบัญชี และการยกเลิกบัญชีผู้สอบคัดเลือกได้

เรียน (กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งในระดับต่าง ๆ

ด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๕๐ ได้บัญญัติว่า
หลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบคัดเลือก คุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือก เกณฑ์
การตัดสิน การขยับบัญชี และการยกเลิกบัญชีผู้สอบคัดเลือกได้ ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

ก.พ. จึงกำหนดหลักสูตร วิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบคัดเลือก คุณสมบัติของผู้สมัคร
สอบคัดเลือก เกณฑ์การตัดสิน การขยับบัญชี และการยกเลิกบัญชีผู้สอบคัดเลือกได้ไว้ดังนี้

๑. หลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งในระดับต่าง ๆ มีรายละเอียดแนบท้ายหนังสือ

๒. คุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือกสำหรับตำแหน่งใด ให้เป็นไปตามมาตรฐาน
กำหนดตำแหน่งสำหรับตำแหน่งนั้น แต่ถ้ามหาผลและความจำเป็น ผู้ดำเนินการสอบคัดเลือกจะ
กำหนดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งหรือการปฏิบัติราชการ ให้แตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน
กำหนดตำแหน่ง หรือจะกำหนดอัตราเงินเดือนขั้นต่ำของผู้สมัครสอบคัดเลือกก็ได้

๓. ให้ผู้ดำเนินการสอบคัดเลือกประกาศรับสมัครสอบ โดยระบุชื่อตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง
คุณสมบัติของผู้สมัครสอบ หลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือก และขอความอนุเคราะห์สมัครสอบ
ควรทราบ

๔. ให้ผู้ดำเนินการสอบคัดเลือกจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับสมัครสอบ โดยให้มีกำหนดเวลารับ
ใบสมัครสอบไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

๕. ให้ผู้ดำเนินการสอบคัดเลือก ตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบคัดเลือกไม่น้อยกว่าสามคน โดยให้ตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ

๖. คณะกรรมการดำเนินการสอบคัดเลือกอาจตั้งกรรมการออกข้อสอบ กรรมการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่ง หรือกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ดำเนินการในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการสอบคัดเลือกได้ตามความจำเป็น

๗. ให้คณะกรรมการดำเนินการสอบคัดเลือกกำหนดวัน เวลา และสถานที่ทดสอบและสัมภาษณ์ รวมทั้งออกระเบียบเกี่ยวกับการสอบได้เท่าที่จำเป็นที่ไม่ขัดต่อหลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกนั้น แล้วให้ประธานกรรมการประกาศก่อนวันสอบไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

๘. การตัดสินใจว่าผู้ใดเป็นผู้สอบคัดเลือกได้ให้ถือเกณฑ์ว่าต้องเป็นผู้สอบได้คะแนนในแต่ละภาคที่สอบตามหลักสูตรไม่ต่ำกว่าร้อยละห้าสิบ และได้คะแนนรวมทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ หกสิบให้คำนึงถึงหลักวิชาการด้วย

๙. การสอบคัดเลือกจะต้องสอบตามหลักสูตรทุกภาค แต่คณะกรรมการดำเนินการสอบคัดเลือกจะกำหนดให้ผู้สมัครสอบเฉพาะภาคความรู้ความสามารถทั่วไป หรือภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่งก่อน แล้วจึงให้ผู้สอบได้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๘ สอบในภาคอื่นต่อไปก็ได้

๑๐. เมื่อสอบคัดเลือกเสร็จแล้วให้คณะกรรมการดำเนินการสอบคัดเลือก รายงานผลการสอบต่อผู้ดำเนินการสอบคัดเลือก เพื่อผู้ดำเนินการสอบคัดเลือกจะได้ประกาศรายชื่อผู้สอบคัดเลือกต่อไป

๑๑. การประกาศรายชื่อผู้สอบคัดเลือกได้ จะเรียงรายชื่อตามลำดับเลขประจำตัวสอบ หรือตามลำดับตัวอักษรก็ได้ และให้ถือประกาศรายชื่อผู้สอบคัดเลือกได้ดังกล่าวเป็นการขณบัญญัติผู้สอบคัดเลือกได้ด้วย

๑๒. บัญชีผู้สอบคัดเลือกได้ให้ใช้ได้ไม่เกินสองนับแต่วันขณบัญญัติ แต่ถ้ามีการสอบคัดเลือกอย่างเดียวกันนั้นอีก และได้ขณบัญญัติผู้สอบคัดเลือกได้ใหม่แล้ว บัญชีผู้สอบคัดเลือกได้ครั้งก่อนเป็นอันยกเลิก

๑๓. ให้ผู้ดำเนินการสอบคัดเลือกส่งรายชื่อผู้สอบคัดเลือกได้ถึงสำนักงาน ก.พ. ภายใน
เจ็ดวันนับแต่วันขึ้นบัญชีผู้สอบคัดเลือกได้

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัด และกรมต่าง ๆ ทราบ
ด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **จินดา ณ สงขลา**

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองการสอบ

โทร. ๘๑๐๕๐๕

หลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญ

ขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๓

(ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๔/ว. ๑๖ ลงวันที่ ๘ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘)

ก. ภาคความรู้ความสามารถทั่วไป

ให้ทดสอบความสามารถในการศึกษาวิเคราะห์และสรุปเหตุผล โดยการให้สรุปความ หรือให้จับประเด็นในข้อความหรือเรื่องราว หรือให้วิเคราะห์เหตุการณ์หรือสรุปเหตุผลทางการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคม หรือให้หาแนวโน้ม หรือความเปลี่ยนแปลงที่น่าจะเป็นไปตามข้อมูล หรือ สมมติฐาน หรือให้ศึกษาวิเคราะห์และสรุปเหตุผลโดยการอย่างอื่น ซึ่งเหมาะสมแก่การทดสอบความสามารถดังกล่าวอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างก็ได้ ทั้งนี้ โดยวิธีสอบข้อเขียน กำหนดคะแนน เต็ม ๑๐๐ คะแนน

ข. ภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

ให้ทดสอบความรู้ความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่โดยเฉพาะตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ซึ่งจะทดสอบโดยวิธีสอบข้อเขียน หรือให้ทดลองปฏิบัติงาน หรือวิธีอื่น วิธีใดวิธีหนึ่ง หรือหลายวิธีก็ได้ตามความเหมาะสม กำหนดคะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน ทั้งนี้ จะรวม สอบเป็นวิชาเดียวหรืออย่างเดียว หรือแยกสอบเป็นสองวิชาหรือสองอย่าง โดยกำหนดคะแนนเต็ม วิชาละหรืออย่างละ ๑๐๐ คะแนน หรือวิชาหนึ่งหรืออย่างหนึ่ง ๑๕๐ คะแนน และอีกวิชาหนึ่งหรือ อย่างหนึ่ง ๕๐ คะแนนก็ได้ เมื่อจะทดสอบความรู้ความสามารถในทางใดและโดยวิธีใด ให้ระบุไว้ใน ประกาศรับสมัครสอบด้วย

ค. ภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง

ให้ประเมินบุคคลเพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่งในด้านต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ในแบบประเมินบุคคลเพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดแนบท้ายนี้

ทั้งนี้ จะพิจารณาจากประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน พฤติกรรม ที่ปรากฏทางอื่น และหรือสัมภาษณ์ก็ได้ กำหนดคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

หลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญ

ชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๔ และ ระดับ ๕

(ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๔/ว. ๑๗ ลงวันที่ ๘ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘)

ก. ภาคความรู้ความสามารถทั่วไป

ให้ทดสอบความรู้ความสามารถและความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองบังคับบัญชา การควบคุมงาน การตรวจสอบการปฏิบัติงาน การให้คำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติงาน การติดต่อประสานงาน กฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่ใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ และความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการปรับปรุงงาน นโยบายและแผนงานด้านต่างๆ ของส่วนราชการที่สังกัด และอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งตามแนวที่ระบุไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ทั้งนี้ โดยวิธีสอบข้อเขียน กำหนดคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

ข. ภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

ให้ทดสอบความรู้ความเข้าใจ หรือความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในตำแหน่งนั้นโดยเฉพาะ โดยวิธีสอบข้อเขียน หรือให้ทดลองปฏิบัติงาน หรือวิธีอื่นวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธีก็ได้ตามความเหมาะสม กำหนดคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

ค. ภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง

ให้ประเมินบุคคลเพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่งในด้านต่างๆ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในแบบประเมินบุคคลเพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดแนบท้ายนี้ ทั้งนี้ จะพิจารณาจากประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน พฤติกรรมที่ปรากฏทางอื่น และหรือสัมภาษณ์ก็ได้ กำหนดคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

หลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญ

ขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๖

(ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๔/ว. ๑๑) ลงวันที่ ๕ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘)

ก. ภาควิชาความรู้ความสามารถทั่วไป

ให้ทดสอบความรู้ความสามารถและความคิดริเริ่มในกรกำหนด และปรับปรุงนโยบาย แผนงาน ระบบงาน และการบริหารของส่วนราชการที่สังกัด และอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับตำแหน่ง ตามแนวที่ระบุไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง โดยวิธีสอบข้อเขียน กำหนดคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

ข. ภาควิชาความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

ให้ทดสอบความรู้ความเข้าใจหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในตำแหน่งนั้นโดยเฉพาะ โดยวิธีสอบข้อเขียน หรือให้ทดลองปฏิบัติงาน หรือวิธีอื่นใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธีก็ได้ตามความเหมาะสม กำหนดคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

ค. ภาควิชาความเหมาะสมกับตำแหน่ง

ให้ประเมินบุคคลเพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่งในด้านต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการในแบบประเมินบุคคล เพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดแนบท้ายนี้ ทั้งนี้ จะพิจารณาจากประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน พฤติกรรมที่ปรากฏทางอื่นหรือสัมภาษณ์ก็ได้ กำหนดคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

แบบประเมินบุคคลเพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่ง

ตำแหน่งที่จะเลื่อนขึ้นแต่งตั้ง.....ระดับ.....

แผนก/ฝ่าย.....กอง.....กรม.....

กระทรวง.....

ชื่อผู้รับการประเมิน.....ตำแหน่งปัจจุบัน.....ระดับ.....

องค์ประกอบที่ใช้พิจารณาในการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้รับ
<p>หมวด ๑ องค์ประกอบที่ใช้ในการประเมินทุกตำแหน่ง (๖๐ คะแนน)</p> <p>๑.๑ ความรู้ความสามารถ ให้พิจารณาดังการศึกษา ความรู้ ประสบการณ์ ความชำนาญ ความรอบรู้ในงานที่จะปฏิบัติ และงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่ง ความสามารถในการแก้ปัญหา เขาว้นปัญญา ความถนัดเฉพาะงาน ฯลฯ</p> <p>๑.๒ ความประพฤติ ให้พิจารณาดังอุปนิสัยและความประพฤติทั้งในด้านส่วนตัวและการรักษา วินัยข้าราชการจากประวัติส่วนตัว ประวัติการทำงาน และพฤติกรรมที่ปรากฏทางอื่น ฯลฯ</p> <p>๑.๓ ความรับผิดชอบหน้าที่ ให้พิจารณาดังความตั้งใจที่จะทำงาน ความมุ่งมั่นที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ และเป็นผลดีแก่ทางราชการ รวมถึงความพอใจและยินดีที่จะรับผิดชอบในหน้าที่ และความเป็นที่ไว้วางใจได้ ฯลฯ</p>	<p>๒๐</p> <p>๒๐</p> <p>๒๐</p>	
<p>หมวด ๒ องค์ประกอบที่ใช้ในการประเมินเฉพาะบางตำแหน่ง (๔๐ คะแนน)</p> <p>๒.๑ ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ ให้พิจารณาดังความสามารถในการคิดริเริ่มหาหลักการ แนวทาง วิธีการ หรือสิ่งใหม่ ๆ มาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการทำงาน การปรับปรุงงาน และการแก้ปัญหาต่าง ๆ และความสามารถในการค้นคว้าหรือทำงานยาก งานใหม่ให้สำเร็จเป็นผลดี ฯลฯ</p> <p>๒.๒ ทศนิยมและแรงจูงใจ ให้พิจารณาดังความกระตือรือร้น ความต้องการและแรงจูงใจในการทำงาน ความจงรักภักดีในหน่วยงาน อุดมคติ แนวความคิดและความเชื่อที่สอดคล้องกับนโยบาย โครงการหรือแผนงานที่จะทำนั้น ฯลฯ</p>		

องค์ประกอบที่ใช้พิจารณาในการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้รับ
<p>๒.๓ ความเป็นผู้นำ ให้พิจารณาดังความสามารถในการตัดสินใจ การให้คำแนะนำ การปกครองบังคับบัญชา การวางแผน การจัดการ การประสานงาน การควบคุมงาน การประเมินผลงาน ความคิดริเริ่ม กว้างขวาง รอบคอบ ความยุติธรรม ฯลฯ</p> <p>๒.๔ วุฒิภาวะทางอารมณ์ ให้พิจารณาดังพฤติกรรม การแสดงออกที่เหมาะสมกับวัย ทัศนคติที่มั่นคงในอารมณ์ ตลอดจนการวางตนได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ ฯลฯ</p> <p>๒.๕ บุคลิกภาพและท่วงท่า ให้พิจารณาดังลักษณะส่วนบุคคลทั้งทางร่างกายและจิตใจที่เหมาะสมกับตำแหน่ง เช่น ลักษณะรูปร่าง ความเข้มแข็ง ความอดทน ความขยันหมั่นเพียร ความเชื่อมั่นในตนเอง ความเสียสละ และบุคลิกลักษณะอื่น ๆ ตลอดจนกิริยาท่าทาง และท่วงท่าที่เหมาะสม ฯลฯ</p> <p>๒.๖ การปรับตัวและมนุษยสัมพันธ์ ให้พิจารณาดังความสามารถส่วนบุคคลที่จะเข้าได้กับสถาน การณ์ สังคม และสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ความสามารถทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชา ความสามารถในการติดต่อและประสานงานโดยทั่วไปกับผู้อื่น ฯลฯ</p> <p>๒.๗ องค์ประกอบอื่น ๆ (ให้ระบุ).....</p>		
คะแนนรวม	๑๐๐	

(ลงชื่อ).....กรรมการผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....

หลักเกณฑ์ - วิธีการประเมิน-และการให้คะแนน

๑. องค์กรประกอบที่ใช้พิจารณาในการประเมินประกอบด้วย องค์กรประกอบในหมวด ๑ ทั้งหมด และ องค์กรประกอบในหมวด ๒ เท่าที่ผู้ดำเนินการสอบคัดเลือกพิจารณาเห็นว่าจำเป็นสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้นอีกไม่น้อยกว่า ๒ องค์กรประกอบ สำหรับคะแนนเต็มในแต่ละองค์กรประกอบในหมวด ๒ ให้ผู้ดำเนินการสอบคัดเลือกเป็นผู้กำหนด โดยเมื่อรวมคะแนนเต็มในหมวด ๒ ทั้งหมดแล้วต้องให้ได้ ๔๐ คะแนน
๒. การกำหนดและให้คะแนนสำหรับเกณฑ์ต่าง ๆ ในแต่ละองค์กรประกอบ ให้ถือคะแนนโดยประมาณ ดังนี้

คะแนนเต็ม	เกณฑ์และคะแนนความเหมาะสมกับตำแหน่งที่จะเลื่อนขั้นแต่งตั้ง				
	ไม่เหมาะสม	เกือบเหมาะสม	พอเหมาะสม	เหมาะสมดี	เหมาะสมอย่างยิ่ง
๕	๑	๒	๓	๔	๕
๑๐	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑๕	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒๐	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๒๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๓๐	๖	๑๒	๑๘	๒๔	๓๐
๓๕	๗	๑๔	๒๑	๒๘	๓๕

๓. ในกรณีที่มีการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่งมากกว่า ๑ คน ให้ถือค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมจากกรรมการทุกคน เป็นคะแนนที่ได้รับในการสอบ

๕ กันยายน ๒๕๑๘

เรื่อง วิธีดำเนินการเกี่ยวกับการคัดเลือก

เรียน (กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินบุคคลเพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่ง

ด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๕๐ ได้บัญญัติว่า
วิธีดำเนินการเกี่ยวกับการคัดเลือก ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

ก.พ. จึงกำหนดวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น โดยให้ผู้ดำเนินการคัดเลือกพิจารณาคำเนินการคัดเลือกโดยวิธีการ
ประเมินบุคคลตามแบบที่ ก.พ. กำหนดแนบท้ายนี้ หรือโดยวิธีอื่นใดตามที่เห็นสมควร ในอันที่จะ
พิจารณาความรู้ความสามารถ ความประพฤติ และคุณลักษณะอย่างอื่นที่เหมาะสมกับหน้าที่และความ
รับผิดชอบของตำแหน่งที่จะเลื่อนชั้นแต่งตั้งเพื่อผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จะได้ใช้ประกอบการพิจารณาและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนให้ดำรง
ตำแหน่งให้เหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อปฏิบัติตามวิธีการที่ ก.พ. กำหนดต่อไป ทั้งนี้ได้แจ้งให้จังหวัดและกรม
ต่าง ๆ ได้ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **จินดา ณ สงขลา**

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองวินัยและนิติการ

โทร. ๘๑๕๔๕๑

แบบประเมินบุคคลเพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่ง

ตำแหน่งที่จะเลื่อนขึ้นแต่งตั้ง.....ระดับ.....

แผนก/ฝ่าย.....กอง.....กรม.....

กระทรวง.....

ชื่อผู้รับการประเมิน.....ตำแหน่งปัจจุบัน.....

องค์ประกอบที่ใช้พิจารณาในการประเมิน	เกณฑ์ความเหมาะสมกับตำแหน่ง				
	ไม่เหมาะสม	เกือบเหมาะสม	พอเหมาะสม	เหมาะสมดี	เหมาะสมอย่างยิ่ง
<p>หมวด ๑ องค์ประกอบที่ใช้ในการประเมินทุกตำแหน่ง</p> <p>๑.๑ ความรู้ความสามารถ ให้พิจารณาถึงการศึกษา ความรู้ ประสบการณ์ ความชำนาญ ความรอบรู้ในงานที่จะปฏิบัติ และงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่ง ความสามารถในการแก้ปัญหา เซาว์ปัญญา ความถนัดเฉพาะงาน ฯลฯ</p> <p>๑.๒ ความประพฤติ ให้พิจารณาถึงอุปนิสัยและความประพฤติทั้งในด้านส่วนตัวและการรักษาวินัยข้าราชการจากประวัติส่วนตัว ประวัติการทำงาน และพฤติกรรมที่ปรากฏทางอื่น ฯลฯ</p>					

องค์ประกอบที่ใช้พิจารณาในการประเมิน	เกณฑ์ความเหมาะสมกับตำแหน่ง				
	ไม่ เหมาะสม	เกือบ พอเหมาะ	พอเหมาะ สม	เหมาะสม ดี	เหมาะสม อย่างยิ่ง
<p>๑.๓ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ให้พิจารณาถึงความตั้งใจที่จะทำงาน ความมุ่งมั่นที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมาย ให้สำเร็จ และเป็นผลดีแก่ทางราชการ รวมถึงความพอใจ และยินดีที่จะรับผิดชอบ ในหน้าที่ และความเป็นที่ไว้วางใจ ได้ ฯลฯ</p> <p>หมวด ๒ องค์ประกอบที่ใช้ในการประเมิน เฉพาะบางตำแหน่ง</p> <p>๒.๑ ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ ให้พิจารณาถึงความสามารถในการคิด ริเริ่มหาหลักการ แนวทาง วิชาการ หรือ สิ่งใหม่ๆ มาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการ ทำงาน การปรับปรุงงาน และการแก้ ปัญหาต่าง ๆ และความสามารถในการ ค้นคว้า หรือทำงานยาก งานใหม่ ให้ สำเร็จเป็นผลดี ฯลฯ</p> <p>๒.๒ ทศนคติและแรงจูงใจ ให้พิจารณาถึงความกระตือรือร้น ความ ต้องการ และแรงจูงใจในการทำงาน ความจงรักภักดีในหน่วยงาน อุดมคติ แนวความคิด และความเชื่อที่สอดคล้อง กับนโยบาย โครงการหรือแผนงานที่จะ ทำนั้น ฯลฯ</p>					

องค์ประกอบที่ใช้พิจารณาในการประเมิน	เกณฑ์ความเหมาะสมกับตำแหน่ง				
	ไม่ เหมาะสม	เกือบ เหมาะสม	พอ เหมาะสม	เหมาะสม ดี	เหมาะสม อย่างยิ่ง
<p>๒.๓ ความเป็นผู้นำ ให้พิจารณาถึงความสามารถในการตัดสินใจ การให้คำแนะนำ การปกครอง บังคับบัญชา การวางแผน การจัดการ การประสานงาน การควบคุมงาน การประเมินผลงาน ความคิดลึกซึ้ง กว้าง-ขวาง รอบคอบ ความยุติธรรม ฯลฯ</p>					
<p>๒.๔ วุฒิภาวะทางอารมณ์ ให้พิจารณาถึงพฤติกรรม การแสดงออกที่เหมาะสมกับวัย ความหนักแน่น มั่นคงในอารมณ์ ตลอดจนการวางตนได้ อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ ฯลฯ</p>					
<p>๒.๕ บุคลิกภาพและท่วงท่า ให้พิจารณาถึงลักษณะส่วนบุคคลทั้งทางร่างกายและจิตใจที่เหมาะสมกับตำแหน่ง เช่น ลักษณะรูปร่าง ความเข้มแข็ง ความอดทน ความขยันหมั่นเพียร ความเชื่อมั่นในตนเอง ความเสียสละ และบุคลิกลักษณะอื่น ๆ ตลอดจนกิริยาท่าทาง และท่วงท่าที่เหมาะสม ฯลฯ</p>					

องค์ประกอบที่ใช้พิจารณาในการประเมิน	เกณฑ์ความเหมาะสมกับตำแหน่ง				
	ไม่ เหมาะสม	เกือบ เหมาะสม	พอ เหมาะสม	เหมาะสม ดี	เหมาะสม อย่างยิ่ง
๒.๖ การปรับตัวและมนุษยสัมพันธ์ ให้พิจารณาถึงความสามารถส่วนบุคคลที่ จะเข้าได้กับสถานการณ์สังคม และสิ่ง แวดล้อมใหม่ๆ ความสามารถทำงานร่วม กับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และ ผู้ใต้บังคับบัญชา ความสามารถในการ ติดต่อและประสานงานโดยทั่วไปกับผู้ อื่น ฯลฯ					
๒.๗ องค์ประกอบอื่นๆ (ให้ระบุ).....					

สรุปผลการประเมิน

.....

ลงชื่อผู้ประเมิน.....

ตำแหน่ง.....

วันที่.....

หลักเกณฑ์ และ วิธีประเมิน

๑. ให้พิจารณาว่าผู้รับการประเมินมีความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ และคุณลักษณะอย่างอื่น เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะเลื่อนชั้นแต่งตั้ง หรือไม่เพียงใด ทั้งนี้ ให้พิจารณาตามองค์ประกอบที่ใช้พิจารณาในการประเมิน ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบในหมวด ๑ ทั้งหมด และองค์ประกอบในหมวด ๒ จำนวนเท่าที่ผู้ดำเนินการคัดเลือกพิจารณาเห็นว่า จำเป็นสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้น
๒. ในแต่ละองค์ประกอบให้พิจารณาผู้รับการประเมินตามเกณฑ์ความเหมาะสมกับตำแหน่งที่จะเลื่อนชั้นแต่งตั้ง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการ
๓. ให้ผู้ประเมินบันทึกสรุปผลการประเมินว่า ผู้รับการประเมินมีความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ และ คุณลักษณะอย่างอื่นเหมาะสมกับตำแหน่งเพียงใด

๕ กันยายน ๒๕๑๘

เรื่อง การคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น
เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ)

ด้วย ก.พ. ได้พิจารณาตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ แล้ว ลงมติกำหนดให้คัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นได้ในกรณีดังต่อไปนี้

๑. ในกรณีที่จะเลื่อนข้าราชการพลเรือนดำรงตำแหน่งระดับ ๑ ขึ้นดำรงตำแหน่งระดับ ๒ เมื่อผู้นั้นได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นค่าของระดับ ๒ และมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับ ตำแหน่งระดับ ๒ ของสายงานนั้น ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชา พิจารณาเห็นว่าผู้นั้นเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและความประพฤติเหมาะสม ก็ให้พิจารณาคัด เลิกเพื่อเลื่อนชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้นได้

สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด ๑ ที่จะเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด ๒ ซึ่งกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งไว้ว่า ต้องมีความสามารถพิมพ์ดีดภาษาไทยหรือภาษา ต่างประเทศอย่างใดอย่างหนึ่งได้ในอัตราความเร็วไม่น้อยกว่านาทีละ ๔๕ คำ นั้น เมื่อเจ้าหน้าที่พิมพ์ ดีด ๑ ผู้ใดมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด ๒ ตามที่กำหนดไว้ ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง โดยกรมเจ้าสังกัดได้จัดให้ผู้นั้นทดสอบพิมพ์ดีดได้ความเร็วตามมาตรฐาน ด้วยแล้ว และผู้นั้นได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นค่าของระดับ ๒ ถ้าผู้บังคับบัญชาพิจารณาเห็นว่าผู้นั้น เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและความประพฤติเหมาะสม ก็ให้พิจารณาคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้นแต่งตั้งให้ ดำรงตำแหน่งนั้นได้

๒. ในกรณีที่จะเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑ ขึ้นไป เมื่อผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่จะเลื่อนชั้นแต่งตั้งและผู้บังคับบัญชา พิจารณาเห็นว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและความประพฤติเหมาะสมก็ให้พิจารณาคัดเลือกเพื่อเลื่อน ชั้น แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้นได้

๓. ในกรณีที่ ก.พ. กำหนดตำแหน่งใดโดยมีเงื่อนไข (๑) หรือ (๒) ไว้ในบัญชี
รายละเอียดกำหนดตำแหน่ง ฯ และในกรณีอื่นนอกจากที่กล่าวข้างต้น ถ้าจะคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการ
การพลเรือนชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ให้ทำความตกลงกับ ก.พ. ก่อน เป็นกรณีๆ ไป
จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติตามมติ ก.พ. ต่อไป และโปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัด
ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ)

จินดา ณ สงขลา

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองการสอบ

โทร . ๘๑๓๓๓๓ ต่อ ๕๐

๒๒ กันยายน ๒๕๑๘

เรื่อง การสอบแข่งขัน การสอบคัดเลือก และคัดเลือก เพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น

เรียน (กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด)

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๔/ว. ๒๕ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘

ตามหนังสืออ้างถึง แจกมติ ก.พ. อนุมัติการคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น นั้น

บัดนี้ ก.พ. ได้พิจารณาตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ลงมติกำหนดเพิ่มเติมให้สอบแข่งขัน สอบคัดเลือก หรือคัดเลือก เพื่อเลื่อนและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นในกรณีดังต่อไปนี้

๑. การเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๓ ให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ แต่ถ้ามหาเหตุผลและความจำเป็นที่จะเลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบคัดเลือก หรือ ผู้ได้รับการคัดเลือก ก็ให้ทำความตกลงกับ ก.พ. ก่อนที่จะดำเนินการสอบคัดเลือก หรือคัดเลือก

๒. การเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๔ ระดับ ๕ และระดับ ๖ ให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบคัดเลือกได้ แต่ถ้ามหาเหตุผลและความจำเป็นที่จะเลื่อนและแต่งตั้งจากผู้ได้รับการคัดเลือก ก็ให้ทำความตกลงกับ ก.พ. ก่อนที่จะดำเนินการคัดเลือก

จึงเรียนมาเพื่อขอเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดและกรมต่าง ๆ ทราบ
ด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **จินดา ณ สงขลา**

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองการสอบ

โทร. ๘๐๐๕๐๕

ที่ สร ๑๐๐๔/ว.๓๘

สำนักงาน ก.พ.

๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

เรื่อง การคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น
เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม จังหวัด)

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๔/ว.๒๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘

๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๔/ว.๓๑ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๑๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ่มติ ก.พ. เกี่ยวกับการคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือน
สามัญชนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น และอนุมัติให้สอบแข่งขัน สอบคัดเลือก หรือ
คัดเลือกในกรณีต่าง ๆ ความละเอียดแจ้งแล้ว

บัดนี้ ก.พ. ได้พิจารณาเห็นเป็นการสมควรอนุมัติให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาคัดเลือกเลื่อน
ข้าราชการพลเรือนสามัญชนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องสอบเป็นการเฉพาะ
กรณี ดังต่อไปนี้

๑. ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเคย สอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกเพื่อเป็นข้าราชการ
พลเรือนชั้นตรีได้ หรือได้รับคัดเลือกเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ มาแล้ว เมื่อผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งใด
ในระดับ ๒ หรือระดับ ๓ ทว่าอยู่ หรือที่ ก.พ. กำหนดให้เป็นตำแหน่งในระดับ ๒ หรือระดับ ๓
ถ้าผู้บังคับบัญชาพิจารณาเห็นว่าผู้นั้นเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และความประพฤติเหมาะสมที่จะ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้น ก็อาจพิจารณาคัดเลือกเลื่อนชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวในระดับ ๒
หรือระดับ ๓ ก็ได้

๒. ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเคยสอบคัดเลือกเพื่อเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นโทได้
หรือได้รับคัดเลือกเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นโทตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.
๒๔๘๗ มาแล้ว เมื่อผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งใดในระดับ ๓ หรือ
ระดับ ๔ ทว่าอยู่ หรือที่ ก.พ. กำหนดให้เป็นตำแหน่งในระดับ ๓ หรือระดับ ๔ ถ้าผู้บังคับบัญชา
พิจารณาเห็นว่าผู้นั้นเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและความประพฤติเหมาะสมที่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
นั้น ก็อาจพิจารณาคัดเลือกเลื่อนชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวในระดับ ๓ หรือระดับ ๔ ก็ได้

๓. ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเคยสอบคัดเลือกเพื่อเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นเอกได้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ มาแล้ว เมื่อผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งใดในระดับ ๕ หรือระดับ ๖ ทว่าอยู่ หรือที่ ก.พ. กำหนดให้เป็นตำแหน่งในระดับ ๕ หรือระดับ ๖ ถ้าผู้บังคับบัญชาพิจารณาเห็นว่าผู้นั้นเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและความประพฤติเหมาะสมที่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้น ก็อาจพิจารณาคัดเลือกเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวในระดับ ๕ หรือระดับ ๖ ก็ได้

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดและกรมต่าง ๆ ทราบ
 ท้ายแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) จินดา ณ สงขลา
 (จินดา ณ สงขลา)
 เลขาธิการ ก.พ.

กองการสอบ

โทร. ๘๑๐๕๐๕

ที่ สร ๑๐๐๔/๑๑๖๘๔๔

สำนักงาน ก.พ.

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

เรื่อง การคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น
เรียน เลขาธิการ ก.พ.

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๔/ว. ๒๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘
๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๔/ว. ๓๑ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๑๘
๓. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๔/ว. ๓๘ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ่มต ก.พ. เกี่ยวกับการคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือน
สามัญชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น และอนุมัติให้สอบแข่งขัน สอบคัดเลือก หรือคัด
เลือกในกรณีต่าง ๆ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ ก.พ. ได้พิจารณาเห็นเป็นการสมควรอนุมัติให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาคัดเลือกเลื่อน
ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องสอบเป็นการเฉพาะ
กรณี ดังต่อไปนี้

๑. ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเคยสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกได้ หรือได้รับคัดเลือก
ให้ดำรงตำแหน่งในระดับมาตรฐานกลางที่ ๒ ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่งและเงินเดือน ฯ ซึ่ง
ออกตามความในมาตรา ๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๒ มา
แล้ว เมื่อผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งใดในระดับ ๒ หรือระดับ ๓ ที่วาง
อยู่ หรือที่ ก.พ. กำหนดให้เป็นตำแหน่งในระดับ ๒ หรือระดับ ๓ ถ้าผู้บังคับบัญชาพิจารณาเห็นว่า
ผู้นั้นเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และความประพฤติเหมาะสมที่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้น ก็อาจ
พิจารณาคัดเลือกเลื่อนชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวในระดับ ๒ หรือระดับ ๓ ก็ได้

๒. ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเคยสอบแข่งขัน หรือสอบคัดเลือกได้ หรือได้รับคัดเลือก
ให้ดำรงตำแหน่งในระดับมาตรฐานกลางที่ ๓ หรือระดับมาตรฐานกลางที่ ๔ ตามพระราชกฤษฎีกา
กำหนดตำแหน่งและเงินเดือน ฯ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๒ มาแล้ว เมื่อผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับ
ตำแหน่งใดในระดับ ๓ หรือระดับ ๔ ที่วางอยู่ หรือที่ ก.พ. กำหนดให้เป็นตำแหน่งในระดับ ๓ หรือ

ระดับ ๔ ถ้าผู้บังคับบัญชาพิจารณาเห็นว่าผู้สมัครเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและความประพฤติเหมาะสมที่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้น ก็อาจพิจารณาคัดเลือกเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวในระดับ ๓ หรือระดับ ๔ ก็ได้

๓. ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเคยสอบคัดเลือกได้ หรือได้รับคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งในระดับมาตรฐานกลางที่ ๕ หรือระดับมาตรฐานกลางที่ ๖ ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่งและเงินเดือน ฯ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๒ มาแล้ว เมื่อผู้สมัครคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งใดในระดับ ๕ หรือระดับ ๖ ทว่างอยู่ หรือที่ ก.พ. กำหนดให้เป็นตำแหน่งในระดับ ๕ หรือระดับ ๖ ถ้าผู้บังคับบัญชาพิจารณาเห็นว่าผู้สมัครเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และความประพฤติเหมาะสมที่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้น ก็อาจพิจารณาคัดเลือกเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวในระดับ ๕ หรือระดับ ๖ ก็ได้

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

(ลงชื่อ)

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

จินดา ณ สงขลา

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองการสอบ

โทร. ๘๑๐๕๐๕

มาตรา ๕๑ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๐ สำหรับผู้สอบแข่งขันได้ ให้แต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ สำหรับผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือก ให้แต่งตั้งได้ตามความเหมาะสมโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ และประวัติการรับราชการ

คำอธิบาย

มาตรา ๕๑ เป็นบทบัญญัติให้ดำรงตำแหน่งที่ใดเลื่อนขั้นนั้น โดยสอบแข่งขันต้องเรียงตามลำดับที่

สอบคัดเลือก หรือคัดเลือก ไม่ต้องเรียงตามลำดับที่

๐๕๐๖

มาตรา ๕๒ การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในต่างกระทรวงทบวงกรม อาจกระทำได้เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นแล้ว โดยให้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิมและรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม เว้นแต่การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือก ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

การโอนข้าราชการพลเรือน ผู้ได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ ในต่างกระทรวงทบวงกรม จะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ. แล้ว ในการนี้ให้ ก.พ. พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ และให้ ก.พ. กำหนดระดับของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง และเงินเดือนที่จะให้ได้รับด้วย

คำอธิบาย

มาตรานี้เป็นเรื่องการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญ ไปเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในต่างกระทรวงทบวงกรม โดยที่เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญอยู่แล้วทบจึงใช้คำว่าโอนไป แต่งตั้ง (การโอนข้าราชการตามกฎหมายอื่น หรือโอนพนักงานเทศบาล ตามมาตรา ๕๓ โดยที่ยังไม่เคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ทับมาตรา ๕๓ จึงใช้คำว่า โอนไป บรรจุ)

พรรคแรก ใช้คำว่า “ผู้มีอำนาจส่งบรรจุ ตามมาตรา ๔๔ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นแล้ว” ไม่ใช่คำว่า “กระทรวงทบวงกรมทั้งสองฝ่ายตกลงยินยอม” เพราะมีเจตนาจะให้ปลัดกระทรวง ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมราชการประจำในกระทรวงตามข้อ ๒๒ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ มีอำนาจโอนอธิบดีจากกรมหนึ่งไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นในอีกกรมหนึ่งภายในกระทรวงเดียวกันได้ โดยไม่ต้องมีการตกลงยินยอมระหว่างกรมทั้งสอง เพราะถ้ากรมทั้งสองไม่ตกลงยินยอม ปลัดกระทรวงก็จะแต่งตั้งไม่ได้ ถ้าใช้คำตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ มาตรา ๓๐ แล้วจะต้องให้ส่วนราชการทั้งสองแห่งตกลงยินยอมกันก่อน ซึ่งไม่ควรเป็นเช่นนั้น

การโอน (ยกเว้นโอนเพราะสอบได้ หรือคัดเลือกได้) มีหลักดังนี้

๑. ต้องให้ผู้มีอำนาจส่งบรรจุทั้งสองฝ่ายตกลงยินยอมในการโอน โดยไม่ต้องให้เจ้าตัวสมัครใจ เพราะในบางกระทรวงอาจมีความจำเป็นที่ต้องโอนไปปฏิบัติงานต่างกรมกัน เช่น โอนระหว่างกรมอนามัยและกรมการแพทย์ เป็นต้น

๒. ต้องโอนไปแต่งตั้งในตำแหน่งที่ไม่สูงกว่าเดิม และรับเงินเดือนในชั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม ความตอนท้ายของวรรคแรก เป็นข้อยกเว้นเพื่อแก้ปัญหาในทางปฏิบัติ กล่าวคือ เดิมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ มาตรา ๓๐ ไม่บัญญัติข้อยกเว้นไว้ เมื่อสอบได้ในชั้นที่สูงกว่าเดิมก็ต้องโอนมาในชั้นและเงินเดือนเท่าเดิมก่อน แล้วขยับอัตราเงินเดือนลงมาเป็นชั้นต่ำชั่วคราว เพื่ออาศัยเบิกเพียงวันเดียว แล้วก็ฟื้นชั้นเป็นชั้นเดิม และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงกว่าเดิมและเงินเดือนสูงกว่าเดิมตามที่สอบได้หรือคัดเลือกได้นั้น ซึ่งเป็นการเสียเวลา พระราชบัญญัติใหม่จึงให้ ก.พ. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการโอนกรณีเช่นนี้ไว้ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/ว. ๑๘ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘ โดยให้สามารถโอนไปแต่งตั้งในระดับที่สูงกว่าเดิม และรับเงินเดือนในชั้นที่สูงกว่าเดิมได้ และอาจกำหนดวิธีการอื่น ๆ เช่น ให้โอนไปได้โดยไม่ต้องให้ผู้บังคับบัญชาทั้งสองฝ่ายตกลงยินยอมในการโอนก็ได้ เพราะเป็นเรื่องที่เขาสอบได้อยู่แล้ว

วรรคท้าย

ใช้คำ “ข้าราชการพลเรือน” เพราะเจตนาให้รวมถึงข้าราชการพลเรือนประเภทอื่น ซึ่ง ก.พ. มิได้เป็นผู้กำหนดตำแหน่งด้วย เช่น ข้าราชการครู เป็นต้น

ผู้ถูกส่งไปประจำกระทรวง ฯลฯ ตามมาตรา ๖๑ ก็มีได้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนด
 ตามมาตรา ๓๒ การโอนกรณีเช่นนี้ต้องให้ ก.พ. เป็นผู้พิจารณาด้วย

ข้อสังเกต

๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๓๐ ห้ามโอน
 ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ไม่มีข้าราชการ
 พลเรือนวิสามัญแล้วจึงไม่ห้ามโอนไว้

๒. ข้าราชการวิสามัญระหว่างทดลองเดิมโอนไม่ได้ แต่พระราชบัญญัติใหม่ให้โอนได้
 โดยต้องเริ่มทดลองปฏิบัติหน้าที่ใหม่ตามมาตรา ๔๖ วรรคสี่

๕ มกราคม ๒๕๑๘

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการโอนข้าราชการ

เรียน (กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด)

ด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๕๒ วรรคแรก ได้บัญญัติว่า การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ในต่างกระทรวงทบวงกรม อาจกระทำได้เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นแล้ว โดยแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิม และรับเงินเดือนในชั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม เว้นแต่การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือกให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

ก.พ. จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโอนผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือกไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในต่างกระทรวงทบวงกรมไว้ดังต่อไปนี้

๑. การโอนผู้สอบแข่งขันได้ให้กระทำได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอม จากผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ ของส่วนราชการเจ้าสังกัดเดิมของผู้ที่จะโอน
๒. การโอนผู้สอบคัดเลือกได้หรือผู้ได้รับคัดเลือก จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ ของส่วนราชการเจ้าสังกัดเดิมของผู้ที่จะโอนก่อน
๓. การโอนข้าราชการตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒ ให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าที่ผู้นั้นสอบแข่งขันได้ สอบคัดเลือกได้ หรือได้รับคัดเลือกแล้วแต่กรณี
๔. ให้ข้าราชการที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามข้อ ๓ ได้รับเงินเดือนตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. เกี่ยวกับการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับเงินเดือนซึ่งออกตามมาตรา ๓๑
๕. การโอนผู้สอบแข่งขันได้ตามข้อ ๑ ให้ส่วนราชการที่จะรับโอนมีหนังสือส่งคำสั่งรับโอนให้กระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดเดิมของผู้ที่จะโอนทราบ และให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ ของส่วนราชการเจ้าสังกัดเดิมของผู้ที่จะโอนออกคำสั่งให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งและหน้าที่ ในวันเดียวกัน

จึงเรียนมาเพื่อตอบปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดต่อไป ทั้งนี้ได้แจ้งให้
จังหวัดและกรมต่าง ๆ ได้ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **จินดา ณ สงขลา**

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองวินัยและนิติการ

โทร. ๘๑๕๔๕๑

มาตรา ๕๓ การโอนพนักงานเทศบาลที่ไม่ใช่พนักงานเทศบาลวิสามัญ หรือการโอนข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติ^๕ และไม่ใช่ข้าราชการการเมือง ข้าราชการวิสามัญ หรือข้าราชการซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ อาจกระทำได้ถ้าเจ้าตัวสมัครใจ โดยกระทรวงทบวงกรมที่จะรับโอนทำความตกลงกับเจ้าสังกัดแล้วเสนอเรื่องไปให้ ก.พ. พิจารณานุมัติ ในการนี้ ให้ ก.พ. พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ ทั้งนี้ จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใด และจะให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้ ก.พ. เป็นผู้พิจารณากำหนด แต่เงินเดือนที่จะให้ได้รับจะต้อง ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณวุฒิ ความสามารถ และความชำนาญงานในระดับเดียวกัน

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาทำงานหรือเวลาราชการของผู้โอนมาตามวรรคหนึ่ง ในขณะที่เป็นพนักงานเทศบาลหรือ ข้าราชการนั้น เป็นเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัติ^๕ ด้วย

คำอธิบาย

มาตรานี้เป็นการโอนพนักงานเทศบาลและข้าราชการตามกฎหมายอื่น มาเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ด้วยเหตุนี้ใช้คำว่า "โอนมาบรรจุ"

พวกที่โอนมาเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญได้ ได้แก่

๑. พนักงานเทศบาลสามัญ
๒. ข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติ^๕ เช่น ข้าราชการอัยการ ข้าราชการตุลาการ ข้าราชการส่วนจังหวัด และทหาร

พวกที่โอนไม่ได้ ได้แก่

๑. พนักงานเทศบาลวิสามัญ
๒. ข้าราชการการเมือง
๓. ข้าราชการวิสามัญ (หมายถึงข้าราชการวิสามัญตามกฎหมายอื่น เช่น ข้าราชการตุลาการวิสามัญในกรมอัยการ เป็นต้น ซึ่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๑ มาตรา ๓๐ ทวิ ใช้คำว่า "ข้าราชการประเภทวิสามัญ")

๔. พวกที่อยู่ระหว่างทดลอง เช่น พนักงานเทศบาล ข้าราชการฝ่ายตุลาการ เป็นต้น การโอนตามมาตรานี้ต้องให้เจ้าตัวสมัครใจด้วย (เหมือนมาตรา ๓๐ ทวิ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๓)

มาตรา ๕๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๔๘ มาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๒ แล้ว หากภายหลังปรากฏว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ แต่งตั้งผู้นั้นให้กลับไปดำรงตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งในระดับเดียวกัน ที่ต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะที่ผู้นั้นมีอยู่

คำอธิบาย

มาตรานี้กล่าวถึงกรณีแต่งตั้งไปแล้วมาทราบภายหลังว่าขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง เช่นต้องกลับไปดำรงตำแหน่งเดิม ถ้าตำแหน่งเดิมไม่ว่างก็แต่งตั้งให้ไปดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกัน ที่ต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะที่ผู้นั้นมีอยู่ หรืออาจขออนุมัติ ก.พ. เป็นกรณีพิเศษตามมาตรา ๔๘ วรรค ๒ ก็ได้ (โปรดดูมาตรา ๔๐ และมาตรา ๕๘ เปรียบเทียบ)

มาตรา ๕๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไปรับราชการทหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อผู้นั้นพ้นจากราชการทหารโดยไม่มีความเสียหายแล้วประสงค์จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในกระทรวงทบวงกรมเดิมภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันพ้นจากราชการทหาร ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

คำอธิบาย

มาตรานี้เป็นเรื่องบรรจุผู้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร กลับเข้ารับราชการ

ถ้าเป็นการออกไปรับราชการทหารก่อนใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จะกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๒ ไม่ได้เพราะไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ กรณีต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๒๓ คือให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด แต่ถ้าจะบรรจุกลับตามมาตรา ๕๘ ก็ได้ แต่ไม่มีสิทธิพิเศษ กล่าวคือ มาตรา ๕๘ ไม่บังคับว่าต้องรับบรรจุกลับ อาจไม่รับก็ได้

การบรรจุผู้ไปรับราชการทหารกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๒ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดไว้ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/ว. ๒๐ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘ ซึ่งตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ดังกล่าว ได้กล่าวถึงกรณีการกลับเข้ารับราชการของผู้ที่ออกไปรับราชการทหารก่อนใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ รวมไว้ในที่เดียวกันด้วยว่าต้องเป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้สะดวกแก่การปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงาน

ข้อสังเกต

มาตรา ๒๗ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ ถ้าเป็นกรณีบรรจุกลับในชั้น อธิบดี และชั้นที่ได้รับอยู่ขณะไปรับราชการทหาร ให้บรรจุได้ทันที แต่ถ้าจะให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าเดิม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จะได้รับเงินเดือนอย่างไร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดทั้งสิ้น

ที่ สร ๑๐๐๖/ว.๒๐

สำนักงาน ก.พ.

๕ กันยายน ๒๕๑๘

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการบรรจุผู้ไปรับราชการทหารกลับเข้ารับราชการ
เรียน (กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบขอบรรจุกลับเข้ารับราชการ

๒. แบบหนังสือรับรองประวัติการรับราชการทหาร

ด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๕๕ ได้บัญญัติว่า
ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อพ้น
พ้นจากราชการทหารโดยไม่มีความเสียหายแล้ว ประสงค์จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ
ในกระทรวงทบวงกรมเดิมภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันพ้นจากราชการทหาร ให้ผู้มี
อำนาจตามมาตรา ๔๔ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
ที่ ก.พ. กำหนด

ก.พ. จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ดังนี้

๑. เมื่อข้าราชการผู้ใดออกจากราชการไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการ
ทหาร ให้สงวนตำแหน่งในระดับเดียวกันไว้สำหรับบรรจุผู้นั้นกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๕

๒. ผู้ประสงค์จะขอบรรจุกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๕ ในกระทรวงทบวงกรมเดิม
จะต้องยื่นคำขอพร้อมด้วยหนังสือรับรองประวัติการรับราชการทหารตามแบบท้ายหนังสือ

๓. ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ ตรวจสอบเอกสารตามข้อ ๒ หากเห็นว่าข้อเท็จจริง
ตามเอกสารดังกล่าวถูกต้อง ผู้นั้นได้พ้นจากราชการทหารโดยไม่มีความเสียหาย และได้ยื่นคำขอกลับ
เข้ารับราชการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันพ้นจากราชการทหาร ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งบรรจุ
และแต่งตั้งผู้นั้นเข้ารับราชการในตำแหน่งที่สงวนไว้สำหรับผู้นั้น โดยให้ได้รับเงินเดือนในระดับและ
ขั้นเท่าที่ได้รับอยู่เดิมก่อนไปรับราชการทหาร

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ พิจารณาเห็นสมควรที่จะบรรจุและแต่งตั้งผู้นั้นกลับ
เข้ารับราชการในเงินเดือนที่สูงกว่าเดิมไม่เกิน ๑ ขั้น โดยนับเวลาในระหว่างที่ไปรับราชการ

ทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารเป็นเกณฑ์คำนวณ ก็ให้บรรจุได้ แต่ให้บรรจุได้ไม่เกิน
ขั้นสูงของเงินเดือนสำหรับตำแหน่งระดับเดิม

ถ้าผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ เห็นว่ามีเหตุผลความจำเป็นสมควรบรรจุผู้ขอกลับเข้ารับ
ราชการในระดับหรือขั้นที่สูงกว่าวรรคก่อน ก็ให้เสนอ ก.พ. พิจารณอนุมัติเป็นราย ๆ ไป

ในกรณีที่ผู้ขอกลับเข้ารับราชการเป็นผู้ไปรับราชการทหารก่อนวันที่ ก.พ. กำหนดตำแหน่ง
ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จะบรรจุผู้นั้นกลับเข้า
รับราชการได้ในตำแหน่งระดับใด และขั้นใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้
จังหวัดและกรมต่าง ๆ ได้ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **จินดา ณ สงขลา**

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองวินัยและนิติการ

โทร. ๘๑๕๔๕๑

แบบขอบรรจุกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๕

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้าพเจ้า.....อยู่บ้านเลขที่.....

ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....ประสงค์จะขอบรรจุกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ข้าพเจ้าได้ไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร สังกัด.....
ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

๒. ข้าพเจ้าได้พ้นจากราชการทหารเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

๓. ก่อนไปรับราชการทหาร ข้าพเจ้าดำรงตำแหน่ง.....

ระดับ.....แผนก.....กอง.....

กรม.....จังหวัด.....กระทรวง.....

ได้รับเงินเดือนขั้น.....บาท

๔. ข้าพเจ้าขอกลับเข้ารับราชการตั้งแต่วันที่.....เดือน.....

พ.ศ.

๕. ข้าพเจ้ามีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ และได้ยื่นหนังสือรับรองประวัติในการรับราชการทหารของข้าพเจ้ามาด้วยแล้ว

ลงชื่อ.....

(.....)

หมายเหตุ ผู้ขอกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๕ นี้ จะต้องขอบรรจุกลับภายในกำหนดเวลาไม่เกิน
หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันพ้นจากราชการทหาร

แบบหนังสือรับรองประวัติการรับราชการทหาร

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้าพเจ้า *.....ตำแหน่ง.....

สังกัด.....เป็นผู้บังคับบัญชาของ.....

ขอรับรองว่าในระหว่างที่.....รับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการ
รับราชการทหารนั้น ผู้มีประวัติในการรับราชการทหารดังนี้

๑.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

หมายเหตุ

- * ๑. ผู้ให้คำรับรองจะต้องเป็นผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ผู้บังคับกองพันขึ้นไป
- * ๒. การรับรองประวัติในการรับราชการทหาร ให้มีรายละเอียดว่าได้กระทำผิดวินัยทหาร
อย่างไรหรือไม่ และได้พ้นจากราชการทหารโดยมีความเสียหายอย่างไรหรือไม่ หาก
เคยกระทำผิดก็ให้แจ้งข้อเท็จจริงโดยละเอียดทุกครั้งด้วย

ข้อสังเกต เกี่ยวกับหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/ว. ๒๐ ลว. ๕ ก.ย. ๑๘

๑. อาจบรรจุและแต่งตั้งผู้แทนในตำแหน่งที่ว่างได้ แต่ต้องหาคำแหน่งอื่นในระดับเดียวกันเตรียมไว้ให้

๒. การกระทำเพียงใดจึงจะถือว่า "พ้นจากราชการโดยไม่มีความเสียหาย" อันเป็นเหตุให้กลับเข้ารับราชการไม่ได้ เป็นเรื่องข้อเท็จจริงที่จะต้องพิจารณาเป็นราย ๆ

๓. การนับเวลา ใช้หลักการเดิม คือ ให้นับตั้งแต่วันเข้ารับราชการทหาร ถึงวันก่อนพ้นราชการทหาร (มติ ก.พ. ตอบข้อหารือกรมไปรษณีย์โทรเลข ที่ สร. ๐๕๐๕/๑๓๓๐ ลว. ๑๑ ม.ค. ๑๑)

๔. ทหารที่ได้รับอนุญาตให้ลาพักเพื่อรอการปลดนั้น ตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๘๗ ยังไม่ถือว่าพ้นจากราชการ เพราะยังไม่คำสั่งปลด แต่ ก.พ. ยอมให้บรรจุกลับเข้ารับราชการได้ (มติ ก.พ. ที่ น.ว. ๑๒/๒๔๘๑ ลว. ๑๔ ต.ค. ๘๑) แต่การบรรจุกลับก่อนปลดเช่นนี้ อาจทำให้มีเวลารับราชการทหารไม่ครบปี ไม่อาจบรรจุโดยให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าเดิมบดขุ่นได้เอง ต้องขออนุมัติ ก.พ. ก่อน

๕. ผู้ที่ลาออกไปรับราชการทหาร แม้ไม่ครบปีขออนุมัติ ก.พ. บรรจุกลับโดยให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าเดิมได้

๖. ผู้ที่ลาออกไปรับราชการทหารขณะใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ หรือก่อนนั้น ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เพราะมิได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงบรรจุกลับตามมาตรา ๕๕ ไม่ได้ พวกเหล่านี้ยังมีข้อยู่ เมื่อจะบรรจุกลับจะต้องมีการปรับเข้ากับอัตราใหม่ก่อน การบรรจุกลับจึงต้องเป็นไปตามมาตรา ๑๒๓ โดยให้ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลา ราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ถ้าผู้นั้นกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดเวลา

สืบนับแต่วันออกจากราชการไปปฏิบัติงานดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

คำอธิบาย

มาตราฉบับนี้บัญญัติให้ข้าราชการที่ไปปฏิบัติงานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อออกจากงานที่ไปปฏิบัติแล้ว ให้มีสิทธิกลับเข้ารับราชการในกระทรวงทบวงกรมเดิมได้ทันที เป็นการผูกมัดให้กระทรวงทบวงกรมเดิมต้องสงวนตำแหน่งในระดับเดียวกันไว้ให้

การไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญนั้น พระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามมาตรา ๒๘ ของพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ กำหนดให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีเป็นผู้สั่ง และจะสั่งให้ไปกับก็ได้ไม่กำหนดไว้ แต่การที่จะอาศัยบรรจุกลับทันทีเมื่อออกจากงานที่ไปปฏิบัตินั้น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้กำหนดระยะเวลาให้อย่างสูงไม่เกิน ๔ ปี ถ้าไปเกิน ๔ ปี ก็หมดสิทธิที่จะได้รับบรรจุกลับโดยอาศัยสิทธิตามมาตรา ๕๖ นี้ แต่อาจบรรจุกลับตามมาตรา ๕๗ ในฐานะเคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญกลับเข้ารับราชการตามธรรมดาได้ ซึ่งแล้วแต่ผู้บังคับบัญชาจะรับหรือไม่ก็ได้ ไม่เหมือนกับในมาตรา ๕๖ ซึ่งบัญญัติให้ต้องรับถ้าเป็นไปตามหลักเกณฑ์

เปรียบเทียบ

พ.ร.บ. ๒๕๑๘ (ม. ๕๖)

๑. ถ้าไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรี เกิน ๔ ปี บรรจุกลับตามนี้ไม่ได้

๒. จะให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

พ.ร.บ. ๒๕๓๗ (ม. ๒๘)

๑. ไม่ว่าจะออกไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีกับก็ตาม บรรจุกลับเข้ารับราชการได้ แต่จะต้องรับขอบรรจุกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันออกจากราชการที่ไปปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี

๒. ต้องบรรจุกลับโดยได้รับ เงิน เดือนเท่าเดิม ถ้าจะสูงกว่าเดิมให้เป็นไปตามกฎ ก.พ.

ที่ สร ๑๐๐๖/ว. ๒๑

สำนักงาน ก.พ.

๕ กันยายน ๒๕๑๘

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการบรรจุผู้ไปปฏิบัติงานตามมติคณะรัฐมนตรีกลับเข้ารับราชการ
เรียน (กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด)
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบคำขอลกลับเข้ารับราชการ

ด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๕๖ ได้บัญญัติว่า
ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่ง
ให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการ ตามกฎหมายว่าด้วย
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ ถ้าผู้นั้นกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดเวลาที่นับแต่วันออกจากราชการ
ไปปฏิบัติงานดังกล่าว ให้ผู้นั้นมีอำนาจตามมาตรา ๔๔ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงิน
เดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

ก.พ. จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ดังนี้

๑. เมื่อคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้ข้าราชการผู้ใดไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามมาตรา ๕๖ ให้
สงวนตำแหน่งในระดับเดียวกันไว้สำหรับบรรจุผู้นั้นกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรี
อนุมัติ

๒. ผู้ประสงค์จะขอบรรจุเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๖ ในกระทรวงทบวงกรมเดิม จะ
ต้องยื่นคำขอตามแบบท้ายหนังสือภายในสามสิบวันก่อนวันสิ้นสุดกำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ
ให้ไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามมาตรา ๕๖ และจะต้องยื่นหนังสือรับรองประวัติการทำงานของตนโดยมีหัวหน้า
งานที่ไปปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเป็นผู้รับรอง

๓. ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ ตรวจสอบเอกสารตามข้อ ๒ หากเห็นว่าข้อเท็จจริง
ตามเอกสารดังกล่าวถูกต้อง ผู้นั้นได้ออกจากงานที่ไปปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีโดยไม่มีความเสี่ยง
หายและยื่นคำขอลกลับเข้ารับราชการตามข้อ ๒ ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้นั้นเข้ารับ
ราชการในตำแหน่งที่สงวนไว้สำหรับผู้นั้น โดยให้ได้รับเงินเดือนในระดับและขั้นเท่าที่ได้รับอยู่เดิม
ก่อนไปปฏิบัติงานตามมติคณะรัฐมนตรี

ในกรณีที่ผู้อำนาจตามมาตรา ๔๔ พิจารณาเห็นสมควรที่จะบรรจุและแต่งตั้งผู้ขอกลับเข้ารับราชการ ในชั้นเงินเดือนที่สูงกว่าเดิมไม่เกินปีละ ๑ ชั้น โดยนับเวลาในระหว่างที่ไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีเป็นเกณฑ์คำนวณ ก็ให้บรรจุได้ แต่ให้บรรจุได้ไม่เกินขั้นสูงของเงินเดือนสำหรับตำแหน่งระดับเดิม

ในกรณีที่ผู้ขอกลับเข้ารับราชการเป็นผู้ไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีก่อนวันที่ ก.พ. กำหนดตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จะบรรจุผู้นั้นกลับเข้ารับราชการได้ในตำแหน่งระดับใด และขั้นใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดต่อไป ทั้งนี้ได้แจ้งให้ จังหวัดและกรมต่าง ๆ ได้ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **จินดา ณ สงขลา**

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองวินัยและนิติการ

โทร. ๘๑๕๔๕๑

แบบขอขอลูกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๖

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....

ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

.....จังหวัด.....ประสงค์จะขอขอลูกลับเข้ารับราชการ

ตามมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) ข้าพเจ้าได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการให้ออกจากราชการเพื่อไปปฏิบัติงาน

* ๒.....ณ.....เป็นเวลา.....ปี

.....เดือน และได้ออกจากราชการตามคำสั่งที่.....เมื่อวันที่.....

เดือน.....พ.ศ.

(๒) ก่อนไปปฏิบัติงานตามมติคณะกรรมการ ข้าพเจ้าดำรงตำแหน่ง.....

.....ระดับ.....แผนก.....

กอง.....กรม.....กระทรวง.....

.....ได้รับเงินเดือนขั้น.....บาท

(๓) ข้าพเจ้าขอกลับเข้ารับราชการตั้งแต่.....*

(๔) ข้าพเจ้ามีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

พ.ศ. ๒๕๑๘ และได้ยื่นหนังสือรับรองประวัติการทำงานโดยมีหัวหน้างานที่ไปปฏิบัติตามมติคณะ

รัฐมนตรีเป็นผู้รับรองว่า ในขณะที่ปฏิบัติงานตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ข้าพเจ้าไม่เคยมีความเสีย

หายใด ๆ ไปด้วยแล้ว

ลงชื่อ.....

(.....)

หมายเหตุ * ๑ ภูมิลำเนาที่ติดต่อได้ในประเทศไทย

* ๒ ให้อ้างมติคณะรัฐมนตรีด้วย

* ๓ การขอกลับเข้ารับราชการต้องยื่นคำขอล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ก่อนวันสิ้นสุด

กำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามมาตรา ๕๖ และขอกลับเข้ารับราชการไม่หลัง

จากวันถัดจากวันสิ้นสุดกำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ไปปฏิบัติงานดังกล่าว

ข้อสังเกตเกี่ยวกับ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/ว. ๒๑ ถว. ๕ ก.ย. ๑๘

๑. อาจบรรจุและแต่งตั้งผู้อื่นแทนในตำแหน่งที่ว่างได้ แต่ต้องหาคำแหน่งอื่นในระดับเดียวกันเตรียมไว้ให้
๒. จะสงวนตำแหน่งไว้นานเท่าใด เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ไปกล่าวคือถ้าให้ไป ๑ ปี ก็สงวนไว้ได้ ๑ ปี ให้ไป ๒ ปี ก็สงวนไว้ได้ ๒ ปี แต่ถ้าให้ไปเกิน ๔ ปี ก็จะสงวนไว้ได้เพียง ๔ ปี ตามที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น
๓. ในข้อ ๓ มีความว่า “โดยไม่มี ความเสียหาย” ไว้ด้วย แม้ในคํวบมาตรา ๕๖ จะไม่มี ความดังกล่าว (ความดังกล่าวมีอยู่ในมาตรา ๕๕) แต่ อ.ก.พ. กฎหมายในการประชุมพิจารณา ร่างหนังสือเวียนดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๖ มิ.ย. ๑๘ ก็มีความเห็นว่าสามารถกำหนดความดังกล่าวไว้ได้ ไม่เป็นการเกินกฎหมาย เพราะถือว่าเป็นหลักเกณฑ์อย่างหนึ่งด้วย
๔. บรรจุโดยให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าเดิมไม่เกินร้อยละ ๑ ขึ้น จะบรรจุสูงกว่าระดับหรือขั้นที่ได้รับ อยู่เดิมเกินร้อยละ ๑ ขึ้นไม่ได้ และก็ไม่กำหนดให้ ก.พ. มีอำนาจอนุมัติได้เป็นพิเศษด้วย ซึ่งต่างกับหลักเกณฑ์บรรจุทหารกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๕ ทั้งนี้เพราะเห็นว่าตอนไปได้ประโยชน์มากอยู่แล้ว และเป็น การไปโดยสมัครใจ ไม่มีการบังคับ ไม่เหมือนทหารซึ่งถูกเกณฑ์ให้ไป
๕. ผู้ที่ออกจากราชการเพื่อไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีขณะใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ หรือก่อนนั้น ไม่เป็นข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงบรรจุกลับตามมาตรา ๕๖ ไม่ได้ ต้องเป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๑๒๓

มาตรา ๕๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว และไม่ใช่ว่าเป็นกรณี ออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ถ้าสมัครเข้ารับราชการและทางราชการต้องการ จะรับผู้นั้นเข้ารับราชการ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงิน เดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดได้

คำอธิบาย

มาตรา^{๕๗} เป็นการบรรจุข้าราชการพลเรือนกลับเข้ารับราชการ (ข้าราชการอื่นและพนักงานเทศบาล อยู่ในมาตรา ๕๘)

ข้าราชการพลเรือนที่ออกจากราชการไปก่อนใช้พระราชบัญญัติใหม่กลับเข้ารับราชการตาม มาตรา ๕๖ นี้ไม่ได้ เพราะไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องกลับเข้ารับราชการตาม มาตรา ๕๘

ข้าราชการพลเรือนที่ออกจากราชการไประหว่างทดลองปฏิบัติราชการ บรรจุกลับเข้ารับ ราชการไม่ได้

เปรียบเทียบ

พ.ร.บ. ๒๔๕๗ (ม. ๓๒)

๑. ถ้ากลับเข้ารับราชการในชั้น อันดิมและชั้น ไม่สูงกว่าเดิม และทางราชการต้องการ ก็ กลับเข้ารับราชการได้เลย แต่ถ้าจะให้ได้รับ เงินเดือนสูงกว่าเดิมต้องขออนุมัติ ก.พ. เป็น ราย ๆ
๒. ผู้ออกจากราชการโดยถูกเลิกตำแหน่ง ได้รับ การบรรจุกลับก่อนผู้^{๕๘}ออกจากราชการ โดย เหตุอื่น

พ.ร.บ. ๒๕๑๘ (ม. ๕๗)

๑. การกลับเข้ารับราชการ ให้เป็นไปตามหลัก เกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/ว. ๒๒ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘
๒. อยู่ในหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด แต่ทางปฏิบัติในปัจจุบันออกโดยขุบเลิก ตำแหน่งไม่มี เพราะก่อนจะขุบเลิกส่วนราชการใดก็จะมี การให้โอนข้าราชการในส่วน ราชการนั้นไปสังกัดส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง อยู่แล้ว

๓. ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ข้าราชการพลเรือนวิสามัญประจำ และวิสามัญชั่วคราวทดลองปฏิบัติราชการบรรจุกลับไม่ได้
๔. ข้าราชการการเมืองเป็นข้าราชการพลเรือนประเภทหนึ่ง บรรจุกลับเข้ารับราชการได้ (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ มาตรา ๓๓)
๓. ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษบรรจุกลับไม่ได้ (ลักษณะ ๘) ข้าราชการระหว่างทดลองบรรจุกลับไม่ได้ (มาตรา ๕๖)
๔. ข้าราชการการเมือง ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้บรรจุกลับเข้ารับราชการไม่ได้ (มาตรา ๕๘)

ที่ สร ๑๐๐๖/ว. ๒๒

สำนักงาน ก.พ.

๕ กันยายน ๒๕๑๘

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการบรรจุผู้ออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการ
เรียน (กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด)
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบขอบรรจุกลับเข้ารับราชการ

ด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๕๗ ได้บัญญัติไว้
ความว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ผู้ใด
ออกจากราชการไปแล้วและไม่ใช่เป็นกรณีออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ถ้า
สมัครเข้ารับราชการและทางราชการต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ สั่ง
บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดได้

ก.พ. จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ดังนี้

๑. ผู้สมัครกลับเข้ารับราชการต้องยื่นคำขอตามแบบท้ายหนังสือ

๒. ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔ ตรวจสอบเอกสารตามข้อ ๑. และประวัติการรับราชการ

และการทำงานทุกแห่งของผู้สมัครและให้สอบถามไปยังส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้
ได้รายละเอียดข้อเท็จจริงมากที่สุดมาประกอบการพิจารณา

๓. การพิจารณาเพื่อบรรจุผู้ออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการ ให้พิจารณาตาม
หลักเกณฑ์ดังนี้

๓.๑ ผู้สมัครกลับเข้ารับราชการต้องมีคุณสมบัติทั่วไปหรือได้รับการยกเว้นในกรณี

ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔

๓.๒ ผู้สมัครกลับเข้ารับราชการต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่จะบรรจุ
ตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หรือได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๔๘

๓.๓ ไม่มีผู้สอบได้ในตำแหน่งนั้นจนบัญชีรอการบรรจุหรือเลื่อนระดับตำแหน่งอยู่
หรือไม่มีข้าราชการในสังกัดที่มีความรู้ ความสามารถ พอที่จะเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ว่าง
นั้นได้ เว้นแต่ผู้ที่จะบรรจุกลับเข้ารับราชการนั้นเป็นผู้ที่ออกจากราชการไปเพราะถูกยุบเลิกตำแหน่ง

๓.๔ กรณีอื่นนอกจากนี้ให้เสนอ ก.พ. เพื่อพิจารณาอนุมัติเป็นราย ๆ ไป

๔. ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๔ เห็นสมควรบรรจุและแต่งตั้งผู้สมัครกลับเข้ารับราชการ ก็ให้ส่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิม และให้ได้รับเงินเดือนในอัตราไม่สูงกว่าขั้นที่เคยได้รับอยู่เดิมก่อนออกจากราชการ เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นสมควรจะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงกว่าเดิมหรือให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าที่เคยได้รับอยู่เดิม ให้เสนอ ก.พ. พิจารณาอนุมัติเป็นราย ๆ ไป

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดต่อไป ทั้งนี้ได้แจ้งให้จังหวัดและกรมต่าง ๆ ได้ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) จินดา ณ สงขลา

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองวินัยและนิติการ

โทร. ๘๑๕๔๕๐

แบบขอบรรจุกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๗

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้าพเจ้า.....วุฒิ.....อายุ.....ปี

สัญชาติ.....ศาสนา.....อยู่บ้านเลขที่.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....ประสงค์

จะสมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในกรม.....กระทรวง

.....ตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ข้าพเจ้ามีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

๒. ข้าพเจ้าเริ่มเข้ารับราชการ เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ในประเภทข้าราชการพลเรือน.....ตำแหน่ง.....แผนก.....

.....กอง.....กรม.....กระทรวง.....

.....อัตราเงินเดือนครั้งสุดท้ายก่อนออกจากราชการ ระดับ.....ขั้น.....บาท

สายงาน.....ตำแหน่ง.....แผนก.....

กอง.....กรม.....กระทรวง.....

ออกจากราชการ เพราะ.....

๓. ข้าพเจ้าได้ยื่นเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาคือ

(๑) ประวัติการรับราชการที่ได้เคยทำมาก่อนแล้วทุกแห่ง โดยมีหนังสือรับรองของผู้บังคับบัญชาเดิมซึ่งมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๖ ว่ามีความประพฤติอย่างไร และออกจากราชการนั้นไปเพราะเหตุใด*

(๒) ประวัติการทำงานระหว่างอยู่นอกราชการจนถึงวันยื่นใบสมัครกลับเข้ารับราชการทุกแห่ง โดยมีหนังสือรับรองของผู้บังคับบัญชา ว่ามีความประพฤติอย่างไร ทำงานในหน้าที่อย่างไร ผลของงานในหน้าที่เป็นอย่างไร และออกจากการงานนั้นไปเพราะเหตุใด

(ลงชื่อ).....

(.....)

หมายเหตุ * ๑ ถ้าเคยรับราชการมาแล้วหลายแห่งให้แจ้งทุกแห่ง
* ๒ ถ้าผู้ออกจากราชการไปแล้วสมัครกลับเข้ารับราชการในส่วนราชการเดิม ไม่ต้องมีหนังสือรับรองของส่วนราชการเดิมนั้น

ข้อสังเกต เกี่ยวกับหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๑๐๐๖/ว. ๒๒ ลว. ๕ ก.ย. ๑๘

๑. ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ หรือก่อนนั้น ไม่เป็นข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เพราะมิได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงบรรจุกลับตามมาตรา ๕๑ ไม่ได้ นอกจากจะบรรจุกลับตามมาตรา ๕๘
๒. ในข้อ ๓.๔ "กรณีอื่น" อาจได้แก่กรณีผู้ได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อติดตามคู่สมรสซึ่งไปรับราชการต่างประเทศ เพราะมีมติคณะรัฐมนตรีที่ สร ๐๔๐๑/ว. ๕๗ ลว. ๑๖ ก.ย. ๑๘ ให้บรรจุกลับก่อนคนอื่น
๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่มีอำนาจสั่งบรรจุกลับ มีเพียงอำนาจบรรจุบุคคลเข้ารับราชการโดยสอบแข่งขันตามมาตรา ๓๘ หรือย้ายตามมาตรา ๔๘ และเฉพาะระดับ ๔ ลงมาเท่านั้น ทั้งนี้ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ (๖)
๔. ในข้อ ๔ คำ "ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔" หมายความว่าผู้มีอำนาจบรรจุและผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ดังนั้นถ้าบรรจุระดับ ๑๐ ขึ้นไปจะต้องทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งด้วย
๕. ความตอนท้ายของข้อ ๔ ที่ว่า "ให้ดำรงตำแหน่งสูงกว่าเดิมหรือให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าที่เคยได้รับอยู่เดิม" หมายความว่ารวมถึงว่าจะให้ดำรงตำแหน่งสูงกว่าเดิม และได้รับเงินเดือนสูงกว่าเดิมด้วยก็ได้ (ในการร่างไม่นิยมใช้คำว่า และ/หรือ)

มาตรา ๕๘ พนักงานเทศบาลที่ไม่ใช่พนักงานเทศบาลวิสามัญ หรือข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ และไม่ใช่ข้าราชการการเมือง ข้าราชการวิสามัญ หรือข้าราชการซึ่งออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ผู้ใดออกจากงานหรือออกจากราชการไปแล้ว ถ้าสมัครเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ และทางราชการต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการ ให้กระทรวงทบวงกรมที่ต้องการจะรับเข้ารับราชการเสนอเรื่องไปให้ ก.พ. พิจารณาอนุมัติ ในการนี้ให้ ก.พ. พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ

ทั้งนี้ จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใดและจะให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้ ก.พ. เป็นผู้ พิจารณากำหนด แต่เงินเดือนที่จะให้ได้รับจะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณวุฒิ ความ สามารถและความชำนาญงานในระดับเดียวกัน

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาทำงานหรือเวลาราชการของผู้เข้ารับ ราชการตามวรรคหนึ่ง ในขณะที่เป็นพนักงานเทศบาลหรือข้าราชการนั้น เป็นเวลาราชการของข้าราชการ พลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

คำอธิบาย

มาตรา ๓๗ เป็นการบรรจุกลับของพนักงานเทศบาล และข้าราชการอื่น วรรคแรก พวกที่บรรจุกลับได้ มีดังนี้

๑. พนักงานเทศบาลสามัญ

๒. ข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้ หมายถึง

๒.๑ ข้าราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๖ ได้แก่

๒.๑.๑. ข้าราชการพลเรือนที่ออกจากราชการไปก่อนใช้พระราชบัญญัติใหม่

๒.๑.๒. ข้าราชการพลเรือนที่ออกจากราชการไปขณะเป็นข้าราชการพลเรือน สามัญทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ (ข้าราชการพลเรือนที่ออกจาก ราชการไปขณะเป็นวิสามัญทดลอง ห้ามกลับเข้ารับราชการตาม วรรคท้าย)

๒.๒ ข้าราชการตามกฎหมายอื่น ได้แก่ ข้าราชการอัยการ ตุลาการ ข้าราชการ ส่วนจังหวัด ข้าราชการทหาร ข้าราชการกรุงเทพมหานคร และข้าราชการ ฝ่ายนิติบัญญัติ

พวกที่บรรจุกลับไม่ได้ มีดังนี้

๑. พนักงานเทศบาลวิสามัญ

๒. ข้าราชการการเมือง (เดิมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๖

มาตรา ๓๓ บรรจุกลับได้ แต่พระราชบัญญัติใหม่บรรจุกลับไม่ได้ เพราะถือตามอย่างพระราชบัญญัติ อัยการและตุลาการ แต่ข้าราชการการเมืองที่เคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ในพระองค์ ครุ ดำรง

หรือรัฐพาณิชย์ อยู่ก่อน อาจอาศัยสิทธินั้นกลับเข้ารับราชการได้ตามมาตรา ๕๗ หรือ ๕๘ แล้วแต่กรณี ได้ เช่น ข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัติใหม่ไปเป็นข้าราชการการเมือง เมื่อลาออกแล้วอาจบรรจุกลับตามมาตรา ๕๗ ได้ แต่ถ้าเป็นข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ไปเป็นข้าราชการการเมือง เมื่อออกจากการเมืองแล้วอาจบรรจุกลับตามมาตรา ๕๘ ได้

๓. ข้าราชการวิสามัญ ได้แก่ข้าราชการวิสามัญประจำตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ข้าราชการวิสามัญระหว่างทดลองตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ และข้าราชการวิสามัญตามกฎหมายอื่น เช่น ข้าราชการตุลาการวิสามัญในกรมอัยการ เป็นต้น

๔. ผู้ที่ออกจากราชการไประหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ เช่น ข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ระหว่างทดลอง

มาตรา ๕๘ ผู้ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ หากภายหลังปรากฏว่าขาดคุณสมบัติทั่วไปโดยไม่ได้รับการยกเว้นในกรณีขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น โดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๔๘ อยู่ก่อนก็ดี กรณีต้องหาอยู่ก่อนและภายหลังเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจากกรณีต้องหานอกนี้ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่และการรับเงินเดือน หรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกนั้น และถ้าการเข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริตแล้วให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

คำอธิบาย

มาตรารวมกลุ่มของกรณีบรรจุและแต่งตั้ง (มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง บรรจุและแต่งตั้งโดยสอบแข่งขัน มาตรา ๔๒ บรรจุและแต่งตั้งโดยคัดเลือก มาตรา ๔๓ บรรจุและแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ มาตรา ๕๓ โอนข้าราชการอื่นและพนักงานเทศบาลมาบรรจุและแต่งตั้ง มาตรา ๕๕ บรรจุและแต่งตั้ง

ตั้งทหารกลับเข้ารับราชการ มาตรา ๕๖ บรรจุผู้ไปปฏิบัติงานตามมติคณะรัฐมนตรีกลับเข้ารับราชการ มาตรา ๕๗ บรรจุและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนกลับเข้ารับราชการ มาตรา ๕๘ บรรจุและแต่งตั้งข้าราชการอื่น และพนักงานเทศบาลกลับเข้ารับราชการ) เมื่อบรรจุและแต่งตั้งไปแล้วมาทราบภายหลังว่าขาดคุณสมบัติอยู่ก่อนหรือมีกรณีต้องหาอยู่ก่อนและภายหลังเป็นผู้ขาดคุณสมบัติ เช่นนี้ต้องสั่งให้ออกโดยพลัน (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๐) ถ้าเป็นกรณีขาดคุณสมบัติในขณะที่เป็นข้าราชการ เช่นนี้จะถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๘๖ (๑)

ข้อสังเกต

กรณีที่ได้มีการบรรจุผู้ขาด คุณสมบัติทั่วไป ไปแล้ว จะขออนุมัติให้บรรจุเลยตามเลยไม่ได้ เพราะมาตราบัญญัติให้ต้องสั่งให้ออกโดยพลัน (การร่าง ก.พ. มีมติในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๐๗ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๐๗ ให้ถือหลักการเดิมไว้ กล่าวคือ ข้าราชการพลเรือนที่ขาดคุณสมบัติทั่วไปต้องได้รับการยกเว้นในกรณีขาดคุณสมบัติก่อนบรรจุเข้ารับราชการ)

กรณีที่ได้มีการบรรจุผู้ขาด คุณสมบัติเฉพาะ ไปแล้ว อาจขออนุมัติให้บรรจุได้ ทั้งนี้เพราะมาตรา ๔๘ วรรคสอง เปิดโอกาสให้ทำได้

มาตรา ๖๐ ถ้าตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้เป็นครั้งคราวและเป็นกรณีพิเศษได้บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควรรักษาราชการในตำแหน่งนั้นชั่วคราวได้

ผู้รักษาราชการในตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้มีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งที่รักษาราชการนั้น ในกรณีตามกฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ เป็นกรรมการ หรือให้มอำนาจหน้าที่อย่างใด ก็ให้ผู้รักษาราชการในตำแหน่งทำหน้าที่กรรมการหรือมีอำนาจหน้าที่อย่างนั้นในระหว่างที่รักษาราชการในตำแหน่งแล้วแต่กรณี

คำอธิบาย

มาตราเป็นการแต่งตั้งให้รักษาราชการในตำแหน่ง

เดิมมาตรา ๒๘ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ใช้คำว่า

“ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน” แต่ตามพระราชบัญญัติใหม่เห็นว่า ถ้าใช้ถ้อยคำเดิมอาจมีปัญหาในการตีความ จึงร่างใหม่แสดงให้เห็นชัดเจนว่า การสั่งให้ข้าราชการ พลเรือนรักษาการในตำแหน่งอาจกระทำได้ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน มิได้บัญญัติเรื่องการรักษาราชการแทนไว้

เดิมมาตรา ๒๘ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ บัญญัติให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งที่ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง อธิบดีผู้บังคับบัญชา หรือผู้ว่าราชการจังหวัด ได้สั่งแต่งตั้งข้าราชการให้ไปรักษาการได้ แต่พระราชบัญญัติใหม่ไม่ให้ผู้ใดสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งได้ เพราะถ้อยคำไม่ให้อำนาจซ้อนกัน

มาตราที่ใช้คำว่า “ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๔๔” ไม่ใช่คำว่า “ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๔” เพราะการแต่งตั้งให้รักษาการไม่ต้องมีการโปรดเกล้าฯ จึงให้เฉพาะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุเท่านั้นเป็นผู้สั่ง (เดิมมาตรา ๒๘ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก็ไม่ต้องโปรดเกล้าฯ)

การสั่งให้ดูตำแหน่งว่าง ไม่ใช่ดูตัวผู้ที่จะไป เช่นตำแหน่งว่างเป็นระดับ ๑๐ ผู้สั่งต้องเป็นปลัดกระทรวง ไม่ใช่อธิบดี

บรรทัดนี้ เหมือนพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

มาตราที่ใช้คำว่า สั่งให้รักษาการ จึงไม่ใช่เรื่องของการแต่งตั้ง จึงไม่ต้องกล่าวถึงเงิน เดือนว่าจะให้ได้รับเท่าใด คงได้รับตามตำแหน่งเดิม อีกประการหนึ่งเมื่อไม่ใช่การแต่งตั้ง ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงมีอำนาจสั่งให้ระดับ ๔ ลงมาในจังหวัดรักษาราชการแทนได้ เป็นการตีความทำนองเดียวกับที่ อ.ก.พ. กฎหมายตีความเรื่องส่งไปประจำกระทรวง ฯลฯ ว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งให้ระดับ ๔ ในจังหวัดไปประจำจังหวัดได้ (มติ อ.ก.พ. กฎหมาย ครั้งที่ ๘/๒๕๑๘ วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๑๘)

มาตรา ๖๑ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญ ประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี เป็นการชั่วคราว โดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนขึ้นเงินเดือน การรักษาวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

คำอธิบาย

วรรคแรก เดิมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๑ มาตรา ๖๑ การแต่งตั้งไปประจำกระทรวง ฯลฯ ต้องโปรดเกล้าฯ แต่พระราชบัญญัติใหม่ไม่ต้องโปรดเกล้าฯ เพราะเป็นเรื่องระดับต้น และอีกประการหนึ่งเป็นการส่งเพียงชั่วคราวเท่านั้น มาตราข้างใช้คำว่า “ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ”

ประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง ประจำจังหวัด ไม่เป็นตำแหน่ง จึงไม่ใช่คำว่า “แต่งตั้ง” เปลี่ยนมาใช้คำว่า “ส่ง”

วรรคท้าย ที่บัญญัติให้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการไว้ในกฎ ก.พ. นั้น หมายถึงรวมถึงกรณีที่จะสั่งให้ประจำกระทรวง ทบวง กรม กอง จังหวัดด้วย เช่น กรณีข้าราชการไปศึกษาต่างประเทศ หรือกรณีข้าราชการถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย เป็นต้น ให้ส่งไปประจำกระทรวง ฯลฯ ได้ ทั้งนี้ เพื่อบอกกันมิให้มีการส่งไปประจำโดยไม่มีเหตุผล (โปรดดู กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘))

วรรคท้าย ที่บัญญัติให้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการไว้ในกฎ ก.พ. หมายถึงหลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวกับตัวผู้ถูกส่งไปประจำนั้น เช่น เรื่องเกี่ยวกับเงินเดือน หรือการรักษาวินัย เป็นต้น เช่น อาจกำหนดว่าข้าราชการที่ถูกส่งไปประจำกระทรวง ทบวง กรม กอง จังหวัด ถ้าเดิมดำรงตำแหน่งใด ก็ให้ถือเสมือนเทียบเท่ากับตำแหน่งเดิมเพื่อประโยชน์ในอันจะดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน เช่น ในเรื่องให้ออกและลงโทษได้ เป็นต้น

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘
ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญประจำกระทรวง ประจำทบวง
ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๒) และมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม
ประจำกอง หรือประจำจังหวัด ให้พิจารณาสั่งได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา
อันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ และหากให้ผู้นั้นคงอยู่ในตำแหน่งต่อ
ไปจะเป็นอุปสรรคต่อการสืบสวนสอบสวนหรือเสียหายแก่ราชการ

(๒) กรณีไปศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ หรือฝึกอบรมหรือทำงานในต่างประเทศ

(๓) กรณีอื่นที่มีความจำเป็นพิเศษ เพื่อประโยชน์แก่ราชการ

ข้อ ๒ การสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม
ประจำกอง หรือประจำจังหวัด ตามข้อ ๑ ให้สั่งได้เป็นการชั่วคราวและตามความจำเป็น แต่ตาม
ข้อ ๑ (๑) และ (๓) ต้องไม่เกิน ๖ เดือน ถ้าเกินกำหนดเวลาดังกล่าว ให้เสนอ ก.พ. พิจารณา
อนุมัติเป็นราย ๆ ไป

ข้อ ๓ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ เป็นผู้สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญประจำ
กระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด โดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิม
นับแต่วันประจำกระทรวง ทบวง กรม กอง หรือจังหวัด แล้วแต่กรณีได้ตามวิธีการดังนี้

(๑) การสั่งให้ประจำกระทรวงหรือทบวง แล้วแต่กรณี ให้ส่งได้สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๐ ขึ้นไป

(๒) การสั่งให้ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี ให้ส่งได้สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๘ ลงมา

ข้อ ๔ เมื่อหมดความจำเป็น หรือเมื่อครบกำหนดเวลาตามที่กล่าวในข้อ ๒ แล้ว ให้ผู้อำนาจตามมาตรา ๔๔ สั่งแต่งตั้งผู้ให้ดำรงตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะที่ผู้นั้นมีอยู่

ข้อ ๕ ให้ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ถูกส่งไปประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด ได้รับเงินเดือนในระดับและขั้นเท่าที่ได้รับอยู่เดิม

เพื่อประโยชน์ในการแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การรักษาวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญที่ถูกส่งไปประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด ตามกฎ ก.พ. นี้ ให้ถือเสมือนว่าข้าราชการดังกล่าวดำรงตำแหน่งเดิม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎ ก.พ. ฉบับนี้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๑๘๖ วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘

ข้อสังเกต เกี่ยวกับกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

๑. แม้จะเข้ากรณีตามกฎ ก.พ. แต่ถ้าไม่จำเป็นก็ส่งไปประจำไม่ได้ (ข้อ ๒ ของกฎ ก.พ. กำหนดว่า ต้องส่งตามความจำเป็น)
๒. ถ้าเข้ากรณีตามข้อ ๑ (๑) ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘) แล้ว แต่ถ้าได้มีการส่งพักราชการตามมาตรา ๕๐ ก็ไม่มีเหตุผลที่จะส่งประจำอีก
๓. การไปฝึกอบรมหรือดูงานในประเทศ ไม่กำหนดให้ต้องส่งไปประจำ เพราะโดยปกติใช้เวลาไม่นาน และบางครั้งก็ได้ไปทั้งวัน
๔. การส่งไปประจำนั้น โอนอัตราตามตัวไปด้วย โดยไม่ต้องขออนุมัติ ก.พ. (มติ อ.ก.พ. กฎหมาย เมื่อวันที่ ๒๒ ก.ค. ๑๗) แต่มีข้อสังเกตว่า การโอนอัตราตามตัวไปนี้ ต้องเป็นการโอนไปในกระทรวงทบวงกรมเดียวกัน ถ้าต่างกระทรวงทบวงกรมกันทำไม่ได้เพราะขัดกับพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๑๘
๕. จะแต่งตั้งผู้อนมาดำรงตำแหน่งที่ว่างไม่ได้ เว้นแต่จะให้มารักษาราชการแทน หรือรักษาการในตำแหน่งเป็นการชั่วคราว (ข้อสังเกตของ อ.ก.พ. กฎหมายในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๑๘ วันที่ ๑๖ ก.ค. ๑๘)
๖. การขยายกำหนดเวลาส่งไปประจำตามข้อ ๒ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘) นั้น ให้เสนอ ก.พ. อนุมัติก่อนครบกำหนด ๑ เดือน และให้สำนักงาน ก.พ. จัดทำบัญชีแสดงจำนวนข้าราชการ และกำหนดเวลาให้ไปประจำไว้เพื่อควบคุมตรวจสอบไม่ให้เกินกำหนดตามข้อ ๒ (มติ อ.ก.พ. กฎหมายในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๑๘ วันที่ ๑๖ ก.ค. ๑๘)
๗. การส่งให้ระดับ ๑๐ ขึ้นไปประจำกระทรวง หรือทบวงก็ดี การส่งให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมก็ดี หรือการส่งกลับเข้าดำรงตำแหน่งเดิมก็ดี ไม่ต้องทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่ในกรณีที่ผู้อนอาจส่งบรรจุเห็นว่า ครบกำหนดเวลาที่กำหนดไว้แล้ว และไม่สมควรให้ผู้นั้นรับราชการในตำแหน่งเดิม ก็อาจส่งไปดำรงตำแหน่งอื่นในระดับ

เดียวกันที่ต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะที่ผู้นั้นมีอยู่ก็ได้ตาม ข้อ ๔ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘) การแต่งตั้งไปดำรงตำแหน่งใหม่ก็เป็นเรื่องการแต่งตั้งธรรมดา ซึ่งจะต้องนำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามมาตรา ๔๔ (๒) (มติ อ.ก.พ. กฎหมายในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๑๘ วันที่ ๑๔ ก.ค. ๑๘)

๘. ความในข้อ ๓ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘) หมายความว่า
- ถ้าจะส่งระดับ ๑๐ ขึ้นไป ต้องส่งไปประจำกระทรวง (กรณีสังกัดกระทรวง) หรือส่งไปประจำทบวง (กรณีสังกัดทบวง) โดยรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้ส่งสำหรับ ตำแหน่งระดับ ๑๑ และปลัดกระทรวงเป็นผู้ส่งสำหรับตำแหน่งระดับ ๑๐
- ถ้าจะส่งระดับ ๘ ลงมา ต้องส่งไปประจำกรม (กรณีสังกัดกรม) ประจำกอง (กรณีสังกัดกอง) หรือประจำจังหวัด (กรณีสังกัดจังหวัด) โดยอธิบดีเจ้าสังกัดเป็นผู้ส่ง หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ส่งสำหรับระดับ ๔ ลงมาในส่วนภูมิภาค
๙. ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจส่งให้ข้าราชการระดับ ๔ ลงมาในส่วนภูมิภาคไปประจำ จังหวัดได้ (มติ อ.ก.พ. กฎหมายในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๑๘ วันที่ ๑๔ ก.ค. ๑๘)

หมวด ๓

การเล่นพนันเงินเดือน

มาตรา ๖๒ การเล่นพนันเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณา โดยคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณงานของตำแหน่งและผลของงานที่ได้ปฏิบัติมา การรักษาวินัย ตลอดจนความสามารถและความอดุสาหะในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. ในกรณีที่มิได้เล่นพนันเงินเดือนประจำป็นข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด ให้ผู้บังคับบัญชา ช้แจงเหตุผลให้ผู้พ้นทราบ

คำอธิบาย

หลักการเดิมตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ กล่าวคือ ถ้าว่ การเล่นเงินเดือนเป็นการบ้ำเห็นจความชอบ จึงอาจมีการไม่ได้เล่นเงินเดือนได้ถ้ำไม่มีความชอบ วรรคท้าย

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ ไม่ได้บัญญัติไว้ แต่คณะ รัฐมนตรีได้วางหลักการไว้ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ ๕๔/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๐๑ ว่า การพิจารณาเล่นเงินเดือนให้มันทักไว้เป็นหลักฐานว่าผู้ใดได้เล่นเงินเดือนกชน เพราะ เหตุใด ผู้ใดไม่ได้เล่นเพราะเหตุใด ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๐๘ จึงได้นำมาบัญญัติไว้ว่าถ้ำไม่เล่นเงินเดือนให้ผู้ใดให้ช้แจงเหตุผลให้ทราบ ถ้ำไม่มีการช้แจงให้ทราบ ก็เท่ากับไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ร้องทุกข์ได้ตามมาตรา ๑๐๒

ส่วนจะเล่นให้ผู้อื่นเพราะเหตุใดไม่ได้บัญญัติไว้ในแม่บท เพราะการจะเล่นเงิน เดือนให้ผู้อื่นกชนนั้น จะต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. อยู่แล้ว ถ้ำเล่นเงินเดือน ให้ผู้ใดโดยมิได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ก้ยอมถูกร้องทุกข์ได้เช่นเดียวกัน

มาตรา ๖๓ การเล่นพนันเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้ผู้มอำนาจสั่งบรรจุตาม มาตรา ๔๔ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) เป็นผลสงเล่น

การเล่นพนันเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญในราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้ผู้ว่าราชการ จังหวัดแจ้งข้อเท็จจริงและความเห็นเกี่ยวกับการควรเล่นหรือไม่ควรเล่น ไปยังอธิบดีผู้บังคับบัญชาเพื่อ ประกอบการพิจารณา

สำหรับการเล่นพนันเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๔ ลงมา ใน ราชการบริหารส่วนภูมิภาค คณะรัฐมนตรีจะมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งเล่นตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. ก็ได้

คำอธิบาย

วรรคแรก

เดิมมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาคัดเลือก และส่งเงินเดือนข้าราชการชั้นพิเศษ โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี แต่พระราชบัญญัติใหม่ไม่ต้องให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติเพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับราชการประจำ ไม่ใช่นโยบาย

วรรคสอง

เป็นหลักการเดิมตามมาตรา ๖๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ การทบทวนผู้ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ส่งเงินเดือนของข้าราชการในส่วนภูมิภาค เพราะงบประมาณตั้งไว้ที่ส่วนกลาง แต่ก่อนนั้นเคยตั้งงบประมาณไว้ทางจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้ส่งเงินเดือน แต่โดยที่จังหวัดมีข้าราชการจากหลายกรมไปรวมกันอยู่ ทำให้ได้รับการพิจารณาเงินเดือนไม่ทั่วถึง จึงได้มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการงบประมาณใหม่ โดยตั้งงบประมาณไว้ทางส่วนกลาง จึงได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ โดยพระราชบัญญัติฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๐๒) ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ส่งเงินเดือนข้าราชการในส่วนภูมิภาค และพระราชบัญญัติใหม่ก็ใช้หลักการเดิม

วรรคท้าย

เดิมมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจส่งเงินเดือน ชั้นโท ตรี และจัตวา ในราชการบริหารส่วนภูมิภาคได้ตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย พระราชบัญญัติใหม่ถือหลักการเดิม คือส่งเงินเดือนได้ระดับ ๔ ลงมา (คือระดับชั้นโทลงมา)

ข้อสังเกต

มาตรา ๖๘ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ บัญญัติให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดมีอำนาจส่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งเงินเดือนที่ผู้มีอำนาจส่งเงินเดือนได้เล่นไปแล้วภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเงินเดือน แต่พระราชบัญญัติใหม่ไม่ให้อำนาจดังกล่าว เพราะไม่ประสงค์ให้มีการซ้อนอำนาจกันประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งไม่ประสงค์ให้ข้าราชการการเมืองมายุ่งเกี่ยวกับราชการประจำ

๑๖ ตุลาคม ๒๕๑๗

เรื่อง การเลื่อนเงินเดือนข้าราชการ

เรียน อธิบดีกรมศาลการ

อ้างถึง หนังสือกรมศาลการ ที่ กค ๐๖๐๓/๗๕๖๗๕ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๑๗

ตามหนังสือที่อ้างถึงหรือว่า ข้าราชการที่ได้รับการปรับอัตราเงินเดือนตามวุฒิตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗ จะมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนประจำปีได้หรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นี

สำนักงาน ก.พ. ขอเรียนว่า ตามมาตรา ๖ (๕) แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่งและเงินเดือน ๆ สำหรับกรมศาลการ กระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๑๗ กำหนดไว้ความว่า "ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้น เมื่อ ก.พ. รับรองว่าปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้น เป็นความรู้ที่ต้องการสำหรับตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง ผู้บังคับบัญชาอาจปรับให้ได้รับเงินเดือนตามปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพนั้นได้ตามที่ ก.พ. อนุมัติ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน (๔)" ซึ่งตามมาตรา ๖ (๕) นี้ไม่ได้กำหนดว่าการปรับอัตราเงินเดือนให้ได้รับสูงขึ้นตามวุฒิเป็นการบรรจุหรือเลื่อนเงินเดือน ดังนั้น การที่ผู้บังคับบัญชาส่งปรับอัตราเงินเดือนของผู้ใดให้ได้รับสูงขึ้นตามวุฒิตามที่ ก.พ. อนุมัติตามความในมาตรา ๖ (๕) ดังกล่าว จึงไม่ทำให้ผู้นั้นขาดลักษณะตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๔ (๕) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๕ (พ.ศ. ๒๕๐๔) แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๓๓ (พ.ศ. ๒๕๑๖) แต่ประการใด
จึงเรียนมาเพื่อทราบ.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ)

จินดา ณ สงขลา

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

โทร. ๘๑๐๕๗๖

ที่ สร ๐๒๐๑/ว. ๑๑๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๘ สิงหาคม ๒๕๑๘

เรื่อง การโอนเงินเดือนข้าราชการเป็นกรณีพิเศษ

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือที่ สร ๐๒๐๑/ว. ๘๕ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๑๘

ตามที่ได้ขียนขึ้นมตคณะรัฐมนตรีกำหนดหลักเกณฑ์การโอนเงินเดือนข้าราชการเป็นกรณีพิเศษมาเพื่อปฏิบัติ โดยกำหนดให้โอนเงินเดือน ๒ ชั้น แก่ข้าราชการแต่ละกลุ่มไม่เกินร้อยละ ๑๕ และให้โอนเงินเดือน ๓ ชั้น จำนวนไม่เกินร้อยละ ๓ ของจำนวนข้าราชการซึ่งมีสิทธิได้รับการพิจารณาโอนเงินเดือนตามหลักเกณฑ์ของทางราชการ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๑๘ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่องนอกกรณีหนึ่ง แล้วลงมติให้เป็นไปตามมตคณะรัฐมนตรีเดิม เว้นแต่การโอนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ ๓ ชั้น ให้เจ้าสังกัดพิจารณาเลื่อนเฉพาะผู้ที่ปฏิบัติงานดีเด่น มีผลงานนำชมเชยและเป็นตัวอย่าง ทดแก่ข้าราชการทั่วไปยิ่งกว่าผู้ที่ได้โอนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ ๒ ชั้น อย่างเห็นได้ชัด และให้พิจารณำความเห็นความชอบให้เป็นกรณีเฉพาะเป็นราย ๆ ไป โดยไม่ให้ถือว่าจะต้องโอนเงินเดือนให้ครบตามโควตาที่กำหนดไว้ นั้น ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามกฎหมาย ก.พ. ในเรื่องนด้วย

จึงเรียนขึ้นขึ้นมาเพื่อปฏิบัติต่อไป และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ)

ปลัด มุขล

(นายปลัด มุขล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร. ๘๑๒๒๐๐

๘ กันยายน ๒๕๑๘

เรื่อง การเลื่อนเงินเดือนข้าราชการ
เรียน (กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด)

ด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๖๒ บัญญัติความ
ว่า การเลื่อนเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโดยคำนึงถึงคุณภาพ
และปริมาณงานของตำแหน่งและผลของงานที่ได้ปฏิบัติมา การรักษาวินัยตลอดจนความสามารถและ
ความอดสาหะในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. และมาตรา ๑๑๕
บัญญัติความว่า ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎ ก.พ. เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้นำกฎ ก.พ.
ที่ใช้อยู่เดิมมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ก.พ. ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วมีมติให้ถือเป็นหลักปฏิบัติสำหรับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน
เดือนให้แก่ข้าราชการเฉพาะในบึงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘ ดังนี้

๑.ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเลื่อนเงินเดือนตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๕ (พ.ศ. ๒๕๐๔)
ฉบับที่ ๖๗๗ (พ.ศ. ๒๕๑๕) ฉบับที่ ๗๓๓ (พ.ศ. ๒๕๑๖) และฉบับที่ ๗๘๔ (พ.ศ. ๒๕๑๗)
ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ มาใช้บังคับแก่การพิจารณา
เลื่อนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการในระดับตำแหน่งต่าง ๆ โดยอนุโลม

๒. การเลื่อนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการเป็นกรณีพิเศษเกินกว่าหนึ่งขั้นให้ดำเนินการ
ตามหลักเกณฑ์การเลื่อนเงินเดือนข้าราชการเป็นกรณีพิเศษตามนัยมติคณะรัฐมนตรี โดยหนังสือสำนัก
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๔๐๑/ว.๗๐ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๑๑ ที่ สร ๐๔๐๑/ว.๘๑
ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๑๑ ที่ สร ๐๔๐๑/ว. ๕๒ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๑๔ ที่ สร ๐๒๐๑/ว.
๘๕ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๑๗ ที่ สร ๐๒๐๑/ว. ๘๕ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๑๘ และที่
สร ๐๒๐๑/ว. ๑๐๕ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๑๘ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่จะใช้บังคับต่อไป โดยให้
ถึงขั้นของข้าราชการผู้นั้นในวันก่อนวันที่ ก.พ. กำหนดตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นเกณฑ์กำหนดกลุ่มข้าราชการตามหนังสือสำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีดังกล่าว

๓. การเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการ จะเลื่อนได้ไม่เกินขั้นสูงของระดับเงินเดือน
สำหรับตำแหน่งที่ดำรงอยู่

๔. ข้าราชการที่ได้รับเงินเดือนเท่าหรือสูงกว่าขั้นสูงของระดับเงินเดือนสำหรับตำแหน่งที่
ดำรงอยู่แล้ว จะเลื่อนขั้นเงินเดือนต่อไปไม่ได้

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติตามมติ ก.พ. ต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดและกรมต่าง ๆ ได้
ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) จินดา ณ สงขลา

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองวินัยและนิติการ

โทร. ๘๑๘๔๕๑

๑๑ กันยายน ๒๕๑๘

เรื่อง การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการ
เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ)

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/ว.๒๗ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง ก.พ. ได้มีมติให้ถือเป็นหลักปฏิบัติสำหรับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการเฉพาะในบังคับประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเลื่อนขั้นเงินเดือนตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๘ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ฉบับที่ ๖๗๗ (พ.ศ. ๒๕๑๕) ฉบับที่ ๗๓๓ (พ.ศ. ๒๕๑๖) และ ฉบับที่ ๗๘๔ (พ.ศ. ๒๕๑๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ มาใช้บังคับแก่การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการในระดับตำแหน่งต่าง ๆ โดยอนุโลมนั้น ได้มีส่วนราชการบางแห่งสงสัยในทางปฏิบัติบางประการ

สำนักงาน ก.พ. จึงขอเรียนข้อความเข้าใจ ดังนี้

๑. ผู้ที่ได้รับการเลื่อนระดับตำแหน่งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยที่ผู้นั้นไม่ได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้น ให้นับเวลาในตำแหน่งเดิมหรือชั้นและระดับเดิมของผู้นั้นรวมเข้ากับเวลาในตำแหน่งใหม่หรือระดับใหม่เพื่อประโยชน์ในการเลื่อนขั้นเงินเดือนตามข้อ ๓ แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๗๘๔ (พ.ศ. ๒๕๑๗) ได้ ตัวอย่างเช่น เดิมเป็นข้าราชการชั้นจัตวา อันดับ ๔ ชั้น ๒,๑๐๐ บาท ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๑ เงินเดือน ๒,๑๐๐ บาท ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘ ต่อมาได้เลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๒ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๑๘ ก็นับเวลารวมกับเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้

๒. โดยที่อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ไม่มีอันดับ ดังนั้นจึงไม่มีกรณีที่จะต้องขออนุมัติ ก.พ. เลื่อนเงินเดือนเกินกว่าขั้นค่าของอันดับตามกฎหมาย ก.พ. ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดและกรมต่าง ๆ ได้ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **จินดา ณ สงขลา**

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

โทร. ๘๑๐๕๗๖

๒ ตุลาคม ๒๕๑๘

เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาความดีความชอบประจำ
เรียน

อ้างถึง หนังสือที่ สร ๐๒๐๓/ว. ๗๑ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๑๘ และหนังสือ ที่ สร ๐๒๐๓/
ว. ๑๑๓ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๑๘

ตามที่ได้ยื่นขออนุมัติคณะรัฐมนตรีมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาความดีความชอบ
ประจำของข้าราชการชั้นตรีและจัตวาของทุกกระทรวงทบวงกรมในส่วนภูมิภาค ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น
บัดนี้ สำนักงาน ก.พ. รายงานว่า ได้มีส่วนราชการหลายแห่งหารือว่า ขณะนี้ได้ใช้
บังคับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ตั้งแต่วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘ เป็นต้น
มาแล้ว จึงมีปัญหว่าผู้ว่าราชการจังหวัดจะยังมีอำนาจพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการใน
ราชการบริหารส่วนภูมิภาคได้เพียงใดหรือไม่ ซึ่งสำนักงาน ก.พ. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราช-
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ บัญญัติให้มีระดับตำแหน่งของข้าราชการพลเรือน
แทนชั้นข้าราชการ และมาตรา ๖๓ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.
๒๕๑๘ ได้บัญญัติว่า สำหรับการเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๔
ลงมา ในราชการบริหารส่วนภูมิภาค คณะรัฐมนตรีจะมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งเลื่อนตาม
หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. ก็ได้ กรณีจึงสมควรจะได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทบทวน
มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้นว่าจะสมควรมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน
ให้แก่ข้าราชการพลเรือนในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ตามบทบัญญัติมาตรา ๖๓ ข้างต้นได้หรือไม่
เพียงใดต่อไป จึงเสนอมาเพื่อพิจารณา

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๘ ลงมติมอบหมายให้ผู้ว่า
ราชการจังหวัดพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการพลเรือน ตั้งแต่ระดับ ๔ ลงมา ในราชการ
บริหารส่วนภูมิภาคของทุกกระทรวงทบวงกรมได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

จึงเรียนยืนยันมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง-สูง

(ลงชื่อ) ปลั่ง มีจล

(นายปลั่ง มีจล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติกรรม

โทร. ๘๑๒๒๔๐

มาตรา ๖๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนให้ผู้นั้นเป็นกรณีพิเศษเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จ บำนาญก็ได้

คำอธิบาย

เดิมมาตรา ๖๐ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๑ มีความให้เลื่อนชั้นด้วย แต่พระราชบัญญัติใหม่ไม่มีชั้นจึงไม่กล่าวไว้ ซึ่งหมายความว่า คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้ได้ แม้จะได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงสุดของตำแหน่งแล้ว ก็ให้เลื่อนเงินเดือนในตำแหน่งระดับที่สูงขึ้นได้ ทั้งนี้เพราะการเลื่อนเงินเดือนในกรณีเช่นนี้ ไม่ได้รับเงินเดือนจริงๆ เพียงแต่นำมาเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญเท่านั้น

๑๕ มกราคม ๒๕๐๖

เรื่อง ระเบียบการโอนเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติราชการ ในหน้าที่
พ.ศ. ๒๕๐๖

เรียน กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ

อ้างถึง หนังสือที่ น.ว.๓๑/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ระเบียบการโอนเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติราชการ ใน
หน้าที่ พ.ศ. ๒๕๐๖

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการโอนเงินเดือนให้ข้าราชการที่ถึงแก่
กรรมในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ราชการไว้ถือปฏิบัติแล้ว นั้น

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ดังกล่าวเสียใหม่ให้เหมาะ
สม จึงได้มีมติให้ใช้ระเบียบการโอนเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติราชการ
ในหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๐๖ ดังที่ได้แนบมาพร้อมนี้

จึงขอขียนย่นมาเพื่อถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป และขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานในสังกัด
ทราบด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) **มณูญ บริสุทธิ์**
(นายมณูญ บริสุทธิ์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ระเบียบ

การโอนเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตาย เนื่องจากการปฏิบัติราชการในหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๐๖

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบเกี่ยวกับการโอนเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติราชการในหน้าที่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น คณะรัฐมนตรีจึงลงมติให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการโอนเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติราชการในหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๐๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๖ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบปฏิบัติเรื่องการโอนเงินเดือนให้ข้าราชการที่ถึงแก่กรรม ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตามหนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรี ที่ น.ว.๓๑/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๑

ข้อ ๔ ผู้ซึ่งจะได้รับการโอนเงินเดือนตามระเบียบนี้ จะต้องเป็นข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติราชการในหน้าที่ และการตายนั้นมิได้เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือจากความผิดของตนเอง

ข้อ ๕ การโอนเงินเดือนให้เป็นไปตามเกณฑ์ต่อไปนี้

(๑) ถึงแก่ความตายเพราะถูกทำร้ายเนื่องจากการปราบปรามผู้กระทำความผิดเล็กน้อยได้ไม่เกิน ๖ ชั่วโมง

(๒) ถึงแก่ความตายเพราะปฏิบัติราชการในสภาพที่เสี่ยงอันตรายต่อชีวิตเล็กน้อยได้ไม่เกิน ๕ ชั่วโมง

(๓) ถึงแก่ความตายโดยถูกประทุษร้าย เลื่อนได้ไม่เกิน ๓ ชั่วโมง

(๔) ถึงแก่ความตายโดยอุบัติเหตุ เลื่อนได้ไม่เกิน ๒ ชั่วโมง

(๕) ถึงแก่ความตายเพราะปฏิบัติราชการตรากตรำหรือเร่งรัดเกินกว่าการปฏิบัติตามธรรมดา เลื่อนได้ ๑ ชั่วโมง

ข้อ ๖ เงินเดือนที่จะเลื่อนตามข้อ ๕ ให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการนั้น แต่ถ้าเงินเดือนไม่มีหรือมีไม่พอที่จะเลื่อน ให้ใช้วิธีเพิ่มเงินเดือนเป็นพิเศษ โดยปฏิบัติดังนี้

(๑) ในกรณีที่ได้เลื่อนขั้นรับเงินเดือนไม่เกิน ๘,๐๐๐ บาท ให้ใช้ขั้นเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการนั้น ๆ เป็นเกณฑ์เพิ่มเงินเดือนเป็นพิเศษ

สำหรับข้าราชการการเมือง หรือข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีอัตราเงินเดือนคงที่ ไม่มีขั้นวิ้ง ให้ใช้ขั้นเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยอนุโลม ข้าราชการการเมืองคนใดก่อนตายได้รับเงินเดือนไม่ตรงกับขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ เมื่อจะเพิ่มเงินเดือนเป็นพิเศษ ให้อนุโลมถือเสมือนว่าผู้นั้นได้รับเงินเดือนเท่ากับเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ ในขั้นถัดขึ้นไป เช่น ข้าราชการการเมืองได้รับเงินเดือน ๒,๘๐๐ บาท ให้ถือเสมือนว่าได้รับเงินเดือนเท่ากับ ๓,๐๐๐ บาท

(๒) ในกรณีที่ได้เลื่อนขั้นรับเงินเดือนเกินกว่า ๘,๐๐๐ บาท ให้ใช้ขั้นเงินเดือนส่วนที่เกิน ๘,๐๐๐ บาท ดังนี้

๘,๓๐๐-๘,๖๐๐-๘,๙๐๐-๘,๕๐๐-๑๐,๐๐๐ - ๑๐,๕๐๐ - ๑๑,๐๐๐ - ๑๑,๕๐๐ - ๑๒,๐๐๐
- ๑๒,๕๐๐ - ๑๓,๐๐๐

ข้อ ๑ เมื่อมีกรณีที่จะต้องพิจารณาตามระเบียบนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายเป็นผู้พิจารณาว่าควรเลื่อนเงินเดือนให้ตามเกณฑ์ใด แล้วให้รายงานเสนอความเห็นตามลำดับจนถึงเจ้ากระทรวง

ข้อ ๘ เมื่อเจ้ากระทรวงได้รับรายงานพร้อมด้วยความเห็นตามข้อ ๑ แล้ว ถ้าพิจารณาเห็นสมควรเลื่อนเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายอย่างไร ให้เสนอเรื่องไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๙ การเลื่อนเงินเดือนหรือเพิ่มเงินเดือนให้แก่ข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายเป็นพิเศษตามระเบียบนี้ ให้เลื่อนหรือเพิ่มตั้งแต่วันที่ ๑ ของเดือนที่ข้าราชการผู้นั้นถึงแก่ความตาย

ข้อ ๑๐ ระเบียบนี้ไม่ใช้บังคับแก่กรณีของผู้ตายเป็นข้าราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๖

จอมพล ส. อნันท์

นายกรัฐมนตรี

ที่ สร ๐๔๐๓/ว.๑๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๕ มกราคม ๒๕๑๑

เรื่อง ระเบียบการโอนเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติราชการ
ในหน้าที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือที่ น.ว. ๔/๒๕๐๖ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๐๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบดังกล่าวข้างต้น

ตามที่ได้ขียนขึ้นมติคณะรัฐมนตรีให้ใช้ระเบียบการโอนเงินเดือนข้าราชการ ซึ่งถึงแก่ความ
ตายเนื่องจากการปฏิบัติราชการในหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๐๖ เป็นระเบียบปฏิบัติต่อไปได้ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ กระทรวงการคลังรายงานว่า เนื่องจากได้มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนข้าราชการ
ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ เป็นต้นไปแล้ว จึงเห็นสมควรแก้ไขเงินเดือนในระเบียบการโอนเงิน
เดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการในหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๐๖ เสียใหม่ให้
สอดคล้องกัน และได้เสนอร่างระเบียบการโอนเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายเนื่องจากการ
ปฏิบัติราชการในหน้าที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑ มาเพื่อดำเนินการ

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษามื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๑๑ ลงมติเห็นชอบด้วยและให้
ถือปฏิบัติต่อไปได้ ซึ่งได้นำเสนอท่านนายกรัฐมนตรีลงนามในระเบียบดังกล่าวแล้ว ดังสำเนาที่ได้
ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอขียนขึ้นมา เพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ)

มนูญ บริสุทธ์

(นายมนูญ บริสุทธ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

ระเบียบ

การโอนเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตาย เนื่องจากการปฏิบัติราชการในหน้าที่ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๑๑

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงอัตราเงินเดือนที่กำหนดในระเบียบว่าด้วยการโอนเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติราชการในหน้าที่ให้สอดคล้องกับอัตราเงินเดือนข้าราชการที่ปรับปรุงใหม่ คณะรัฐมนตรีจึงลงมติให้วางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการโอนเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติราชการในหน้าที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ แห่งระเบียบการโอนเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติราชการในหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ เงินเดือนที่จะเลื่อนตามข้อ ๕ ให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการนี้ แต่ถ้าเงินเดือนไม่มีหรือไม่พอที่จะเลื่อน ให้ใช้วิธีเพิ่มเงินเดือนเป็นพิเศษโดยปฏิบัติดังนี้

(๑) ในกรณีได้เลื่อนขึ้นรับเงินเดือนไม่เกิน ๘,๖๐๐ บาท ให้ใช้เงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการนั้น ๆ เป็นเกณฑ์เพิ่มเงินเดือนเป็นพิเศษ

สำหรับข้าราชการการเมืองให้ ใช้เงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญโดยอนุโลม

(๒) ในกรณีได้เลื่อนขึ้นรับเงินเดือนเกินกว่า ๘,๖๐๐ บาท ให้ใช้เงินเดือนส่วนที่เกิน ๘,๖๐๐ บาท ดังนี้

๘,๖๐๐ - ๘,๐๐๐ - ๘,๕๐๐ - ๙๐,๐๐๐ - ๑๐,๕๐๐ - ๑๑,๐๐๐ - ๑๑,๕๐๐ - ๑๒,๐๐๐ - ๑๒,๗๕๐ - ๑๓,๕๐๐ - ๑๔,๒๕๐ - ๑๕,๐๐๐ - ๑๖,๐๐๐ - ๑๗,๐๐๐”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๑

จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมวด ๔

วินัยและการรักษาวินัย

มาตรา ๖๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาวินัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอผู้ใดฝ่าฝืนหรือ
ไม่ปฏิบัติตามถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย จักต้องได้รับโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้

คำอธิบาย

หลักการเดิมตามมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗
เพียงแต่เพิ่มความชัดเจนได้เพื่อให้ได้ความชัดเจนในตัวโดยไม่ต้องตั้งความว่า การฝ่าฝืนโดยตรงจ
เว้น ไม่ปฏิบัติตามก็ต้องได้รับโทษตามกฎหมายด้วย

มาตรา ๖๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยตาม
รัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ

คำอธิบาย

เดิมมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ บัญญัติ
ว่า “ข้าราชการพลเรือนต้องสนับสนุนการปกครองตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ” แต่พระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ระบุลงไปว่าเป็นระบอบประชาธิปไตย

มาตรา ๖๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต
และเที่ยงธรรม

ห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตน ไม่ว่าจะโดยทางตรง
หรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

การปฏิบัติหรือการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประ
โยชน์อันไม่ควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

คำอธิบาย

วรรคแรกและวรรคสอง เป็นหลักการเดิมตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

วรรคท้าย เพิ่มใหม่ เพื่อวิเคราะห์ศัพท์ว่า อย่างไรเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ซึ่งถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

คำ “ได้ประโยชน์” ไม่ว่าจะได้ประโยชน์มากหรือน้อย ก็เป็นทุจริต แต่โทษที่จะลงลดหลั่นไป ตั้งแต่ ให้ออก ปลดออก ถึงไล่ออก

เดิมมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ บัญญัติไว้ในวรรคสามด้วยว่า “ห้ามมิให้รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา” แต่พระราชบัญญัติใหม่นำความดังกล่าวไปบัญญัติรวมไว้ในมาตรา ๑๓ เพราะเป็นเรื่องทำนองเดียวกัน

มาตรา ๖๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล และต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ และมติคณะรัฐมนตรีให้เกิดผลดี หรือความก้าวหน้าแก่ราชการ ด้วยความอดสาหัส เอาใจใส่และระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ การประมาทเลินเล่อ ในหน้าที่ราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ หรือมติคณะรัฐมนตรี อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

คำอธิบาย

วรรคหนึ่ง

เดิมมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ใช้คำว่า “.....ต้องสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลด้วยความบริสุทธิ์ใจ” แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ตัดคำ “บริสุทธิ์ใจ” ออก เพราะเป็นความคิดที่อยู่ในใจ ไม่มีใครมองเห็น

คำ “อดสาหัส” เพิ่มขึ้นมา เพื่อขยายความว่า ข้าราชการนอกจากจะต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่แล้วยังต้องมีความอดสาหัสด้วย ซึ่งเดิมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ได้บัญญัติว่า “ข้าราชการพลเรือนต้องอุทิศสาหัส” ไว้ในมาตรา ๘๑ แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาเขียนรวมไว้ในมาตรานี้

วรรคท้าย

เพิ่มใหม่ เพื่อชี้ว่า ประมาทเลินเล่อที่เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง จึงจะเป็นผิดวินัยอย่างร้ายแรง (โทษให้ออก ปลดออก ไล่ออก)

ถ้าเพียงแต่ไม่เอาใจใส่และระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการแล้วเกิดเสียหายแก่ราชการขึ้น แต่ไม่ร้ายแรงก็เป็นประมาทเลินเล่อธรรมดาตามวรรคแรก (โทษต่ำกว่า ให้ออก ปลดออก ไล่ออก)

มาตรา ๖๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องถือว่าเป็นหน้าที่พิเศษที่จะสนใจและรับทราบเหตุการณ์เคลื่อนไหวอันอาจเป็นภัยอันตรายต่อประเทศชาติ และต้องป้องกันภัยอันตรายซึ่งจะบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็มความสามารถ

คำอธิบาย

หลักการเดิมตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๖

มาตรา ๑๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาความลับของทางราชการ การเปิดเผยความลับของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

คำอธิบาย

วรรคหนึ่ง

เดิมมาตรา ๘๒ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๖ ใช้คำว่า “ในราชการ” พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ใช้คำว่า “ทางราชการ” เพราะกว้างกว่าคำเดิม

วรรคท้าย

เพิ่มใหม่ เพื่อชี้ว่า เบ็ดเตล็ดความลับอย่างไร จึงจะเป็นผิดวินัยอย่างร้ายแรง “การเปิดเผย” เป็นเรื่องของการจงใจ ถ้าไม่จงใจเข้าประมาทตามมาตรา ๖๘

มาตรา ๗๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ห้ามมิให้ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง

การขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

คำอธิบาย

วรรคหนึ่ง

เป็นหลักการเดิมตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ บัญญัติไว้ด้วยว่า ไม่ให้ทำการข้ามผู้บังคับบัญชา แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ นำไปบัญญัติไว้ในมาตรา ๗๒ แยกต่างหาก

คำ “ระเบียบของทางราชการ” หมายถึงระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ

วรรคท้าย

เพิ่มเติมเพื่อชี้ว่า ขัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชาอย่างไร จึงจะเป็นผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๗๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติราชการโดยมิให้เป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

คำอธิบาย

มาตรานี้ เป็นหลักการเดิมตามมาตรา ๗๑ วรรคท้ายของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

มาตรา ๗๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงาน
โดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องบอก ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

การรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความ
 ผิดวินัยอย่างร้ายแรง

คำอธิบาย

วรรคหนึ่ง

เป็นหลักการเดิมตามมาตรา ๗๕ วรรคท้ายของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
 พ.ศ. ๒๔๘๑ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เพิ่มความชัดเจนได้

วรรคท้าย

เพิ่มใหม่ เพื่อชี้ว่า การรายงานเท็จอย่างไร จึงเป็นผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๗๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียม
 ของทางราชการ

คำอธิบาย

มาตรานี้เป็นหลักการเดิมตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
 พ.ศ. ๒๔๘๑

คำ “ระเบียบและแบบธรรมเนียม” เช่น ระเบียบการลาหยุด การลงชื่อมาทำงาน
 เป็นต้น “ระเบียบและแบบธรรมเนียม” นี้ ไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการ
 การปฏิบัติหน้าที่ราชการตามแบบ อยู่ในมาตรา ๖๘

มาตรา ๗๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือ
 ทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

การละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้าย
 แรง หรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานานกว่าสัปดาห์หนึ่งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

คำอธิบาย

วรรคหนึ่ง

เป็นหลักการเดิมตามมาตรา ๑๔ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๑ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๖ ได้บัญญัติไว้ในวรรค ๒ ห้ามมิให้เป็นตัวทำการในห้างหุ้นส่วน ฯลฯ แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๐๘ นำความดังกล่าวไปบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕ แยกต่างหาก

คำ “ ละทิ้ง ” หมายความว่า ทิ้งไปเลย

คำ “ ทอดทิ้ง ” หมายความว่า ทิ้งไปแล้วกลับมาทำ แล้วทิ้งไปอีก เป็นเช่นนี้เรื่อย ๆ

วรรคท้าย

เพิ่มเติมเพื่อชี้ว่า ละทิ้งอย่างไร เป็นผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๑๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสุภาพเรียบร้อย และรักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการ และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่ราชการ

คำอธิบาย

มาตรานี้ เป็นหลักการเดิมตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๑ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๐๘ เพิ่มให้สุภาพเรียบร้อยไว้ด้วย

มาตรา ๑๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสุภาพเรียบร้อย ต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้ความสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้มาติดต่อในราชการอันเกี่ยวกับหน้าที่ของตน โดยไม่ชักช้า ห้ามมิให้ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขู่หรือข่มเหงราษฎร

การดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขู่หรือข่มเหงราษฎร เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

คำอธิบาย

วรรคหนึ่ง

เป็นหลักการเดิมตามมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.

๒๔๕๓

วรรคท้าย

เพิ่มเติม เพื่อชี้ว่า การดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่หรือข่มเหงราษฎรตามวรรคหนึ่งเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ส่วนการกระทำอื่น ๆ ตามวรรคหนึ่ง เป็นผิดวินัยธรรมดา ไม่ใช่ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

“ประชาชน” แปลว่า บรรดาพลเมือง (พหูพจน์)

“ราษฎร” แปลว่า พลเมืองของประเทศ (เอกพจน์)

มาตรา ๗๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์ อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

คำอธิบาย

มาตราเดิมตามมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

พ.ศ. ๒๔๕๓

มาตรา ๗๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่ลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

คำอธิบาย

เดิมมาตรา ๗๔ วรรคสองของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๓ ใช้คำว่า “ห้ามมิให้เป็นตัวกระทำการในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทใดๆ” แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ

พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ไม่ใช่คำว่า “ตัวกระทำกร” แต่ได้ระบุตำแหน่งลงไปเลยว่า “ไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกัน

เดิมห้ามไม่เด็ดขาด ทางราชการหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดอาจอนุมัติให้ทำการดังกล่าวได้ แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ห้ามเด็ดขาด ไม่มีข้อยกเว้น

มาตรา ๘๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่เป็นกรรมการพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

คำอธิบาย

เพิ่มใหม่เพราะในมาตรา ๒๔ (๔) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ห้ามข้าราชการพลเรือนดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง แม้กรรมการ ก.พ. ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามมาตรา ๖ ก็ห้ามเป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภา กรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

สำหรับข้าราชการพลเรือนนั้น คณะรัฐมนตรีได้เคยมีมติไว้ตามหนังสือกรมสารบรรณ คณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมืองที่ น.ว. ๕๔/๒๔๘๘ ลว. ๒๑ มีนาคม ๒๔๘๘ ว่าข้าราชการในฐานะส่วนตัวก็เป็นประชาชนเช่นเดียวกับประชาชนทั่วไป ในฐานะเป็นข้าราชการก็มีกฎหมายบัญญัติระเบียบวินัยไว้ และเห็นว่าสิทธิทางการเมืองเป็นเสรีภาพอันจำเป็นของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑) มาตรา ๒๘ ก็บัญญัติว่าบุคคลย่อมมีสิทธิทางการเมือง และมาตรา ๔๕ บัญญัติว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันเป็นพรรคการเมือง) จึงไม่ห้ามข้าราชการพลเรือนที่จะสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง แต่ถือว่าเป็นมารยาททางการเมืองของข้าราชการพลเรือนที่จะไม่ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองใดๆ บทบัญญัติเรื่องวินัย จึงห้ามข้าราชการพลเรือนเป็นกรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

ด่วน

ที่ น.ว. ๕๔/๒๔๕๕

กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง

๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการพลเรือน
เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการพลเรือน รวม

๑๐ ชุด

เนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาดังเรื่องข้าราชการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง เห็นว่าข้าราชการในฐานะส่วนตัวก็เป็นประชาชนเช่นเดียวกับประชาชนทั่วไป ในฐานะเป็นข้าราชการก็มีกฎหมายบัญญัติระเบียบวินัย และในต่างประเทศส่วนมากก็ให้เสรีภาพแก่ข้าราชการในการที่จะเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง สิทธิทางการเมืองเป็นเสรีภาพอันจำเป็นของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ ถ้าไม่มีความจำเป็นอย่างยั้งแล้วก็ไม่ควรตัดเสรีภาพของประชาชน จึงลงมติไม่ตัดสิทธิในการที่ข้าราชการจะเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง แต่ผู้นั้นจะต้องปฏิบัติตามระเบียบประเพณีนิยมของข้าราชการแต่ละประเภท และให้ ก.พ. พิจารณาวางระเบียบเกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนขึ้น ซึ่ง ก.พ. ได้ร่างเสนอมารับและคณะรัฐมนตรีพิจารณาลงมติเห็นชอบด้วยแล้ว คงได้แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมา เพื่อแจ้งให้ข้าราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) ปิ่น จาคิกวนิช

(นายปิ่น จาคิกวนิช)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง

ระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรี ว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการพลเรือน

โดยที่เป็นการสมควรวางระเบียบว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการพลเรือน
คณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือน

กระทรวงทบวงกรมใดมีเหตุพิเศษ ซึ่งจะต้องมีระเบียบโดยเฉพาะ ก็ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด
ขออนุมัติคณะรัฐมนตรีเพื่อวางระเบียบสำหรับกระทรวงทบวงกรมนั้น

ข้อ ๒ ข้าราชการพลเรือนจะนิยมหรือเป็นสมาชิกในพรรคการเมืองใด ๆ ที่ตั้งขึ้นโดยชอบ
ด้วยกฎหมาย และจะไปประชุมอันเป็นการประชุมของพรรคการเมืองนั้นเป็นการส่วนตัวก็ได้ แต่ใน
ทางที่เกี่ยวกับประชาชนและในหน้าที่ราชการ ต้องกระทำตนเป็นกลาง ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล
โดยไม่คำนึงถึงพรรคการเมือง และไม่กระทำการให้เป็นการฝ่าฝืนวินัยที่กำหนดไว้สำหรับข้าราชการ
พลเรือน กับต้องไม่กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) ไม่ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองใด ๆ เว้นแต่ผู้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ประเภท ๒ หรือข้าราชการการเมือง

(๒) ไม่ใช้สถานที่ราชการในกิจการทางการเมือง

(๓) ไม่วิพากษ์วิจารณ์การกระทำของรัฐบาลให้ปรากฏแก่ประชาชน

(๔) ไม่แต่งเครื่องแบบราชการ ไปร่วมประชุมพรรคการเมืองหรือไปร่วมประชุมในที่
สาธารณะสถานใด ๆ อันเป็นการประชุมที่มีลักษณะทางการเมือง

(๕) ไม่ประดับเครื่องหมายของพรรคการเมืองในเวลาสวมเครื่องแบบราชการ หรือใน
เวลาราชการ หรือในสถานที่ราชการ

(๖) ไม่แต่งเครื่องแบบของพรรคการเมืองเข้าไปในสถานที่ราชการ

(๗) ไม่บังคับให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา หรือประชาชน เป็นสมาชิกในพรรคการเมืองใด
และไม่กระทำการในทางให้คิดให้โทษ เพราะเหตุที่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาหรือประชาชนนิยมหรือเป็น
สมาชิกในพรรคการเมืองใดที่ตั้งขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๘) ไม่ทำการขอร้องให้บุคคลใดอุทิศเงินหรือทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แก่พรรคการเมือง

(๙) ไม่โฆษณาหาเสียงเพื่อประโยชน์แก่พรรคการเมืองหรือแสดงการสนับสนุนพรรคการเมืองใด ๆ ให้เป็นการเปิดเผยในที่ประชุมพรรคการเมือง และในที่ที่ปรากฏแก่ประชาชน หรือเขียนจดหมายหรือบทความไปลงหนังสือพิมพ์ หรือพิมพ์หนังสือหรือใบปลิวซึ่งจะจำหน่ายแจกจ่ายไปยังประชาชนอันมีข้อความที่เป็นลักษณะของการเมือง

(๑๐) ไม่ปฏิบัติหน้าที่แทรกแซงในทางการเมือง หรือใช้การเมืองเป็นเครื่องมือเพื่อกระทำการต่าง ๆ อาทิเช่น วิ่งเต้นติดต่อกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือพรรคการเมือง เพื่อให้ นำร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติเสนอสภาฯ หรือตั้งกระทู้ถามรัฐบาล

(๑๑) ในระยะเวลาที่มีการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่แสดงออกโดยตรงหรือโดยปริยายที่จะเป็นการช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง และในทางกลับกัน ไม่กีดกัน คำหนดิเตียน ทัณฑ์ หรือให้ผู้ร้ายผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๘

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

มาตรา ๔๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการอื่นได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว เช่น ประพฤติตนเป็นคนเสเพล เสพของมีนเมาจนไม่สามารถครองสติได้ หมกมุ่นในการพนัน กระทำ หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการอื่นใดซึ่งอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือได้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำ โดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

คำอธิบาย

วรรคหนึ่ง

เป็นการกระทำที่ถือว่าเป็นประพฤติกว่ธรรมดา (ไม่ร้ายแรง) เดิมในมาตรา ๗๖ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ บัญญัติห้ามมีหนี้สินรุงรังไว้ด้วย แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ตัดออก ที่ตัดออกมิใช่ว่าการมีหนี้สินรุงรัง ไม่เป็นเรื่องที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ แต่ที่ตัดออกเพราะใช้คำว่า “เช่น” เป็นการยกตัวอย่างเท่านั้น จึงไม่ต้องยกตัวอย่างหลาย ๆ อัน

“ของมีนเมา” เช่น ฝิ่น เฮโรอีน เหล้า และสิ่งอื่น ๆ ที่เสพแล้วก่อให้เกิดความมีนเมา ซึ่งเป็นคำที่กว้างกว่าคำเดิมที่ใช้ในมาตรา ๗๖ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ที่ใช้คำว่า “เครื่องตองของเมา”

วรรคท้าย

เป็นการกระทำที่ถือว่าเป็นผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๒ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าส่งเสริม และดูแลระมัดระวังให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามวินัย

ถ้าผู้บังคับบัญชาว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาคนใดกระทำความผิดวินัย จะต้องดำเนินการทางวินัยทันที ถ้าเห็นว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยที่จะต้องได้รับโทษและอยู่ในอำนาจของตนที่จะลงโทษได้ ให้ส่งลงโทษ แต่ถ้าเห็นว่าผู้นั้นควรจะต้องได้รับโทษสูงกว่าที่ตนมีอำนาจส่งลงโทษให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำความผิดวินัยเหนือขึ้นไป เพื่อให้พิจารณาดำเนินการส่งลงโทษตามควรแก่กรณี

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานโดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย

คำอธิบาย

มาตรฐานเป็นหลักการเดิมตามมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๖

วรรคหนึ่ง

เพิ่ม "ส่งเสริม" ไว้ด้วย กล่าวคือนอกจากจะดูแลและมีระวังไม่ให้ทำผิดแล้ว ยังต้องหาทางส่งเสริมให้ปฏิบัติตามวินัยด้วย

วรรคสอง

คำ "ดำเนินการทางวินัย" อาจดำเนินการตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง คือเพียงว่ากล่าวตักเตือน หรือให้ทำทัณฑ์บน ไม่ต้องถึงลงโทษทางวินัยได้

✓ มาตรา ๘๓ โทษผิดวินัยมี ๖ สถาน คือ

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดเงินเดือน
- (๓) ลดขั้นเงินเดือน
- (๔) ให้ออก
- (๕) ปลดออก
- (๖) ไล่ออก

คำอธิบาย

หลักการเดิมตามมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๖ แต่เรียงโทษจากเบาไปหาหนัก (เดิมเรียงจากหนักไปเบา)

มาตรา ๘๔ การลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญ ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด และระวางอย่าให้เป็นไปโดยพยายามหรือโดยโทสจริตหรือลงโทษผู้ที่ไม่มีความผิด ในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใด ตามมาตราใด

คำอธิบาย

หลักการเดิมตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๖ เพียงแต่เปลี่ยนถ้อยคำเสียใหม่

มาตรา ๘๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยที่ยังไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาส่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย หรือมีเหตุอันควรลดหย่อน ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัดเงินเดือน

ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและเป็นความผิดครั้งแรก ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยว่ากล่าวตักเตือน หรือให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

การลงโทษตามมาตรา ๘๕ ผู้บังคับบัญชาใดจะมีอำนาจส่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

คำอธิบาย

มาตรา ๘๖ เป็นกรณีกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง มีกำหนดโทษต่ำกว่าให้ออก ปลดออก ไล่ออก (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๖ เดิมอยู่ในมาตรา ๕๑)

วรรคสอง

เพิ่มใหม่ให้มีการว่ากล่าวตักเตือน และทำทัณฑ์บน ในกรณีความผิดเล็กน้อย เป็นความผิดครั้งแรก และมีเหตุอันควรงดโทษ

วรรคท้าย

บัญญัติให้กำหนดตัวผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจส่งลงโทษและอำนาจการลงโทษไว้ในกฎ ก.พ. ซึ่งได้แก่กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

เดิมมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๖ วรรคท้าย บัญญัติให้ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยหรือหัวหน้าส่วนราชการ ตำแหน่งเทียบเท่ารองปลัดกระทรวง หรือรองอธิบดี เป็นผู้พิจารณาพิจารณาส่งลงโทษ

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘
ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๒) และมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎ ก.พ. นี้

“หัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนก” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญ
ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าส่วนราชการ และดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๒ ลงมา และหมายความ
รวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายตามมาตรา ๓๕ ให้บังคับบัญชาส่วนราชการหรือหน่วยงาน ในฐานะหัวหน้า
ส่วนราชการที่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนกด้วย

“หัวหน้าแผนก” หมายความว่า รวมถึงหัวหน้าส่วนราชการซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ ๓ หรือ
ระดับ ๔ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายตามมาตรา ๓๕ ให้บังคับบัญชาส่วนราชการหรือหน่วยงานในฐานะ
หัวหน้าแผนกด้วย

“หัวหน้ากองหรือผู้อำนวยการกอง” หมายความว่า รวมถึงหัวหน้าส่วนราชการ ซึ่งดำรง
ตำแหน่งระดับ ๕ ระดับ ๖ ระดับ ๗ หรือระดับ ๘ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายตามมาตรา ๓๕ ให้
บังคับบัญชาส่วนราชการหรือหน่วยงานในฐานะหัวหน้ากองหรือผู้อำนวยการกองด้วย

ข้อ ๒ หัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนกซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพล-
เรือนสามัญผู้กระทำผิดวินัย มีอำนาจสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ หรือสั่งลงโทษตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกิน
๕% และเป็นเวลาไม่เกินหนึ่งเดือน

ข้อ ๓ หัวหน้าแผนกซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้กระทำผิดวินัย
มีอำนาจสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ หรือสั่งลงโทษตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๐% และเป็นเวลาไม่เกิน
หนึ่งเดือน

ข้อ ๔ หัวหน้ากองหรือผู้อำนวยการกองซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้กระทำผิดวินัย มีอำนาจสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ หรือสั่งลงโทษตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๐ % และเป็นเวลาไม่เกินสองเดือน

ข้อ ๕ อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้กระทำผิดวินัย มีอำนาจสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ หรือสั่งลงโทษตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๐ % และเป็นเวลาไม่เกินสี่เดือน หรือสั่งลงโทษลดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกินหนึ่งชั้น

ข้อ ๖ ปลัดกระทรวงซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้กระทำผิดวินัย หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล มีอำนาจสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ หรือสั่งลงโทษตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๐ % และเป็นเวลาไม่เกินหกเดือน หรือสั่งลงโทษลดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกินสองชั้น

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎ ก.พ. ฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๑๘๖ วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘

มาตรา ๔๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จักต้องได้รับโทษให้ออก ปลดออกหรือไล่ออก ตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าให้ออก

ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามมาตรา ๔๔ เห็นว่า กรณีสมควรสอบสวน ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามมาตรา ๔๔ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบสวนโดยไม่ชักช้า ในการสอบสวนนี้ จะต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุข้อพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง และนำพยานหลักฐานเข้าสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย เมื่อได้มีการสอบสวนแล้ว และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามมาตรา ๔๔ พิจารณาเห็นว่าผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ก็ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามมาตรา ๔๔ สั่งลงโทษให้ออก ปลดออกหรือไล่ออก

ผู้ใดถูกสั่งให้ออกตามมาตรานี้ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และสั่งลงโทษตามวรรคสอง สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญในทุกกระทรวงทบวงกรม

ในกรณีที่ถูกบังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๕๗ ในเรื่องที่จะต้องสอบสวนตามวรรคสอง และคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๕๗ ได้สอบสวนไว้แล้ว คณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสองจะนำสำนวนการสอบสวนนั้นมาใช้เป็นสำนวนการสอบสวน และทำความเข้าใจแก่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยถือว่าได้มีการสอบสวนตามวรรคสองแล้วก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุข้อพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง และนำพยานหลักฐานเข้าสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งต่างระดับกันถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกัน ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามมาตรา ๔๔ ที่มีอำนาจดำเนินการตามวรรคสอง สำหรับผู้ถูกกล่าวหาตำแหน่งสูงกว่า เป็นผู้ดำเนินการตามวรรคสองได้

ในกรณีผู้มำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคสองให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๔๔ ระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการตามวรรคสองได้ และให้พิจารณาลงโทษผู้บังคับบัญชาซึ่งละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่นั้นด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาเพื่อให้ได้ความจริงและยุติธรรม ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

คำอธิบาย

วรรคหนึ่ง เป็นกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ต้องลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗) เดิมไล่ออก อยู่ในมาตรา ๘๔ ปลดออก มาตรา ๘๗ ให้ออกมาตรา ๘๐)

กรณีถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ได้แก่กรณีทั้บัญญัติไว้ในมาตราต่าง ๆ ดังนี้

๑. มาตรา ๖๗ วรรคท้าย “การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์สมควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง” (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ อยู่ในมาตรา ๘๔ (ค))

๒. มาตรา ๖๘ วรรคท้าย “การประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ หรือมติคณะรัฐมนตรี อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง” (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ อยู่ในมาตรา ๘๔ (ฉ))

๓. มาตรา ๗๐ วรรคท้าย “การเปิดเผยความลับของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง” (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ อยู่ในมาตรา ๘๔ (จ))

๔. มาตรา ๗๑ วรรคท้าย “การขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง” (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ อยู่ในมาตรา ๘๔ (ง))

๕. มาตรา ๗๓ วรรคท้าย / “การรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง” (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ ไม่บัญญัติให้เป็นผิดวินัยอย่างร้ายแรง)

๖. มาตรา ๗๕ วรรคท้าย / “การละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง” (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ ไม่บัญญัติให้เป็นผิดวินัยอย่างร้ายแรง)

๗. มาตรา ๗๗ วรรคท้าย / “การดูหมิ่น เหยียดหยาม กดข่มหรือข่มเหงราษฎร เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง” (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ อยู่ในมาตรา ๘๔ (ข))

๘. มาตรา ๘๑ วรรคท้าย / “การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือได้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการอันใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง” (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ อยู่ในมาตรา ๘๑ (ก) และ (ข))

ข้อสังเกต

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ มาตรา ๘๔ (ข) บัญญัติให้ผู้ต้องคำพิพากษาให้เป็นคนล้มละลาย เพราะทำหนี้สินจนด้วยความทุจริตหรือต้องคำพิพากษาในคดีแพ่งอันแสดงว่าเป็นการเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งตำแหน่งหน้าที่อย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ไม่บัญญัติไว้เพราะเข้าประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๑ วรรคท้ายอยู่แล้ว

วรรคสอง บัญญัติให้ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาว่าทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและให้ผู้ตั้งคณะกรรมการสอบสวน เป็นผู้มอบอำนาจสั่งลงโทษ

วรรคนเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาแก้คำให้การของพยานได้ด้วย (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๗) ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีโอกาสแก้คำให้การพยาน มีโอกาสเพียงแก้ข้อกล่าวหาเท่านั้น)

วรรคสาม เดิมมาตรา ๕๐ วรรคท้ายของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๗ บัญญัติว่า "การสั่งให้ออกตามความในมาตรานี้ ให้ออกโดยไม่มีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีคำสั่งตามความหมายแห่งกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ" ซึ่งตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ ผู้ถูกสั่งให้ออกโดยไม่มีคำสั่ง แม้รับราชการไม่ถึง ๑๐ ปี ก็ได้รับบำเหน็จทดแทน ทำให้มีสิทธิดีกว่าผู้ลาออก มาตรา ๘๖ ของบัญญัติไม่ให้ผู้ถูกสั่งให้ออกมีสิทธิดีกว่าผู้ลาออก แต่ให้มีสิทธิเท่ากัน

วรรคสี่ วรรคนบัญญัติขึ้นเพื่อใช้ในกรณีข้าราชการต่างสังกัดกันทำผิดร่วมกัน ก็ให้นายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นหัวหน้ารัฐบาล สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (มาตรานี้เป็นหลักการเดิมตาม มาตรา ๘๖ (๑) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๗) (ถ้าเป็นข้าราชการในสังกัดเดียวกันต่างระดับกันทำผิดร่วมกัน อยู่ในมาตรา ๘๖ วรรค ๖)

วรรคห้า "ผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๕๗" หมายถึง ผู้ถูกกล่าวหาว่าหย่อนความสามารถ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสม หรือบกพร่องในหน้าที่

"เรื่องจะต้องสอบสวนตามวรรคสอง" หมายถึงเรื่องถูกกล่าวหาว่าทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง วรรคนบัญญัติขึ้นเพื่อว่า ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาถูกตั้งกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๕๗ ว่าหย่อนความสามารถ ประพฤติตนไม่เหมาะสม หรือบกพร่องในหน้าที่ ไว้แล้วมาถูกตั้งกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ อีก เพราะถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้คณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ นำเอาสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นตามมาตรา ๕๗ มาใช้เป็นสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนที่ตั้งขึ้นตามมาตรา ๘๖ ได้ด้วย

วรรคหก วรรคนใช้ในกรณีที่ข้าราชการต่างระดับกัน ในกระทรวงทบวงกรมเดียวกันถูกกล่าวหาว่าทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกัน เช่นระดับ ๑๐ ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ปลัดกระทรวงเป็นผู้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ระดับ ๔ ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

อธิบดีเป็นผู้ส่งตงคณะกรรมการสอบสวน ถ้าหากระดับ ๑๐ และระดับ ๔ อยู่กรมเดียวกัน และทำผิด
ร่วมกัน ก็ให้ปลัดกระทรวงเป็นผู้ตงคณะกรรมการสอบสวนตำแหน่งระดับ ๔ ด้วย

พรรคเจ็ด ตัวอย่างสำหรับพรรคเจ็ด สมมติระดับ ๕ ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่าง
ร้ายแรง อธิบดีซึ่งเป็นผู้อำนาจส่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ต้องตงคณะกรรมการสอบสวน ถ้าอธิบดี
ไม่ตงคณะกรรมการสอบสวน ก็ให้ปลัดกระทรวงซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาระดับเหนืออธิบดีตงคณะกรรมการ
การสอบสวนได้ (ในคัตวทใช้คำว่า “ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๔๔” เพราะตามตัวอย่าง ปลัด
กระทรวงไม่มีอำนาจส่งบรรจุระดับ ๕ ในคัตวทจึงใช้คำว่า “ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๔๔” แทน)

พรรคท้าย หลักเกณฑ์และวิธีการทเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณา เพื่อให้ได้ความจริง
และยุติธรรม ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๒) และมาตรา ๘๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ถูกลงกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๖ และการสอบสวนพิจารณาเพื่อให้ได้ความจริงและยุติธรรม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. นี้

ข้อ ๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้แต่งตั้งจากข้าราชการที่เห็นสมควรโดยแต่งตั้งประธานกรรมการ และกรรมการมีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าสามคน และจะให้มีเลขานุการด้วยก็ได้

ประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า หรือดำรงตำแหน่ง ระดับไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา

ข้อ ๓ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ทำเป็นหนังสือตามแบบคำสั่งของทางราชการ ระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา และเรื่องที่ถูกกล่าวหา ตลอดจนชื่อและตำแหน่งของผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๔ เมื่อได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งส่งสำเนาคำสั่งให้ด้วยโดยพลัน แต่ถ้าไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบได้ ให้ปิดสำเนาคำสั่งไว้ ณ ที่ทำการของผู้ถูกกล่าวหา และแจ้งโดยหนังสือส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปให้ ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการด้วย

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการส่งเรื่องกล่าวหาทั้งหมด พร้อมทั้งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และหลักฐานการแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ไปให้ประธานกรรมการเพื่อแจ้งให้กรรมการทราบและทำการสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยประธานกรรมการทราบคำสั่งวันใดให้บันทึกไว้ในสำนวนด้วย

ข้อ ๕ ผู้ถูกกล่าวหาอาจคัดค้านกรรมการ หรือเลขานุการในคณะกรรมการสอบสวนที่มีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ได้

- (๑) เป็นผู้ที่ได้เห็นเหตุการณ์ในเรื่องที่สอบสวน
- (๒) เป็นผู้มั่วประโยชน์ได้เสียในเรื่องที่สอบสวน
- (๓) เป็นผู้มั่วเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกกล่าวหา
- (๔) เป็นญาติโดยเกี่ยวของเป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดาหรือมารดากับคู่กรณี

กับคู่กรณี

การคัดค้าน ให้คัดค้านต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยทำเป็นหนังสือแสดงเหตุที่คัดค้านนั้นยื่นต่อประธานกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

เมื่อได้รับหนังสือคัดค้านแล้ว ให้ประธานกรรมการส่งหนังสือคัดค้านนั้นไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาสั่งการโดยด่วน ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเห็นว่าการคัดค้านนั้นสมเหตุอันควรฟังได้ ก็ให้สั่งเปลี่ยนกรรมการหรือเลขานุการที่ถูกคัดค้าน แต่ถ้าเห็นว่าการคัดค้านนั้นไม่สมเหตุอันควรรับฟัง หรือเห็นว่าแม้จะให้ผู้ที่ถูกคัดค้านนั้นร่วมเป็นคณะกรรมการสอบสวน ก็ไม่ทำให้เสียความเป็นธรรม จะสั่งยกเลิกคัดค้านนั้นเสียก็ได้ แล้วแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาที่คัดค้านทราบและส่งเรื่องให้คณะกรรมการสอบสวนรวมสำนวนไว้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาคัดค้านกรรมการหรือเลขานุการในคณะกรรมการสอบสวน และผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนยังมีคำสั่งการตามวรรคสาม ห้ามมิให้ผู้ที่ถูกคัดค้านนั้นร่วมในการสอบสวน

ข้อ ๖ กรรมการหรือเลขานุการคนใดในคณะกรรมการสอบสวนมีเหตุอันอาจถูกคัดค้านตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง ให้ผู้นั้นรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน กรณีเช่นนี้ให้นำข้อ ๕ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๗ เมื่อได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ถ้าผู้ส่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าเหตุอันควรหรือจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนตัวกรรมการ หรือเลขานุการคนใดในคณะกรรมการสอบสวน หรือเปลี่ยนทั้งคณะ หรือตั้งเพิ่มขึ้น หรือลดให้น้อยลง ก็ให้ดำเนินการได้ ทั้งนี้ให้นำข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่งไม่กระทบกระเทือนการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ ๘ คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานเพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหา

เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ให้ใช้ต้นฉบับที่แท้จริง แต่ถ้ามีความจำเป็นไม่อาจนำต้นฉบับมาได้ จะใช้สำเนาที่กรรมการหรือเลขานุการในคณะกรรมการสอบสวน หรือผู้พยานที่รับผิดชอบ รับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้

ข้อ ๙ ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในสามสัปดาห์ นับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ถ้ามีความจำเป็นซึ่งจะสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวไม่ได้ ก็ให้คณะกรรมการสอบสวนขยายเวลาสอบสวนได้อีกสองครั้ง แต่แต่ละครั้งเป็นเวลาไม่เกินสัปดาห์วัน โดยให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกแสดงเหตุความจำเป็นที่ต้องขยายเวลาทุกครั้งไว้ในสำนวนด้วย

ในกรณีที่ได้ขยายเวลาการสอบสวนสองครั้งตามวรรคหนึ่งแล้วยังสอบสวนไม่แล้วเสร็จ ให้คณะกรรมการสอบสวนเร่งทำการสอบสวนต่อไปให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แต่ทั้งนี้ให้รายงานเหตุที่ทำให้การสอบสวนไม่แล้วเสร็จต่อผู้ส่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายในสามวันนับแต่วันครบกำหนดเวลาที่ได้ขยายครั้งสุดท้าย และต่อไปทุกสัปดาห์วัน และให้ผู้ส่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนติดตามเร่งรัดการสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยเร็วด้วย

ข้อ ๑๐ ในการสอบสวนปากคำบุคคล ต้องมีกรรมการนั่งสอบสวนอย่างน้อยสองคนจึงจะเป็นองค์คณะทำการสอบสวนได้

ข้อ ๑๑ ในการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน ห้ามมิให้บุคคลอื่นมาร่วมทำการสอบสวน

ในการสอบสวน ห้ามมิให้บุคคลอื่นนอกจากผู้กำลังถูกสอบสวนปากคำอยู่เข้าฟังการสอบสวน เว้นแต่บุคคลที่คณะกรรมการสอบสวนเรียกมาเพื่อประโยชน์ในการสอบสวน

การสอบสวนปากคำบุคคล ให้บันทึกถ้อยคำเป็นหนังสือ แสดงชื่อ ที่อยู่ อายุ อาชีพ สัญชาติ และศาสนา ของผู้ให้ถ้อยคำ และชื่อของกรรมการผู้นั่งสอบสวนทุกคนไว้ด้วย เมื่อได้สอบสวนบันทึกถ้อยคำเสร็จแล้วให้อ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟัง หรือจะให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ เมื่อรับว่าถูกต้องแล้วก็ให้ผู้ให้ถ้อยคำและกรรมการผู้นั่งสอบสวนทุกคนลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานท้ายบันทึกถ้อยคำนั้น กรรมการผู้ใดมิได้ร่วมนั่งสอบสวนด้วยห้ามมิให้ลงลายมือชื่อในบันทึกถ้อยคำนั้น ถ้าบันทึกถ้อยคำมีหลายแผ่น ให้ผู้ให้ถ้อยคำกับกรรมการผู้นั่งสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนลงลายมือชื่อไว้ทุกแผ่นด้วย ในกรณีให้ผู้ให้ถ้อยคำไม่ยอมลงลายมือชื่อ ก็ให้บันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้น

ในการบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้ขู่มขู่หรือบันทึกข้อความทับ ถ้าจะต้องแก้ไขข้อความที่ได้บันทึกไว้แล้ว ให้ใช้วิธีขีดฆ่าหรือตอกเติม และให้ผู้ให้ถ้อยคำกับกรรมการผู้นั่งสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่งที่ขีดฆ่าหรือตอกเติม

ในกรณีให้ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้นำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๒ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รับเรื่องทักกล่าวหาทั้งหมดตามข้อ ๔ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาที่ปรากฏตาม เรื่องทักกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบรวมทั้งแจ้งให้ทราบด้วยว่าในการสอบสวนนั้นผู้ถูกกล่าวหา มีสิทธิที่จะได้รับแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และให้ถ้อยคำหรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ตลอดจนอ้างพยานหลักฐานหรือนำพยานหลักฐานมาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย แล้วให้ถามผู้ถูกกล่าวหาเพียงว่าได้กระทำผิดจริงหรือไม่อย่างไร

ในกรณีที่ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำผิดจริงตามข้อกล่าวหา คณะกรรมการสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนต่อไปก็ได้ หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์อันเกี่ยวกับเรื่องทักสอบสวนนั้นโดยละเอียด จะทำการสอบสวนต่อไปตามควรแก่กรณีก็ได้

ในกรณีที่ได้อ่านผู้ถูกกล่าวหาตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้รับสารภาพ ให้คณะกรรมการสอบสวนเริ่มทำการสอบสวนโดยรวบรวมพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาทั้งหมด

เสียก่อน แล้วสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุข้อพยานก็ได้ และให้โอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำหรือขจัดแจงแก้ข้อกล่าวหาตลอดจนนำพยานหลักฐานมาสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ภายในเวลาอันสมควร

การนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะนำพยานหลักฐานมาเองหรือจะอ้างพยานหลักฐานขอให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็ได้

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการตามข้อนี้แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๓ ในการขจัดแจงแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนหรือทำคำขจัดแจงเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของผู้ถูกกล่าวหายื่นต่อคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

ก่อนการสอบสวนเสร็จ ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งได้ให้ถ้อยคำหรือยื่นคำขจัดแจงแก้ข้อกล่าวหาไว้แล้ว จะขอให้ถ้อยคำเพิ่มเติมหรือยื่นคำขจัดแจงเพิ่มเติมหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการสอบสวนอีกก็ได้

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ยื่นคำขจัดแจงแก้ข้อกล่าวหาภายในเวลาที่คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งให้ทราบล่วงหน้าตามสมควรแล้ว และโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร คณะกรรมการสอบสวนจะดำเนินการสอบสวนไปโดยไม่สอบสวนตัวผู้ถูกกล่าวหาก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนี้ไว้ในสำนวนการสอบสวน ในกรณีเช่นนี้ถ้าภายหลังผู้ถูกกล่าวหาขอให้ถ้อยคำหรือยื่นคำขจัดแจงแก้ข้อกล่าวหาก่อนการสอบสวนเสร็จ ก็ให้คณะกรรมการสอบสวนให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหา

ข้อ ๑๕ ถ้าผู้ถูกกล่าวหายื่นคำขจัดแจงเกี่ยวกับเรื่องทดสอบต่อคณะกรรมการสอบสวนหรือต่อผู้ชำนาญพิจารณาในเวลาใด ๆ ก่อนมีคำสั่งลงโทษหรือไม่ลงโทษ ให้คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้ชำนาญพิจารณาในรับคำขจัดแจงเข้าสำนวนไว้พิจารณาด้วย

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่พยานไม่มาหรือไม่ยอมให้ถ้อยคำ หรือคณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานไม่ได้ภายในเวลาอันสมควร คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนพยานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนี้ไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าเหตุผลสมควรที่พยานไม่สามารถมาได้ตามกำหนด หรือได้ตัวพยานมาให้ถ้อยคำก่อนการสอบสวนพยานสิ้นสุดลง ก็ให้ผ่อนผันได้ตามควรแก่กรณี

ข้อ ๑๓ ในกรณีคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าการสอบสวนพยานหลักฐานใด จะทำให้การสอบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็น หรือมิใช่เป็นพยานหลักฐานในประเด็นสำคัญ คณะกรรมการสอบสวนจะงดการสอบสวนพยานหลักฐานนั้นเสียก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุอันไว้ในส่วนของการสอบสวน

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่จะต้องสอบสวนพยานซึ่งอยู่ต่างท้องที่ คณะกรรมการสอบสวนจะส่งประเด็นไปสอบสวนโดยมอบหมายให้หัวหน้าหน่วยราชการ หรือหัวหน้าส่วนราชการในท้องถิ่นทำการสอบสวนพยานนั้นก็ได้

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่การสอบสวนปรากฏกรณีมีมูลว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ประธานกรรมการรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่ชักช้า ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าควรให้คณะกรรมการสอบสวนที่ได้แต่งตั้งไว้แล้วทำการสอบสวน ผู้ถูกกล่าวหาในเรื่องอื่นที่เพิ่มขนนั้นด้วย ก็ให้ทำเป็นคำสั่งเพิ่มเติมขึ้น และให้นำข้อ ๓ ข้อ ๔ และข้อ ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีเช่นนี้ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนรวมเป็นส่วนเดียวกันได้ แต่ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นใหม่เพื่อทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาผู้ในเรื่องที่ปรากฏเพิ่มขนนั้น ก็ให้เป็นไปตามที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจะสั่ง

ข้อ ๒๐ ในกรณีที่การสอบสวนปรากฏกรณีมีมูลพาดพิงไปถึงข้าราชการพลเรือนสามัญผู้อื่นที่มิได้ระบุตัวเป็นผู้ถูกกล่าวหาตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ว่ามีส่วนร่วมกระทำผิดในเรื่องที่สอบสวนนั้นด้วย ให้ประธานกรรมการรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการตามควรแก่กรณีโดยไม่ชักช้า

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าควรให้คณะกรรมการสอบสวนที่ได้มีการแต่งตั้งไว้แล้ว ทำการสอบสวนผู้ที่มีส่วนร่วมกระทำผิดนั้นด้วย ก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๓ และข้อ ๔ โดยอนุโลม ในกรณีเช่นนี้ให้ใช้พยานหลักฐานที่ได้ทำการสอบสวนมาแล้ว ประกอบการพิจารณากรณีของผู้มีส่วนร่วมกระทำผิดนั้นได้เท่าที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าไม่ทำให้เสียความเป็นธรรม และให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนรวมเป็นส่วนเดียวกันได้

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะใหม่ เพื่อทำการสอบสวนผู้ที่มีส่วนร่วมกระทำผิด ให้ใช้พยานหลักฐานที่คณะกรรมการสอบสวนเดิม

ได้ทำการสอบสวนมาแล้วประกอบการพิจารณาได้เท่าที่คณะกรรมการสอบสวนที่แต่งตั้งขึ้นใหม่เห็นว่าไม่ทำให้เสียความเป็นธรรม

ข้อ ๒๑ ในกรณีคำพิพากษาลงที่สุดช้ขาดเกี่ยวกับผู้ถูกกล่าวหาคนใดว่ากระทำผิดในเรื่องที่สอบสวน ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาของศาลได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้ว เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามข้อ ๑๒ วรรคสาม คณะกรรมการสอบสวนจะถือเอาคำพิพากษานั้นเป็นพยานหลักฐาน โดยไม่สอบสวนพยานหลักฐานอย่างอื่นที่สนับสนุนข้อกล่าวหาก็ได้ และถ้าผู้ถูกกล่าวหาไม่ตั้งใจที่จะนำสืบแก้ข้อกล่าวหา คณะกรรมการสอบสวนจะฟังข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษานั้นโดยไม่ทำการสอบสวนพยานก็ได้

ข้อ ๒๒ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ทำการรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนประชุมปรึกษาเพื่อทำรายงานการสอบสวน เสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยสรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่าง ๆ พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยอย่างไรหรือไม่ โดยอาศัยพยานหลักฐานและเหตุผลอย่างไร ถ้ากระทำผิดเป็นความผิดตามมาตราใด และควรได้รับโทษสถานใด หากกรรมการสอบสวนคนใดมีความเห็นแย้ง ให้ทำความเข้าใจแย้งติดไว้กับรายงานการสอบสวนด้วย รายงานการสอบสวนเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวน และให้คณะกรรมการสอบสวนทำสารบัญสำนวนการสอบสวนติดสำนวนไว้ด้วย

ในการประชุมปรึกษาของคณะกรรมการสอบสวนต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด และไม่น้อยกว่าสามคน จึงจะเป็นองค์คณะทำการประชุมปรึกษาได้ ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่แทนประธาน ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มจนออกเสียงหนึ่งเป็นเสียงขาด

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ทำรายงานการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง และเสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว จึงจะถือว่าได้สอบสวนเสร็จ

ข้อ ๒๓ ในระหว่างการสอบสวน แม้จะมีการย้าย โอน หรือแต่งตั้งผู้ถูกกล่าวหาไปดำรงตำแหน่งนอกบังคับบัญชาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ก็ให้คณะกรรมการสอบสวนทำ

การสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วทำรายงานการสอบสวนและเสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาส่งไปให้ผู้บังคับบัญชาใหม่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ พิจารณาดำเนินการต่อไป

ข้อ ๒๔ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้เสนอสำนวนการสอบสวนมาแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๒๓ แล้วแต่กรณี พิจารณาสั่งการให้เสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวนการสอบสวนนั้น ถ้ายังพิจารณาสั่งการไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ขยายเวลาได้หนึ่งครั้งเป็นเวลาไม่เกินสิบห้าวัน และให้เร่งพิจารณาสั่งการให้เสร็จภายในเวลาดังกล่าว ถ้าขยายเวลาแล้วยังพิจารณาสั่งการไม่เสร็จ ให้รายงานเหตุที่ทำให้พิจารณาสั่งการไม่เสร็จนั้นต่อผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๔๔ ของผู้ถูกกล่าวหาระดับเหนือขึ้นไปภายในสามวันนับแต่วันครบกำหนดเวลาที่ได้ขยายนั้น และให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับรายงานนั้นติดตามเร่งรัดการพิจารณาให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ หรือมาตรา ๘๒ วรรคสาม แล้วแต่กรณี เห็นสมควรให้สอบสวนเพิ่มเติมประการใด ก็ให้กำหนดประเด็น พร้อมทั้งส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องไปให้ประธานกรรมการเพื่อดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น เมื่อประธานกรรมการได้รับเรื่องที่จะต้องสอบสวนเพิ่มเติมแล้ว ให้บันทึกวนรับเรื่องนั้นไว้ในสำนวน

ในกรณีที่จะต้องสอบสวนเพิ่มเติม ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมให้เสร็จภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับเรื่องที่จะต้องสอบสวนเพิ่มเติม และให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการตามกฎหมาย ก.พ. มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๖ ในกรณีที่ปรากฏว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือการสอบสวนตอ:
 ใดทำไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามกฎหมาย ก.พ. นี้ ในส่วนที่มีสาระสำคัญอันจะทำให้เสีย
 ความเป็นธรรม ไม่ทำให้สำนวนการสอบสวนทั้งหมดเสียไป ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ หรือมาตรา
 ๘๒ วรรคสาม แล้วแต่กรณี จะสั่งให้แก้ไขหรือดำเนินการเสียใหม่ เฉพาะตอนที่ไม่ถูกต้องนั้นก็ได้

ข้อ ๒๗ การนับเวลาตามกฎหมาย ก.พ. นี้ สำหรับเวลาเริ่มต้น ให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับเวลา แต่ถ้าเป็นกรณีขยายเวลาให้นับวันต่อจากวันสุดท้ายแห่งเวลาเดิมเป็นวันเริ่มเวลาที่ขยายออกไป ส่วนเวลาสุดท้ายนั้น ถ้าวันสุดท้ายแห่งเวลาตรงกับวันหยุดราชการ ให้นับวันเริ่มเปิดราชการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งเวลา

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘
หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช
นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎ ก.พ. ฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๑๘๖ วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘

มาตรา ๘๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. หรือได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาหรือต่อคณะกรรมการสอบสวน ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ หรือมาตรา ๘๒ วรรคสาม แล้วแต่กรณี จะสั่งลงโทษโดยไม่สอบสวนก็ได้

คำอธิบาย

มาตรานี้ยกเว้นไม่ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนใน ๒ กรณี คือ กรณีความผิดชัดแจ้ง และกรณีรับสารภาพเป็นหนังสือ (หลักการเดิมตามมาตรา ๘๕ วรรคท้ายแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗)

“ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖” เช่น

๑. ระดับ ๔ ในกรม ถูกกล่าวหาว่าทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นความผิดชัดแจ้ง อธิบดีซึ่งเป็นผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง ที่จะตั้งคณะกรรมการสอบสวน และสั่งลงโทษ จะสั่งลงโทษโดยไม่สอบสวนก็ได้ หรือระดับ ๔ ในส่วนภูมิภาคถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นความผิดชัดแจ้ง ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง ที่จะตั้งคณะกรรมการสอบสวน และสั่งลงโทษ จะสั่งลงโทษโดยไม่สอบสวนก็ได้

๒. ระดับ ๔ ในกรม ก. กระทำผิดร่วมกับระดับ ๕ ในกรม ข. และเป็นความผิดชัดแจ้ง นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ วรรค ๔ ที่จะตั้งคณะกรรมการสอบสวน และสั่งลงโทษ จะสั่งลงโทษโดยไม่สอบสวนก็ได้

๓. ระดับ ๔ และ ๑๐ ในกรมเดียวกัน ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกัน และเป็นความผิดชัดแจ้ง ปลัดกระทรวงซึ่งเป็นผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ วรรค ๖ ที่จะตั้งคณะกรรมการสอบสวน และสั่งลงโทษ จะสั่งลงโทษโดยไม่สอบสวนก็ได้

๔. ระดับ ๕ ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นความผิดชัดแจ้ง อธิบดีไม่สั่งลงโทษ ปลัดกระทรวงซึ่งเป็นผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ วรรค ๗ ที่จะตั้งคณะกรรมการสอบสวน และสั่งลงโทษ จะสั่งลงโทษโดยไม่สอบสวนก็ได้

“ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม” ได้แก่รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๒) และมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีดังต่อไปนี้ เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง คือ

(๑) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือได้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๒) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน และผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวนแล้ว เห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือเห็นว่ามพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

ข้อ ๒ กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามข้อ ๑ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ หรือมาตรา ๘๒ วรรคสาม แล้วแต่กรณี จะส่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกโดยไม่สอบสวนก็ได้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘

หม่อมราชวงศ์ศักดิ์ ปรามิเช

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎ ก.พ. ฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๔๒ ตอนที่ ๑๘๖ วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘

มาตรา ๘๘ ให้กรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เรียกให้กระทรวงทบวงกรม หน่วยราชการ หรือรัฐวิสาหกิจขังแจ้งข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐาน ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาขังแจ้งหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

คำอธิบาย

หลักการเดิมตามมาตรา ๘๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ใน (๑) นี้ รวม (๑) (๒) และ (๓) ของมาตรา ๘๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ไว้ด้วยกัน

ใน (๒) นี้ รวม (๔) และ (๕) ของมาตรา ๘๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ไว้ด้วยกัน

มาตรา ๘๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ แม้ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ หรือ มาตรา ๘๒ วรรคสาม แล้วแต่กรณี ก็ยังมีอำนาจสั่งดำเนินการลงโทษหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้เป็นไปตามหมวดนี้ได้ เว้นแต่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นจะออกจากราชการเพราะตาย

คำอธิบาย

มาตราเดิมฉบับใหม่ ให้มีการพิจารณาเกี่ยวกับวินัย แก่ผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งออกจากราชการไปแล้วได้ เพราะมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้ผู้บังคับบัญชาอนุญาตการลาออกได้ แม้ผู้นั้นจะมีกรณีถูกกล่าวหาว่าทำผิดวินัย มาตรา ๘๘ นี้จึงต้อง

วางหลักให้มีการสั่งดำเนินการลงโทษ หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้เป็นอย่างอื่นได้ แม้ผู้นั้นจะออกจาก
ราชการไปแล้วก็ตาม แต่ถ้าออกไปก่อนที่จะถูกกล่าวหาจะดำเนินการตามมาตรฐานไม่ได้

“สั่งดำเนินการ” หมายถึงสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และสอบสวนด้วย

มาตรา ๕๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง
จนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็น
ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้นั้นอาจตามมาตรา ๔๖ หรือมาตรา ๕๒ วรรค
สาม แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อรอฟังผลการสอบ
สวนพิจารณาได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิด หรือกระทำผิด
ไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก และไม่มกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วย
เหตุอันมิให้ผู้นั้นมีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งในระดับเดียวกัน
ที่ต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะที่ผู้นั้นมีอยู่

เงินเดือนของผู้ถูกสั่งพักราชการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น ส่วน
ในกรณีสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ถ้าปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาเป็นยุติแล้วและผู้ถูกสั่งให้ออก
จากราชการไว้ก่อนมิได้กระทำผิด หรือกระทำผิดไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือ
ไล่ออก ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินเดือนในระหว่างถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เสมือนว่าผู้นั้นถูก
สั่งพักราชการ

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน และ
การดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

คำอธิบาย

มาตรฐานเป็นเรื่องสั่งพักราชการ และสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน (เดิมพักราชการอยู่
ในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗) ให้ออกไว้ก่อนอยู่ใน
มาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗)

การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนมีผลทำให้ออกไปจากตำแหน่ง และออกไปจากอัตรา
แต่การสั่งพักราชการมีผลเพียงออกไปจากตำแหน่ง ไม่ได้ออกไปจากอัตรา กล่าวอีกนัยหนึ่ง ตำแหน่ง
ว่าง แต่อัตราไม่ว่าง

การสั่งให้ออกไว้ก่อนและการสั่งพักมีผลให้ออกไปจากตำแหน่ง ดังนั้นถ้าผลการสอบสวนไม่ผิด มาตรการบังคับบัญชาโดยใช้คำว่า “ให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม” (เดิมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗) มาตรา ๘๘ ใช้คำว่า “ให้กลับเข้ารับราชการ” สำหรับกรณีให้ออกไว้ก่อน และมาตรา ๘๙ ใช้คำว่า “ให้กลับคืนตำแหน่งเดิม” สำหรับกรณีพักราชการ)

ข้อสังเกต

กรณีพักราชการ เดิมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ มาตรา ๖๖ วรรคท้าย บัญญัติว่า “ถือว่าตำแหน่งว่างลงชั่วคราว และให้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทนได้” แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ไม่บัญญัติข้อความดังกล่าวไว้เพราะถือว่าพักราชการ เป็นการออกไปจากตำแหน่ง แต่ไม่ออกจากอัตรา (อ.ก.พ. ตำแหน่งเคยพิจารณาลงมติเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๑๔ ว่า ตำแหน่งตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ ไม่จำเป็นต้องมีอัตราเงินเดือนเสมอไป)

วรรคสอง หลักการเดิมตามมาตรา ๘๘, ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗

วรรคท้าย หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา เป็นไปตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

ว่าด้วยการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๒) และมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญพักราชการ หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาตามมาตรา ๕๐ และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. นี้

ข้อ ๒ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ หรือมาตรา ๕๒ วรรคสาม เว้นแต่กรณี จะสั่งให้พักราชการได้ก็ต่อเมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญานั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือเกี่ยวกับความประพฤติหรือพฤติกรรมอันไม่น่าไว้วางใจ และผู้มีอำนาจดังกล่าวพิจารณาเห็นว่าถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการ อาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ

(๒) มีพฤติกรรมแสดงว่าถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการจะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา หรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น

(๓) ผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกคุมขังหรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษา และถูกคุมขังหรือต้องจำคุกมาเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าสิบห้าวันแล้ว

ข้อ ๓ ภายใต้บังคับบทบัญญัติว่าด้วยการร้องทุกข์ การพักราชการให้พักตลอดเวลา
สอบสวนพิจารณา

ข้อ ๔ ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่าง
ร้ายแรงจนถูกต้องกรรมการสอบสวนหลายสำนวน หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิด
อาญาหลายคดี เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ถ้าจะสั่งพักราชการ
ให้สั่งพักทุกสำนวนและทุกคดี

ในกรณีที่สั่งพักราชการในสำนวนใดหรือคดีใดไว้แล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักราช
ราชการนั้นมามีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกต้องกรรมการสอบสวนในสำนวนอื่น
หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาในคดีอื่นเพิ่มขึ้นอีก เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้
กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ก็ให้สั่งพักราชการในสำนวนหรือคดีที่เพิ่มขึ้นนั้นด้วย

ข้อ ๕ การสั่งพักราชการ ห้ามมิให้สั่งพักย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่

(๑) ผู้ซึ่งจะถูกสั่งพักราชการอยู่ในระหว่างถูกคุมขัง หรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษา
การสั่งพักราชการในเรื่องนั้นให้สั่งพักย้อนหลังไปถึงวันที่ถูกคุมขังหรือต้องจำคุกได้

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสั่งพักราชการไว้แล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่เพราะคำสั่งเดิมไม่ถูก
ต้อง ให้สั่งตั้งแต่วันให้พักราชการตามคำสั่งเดิม หรือตามวันที่ควรต้องพักราชการในขณะที่ออก
คำสั่งเดิม

ข้อ ๖ คำสั่งพักราชการให้ทำเป็นหนังสือตามแบบคำสั่งของทางราชการ ระบุชื่อผู้ถูกสั่ง
พร้อมทั้งกรณีและเหตุที่สั่งให้พักราชการด้วย

เมื่อได้มีคำสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดพักราชการแล้ว ให้แจ้งคำสั่งให้ผู้นั้น
ทราบพร้อมทั้งส่งสำเนาคำสั่งให้ด้วยโดยพลัน แต่ถ้าไม่อาจแจ้งให้ทราบได้ ให้ปิดสำเนาคำสั่งไว้ ณ
ที่ทำการของผู้นั้น และแจ้งโดยหนังสือพร้อมทั้งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปให้ ณ ที่อยู่ของ
ผู้นั้นซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการด้วย และให้ถือว่าได้แจ้งคำสั่งพักราชการให้ทราบแล้ว

ข้อ ๗ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการตามข้อ ๒ และผู้มี
อำนาจตามมาตรา ๘๖ หรือมาตรา ๘๒ วรรคสาม แล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นว่า การสอบสวน หรือ
พิจารณากรณีหรือคดีนั้นจะไม่แล้วเสร็จไปโดยเร็ว ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนได้

ข้อ ๘ เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดพักราชการไว้แล้ว หากมีเหตุตามข้อ ๓ จะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนนอกชั้นหนึ่งก็ได้

ข้อ ๙ ให้นำข้อ ๓ ข้อ ๔ และข้อ ๖ มาใช้บังคับแก่การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน โดยอนุโลม

ข้อ ๑๐ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน จะต้องสั่งให้ออกตั้งแต่วันใด ให้นำข้อ ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่สำหรับการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีตามข้อ ๘ ให้สั่งให้ออกตั้งตั้งแต่วันพักราชการเป็นต้นไป

ข้อ ๑๑ การสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๐ ขึ้นไป ออกจากราชการไว้ก่อน ให้ดำเนินการเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งนับจากวันออกจากราชการไว้ก่อน

ข้อ ๑๒ เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดพักราชการ หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาแล้ว ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาเป็นประการใด ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็สั่งให้ลงโทษให้เป็นไป

ตามมาตรา ๘๖

(๒) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิดวินัย และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุใด ๆ ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งอื่นในระดับเดียวกันที่ต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะที่ผู้นั้นมีอยู่ แต่สำหรับการสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งอื่นในระดับเดียวกัน และการสั่งให้ผู้นั้นสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งอื่นในระดับเดียวกัน ซึ่งเป็นตำแหน่งในระดับ ๑๐ ขึ้นไป ให้ดำเนินการเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามมาตรา ๔๔ (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี

(๓) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยยังไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่จะลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการตาม (๒) แล้วดำเนินการตามมาตรา ๘๕ ต่อไป

(๔) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ยื่นกระทำความผิดวินัยยังไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่จะลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก แต่กรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๘๕ แล้วส่งให้ออกจากราชการตามเหตุอื่นโดยไม่ต้องส่งให้กลับเข้ารับราชการ ส่วนการดำเนินการตามมาตรา ๘๕ นั้น ถ้าเป็นกรณีที่จะส่งลงโทษตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน การส่งลงโทษดังกล่าวห้ามมิให้ส่งย้อนหลังไปก่อนวันพักราชการ หรือวันให้ออกจากราชการไว้ก่อน

(๕) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ยื่นมิได้กระทำความผิดวินัย แต่กรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ส่งให้ออกจากราชการตามเหตุอื่นโดยไม่ต้องส่งให้กลับเข้ารับราชการ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎ ก.พ. ฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๑๘๖ วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘

มาตรา ๓๑ การลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการซึ่งมีกฎหมายว่าด้วยวินัย โดยเฉพาะ จะลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ หรือลงทัณฑ์ หรือลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยวินัยนั้น อย่างใดอย่างหนึ่งตามควรแก่กรณีและพฤติการณ์ก็ได้ แต่ถ้าเป็นกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัตินี้ ก็ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

คำอธิบาย

“ส่วนราชการซึ่งมีกฎหมายว่าด้วยวินัยโดยเฉพาะ” เช่น ในกรมราชทัณฑ์มีพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๘๘ บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐ ว่า ผู้ประพฤติดวินัยอาจต้องโทษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรืออาจต้องโทษ ขัง เพิ่มเวรยาม หรือกักบริเวณ และในกรมตำรวจมีพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ บัญญัติไว้ในมาตรา ๘ ว่า ทัณฑ์ที่จะลงแก่ผู้กระทำผิดวินัยมี ๖ สถาน คือ ภาคทัณฑ์ ทัณฑ์กรรม กักขัง กักขัง จำขัง และลงโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

มาตราวางหลักว่า ในส่วนราชการที่มีกฎหมายว่าด้วยวินัยโดยเฉพาะ ถ้ามีกรณีทำผิดวินัยตามกฎหมายนั้น ๆ จะลงโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยวินัยนั้น ๆ ก็ได้ แต่ถ้าเป็นกรณีทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ก็จะต้องพิจารณาดำเนินการ (ตั้งกรรมการสอบสวน และลงโทษ) ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๑๘ จะไปพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวินัยนั้น ๆ ไม่ได้ (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ มาตรา ๓๒ แม้จะเป็นผิดอย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ก็อาจลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยวินัยนั้น ๆ ได้ ซึ่งทำให้การลงโทษไม่เป็นแนวเดียวกัน พระราชบัญญัติใหม่จึงบัญญัติหลักการเสียใหม่)

มาตรา ๓๒ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ส่งลงโทษ สั่งให้ออกจากราชการ หรือดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไปแล้ว ให้ส่งรายงานการลงโทษ การสั่งให้ออกจากราชการ หรือการดำเนินการทางวินัยนั้นต่อผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นตามลำดับจนถึงปลัดกระทรวง ในกรณีที่พ้นข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งระดับ ๑๐ ในกระทรวงหรือทบวง และ

ตำแหน่งทุกระดับในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัด
กระทรวงหรือทบวง หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ให้รายงานจนถึงรัฐมนตรีเจ้าสังกัด

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้หนึ่งซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้ส่งตามวรรค
หนึ่ง เห็นว่าการลงโทษหรือการดำเนินการทางวินัยนั้นไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวมีอำนาจที่จะสั่งลงโทษ เพิ่มโทษ ลดโทษ หรือยกโทษ ตามควรแก่กรณีได้ แต่ถ้าจะลงโทษหรือเพิ่มโทษแล้ว โทษที่ลงหรือเพิ่มนั้นรวมกับที่สั่งไว้แล้วเดิม ต้องไม่เกินอำนาจของผู้ซึ่งสั่งไปเท่านั้น

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษ สั่งให้ออกจากราชการ ดำเนินการทางวินัย หรือ
ลงทัณฑ์แก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือตามกฎหมายว่าด้วยวินัยโดยเฉพาะแล้ว แต่ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้หนึ่งซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้ส่งดังกล่าวเห็นว่ากรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวงหรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา แล้วแต่กรณี ซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้ส่งดังกล่าว ที่ได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๘๖ ถ้าจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ ก่อน ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ ในกรณีที่จะต้องลงโทษตามมาตรา ๘๖ ถ้ามีการตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน หรือลงทัณฑ์อย่างอื่นไปแล้ว ก็ให้เป็นอันทับไป

คำอธิบาย

วรรคหนึ่ง

“ดำเนินการทางวินัย” ได้แก่ดำเนินการตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง ถือว่ากล่าวตักเตือนหรือทำทัณฑ์บน ซึ่งไม่ถือเป็นการสั่งลงโทษ

เดิมมาตรา ๘๕ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ให้รายงานถึงเจ้ากระทรวงที่ผู้ถูกลงโทษสังกัด แต่พระราชบัญญัติใหม่ให้รายงานแค่ปลัดกระทรวงเท่านั้น ไม่ต้องถึงรัฐมนตรี เพราะเป็นข้าราชการการเมือง เว้นแต่ระดับ ๑๐ ขึ้นไป ซึ่งเป็นระดับปลัดกระทรวงอยู่แล้ว

และในส่วนราชการที่ไม่มีปลัดกระทรวงเช่นในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี และในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมไม่สังกัดกระทรวง หรือทบวง และในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมที่มีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีจึงจะให้รายงานถึงรัฐมนตรีเจ้าสังกัด

วรรคสอง เป็นเรื่องของผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป จะสั่งลงโทษ (ในกรณีผู้บังคับบัญชาชั้นต้นพิจารณาแล้วไม่ลงโทษ) เพิ่มโทษ (กรณีผู้บังคับบัญชาชั้นต้นลงโทษน้อยไป) ลดโทษ (กรณีผู้บังคับบัญชาชั้นต้นลงโทษมากไป) หรือยกโทษ (กรณีผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเห็นว่ายังไม่ควรลงโทษ) ก็ได้ แต่ถ้าจะลงโทษหรือเพิ่มโทษ แล้วโทษที่ลง หรือเพิ่มชนรวมกับที่ส่งไว้เดิม ต้องไม่เกินอำนาจของผู้ซึ่งส่งใหม่ขึ้น (ผู้บังคับบัญชาใดจะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้เพียงใด มาตรา ๘๕ บัญญัติให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.)

เดิมมาตรา ๘๕ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ ใช้คำว่า "ถ้าไม่เห็นชอบ" แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้เป็น "ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม" และเดิมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๗ ไม่ได้บัญญัติให้ลงโทษด้วย ถ้าผู้บังคับบัญชาชั้นต้นพิจารณาแล้วไม่ลงโทษ ผู้บังคับบัญชานเหนือขึ้นไปก็ลงโทษไม่ได้ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงบัญญัติให้สามารถลงโทษได้ด้วย

วรรคท้าย

"ลงโทษ" ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ได้แก่ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน

ตามพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ ได้แก่ ขัง เพิ่มเวรยาม กักบริเวณ ตามพระราชบัญญัติวินัยตำรวจ ไม่เรียกว่า "ลงโทษ" แต่เรียกว่า "ลงทัณฑ์"

"ให้ออกจากราชการ" หมายถึงให้ออกที่ไม่ถือเป็นการลงโทษได้แก่ให้ออก หย่อนความสามารถ ประพฤติตนไม่เหมาะสม บกพร่องในหน้าที่ ตามมาตรา ๘๗ ให้ออกเพราะมีมลทินมัวหมองตามมาตรา ๘๗ และให้ออกเพราะถูกจำคุก ตามมาตรา ๘๘

"ดำเนินการทางวินัย" ได้แก่กล่าวตักเตือน ทำทัณฑ์บน

"ลงทัณฑ์" เป็นคำที่ใช้ในพระราชบัญญัติวินัยตำรวจ ทัณฑ์ที่จะลงแก่ผู้กระทำผิดวินัยตำรวจมี ๖ สถาน คือ ภาคทัณฑ์ ทัณฑ์กรรม กักยาม กักขัง จำขัง และลงโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

มาตรฐานวางหลักว่า ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นเห็นว่า ไม่เป็นผลดีวินัยอย่างร้ายแรง แต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปซึ่งได้รับรายงานตามมาตรา ๕๒ วรรคแรก เห็นว่าเป็นผลดีวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๕๖ ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๕๖ คือตั้งกรรมการสอบสวน และสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก ไล่ออก ตามมาตรา ๕๖ ได้ ถ้าได้มีการตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน หรือลงทัณฑ์อย่างอื่นไปแล้ว ก็ถือว่าพ้นไปแก่ผู้นั้นไม่ต้องยกเลิกโทษเดิม และไม่ต้องคืนเงินเดือนที่ถูกตัดหรือลดไปนั้น (หลักการเดิมมาตรา ๔๕ วรรค ๓ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗)

มาตรา ๕๓ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษ สั่งให้ออกจากราชการหรือดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญในเรื่องใดไปแล้ว ถ้า ก.พ. พิจารณาเห็นเป็นการสมควรที่จะต้องสอบสวนเพิ่มเติมหรือสอบสวนใหม่ เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรมหรือเพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลให้กระทรวงทบวงกรมปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้โดยถูกต้อง และเหมาะสมตามความเป็นธรรม ก็ให้ ก.พ. มีอำนาจสอบสวนเพิ่มเติมหรือสอบสวนใหม่ในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น โดยจะสอบสวนเอง หรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแทนก็ได้ ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๔๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ ก.พ. แต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำการสอบสวนเพิ่มเติมหรือสอบสวนใหม่ ตามวรรคหนึ่ง ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกรณีตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรา ๕๗ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนตามมาตรา ๕๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำอธิบาย

“ถ้า ก.พ. พิจารณาเห็นเป็นการสมควร” ก.พ. จะพิจารณาได้ก็ต่อเมื่อได้มีการรายงานการลงโทษ สั่งให้ออกจากราชการ หรือดำเนินการทางวินัย มายัง ก.พ. (ส่วนราชการต่างๆ จะต้องรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยไปยัง ก.พ. ตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด ตามมาตรา ๔ (๔) แต่ตามมาตรา ๕๖ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๖ เลखाว่า “เมื่อผู้บังคับบัญชา ได้ลงโทษหรือสั่งให้ข้าราชการพลเรือนผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว ให้กระทรวงทบวงกรมที่ข้าราชการผู้นั้นสังกัดอยู่ รายงานไปยัง ก.พ.”)

มาตรฐานให้อำนาจ ก.พ. ที่จะสอบสวนเพิ่มเติมหรือสอบสวนใหม่ได้

หมวด ๕

การออกจากราชการ

มาตรา ๕๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการ เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (๓) ได้รับอนุญาตให้ลาออกตามมาตรา ๕๔
- (๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ หรือมาตรา ๑๐๐ หรือ
- (๕) ถูกสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก

วันออกจากราชการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด การต่อเวลาให้ราชการพลเรือนสามัญที่ต้องออกจากราชการตาม (๒) รับราชการต่อไป จะกระทำมิได้

คำอธิบาย

“ออกจากราชการ” ตามมาตรา ๓๔ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๑ ใช้คำว่า “ออกจากตำแหน่ง”

ใน (๒) มีเพียงอย่างเดียว คือ เกษียณอายุ (๖๐ ปีบริบูรณ์) เป็นการพ้นจากราชการ โดยผลของกฎหมายบำเหน็จบำนาญ ไม่ต้องมีการสั่งให้ออก

ใน (๓) เป็นการออกด้วยความสมัครใจ ซึ่งรวมถึงการลาออกเมื่อมีอายุครบห้าสิบปี บริบูรณ์เพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุ ตามมาตรา ๑๓ ของพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญด้วย

ใน (๔) ให้ออกตามมาตรา ๔๖ คือให้ออกระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ให้ออกตามมาตรา ๕๕ คือให้ออกเพราะขาดคุณสมบัติทั่วไป และคุณสมบัติเฉพาะ

ให้ออกตามมาตรา ๕๐ คือให้ออกจากราชการไว้ก่อน

ให้ออกตามมาตรา ๕๖ คือให้ออกรับบำเหน็จบำนาญ (เพราะเจ็บป่วย ไปปฏิบัติงานใดๆ ตามมติคณะรัฐมนตรี และขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ (๑) คือสัญชาติไทย มาตรา ๒๔ (๔) คือเป็นข้าราชการการเมือง และมาตรา ๒๔ (๕) คือ ทุพพลภาพหรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.)

ให้ออกตามมาตรา ๕๗ คือให้ออกเพราะหย่อนความสามารถ ประพฤติไม่เหมาะสมบกพร่องในหน้าที่ราชการ

ให้ออกตามมาตรา ๕๘ คือ มีมลทินมัวหมอง

ให้ออกตามมาตรา ๕๙ คือ ถูกจำคุก

ให้ออกตามมาตรา ๑๐๐ คือ ไปรับราชการทหาร

วรรคสอง วันออกจากราชการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๑๘ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘

ระเบียบ ก.พ.

ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๑๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๒) และมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ ก.พ. ออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามมาตรา ๕๔ (๔) และ (๕) จะออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ ๒ การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ หรือมาตรา ๑๐๐ ห้ามมิให้สั่งให้ออกย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่

(๑) การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๕๕ โดยปกติให้สั่งให้ออกตั้งแต่วันต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด

(๒) การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๐๐ ให้สั่งให้ออกตั้งแต่วันไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

(๓) ในกรณีที่ได้มีการสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นให้ออกจากราชการตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๕๘ ก็ให้สั่งให้ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องออกจากราชการตามกรณีนั้น ในขณะที่ออกคำสั่งเดิม

(๔) กรณีใดมีเหตุสมควรสั่งให้ออกย้อนหลัง ก็ให้สั่งให้ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นได้

ข้อ ๓ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามมาตรา ๕๐ จะสั่งให้ออกตั้งแต่วันที่ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ออกตามความในมาตรา ๕๐

ข้อ ๔ การสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ห้ามมิให้สั่งให้ออกปลดออก หรือไล่ออกย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่

(๑) ในกรณีที่ได้มีคำสั่งให้พักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน เมื่อจะส่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ให้สั่งตั้งแต่วันพักราชการ หรือวันให้ออกจากราชการไว้ก่อน แล้วแต่กรณี

(๒) การส่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ในกรณีความผิดละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลานานกว่าสิบห้าวันโดยไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีก ให้สั่งตั้งแต่วันละทิ้งหน้าที่ราชการนั้น

(๓) การส่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ในกรณีกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือได้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยปกติให้สั่งตั้งแต่วันต้องรับโทษอาญานั้น

(๔) ในกรณีที่ได้มีการส่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่ง การลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกในกรณีเช่นนี้ ให้สั่งย้อนหลังไปตั้งวันออกจากราชการตามคำสั่งเดิม แต่ตั้งวันออกจากราชการตามคำสั่งเดิมไม่ถูกต้องก็ให้ส่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกย้อนหลังไปตั้งวันที่ควรต้องออกจากราชการตามกรณีนั้น ในขณะที่ออกคำสั่งเดิม

(๕) ในกรณีที่ได้มีการสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ หรือมาตรา ๑๐๐ ไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่ หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ให้สั่งย้อนหลังไปตั้งวันที่ควรต้องลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ตามกรณีนั้นในขณะที่ออกคำสั่งเดิม

(๖) การส่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะต้องถูกสั่งนั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือได้รับอนุญาตให้ลาออกไปก่อนแล้ว ให้สั่งย้อนหลังไปตั้งวันออกจากราชการนั้น

(๗) กรณีใดที่มีเหตุสมควรส่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการย้อนหลัง ก็ให้สั่งย้อนหลังไปตั้งวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นได้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘

หม่อมราชวงศ์ศักดิ์ ปรามิข

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

มาตรา ๕๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการ ให้อื่นหนังสือ
ขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่ง เพื่อให้ผู้นั้นส่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ เป็นผู้พิจารณา
เมื่อผู้นั้นส่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ส่งอนุญาตแล้ว จึงให้ออกจากราชการตามคำสั่ง

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญขอลาออกเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเพื่อสมัคร
รับเลือกตั้ง ให้การลาออกมีผลนับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

นอกจากกรณีตามวรรคสอง ถ้าผู้นั้นส่งอนุญาตการลาออกเห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์
แก่ราชการ จะยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินสามเดือนนับแต่วันขอลาออกก็ได้

คำอธิบาย

มาตรา ๕๕ เป็นเรื่องการลาออก

วรรคหนึ่ง

เดิมมาตรา ๓๕ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ให้อำนาจ
ราชการจังหวัดมีอำนาจส่งอนุญาตให้ข้าราชการตั้งแต่ชั้นเอกลงมาลาออกได้ แต่พระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้อำนาจราชการจังหวัดไม่มีอำนาจอนุญาตให้ลาออก เพราะผู้ว่าราชการ
จังหวัดเป็นเพียงผู้บังคับบัญชาชั่วคราวของข้าราชการที่อยู่ในจังหวัด แต่อธิบดีเป็นผู้บังคับบัญชาตลอด
เวลาที่ยังอยู่ในกรม แม้ตามมาตรา ๔๔ (๖) จะบัญญัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจบรรจุและแต่งตั้ง
ข้าราชการระดับ ๔ ลงมาในจังหวัด แต่ไม่มีอำนาจส่งให้ออก ก็ไม่ใช่เรื่องแปลก เพราะผู้ว่าราชการ
จังหวัดไม่ได้เป็นผู้คัดเลือกตัวบุคคลเข้ามา การคัดเลือกตัวบุคคลเป็นหน้าที่ของ ก.พ. ตามบทบัญญัติ
ไว้ในมาตรา ๔๐

วรรคสอง

การลาออกไปดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้ง ผู้บังคับบัญชาจะยับ
ยั้งไม่ได้

“ตำแหน่งทางการเมือง” มีความกว้างกว่า “ตำแหน่งข้าราชการการเมือง” ตามมาตรา

วรรคท้าย

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ ให้ยั้งได้ไม่เกิน ๑ ปี แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้ยั้งได้ไม่เกิน ๓ เดือน เพราะเห็นว่าเมื่อไม่ประสงค์จะอยู่ หนึ่งขวบไว้ก็ไม่เกิดประโยชน์

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ ถ้าเป็นกรณีผู้ขอลาออกถูกกล่าวหาว่าทำผิดวินัย ไม่ร้ายแรงจะอนุญาตให้ลาออกหรือไม่ก็ได้ แต่ถ้าถูกกล่าวหาว่าทำผิดวินัยร้ายแรงหรือผิดอาญาร้ายแรงห้ามอนุญาตลาออก แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้อนุญาตลาออกได้ทุกกรณี เพราะมีมาตรา ๘๕ ให้ดำเนินการทางวินัยได้ แม้ออกไปแล้วก็ตาม

มาตรา ๘๖ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ แต่ในการสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน นอกจากให้ทำได้ในกรณีระบุไว้ในมาตราอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้ และในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว ให้ทำได้ในกรณีต่อไปนี้ด้วย คือ

- (๑) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ ถ้าผู้มีอำนาจดังกล่าวเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้
- (๒) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดสมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ
- (๓) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ (๑) (๔) หรือ
- (๕) ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

คำอธิบาย

มาตรา ๗ เป็นเรื่องสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ เดิมมาตรา ๓๖ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจให้ข้าราชการตงแต่ชั้นตรลงมาออกจากราชการได้ แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่มีอำนาจ

การออกตามกรณีที่ระบุไว้ในมาตราอื่น ได้แก่ ออกตามมาตรา ๕๕ (ขาดคุณสมบัติ) มาตรา ๘๖ วรรค ๓ (ผิดวินัยอย่างร้ายแรงแต่มีเหตุผลหย่อน) มาตรา ๕๑ (หย่อนความสามารถ ประพฤติไม่เหมาะสม บกพร่องในหน้าที่) มาตรา ๘๘ (มีมลทินมัวหมอง) และมาตรา ๕๕ (ถูกจำคุก)

การออกตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ ได้แก่ ออกเพราะถูกยุบเลิกตำแหน่ง ให้ออก โดยไม่มีความผิด หรือออกตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือทหารออกจากกอง หนุนเบ็ดเตล็ด (มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ)

ใน (๑) จะสั่งให้ออกก็ได้หรือไม่สั่งก็ได้ (หลักการเดิมตามมาตรา ๓๖ (ก) ของพระราช บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗)

ใน (๒) ต้องสั่งให้ออก (เดิมมาตรา ๓๖ (ข) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗) จะให้ออกหรือไม่ก็ได้ แต่คณะรัฐมนตรีได้ลงมติสั่งให้ออกโดยมติคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๔๐๓/ว.๓๔ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๑๒)

ใน (๓) ต้องสั่งให้ออก (เดิมมาตรา ๓๖ (ค) ก็ต้องสั่งให้ออก)

มาตรา ๒๔ (๑) คือสัญชาติไทย มาตรา ๒๔ (๔) คือเป็นข้าราชการการเมือง มาตรา ๒๔ (๕) คือ ทูตพลภาพ ไร้ความสามารถ จิตฟั่นเฟือน เป็นโรค

มาตรา ๕๑ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดหย่อนความสามารถด้วยเหตุใดในอันที่จะ ปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน หรือประพฤตินั้นไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องใน หน้าที่ด้วยเหตุใด และผู้อำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ เห็นว่าถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการ เสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้อำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน โดยไม่ชักช้า ในการสอบสวนจะต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา เท่าที่ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุข้อพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหา ชี้แจงและนำพยานหลักฐานเข้าสืบแก้ข้อกล่าวหาด้วย เมื่อได้ทำการสอบสวนแล้ว และผู้อำนาจสั่ง บรรจุตามมาตรา ๔๔ พิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรให้ออกจากราชการ ก็ให้ผู้อำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา

๔๔ สั่งให้ผู้นอกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้ ทั้งนี้ให้นำมาตรา ๘๖ วรรคสี่ วรรคหก และวรรคเจ็ด มาตรา ๘๗ และมาตรา ๘๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๘๖ ในเรื่องที่จะต้องสอบสวนตามวรรคหนึ่ง และคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ ได้สอบสวนไว้แล้ว ผู้มีอำนาจตามวรรคหนึ่งจะใช้อำนาจการสอบสวนนั้นพิจารณาโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่งก็ได้

คำอธิบาย

มาตรา ๘๖ เป็นเรื่องหย่อนความสามารถ ประพฤติตนไม่เหมาะสมหรือบกพร่องในหน้าที่ ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนด้วย (เดิมมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗) ไม่ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพียงแต่กระทรวงเจ้าสังกัดสอบสวนรายงาน อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. กรมเท่านั้น)

“มาตรา ๘๖ วรรคสี่” เป็นกรณีข้าราชการต่างสังกัดทำผิดร่วมกัน

“มาตรา ๘๖ วรรคหก” เป็นกรณีข้าราชการต่างระดับกัน ในกระทรวงทบวงกรมเดียวกัน ทำผิดร่วมกัน

“มาตรา ๘๖ วรรคเจ็ด” เป็นกรณีผู้มีอำนาจตั้งคณะกรรมการสอบสวนละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่

“มาตรา ๘๗” เป็นกรณีความผิดชัดแจ้ง และกรณีรับสารภาพ

“มาตรา ๘๘” เป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจของกรรมการสอบสวน

มาตรา ๘๘ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้มีการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ แล้ว การสอบสวนไม่ได้ความว่ากระทำผิดที่จะถูกลงโทษให้ออกปลดออก หรือไล่ออก แต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนนั้น ซึ่งจะให้มีราชการต่อไป อาจจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้ ทั้งนี้ให้นำมาตรา ๘๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำอธิบาย

มาตรา ๕๗ เป็นเรื่องให้ออกเพราะมีมลทินหรือมัวหมอง ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวน และดำเนินการเช่นเดียวกับให้ออกเพราะหย่อนความสามารถ ประพฤติตนไม่เหมาะสม บกพร่องในหน้าที่ตามมาตรา ๕๗ (มาตรา ๓๘ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗) ไม่ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวน)

มาตรา ๕๘ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษให้ออกปลดออก หรือไล่ออก ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ จะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนก็ได้

คำอธิบาย

มาตรา ๕๙ เป็นเรื่องให้ออกเพราะถูกจำคุก ไม่ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวน (หลักการเดิมตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗)

มาตรา ๑๐๐ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

คำอธิบาย

มาตรา ๑๐๑ ใหม่ เดิมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ มาตรา ๒๗ ไม่ได้บัญญัติว่าผู้ไปรับราชการทหาร ให้สั่งให้ออก แต่ ก.พ. ได้วางระเบียบไว้ตาม น.ว. ก.พ. ที่ ๓๒/๒๔๕๗ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๔๕๗ ว่าต้องมีคำสั่งอนุญาตให้ออกจากราชการ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงบัญญัติให้ชัดเจน

มาตรา ๑๐๑ การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๐ ขึ้นไป ให้นำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันออกจากราชการ

คำอธิบาย

ระดับ ๑๐ ขึ้นไป ได้แก่ระดับอธิบดีขึ้นไป

หมวด ๖

การร้องทุกข์

มาตรา ๑๐๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติ
ต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และ
เป็นกรณีไม่มีสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา ๗๑ ผู้ยื่นอุทธรณ์ทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาได้

การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด
ในกฎ ก.พ.

คำอธิบาย

หมวดนี้เพิ่มเติม เพื่อให้หลักประกันแก่ข้าราชการชั้น

การจะร้องทุกข์ตามมาตรา ๗๑ ต้องเป็นกรณีกฎหมายข้าราชการพลเรือนบัญญัติให้ทำแล้ว
ผู้บังคับบัญชาทำไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติไว้ หรือเจตนาไม่ทำตามกฎหมายบัญญัติไว้ และเป็นกรณี
ห้ามอุทธรณ์

กรณีปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือน เช่น มาตรา ๖๒ วรรคท้าย
บัญญัติว่า ถ้าไม่เลื่อนเงินเดือนประจำให้ผู้ใด ต้องขแจ้งเหตุผลให้ผู้พ้นทราบ ถ้าผู้บังคับบัญชาไม่
ขแจ้งให้ทราบถือว่าผู้บังคับบัญชาปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายมาตรา ๗๑ และเรื่องดังกล่าว
ไม่มีสิทธิอุทธรณ์แจ้งร้องทุกข์ได้ หรือกรณีผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งผู้ใดไปอยู่ในห้องทักนินดา เพราะ
ไม่ชอบหน้าก็อาจร้องทุกข์ได้ เพราะมาตรา ๑๔ วรรคท้ายบัญญัติว่า “ในการเสนอเพื่อแต่งตั้ง
ข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่ง ให้รายงานความสมควร พร้อมทั้งเหตุผลไปด้วย” ถ้า
ผู้บังคับบัญชาไม่รายงานหรือรายงานไม่จริง ก็ร้องทุกข์ได้ เพราะกรณีไม่มีสิทธิอุทธรณ์

กรณีไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือน เช่น มาตรา ๑๕ ให้
มีการสับเปลี่ยนหน้าที่ ย้าย หรือโอน ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งบริหารที่ปฏิบัติหน้าที่เดียวกัน
เป็นเวลานานเกิน ๔ ปี ถ้าไม่มีการย้ายตัวข้าราชการผู้นั้นก็อาจร้องทุกข์ได้เพราะกรณีไม่มีสิทธิ
อุทธรณ์

การร้องทุกข์ถ้าเสร็จเด็ดขาดแล้วก็เป็นอย่างนี้ กฎหมายไม่บัญญัติให้ฟ้องคดีต่อศาล
ปกครอง แต่อุทธรณ์ฟ้องต่อศาลปกครองได้ (มาตรา ๑๐๗)

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๒) และมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญร้องทุกข์ได้สำหรับตนเองเท่านั้นจะร้องทุกข์แทนคนอื่นหรือมอบหมายให้คนอื่นร้องทุกข์แทนไม่ได้

ข้อ ๒ เหตุร้องทุกข์ต้องเกิดจากผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์โดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ให้ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและเป็นกรณีที่ไม่มีสหุทธิกรรม ในการนี้ให้ร้องทุกข์ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบหรือควรได้ทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ข้อ ๓ การร้องทุกข์ ในชั้นต้นให้ร้องทุกข์ด้วยวาจาต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่งเสียก่อน หากได้รับคำสั่งแจงไม่เป็นที่พอใจหรือไม่ได้รับคำสั่งแจงภายในเจ็ดวันนับแต่วันร้องทุกข์ด้วยวาจา จึงให้ผู้ร้องทุกข์ยื่นเรื่องร้องทุกข์เป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๑ ภายในสามวันนับแต่วันทราบคำสั่งแจงหรือไม่ได้รับคำสั่งแจง แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้ร้องทุกข์ในเรื่องกำหนดเวลาตามข้อ ๒

ข้อ ๔ ในกรณีผู้ร้องทุกข์ไม่อาจร้องทุกข์ด้วยวาจาตามข้อ ๓ ได้ ก็ให้ยื่นเรื่องร้องทุกข์เป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๑ ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบหรือควรได้ทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ข้อ ๕ เมื่อได้รับคำร้องทุกข์ด้วยวาจาจากผู้บังคับบัญชา ให้ผู้บังคับบัญชาแจ้งทำความเข้าใจกับผู้ร้องทุกข์โดยเร็ว หากเป็นเรื่องของผู้บังคับบัญชาดังกล่าวไม่อาจชี้แจงได้ ก็ให้บรรยายตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจ

การรับคำร้องทุกข์ด้วยวาจา การข่มขู่หรือขู่ความเข้าใจหรือไม่อาจข่มขู่ได้ ให้ผู้บังคับบัญชาบันทึกไว้

ข้อ ๖. การร้องทุกข์เป็นหนังสือ อย่างน้อยต้องประกอบด้วยสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- (๑) ระบุเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์
- (๒) ระบุความประสงค์ของการร้องทุกข์
- (๓) ลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้ร้องทุกข์

ข้อ ๗. การร้องทุกข์เป็นหนังสือ ให้ร้องต่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บังคับบัญชาแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดผู้บังคับบัญชา ให้ร้องต่อปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชาของผู้ร้องทุกข์

ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชา ให้ร้องต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด

ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ให้ร้องต่อนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล กรณีเช่นนี้ ให้ ก.พ. เป็นผู้พิจารณาเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ

ข้อ ๘. ให้ผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๗ พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้เสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันได้รับเรื่องร้องทุกข์นั้น แล้วแจ้งคำวินิจฉัยให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

การวินิจฉัยของผู้บังคับบัญชาให้เป็นที่สุด จะร้องทุกข์ต่อไปอีกมิได้

ข้อ ๙. การนับเวลาตามกฎ ก.พ. นี้ สำหรับเวลาเริ่มต้น ให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานับเป็นวันเริ่มนับเวลา ส่วนเวลาสุดท้ายนั้น ถ้าวันสุดท้ายแห่งเวลาตรงกับวันหยุดราชการให้นับวันเริ่มเปิดราชการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งเวลา

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎ ก.พ. ฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๑๘๖ วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘

หมวด ๗

การอุทธรณ์

มาตรา ๑๐๓ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตามพระราชบัญญัตินี้ ด้วยเหตุใด ๆ เว้นแต่ให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามมาตรา ๕๐ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้

คำอธิบาย

อุทธรณ์ได้เมื่อถูกสั่งลงโทษ (ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน ให้ออก ปลดออก และไล่ออก) แม้ถูกให้ออกที่ไม่เป็นการลงโทษไม่ว่าจะให้ออกในกรณีใด ๆ ก็อุทธรณ์ได้ เช่น ถูกให้ออกเพราะเจ็บป่วยตามมาตรา ๕๖ (๑) ถ้าหากไม่เป็นความจริงก็อุทธรณ์ได้

มาตรา ๑๐๔ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ให้อุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

คำอธิบาย

ผู้บังคับบัญชาเป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดขั้นเงินเดือนตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

มาตรา ๑๐๕ การอุทธรณ์คำสั่งให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ให้อุทธรณ์ต่อ ก.พ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาวินิจฉัยแล้วให้นายกรัฐมนตรีสั่งการให้เป็นไปตามมติของ ก.พ.

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีสั่งการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการ หรือให้
เปลี่ยนแปลงคำสั่งของผู้บังคับบัญชา หรือให้ดำเนินการประการใด ให้กระทรวงทบวงกรมดำเนินการให้
เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี

ในกรณีที่ให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการให้นำมาตรา ๕๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำอธิบาย

ก.พ. เป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์คำสั่ง ให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๒) มาตรา ๑๐๔ และมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษหรือคำสั่งให้ออกจากราชการ ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของผู้อุทธรณ์ และให้ผู้อุทธรณ์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะอุทธรณ์แทนคนอื่นหรือมอบหมายให้คนอื่นอุทธรณ์แทนไม่ได้

ข้อ ๒ เพื่อประโยชน์ในการอุทธรณ์ ผู้จะอุทธรณ์อาจขอตรวจหรือคัดรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนได้ ส่วนบันทึกถ้อยคำพยานบุคคลหรือเอกสารอื่น ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้ส่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการที่จะอนุญาตหรือไม่ โดยให้พิจารณาถึงประโยชน์ในทางการรักษาวินัยของข้าราชการ เหตุผลและความจำเป็นเป็นเป็นเรื่อง ๆ ไป

ข้อ ๓ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ตามมาตรา ๑๐๔ ซึ่งต้องอุทธรณ์ภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่ง ให้ผู้อุทธรณ์ต่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษ แล้วแต่กรณี

ในกรณีต่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ส่งลงโทษ ให้ผู้อุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษ

ในกรณีต่อปลัดกระทรวงเป็นผู้ส่งลงโทษ ให้ผู้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดของผู้ถูกลงโทษ

ในกรณีที่รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้ส่งลงโทษ ให้ผู้อุทธรณ์ต่อนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล กรณีเช่นนี้ ให้ ก.พ. เป็นผู้พิจารณาเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ

ข้อ ๔ การอุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๓ ให้อื่นหนังสืออุทธรณ์พร้อมด้วยสำเนาถูกต้องหนึ่งฉบับต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้ส่งลงโทษ และให้ผู้บังคับบัญชานั้นส่งหนังสืออุทธรณ์พร้อมด้วยสำนวนการพิจารณาโทษและคำชี้แจงของตนถ้าจะพึงมีต่อไปยังผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๓ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันได้รับหนังสืออุทธรณ์

ข้อ ๕ ให้ผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๓ พิจารณาวินิจฉัยสั่งการให้เสร็จภายในสัปดาห์วันนับแต่วันได้รับหนังสืออุทธรณ์และสำนวนการพิจารณาโทษ

ข้อ ๖ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๓ พิจารณาเห็นว่าคำสั่งลงโทษสมควรแก่ความผิดแล้วก็ให้ส่งยกอุทธรณ์ หรือถ้าเห็นว่าคำสั่งลงโทษนั้นไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็ให้สั่งเพิ่มโทษลดโทษ หรือยกโทษ ตามควรแก่กรณี ตามอำนาจที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๒ วรรคสอง และวรรคสาม

เมื่อผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๓ ได้พิจารณาวินิจฉัยสั่งการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๓ สั่งยกอุทธรณ์หรือส่งลดโทษ ผู้ถูกลงโทษจะอุทธรณ์ต่อไปไม่ได้ แต่ถ้าสั่งเพิ่มโทษ ผู้ถูกลงโทษมีสิทธิอุทธรณ์ได้อีกชั้นหนึ่ง

ข้อ ๗ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษให้ออก ปล่อยออก หรือไล่ออกจากราชการ หรือคำสั่งให้ออกจากราชการ เว้นแต่ให้ออกจากราชการไว้ก่อน ซึ่งตามมาตรา ๑๐๕ ต้องอุทธรณ์ต่อ ก.พ. ภายในสามสัปดาห์นับแต่วันทราบคำสั่งนั้น จะยื่นหนังสืออุทธรณ์ต่อ ก.พ. โดยตรง หรือจะยื่นหนังสืออุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาเดิมก็ได้

ในกรณีที่ยื่นหนังสืออุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาเดิม ให้นำข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ผู้อุทธรณ์จะยื่นคำแถลงการณ์ เป็นหนังสือหรือขอแถลงการณ์ด้วยวาจาเพื่อประกอบการพิจารณาของ ก.พ. ก็ได้ แต่ต้องยื่นหรือทำคำขอเป็นหนังสือก่อน ก.พ. พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เสร็จ

ข้อ ๘ การพิจารณาอุทธรณ์ตามข้อ ๗ ให้นำข้อ ๖ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อนายกรัฐมนตรีได้สั่งการตามมติของ ก.พ. แล้ว ให้สำนักงาน ก.พ. แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว และผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์คำสั่งลงโทษหรือคำสั่งให้ออกจากราชการนั้นต่อไปไม่ได้

ข้อ ๙ การนับเวลาตามกฎหมาย ก.พ. นี้ สำหรับเวลาเริ่มต้น ให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานับเป็นวันเริ่มนับเวลา ส่วนเวลาสุดท้าย ถ้าวันสุดท้ายแห่งเวลาตรงกับวันหยุดราชการ ให้นับวันเริ่มเป็นราชการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งเวลา

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎ ก.พ. ฉบับนี้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๑๘๖ วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘

มาตรา ๑๐๖ ในการพิจารณาอุทธรณ์ให้ ก.พ. มีอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๓ และให้นำมาตรา ๘๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำอธิบาย

“มาตรา ๕๓” คือให้อำนาจ ก.พ. สอบสวนเพิ่มเติมหรือสอบสวนใหม่ได้

“มาตรา ๘๘” คือ ให้กรรมการสอบสวนมีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และมีอำนาจเรียกเอกสาร บุคคลใดๆ มาชี้แจงได้

มาตรา ๑๐๗ เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือ ก.พ. ได้วินิจฉัยอุทธรณ์ตามความในมาตรา ๑๐๔ หรือ ๑๐๕ แล้ว ผู้ถูกสั่งลงโทษเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม ย่อมมีสิทธิที่จะฟ้องศาลปกครองได้ภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์นั้น

คำอธิบาย

คำวินิจฉัยของผู้บังคับบัญชาหรือของ ก.พ. ไม่เป็นที่สุด ผู้ถูกสั่งลงโทษยังมีสิทธิที่จะฟ้องศาลปกครองได้อีก แต่มีบทเฉพาะกาลไว้ในมาตรา ๑๒๐ ว่า มาตรการนี้ยังไม่ใช้บังคับจนกว่าจะได้มีการจัดตั้งศาลปกครองแล้ว

ลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์

มาตรา ๑๐๘ ภายใต้บังคับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน วินัยและการรักษา วินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ให้เป็นไปตามลักษณะ ๓ เว้นแต่จะได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้เป็นพิเศษ

คำอธิบาย

ข้าราชการพลเรือน ในพระองค์ ได้แก่ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในพระองค์พระมหากษัตริย์ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๑๕

“ภายใต้บังคับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” หมายความว่า ถ้ารัฐธรรมนูญบัญญัติไว้เป็นอย่างใด ก็ต้องเป็นไปตามนั้น เช่น ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๐ บัญญัติว่า “การแต่งตั้งและการให้ข้าราชการในพระองค์และสมุหราชองครักษ์พ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามพระราชอัชฌาศัย”

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์อยู่ภายใต้บังคับมาตราต่าง ๆ ในลักษณะ ๓ เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ แต่ถ้าจะกำหนดเป็นอย่างอื่นต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกาโดยไม่ต้องขอทำความตกลงกับ ก.พ. อยู่ในพระราชอำนาจของในหลวงโดยตรงที่จะกำหนดตามพระราชอัชฌาศัย (แต่ในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่ของสำนักราชเลขาธิการ และสำนักพระราชวังจะปรึกษากับ ก.พ. เพราะเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับระเบียบข้าราชการพลเรือน) สำหรับข้าราชการประเภทอื่นถ้าจะตราเป็นพระราชกฤษฎีกาเป็นพิเศษต้องขอทำความตกลงกับ ก.พ. ก่อน

สำหรับคุณสมบัติทั่วไปของข้าราชการพลเรือนในพระองค์นั้นจะกำหนดเป็นอย่างอื่นไม่ได้ ต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๔ ซึ่งเป็นบททั่วไป (ในการร่างได้แยกคุณสมบัติทั่วไปของข้าราชการพลเรือนไปไว้ในบททั่วไปเพื่อให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการทุกประเภท)

พระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในพระองค์

พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘
เป็นปีที่ ๓๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในพระองค์ และวางหลักเกณฑ์
เกี่ยวกับการให้ได้รับเงินเดือน การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย
การออกจากราชการ การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ของข้าราชการพลเรือนในพระองค์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กับมาตรา
๒๓ (๒) และมาตรา ๑๐๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบข้าราชการ
พลเรือนในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้ คำว่า “อ.ก.พ. สำนัก” หมายความว่า อ.ก.พ. สำนัก
พระราชวัง หรือ อ.ก.พ. สำนักราชเลขาธิการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในพระองค์ได้แก่ตำแหน่งข้าราชการพลเรือน
ในสำนักพระราชวัง และสำนักราชเลขาธิการ ที่มณฑลเกี่ยวกับงานในพระองค์พระมหากษัตริย์ตั้ง
ต่อไป นี้ คือ เจ้าหน้าที่งานในพระองค์ หัวหน้าหมวด หัวหน้าแผนก หัวหน้ากอง ผู้อำนวยการกอง

ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวัง ผู้ช่วยราชเลขาธิการ รองเลขาธิการพระราชวัง รองราชเลขาธิการ เลขาธิการพระราชวัง ราชเลขาธิการ และที่เรียกชื่ออย่างอื่น

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตำแหน่งใดจะเทียบเท่ากับตำแหน่งดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ตำแหน่งใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในพระองค์จะมีในส่วนราชการใด จำนวนเท่าใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ให้ได้รับเงินเดือนตามตำแหน่งดังต่อไปนี้

- (๑) เจ้าหน้าที่งานในพระองค์ หรือเทียบเท่า ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๑ ถึงระดับ ๒
- (๒) หัวหน้าหมวด หรือเทียบเท่า ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๓
- (๓) หัวหน้าแผนก หรือเทียบเท่า ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๔ ถึงระดับ ๕
- (๔) หัวหน้ากอง หรือเทียบเท่า ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๖
- (๕) ผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่า ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๗ ถึงระดับ ๘
- (๖) ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวัง ผู้ช่วยราชเลขาธิการ หรือเทียบเท่า ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๘ ถึงระดับ ๙

(๗) รองเลขาธิการพระราชวัง รองราชเลขาธิการ หรือเทียบเท่า ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๙ ถึงระดับ ๑๐

(๘) เลขาธิการพระราชวัง ราชเลขาธิการ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๑๐ ถึงระดับ ๑๑ ทั้งนี้ ตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ท้ายพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๖ การให้ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ได้รับเงินเดือนตามตำแหน่งตามมาตรา ๕ ให้เป็นไปตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยอนุโลม

ในกรณีที่ตำแหน่งใดได้รับเงินเดือนหลายระดับ เมื่อข้าราชการพลเรือนในพระองค์ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นได้รับเงินเดือนถึงขั้นค่าของระดับถัดไป ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕ มีคำสั่งให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนในระดับถัดไปนั้น

มาตรา ๗ ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในพระองค์ต้องมีคุณสมบัติทั่วไป หรือได้รับการยกเว้นในกรณีขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ และมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่ อ.ก.พ. สำนักกำหนดตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งเจ้าหน้าที่งานในพระองค์ หรือเทียบเท่า ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ตามที่ อ.ก.พ. สำนักเห็นสมควร

(๒) ตำแหน่งหัวหน้าหมวด หรือเทียบเท่า ต้องเป็นผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตร วิชาชีพเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญา ในสาขาวิชาที่ อ.ก.พ. สำนักกำหนด

(๓) ตำแหน่งหัวหน้าแผนก หรือเทียบเท่า ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๘ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในพระองค์เพื่อแต่งตั้งให้ ดำรงตำแหน่งตั้งแต่หัวหน้าแผนกหรือเทียบเท่าลงมา ให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถ เหมาะสมกับตำแหน่ง ซึ่ง อ.ก.พ. สำนักคัดเลือกตามวิธีการที่ อ.ก.พ. สำนักกำหนด

มาตรา ๙ การบรรจุและการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในพระองค์ให้ดำรงตำแหน่ง ให้ ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้ส่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) นายกรัฐมนตรีในตำแหน่งบังคับบัญชาสำนักพระราชวังและสำนักราชเลขาธิการ เป็นผู้ มีอำนาจส่งบรรจุ และนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง สำหรับตำแหน่ง ตั้งแต่ผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่าขึ้นไป

(๒) นายกรัฐมนตรีในตำแหน่งบังคับบัญชาสำนักพระราชวัง และสำนักราชเลขาธิการ เป็นผู้ มีอำนาจส่งบรรจุและแต่งตั้ง สำหรับตำแหน่งหัวหน้ากอง หรือเทียบเท่า โดยพระบรมราชานุมัติ

(๓) เลขาธิการพระราชวัง หรือราชเลขาธิการ แล้วแต่กรณี เป็นผู้ มีอำนาจส่งบรรจุ และแต่งตั้ง สำหรับตำแหน่งตั้งแต่หัวหน้าแผนกหรือเทียบเท่าลงมา

มาตรา ๑๐ ผู้ใดได้รับบรรจุเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๘ ให้ ผู้นั้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งนั้นตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ

พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยอนุโลม เว้นแต่กำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าราชการ ให้เป็นไปตาม
ที่ อ.ก.พ. สำนักกำหนด

มาตรา ๑๑ ให้นำมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘
มาใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ โดยอนุโลม เว้นแต่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔
แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ให้เป็นอำนาจของเลขาธิการพระราชวังหรือราชเลขาธิการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๒ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนในพระองค์ขึ้นเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูง
ขึ้น ให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้ที่อยู่ในเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) การเลื่อนขึ้นเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหมวดหรือเทียบเท่า ให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้ได้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่งานในพระองค์หรือเทียบเท่า มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดปี กำหนดเวลาเจ็ดปีให้ลดเป็นสิบ สำหรับผู้ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ และให้ลดเป็นสองปีสำหรับผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้
- (๒) การเลื่อนขึ้นเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกหรือเทียบเท่า ให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้ได้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหมวดหรือเทียบเท่า มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี กำหนดเวลาสองปีให้ลดเป็นหนึ่งปีสำหรับผู้ได้รับปริญญาโทหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้
- (๓) การเลื่อนขึ้นเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองหรือเทียบเท่า ให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้ได้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกหรือเทียบเท่า มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบ
- (๔) การเลื่อนขึ้นเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า ให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้ได้ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองหรือเทียบเท่า มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี
- (๕) การเลื่อนขึ้นเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวัง ผู้ช่วยราชเลขาธิการหรือเทียบเท่า ให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้ได้ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากอง หรือเทียบเท่า มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี หรือจากผู้ได้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่า มาแล้ว
- (๖) การเลื่อนขึ้นเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการพระราชวัง รองราชเลขาธิการหรือเทียบเท่า ให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้ได้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกอง ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวัง ผู้ช่วยราชเลขาธิการ หรือเทียบเท่า แล้วแต่กรณี มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๑) การเลื่อนชั้นเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการพระราชวัง หรือราชเลขาธิการ ให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้ที่ดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการพระราชวัง รองราชเลขาธิการหรือเทียบเท่า แล้วแต่กรณี มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

การเลื่อนข้าราชการพลเรือน ในพระองค์ชั้น เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้นไปตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้ อ.ก.พ. สำนักเป็นผู้พิจารณา แต่สำหรับ (๓) นั้น จะต้องได้รับพระบรมราชานุญาต

การเลื่อนข้าราชการพลเรือน ในพระองค์ชั้น เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้นไปตาม (๔) (๕) และ (๖) ให้เลขาธิการพระราชวังหรือราชเลขาธิการแล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาและให้นำความกราบบังคมทูล เพื่อขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต

การเลื่อนข้าราชการพลเรือนในพระองค์ชั้น เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้นไปตาม (๗) ให้นายกรัฐมนตรีในตำแหน่งบังคับบัญชาสำนักพระราชวังและสำนักราชเลขาธิการนำความกราบบังคมทูล เพื่อขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต

มาตรา ๑๓ การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ให้เป็นไปตามลักษณะ ๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยอนุโลม เว้นแต่

(๑) การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าขึ้นไปให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง

(๒) ความในมาตรา ๕๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มิให้นำมาใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนในพระองค์

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ให้เป็นไปตามลักษณะ ๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยอนุโลมนั้น บรรดาอำนาจหน้าที่ของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕

มาตรา ๑๕ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒ ว่าด้วยการบรรจุและการแต่งตั้ง หมวด ๓ ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน หมวด ๔ ว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย หมวด ๕ ว่าด้วยการออกจากราชการ และหมวด ๖ ว่าด้วยการร้องทุกข์ ของลักษณะ ๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ

พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ โดยอนุโลม เว้นแต่ที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๑๖ การกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย และการออกจากราชการ ของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ตามพระราชกฤษฎีกานี้ จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เป็นพิเศษเฉพาะราย โดยมีนายกรัฐมนตรีในตำแหน่งบังคับบัญชาสำนักพระราชวังและสำนักราชเลขาธิการรับสนองพระบรมราชโองการก็ได้

มาตรา ๑๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ - เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เพื่อกำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในพระองค์ และเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการให้ได้รับเงินเดือน การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตามนัยมาตรา ๒๓ (๒) และมาตรา ๑๐๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

- พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๓ ตอนที่ ๒๒ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ลักษณะ ๕

ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์

มาตรา ๑๐๕ การกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ของข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ให้เป็นไปตามลักษณะ ๓ เว้นแต่กระทรวงเจ้าสังกัด จะได้ทำความตกลงกับ ก.พ. กำหนดการดังกล่าวเป็นอย่างอื่น แล้วรายงานคณะรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

คำอธิบาย

ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งการรัฐพาณิชย์ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ พ.ศ.

๒๕๑๕

ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์อยู่ภายใต้บังคับของมาตราต่าง ๆ ในลักษณะ ๓ เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ แต่ถ้าจะกำหนดเป็นอย่างอื่นกระทรวงเจ้าสังกัดจะต้องทำความตกลงกับ ก.พ. ก่อน แล้วต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

สำหรับคุณสมบัติทั่วไป จะกำหนดเป็นอย่างอื่นไม่ได้ ต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๔ ในหมวดที่ว่าด้วยบททั่วไป ซึ่งใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนทุกประเภท

พระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์

พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘
เป็นปีที่ ๓๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ และวางหลักเกณฑ์
เกี่ยวกับการให้ได้รับเงินเดือน การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย
การออกจากราชการ การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ของข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์เป็นอย่างดี ตาม
ที่กระทรวงคมนาคมได้ทำความตกลงกับ ก.พ. แล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กับมาตรา
๒๓ (๓) และมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบข้าราชการพล
เรือนรัฐพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็น
ต้นไป

มาตรา ๓ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ได้แก่ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนใน
สังกัดกรมไปรษณีย์โทรเลข กระทรวงคมนาคม ดังต่อไปนี้ เสมียนพนักงาน ประจำแผนก หัวหน้า
แผนก หัวหน้ากอง ผู้อำนวยการกอง รองอธิบดี อธิบดี และที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามที่ ก.พ. กำหนด
ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตำแหน่งใดจะเทียบเท่ากับตำแหน่งดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ตำแหน่ง
ใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๔ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ตามมาตรา ๓ จะมีในส่วนราชการใด จำนวนเท่าใด และจะบังคับบัญชาข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ในส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ในฐานะใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕ การให้ได้รับเงินเดือนและการบรรจุของข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๑ กฎ ก.พ. และระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยอนุโลม

มาตรา ๖ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ ร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ ของข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ให้เป็นไปตามลักษณะ ๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๘ โดยอนุโลม

มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกานี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ และวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการให้ได้รับเงินเดือนการบรรจุ การแต่งตั้งและเลื่อนขั้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ของข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์เป็นอย่างอื่น ตามที่กระทรวงคมนาคมได้ทำความตกลงกับ ก.พ. แล้ว จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

— พระราชกฤษฎีกานี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๓ ตอนที่ ๒๓ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๕

ลักษณะ ๖

ข้าราชการครู

มาตรา ๑๑๐ การกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ของข้าราชการครูให้เป็นไปตามลักษณะ ๓ เว้นแต่กระทรวงเจ้าสังกัดจะได้ทำความตกลงกับ ก.พ. กำหนดการดังกล่าวเป็นอย่างอื่นแล้วรายงานคณะรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

คำอธิบาย

ข้าราชการครู ได้แก่ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้สอนในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ หรือซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นในกระทรวงศึกษาธิการอันเกี่ยวกับการให้การศึกษา ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๑๘

พระราชกฤษฎีกาดังกล่าว มาตรา ๘ บัญญัติให้ การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ของข้าราชการครู เป็นไปตามลักษณะ ๓ เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ

สำหรับคุณสมบัตทั่วไป จะกำหนดเป็นอย่างอื่นไม่ได้ ต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๔ ในหมวดที่ว่าด้วยบททั่วไป ซึ่งใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนทุกประเภท

พระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู

พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๘
เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดตำแหน่งข้าราชการครู และวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการให้
รับเงินเดือน การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ
การร้องทุกข์และการอุทธรณ์ ของข้าราชการครูเป็นอย่างอื่นตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ทำความตกลง
กับ ก.พ. แล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกับมาตรา
๒๓ (๔) และมาตรา ๑๑๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู
พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ตำแหน่งข้าราชการครู อันได้แก่ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้สอนในสถานศึกษา
ของกระทรวงศึกษาธิการ และตำแหน่งอื่นซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการให้การศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ
มีดังต่อไปนี้

(ก) ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้สอน ได้แก่ตำแหน่งดังต่อไปนี้

(๑) ครูผู้ช่วย

- (๒) ครู
- (๓) อาจารย์ ๑
- (๔) อาจารย์ ๒
- (๕) อาจารย์ ๓
- (๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๗) รองศาสตราจารย์
- (๘) ศาสตราจารย์

(ข) ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการให้การศึกษา ได้แก่ตำแหน่งดังต่อไปนี้

- (๑) สารวัตรนักเรียนและนักศึกษา
- (๒) ผู้ช่วยครูใหญ่
- (๓) ครูใหญ่
- (๔) ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่
- (๕) อาจารย์ใหญ่
- (๖) ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนหรือวิทยาลัย
- (๗) ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือวิทยาลัย
- (๘) ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์อำเภอ
- (๙) กศึกษานิเทศก์อำเภอ
- (๑๐) ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด
- (๑๑) กศึกษานิเทศก์จังหวัด
- (๑๒) กศึกษานิเทศก์ ๑
- (๑๓) กศึกษานิเทศก์ ๒
- (๑๔) กศึกษานิเทศก์ ๓

มาตรา ๔ ตำแหน่งข้าราชการครูจะมีในสถานศึกษาหรือส่วนราชการใดจำนวนเท่าใด ให้
 กฤษฎีกากำหนดโดยคำนึงถึงปริมาณและคุณภาพของงานของสถานศึกษาหรือส่วนราชการนั้น ประกอบ
 กับลักษณะ หน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งข้าราชการครูที่จำเป็นต้องมีในสถานศึกษาหรือส่วน
 ราชการนั้น

มาตรา ๕ การบรรจุและการแต่งตั้งผู้ใดให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการครูตำแหน่งใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในบัญชีมาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๖ ข้าราชการครูให้ได้รับเงินเดือนตามตำแหน่งดังต่อไปนี้

(ก) ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้สอน

- (๑) ครูผู้ช่วย ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๑ ถึงระดับ ๒
- (๒) ครู ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๒ ถึงระดับ ๔
- (๓) อาจารย์ ๑ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๓ ถึงระดับ ๕
- (๔) อาจารย์ ๒ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๕ ถึงระดับ ๖
- (๕) อาจารย์ ๓ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๖ ถึงระดับ ๗
- (๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๕ ถึงระดับ ๖
- (๗) รองศาสตราจารย์ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๗ ถึงระดับ ๘
- (๘) ศาสตราจารย์ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๗ ถึงระดับ ๘

(ข) ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการให้การศึกษา

- (๑) สารวัตรนักเรียนและนักศึกษา ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๑ ถึงระดับ ๓
- (๒) ผู้ช่วยครูใหญ่ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๒ ถึงระดับ ๔
- (๓) ครูใหญ่ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๓ ถึงระดับ ๕
- (๔) ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๓ ถึงระดับ ๕
- (๕) อาจารย์ใหญ่ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๕ ถึงระดับ ๖
- (๖) ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนหรือวิทยาลัย ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๕ ถึงระดับ ๖
- (๗) ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือวิทยาลัย ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๗
- (๘) ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์อำเภอ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๓ ถึงระดับ ๔
- (๙) กศึกษานิเทศก์อำเภอ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๔ ถึงระดับ ๕
- (๑๐) ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๔ ถึงระดับ ๕

- (๑๑) ศึกษาธิการจังหวัด ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๕ ถึงระดับ ๖
- (๑๒) ศึกษาธิการเทศก์ ๑ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๓ ถึงระดับ ๕
- (๑๓) ศึกษาธิการเทศก์ ๒ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๕ ถึงระดับ ๖
- (๑๔) ศึกษาธิการเทศก์ ๓ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๖ ถึงระดับ ๗

มาตรา ๗ การให้ข้าราชการครูได้รับเงินเดือนตามตำแหน่งตามมาตรา ๖ ให้เป็นไปตาม
มาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยอนุโลม

ในกรณีที่ตำแหน่งใดได้รับเงินเดือนหลายระดับ เมื่อข้าราชการครูผู้ดำรงตำแหน่งนั้นได้
รับเงินเดือนถึงขั้นค่าของระดับถัดไป ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มีคำสั่งให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนในระดับถัดไปนั้น

มาตรา ๘ ภายใต้งบบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยครู การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน
เดือน วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์และการอุทธรณ์ของข้าราชการครู ให้
เป็นไปตามลักษณะ ๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยอนุโลม

มาตรา ๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช
นายกรัฐมนตรี

บัญชีมาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการครู

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
ครูผู้ช่วย	<p>ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอนและการอบรมความรู้สามัญและอาชีพเบื้องต้น อบรมศีลธรรม จรรยาบรรณ ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม ในระดับประถมศึกษาตอนต้น และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p>(๑) สอนและอบรมความรู้สามัญ และวิชาชีพเบื้องต้น</p> <p>(๒) อบรมศีลธรรม จรรยาบรรณ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม</p> <p>(๓) ปกครองดูแลนักเรียนที่ตนรับผิดชอบ</p> <p>(๔) ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับกระบวนการสอนและการเรียน เช่นการทำบัญชีเรียกชื่อ การวัดผลและประเมินผล</p> <p>(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ได้รับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพในสาขาวิชาที่ใช้สอนในสถานศึกษา</p>	<p>๑ ถึง ๒</p>

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
ครู	<p>ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอน และการอบรม ความรู้สามัญ และอาชีพเบื้องต้น อบรม ศิลปกรรม จรรยา มารยาท ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม ให้คำแนะนำและแนะแนวการศึกษา ให้บริการแก่ผู้สมัครใน ตำแหน่งวิชาการและตำแหน่งอื่น ๆ ศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมวิทยากร และประสบการณ์ใหม่ ๆ ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p>(๑) สอนและอบรมความรู้สามัญ และวิชาชีพเบื้องต้น</p> <p>(๒) อบรมศิลปกรรม จรรยา มารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องทางด้าน ความประพฤติของนักเรียน</p> <p>(๓) ปกครองดูแลนักเรียน และรับผิดชอบในวิชาที่สอน</p> <p>(๔) แนะนำการศึกษาแก่นักเรียน และผู้ปกครอง</p> <p>(๕) ค้นคว้าและศึกษาหาความรู้ และวิธีการสอนใหม่ ๆ เพื่อนำมาปรับปรุง การสอนและการเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</p> <p>(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>(๑) ได้รับความรู้ระดับปริญญาตรีการศึกษา ชั้นสูง ประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยม อนุปริญญาหรือเทียบเท่า หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสาขาวิชาที่ใช้สอน ในสถานศึกษาหรือ</p> <p>(๒) ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี</p>	๒ ถึง ๔

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
อาจารย์ ๑	ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอน การเรียน การอบรม การปกครองดูแล การให้ คำแนะนำแนะแนวต่าง ๆ ให้บริการแก่ สังคมในด้านวิชาการและด้านอื่นๆ ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ และนิเทศในสาขาวิชา ที่รับผิดชอบ ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรือวิทยาลัย และปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่ได้รับมอบหมาย	<p>(๑) สอนความรู้สามัญหรือวิชาชีพ ใน สาขาวิชาต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>(๒) อบรมศีลธรรม จรรยาบรรณทาง ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องทาง ศักยภาพของนักเรียนหรือนักศึกษา</p> <p>(๓) รับผิดชอบในกระบวนการสอน และ การเรียน เช่น การเตรียมการสอน การวัดผลและประเมินผล</p> <p>(๔) ให้คำปรึกษาและแนะแนวการศึกษา และอาชีพ และแนะแนวปัญหา ต่าง ๆ แก่นักเรียนหรือนักศึกษา เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาชีวิต ให้คำปรึกษาในการจัดทำกิจกรรม ต่าง ๆ ของนักเรียน หรือนักศึกษา</p>	<p>(๑) ได้รับปริญญาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า</p> <p>(๒) ดำรงตำแหน่งครูใหญ่มาแล้วไม่น้อย กว่า ๑ ปี</p> <p>(๓) ดำรงตำแหน่งครู หรือผู้ช่วยครูใหญ่ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี หรือ</p> <p>(๔) มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายอื่นกําหนดไว้เป็นพิเศษ ทั้งนี้ คุณสมบัติตาม (๒) และ (๓) จะต้องมผลงานตามหน้าที่ความรับ ผิดชอบ และลักษณะงานตามเกณฑ์ ที่คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่ง ครูสภาแต่งตั้งได้กำหนดไว้ และ คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว พิจารณา เห็นสมควรแต่งตั้งเป็น อาจารย์ ๑ ได้</p>	๓ ถึง ๕

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
		<p>(๕) จัดบริการด้านวิชาการ และร่วมมือกับฝ่ายวิชาการอื่นของสถานศึกษา</p> <p>(๖) ให้บริการแก่สังคม ในเขตต่างๆ เช่น เป็นที่ปรึกษาให้ความรู้ เป็นผู้นำหรือร่วมกิจกรรมของสังคม</p> <p>(๗) ค้นคว้าและศึกษาหาความรู้ และวิธีการสอนใหม่ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงการสอนและการเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</p> <p>(๘) ปฏิบัติหน้าที่นอกเหนือของ</p>		

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
<p>อาจารย์ ๒</p>	<p>ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าวิชาหรืองานที่ต้องปฏิบัติโดยผู้ชำนาญการเกี่ยวกับการสอน การเรียน การอบรม การปกครองดูแล การให้คำแนะนำ และแนะแนวต่าง ๆ และศึกษาวิจัย วิเคราะห์ และนิเทศ ในสาขาวิชาที่รับผิดชอบในระดับมัธยมศึกษาหรือวิทยาลัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p>(๑) สอนความรู้สามัญหรือวิชาชีพในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>(๒) อบรมศีลธรรม จรรยาบรรณ ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องทางด้านความประพฤติของนักเรียนหรือนักศึกษา</p> <p>(๓) ให้คำปรึกษาแก่ครูและอาจารย์ในวิชาที่รับผิดชอบ</p> <p>(๔) เป็นที่ปรึกษาของอาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการหรืออธิการ ในด้านปรับปรุงการสอนและการเรียนของสถานศึกษาใหม่ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</p> <p>(๕) ร่วมมือกับฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาและสถาบันอื่น</p> <p>(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>(๑) ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ๑ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี</p> <p>(๒) ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ๑ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี หรือ</p> <p>(๓) มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายอื่นกำหนดไว้เป็นพิเศษ ซึ่งจะต้องมีผลงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ และลักษณะงานตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคุรุสภาแต่งตั้ง ได้กำหนดไว้ และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้กล่าวพิจารณาเห็นสมควรแต่งตั้งเป็นอาจารย์ ๒ ได้</p>	<p>๕ ถึง ๖</p>

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
อาจารย์ ๓	ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าวิชาที่มีคุณภาพของงานสูงมาก หรืองานที่ปฏิบัติโดยผู้ชำนาญการพิเศษเกี่ยวกับการสอน การเรียน การอบรม การปกครองดูแล การให้คำแนะนำและแนะแนวต่าง ๆ และศึกษา วิจัย วิเคราะห์ และนิเทศ ในสาขาวิชาที่รับผิดชอบในระดับมัธยมศึกษาหรือวิทยาลัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย	<p>(๑) สอนความรู้สามัญหรือวิชาชีพ ในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>(๒) อบรมศีลธรรม จรรยาบรรณ ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมรวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องทางด้านความประพฤติของนักเรียนหรือนักศึกษา</p> <p>(๓) ให้คำปรึกษาแก่ครูและอาจารย์ในวิชาที่รับผิดชอบ</p> <p>(๔) เป็นที่ปรึกษาของอาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ หรืออธิการ ในด้านการปรับปรุง การสอนและการเรียนของสถานศึกษาใหม่ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</p> <p>(๕) ร่วมมือกับฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาและสถาบันอื่น</p> <p>(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>(๑) ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ๒ หรือศึกษานิเทศก์ ๒ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี</p> <p>(๒) ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ๑ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี</p> <p>(๓) ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ๑ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๘ ปี หรือ</p> <p>(๔) มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายอื่นกำหนดไว้เป็นพิเศษ ซึ่งจะต้องมีผลงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ และลักษณะงานตามเกณฑ์คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคุรุสภาแต่งตั้งได้กำหนดไว้ และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตั้งกล่าวพิจารณาเห็นสมควรแต่งตั้งเป็นอาจารย์ ๓ ได้</p>	๖ ถึง ๗

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอนในสาขาวิชาที่รับมอบหมาย ในวิทยาลัยที่เปิดสอนระดับปริญญาตรีขึ้นไป คำนคว้าและวิจัยตลอดจนปกครองดูแลนักศึกษา ให้บริการแก่สังคมในด้านวิชาการ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย	<ul style="list-style-type: none"> (๑) สอนและติดตามผลการสอน ในวิชาที่รับผิดชอบ (๒) อบรม และปกครองดูแลนักศึกษา (๓) บำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์การสอน (๔) ปรับปรุงการสอนให้ทันสมัย และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (๕) คำนคว้าและวิจัย ในสาขาวิชาที่ได้รับมอบหมาย (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> (๑) ได้รับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภาวิทยาลัยรับรอง และทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี ในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภาวิทยาลัยรับรอง (๒) ได้รับปริญญาโท หรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภาวิทยาลัยรับรอง และทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี ในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ซึ่งสภาวิทยาลัยรับรอง 	๕ ถึง ๖

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
			<p>(๓) ได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภาวิทยาลัยรับรอง และทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๗ ปี ในวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ซึ่งสภาวิทยาลัยรับรองหรือ</p> <p>(๔) มีความชำนาญ ในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัย และทำการสอนและวิจัยหรือมีผลงานดีเด่นในสาขาวิชาดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ถึงขั้นที่สภาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี</p>	

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
รองศาสตราจารย์	ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอน ในสาขาวิชาที่ได้รับมอบหมาย ในวิทยาลัยเทคนิคสอนระดับปริญญาตรีขึ้นไป คำนคว้าและวิจัยทางวิชาการชั้นสูง ปกครองดูแลนักศึกษา เป็นที่ปรึกษาของอาจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ให้บริการแก่สังคม ในด้านวิชาการ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย	<ul style="list-style-type: none"> (๑) สอนและติดตามผลการสอน ในวิชาที่รับผิดชอบ (๒) อบรมและปกครองดูแลนักศึกษา (๓) บำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์การสอน (๔) ปรับปรุงการสอนให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (๕) คำนคว้าและวิจัยทางวิชาการชั้นสูง (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> (๑) ได้รับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ซึ่งสภาวิทยาลัยรับรอง และทำการสอนมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปี ในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ซึ่งสภาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาวิทยาลัยเห็นว่า ได้ผลดีหรือมีผลงานทางวิชาการปรากฏเป็นที่รับรองของสภาวิทยาลัย (๒) ได้รับปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภาวิทยาลัยรับรอง และทำการสอนมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๗ ปี ใน 	๗ ถึง ๘

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
			<p>วิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ซึ่งสภาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี หรือมีผลงานทางวิชาการปรากฏเป็นที่รับรองของสภาวิทยาลัย</p> <p>(๓) ได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ซึ่งสภาวิทยาลัยรับรองและทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ซึ่งสภาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี หรือมีผลงานทางวิชาการปรากฏเป็นที่รับรองของสภาวิทยาลัยหรือ</p>	

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
			<p>(๑) มีความชำนาญอย่างข้งในสาขาวิชาที่ทำการสอนในวิทยาลัย และทำการสอนและวิจัยหรือมีผลงานดีเด่นในสาขาวิชาดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี ถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดีหรือมีผลงานทางวิชาการปรากฏเป็นที่รับรองของสภามหาวิทยาลัย</p>	

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
ศาสตราจารย์	ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอนในสาขาวิชาที่ได้รับมอบหมาย ในวิทยาลัยที่เปิดสอนระดับปริญญาตรีขึ้นไป ติดตามผลการสอน และแก้ไขปัญหาดังกล่าว คำนคว้าและวิจัยทางวิชาการขั้นสูง ปกครองดูแลนักศึกษา เป็นที่ปรึกษาของอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์ ตลอดจนสถาบันองค์การและบุคคลทั่วไป ให้บริการแก่สังคมในด้านวิชาการ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย	<ul style="list-style-type: none"> (๑) สอนและติดตามผลการสอนในวิชาที่รับผิดชอบ (๒) อบรมและปกครองดูแลนักศึกษา (๓) ปรับปรุงการสอนให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (๔) คำนคว้าและวิจัยทางวิชาการขั้นสูง (๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> (๑) ได้รับปริญญาเอก หรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภาวิทยาลัยรับรอง และทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี หรือมีผลงานทางวิชาการปรากฏเป็นที่รับรองของสภาวิทยาลัย (๒) ได้รับปริญญาโท หรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ซึ่งสภาวิทยาลัยรับรอง และทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ในวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษา 	๖ ถึง ๘

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
			<p>อื่นซึ่งสภาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาวิทยาลัย เห็นว่าได้ผลดีหรือมีผลงานทางวิชาการปรากฏเป็นที่รับรองของสภาวิทยาลัย</p> <p>(๓) ได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัย จากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภาวิทยาลัยรับรองและทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี ในวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี หรือมีผลงานทางวิชาการปรากฏเป็นที่รับรองของสภาวิทยาลัย</p>	

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
			<p>(๔) ได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นของสภาวิทยาลัยรับรองและได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดีเป็นพิเศษในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยหรือมีผลงานทางวิชาการปรากฏเป็นที่รับรองของสภาวิทยาลัยว่าเป็นผลงานดีเด่นและมีประโยชน์อย่างยิ่ง หรือ</p> <p>(๕) มีความชำนาญอย่างยิ่งในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัย และได้ทำการสอนและวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว หรือมีผลงานดีเด่นมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี ถึงขั้นที่สภาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี</p>	

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
<p>สาววัดนักเรียน และนักศึกษา</p>	<p>ตรวจแนะนำตักเตือน และห้ามปรามนักเรียนและนักศึกษามิให้ประพฤติตนไม่เหมาะสมแก่สภาพของนักเรียนและนักศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงและระเบียบเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา หรือประพฤติไม่เอียงไปในทางผิดศีลธรรม วัฒนธรรมหรือกฎหมาย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p>ในการปฏิบัติหน้าที่ของสาววัดนักเรียนและนักศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยตรวจแนะนำตักเตือนและห้ามปรามนักเรียนและนักศึกษามิให้ประพฤติตนไม่เหมาะสมแก่สภาพของนักเรียนและนักศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงและระเบียบ หรือประพฤติไม่เอียงไปในทางผิดศีลธรรม วัฒนธรรม หรือกฎหมาย และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ได้รับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาทางพลานามัยหรือเทียบเท่า</p>	<p>๑ ถึง ๓</p>

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
ผู้ช่วยครูใหญ่	ช่วยครูใหญ่ในการบริหารงานในโรงเรียนที่มีขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบในระดับที่ไม่สูงนัก และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย	<ul style="list-style-type: none"> (๑) ช่วยครูใหญ่ในการกำหนดแผนงานบริหารโรงเรียนในด้านวิชาการ ชุวการ และการเจ้าหน้าที่ตลอดจนการปกครองนักเรียน ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่อื่น (๒) ประสานงานระหว่างครู อาจารย์ และครูใหญ่ (๓) ช่วยครูใหญ่ติดตามผล ตรวจสอบ และแนะนำการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงาน (๔) ช่วยครูใหญ่ในการนิเทศการสอน และการทำงานของครูและอาจารย์ (๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง 	ได้รับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยม หรืออนุปริญญาหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งครุมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๒ ปี	๒ ถึง ๔

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
ครูใหญ่	บริหารงานในโรงเรียนที่มีขอบเขต และ หน้าที่ความรับผิดชอบในระดับที่ไม่สูงนัก และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย	<p>(๑) กำหนดแผนงานบริหารโรงเรียนใน ด้านวิชาการ ชุกรกร และการเข้า หน้าที่ตลอดจนปกครองนักเรียน ครู อาจารย์ ผู้ช่วยครูใหญ่ และ เจ้าหน้าทีอื่น</p> <p>(๒) มอบหมายงานให้ครู อาจารย์ ผู้ ช่วยครูใหญ่และเจ้าหน้าที่อื่นปฏิบัติ ให้เหมาะสมกับความรู้ และ ความ สามารถ</p> <p>(๓) ติดตามผล ตรวจสอบและแนะนำ การดำเนินงานให้เป็น ไปตามแผน งาน</p> <p>(๔) แก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้เป็นผลดี ต่อการสอนและการเรียน</p> <p>(๕) นิเทศการสอน และการทำงานของ ครูและอาจารย์</p>	<p>(๑) ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ๑ มาแล้วไม่ น้อยกว่า ๒ ปี หรือ</p> <p>(๒) ดำรงตำแหน่งครูหรือผู้ช่วยครูใหญ่ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี</p>	๓ ถึง ๕

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
		<ul style="list-style-type: none"> (๖) ดูแลสวัสดิภาพ และความเป็นอยู่ ของนักเรียน ครู อาจารย์ ผู้ช่วย ครูใหญ่ และเจ้าหน้าที่อื่น (๗) ควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการ ศึกษาของโรงเรียน (๘) พัฒนาโรงเรียนทุกด้าน (๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง 		

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่	ช่วยอาจารย์ใหญ่ในการบริหารงานในโรงเรียนที่มีขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบในระดับสูง และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย	<p>(๑) ช่วยอาจารย์ใหญ่ในการกำหนดแผนงาน บริหารโรงเรียนในด้านวิชาการ ธุรการ และการเจ้าหน้าที่ ตลอดจนปกครองนักเรียน ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่อื่น</p> <p>(๒) ประสานงานระหว่างครู อาจารย์ และอาจารย์ใหญ่</p> <p>(๓) ช่วยอาจารย์ใหญ่ติดตามผล ตรวจสอบ และแนะนำการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงาน</p> <p>(๔) ช่วยนิเทศการสอนและการทำงานของครูและอาจารย์</p> <p>(๕) ช่วยอาจารย์ใหญ่ดูแลสวัสดิภาพและความเป็นอยู่ของนักเรียน ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่อื่น</p>	<p>(๑) ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ๑ มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๒ ปี หรือ</p> <p>(๒) ดำรงตำแหน่งครูหรือผู้ช่วยครูใหญ่ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี</p>	๓ ถึง ๕

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
		(๖) ช่วยอาจารย์ใหญ่ควบคุมคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน (๗) ช่วยอาจารย์ใหญ่พัฒนาโรงเรียน ทุกด้าน (๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง		

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
อาจารย์ใหญ่	บริหารงาน ใน โรงเรียนที่มอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบในระดับสูง และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย	<p>(๑) กำหนดแผนงานบริหาร โรงเรียนใน ด้านวิชาการ ชุรการ และการเจ้าหน้าที่ ตลอดจนปกครองนักเรียน ครู อาจารย์ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่และเจ้าหน้าที่อื่น</p> <p>(๒) มอบหมายงานให้ครู อาจารย์ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่และเจ้าหน้าที่อื่นปฏิบัติ ให้เหมาะสมกับความรู้ และความสามารถ</p> <p>(๓) ติดตามผล ตรวจสอบและแนะนำ การดำเนินงาน ให้เป็นไปตามแผนงาน</p> <p>(๔) แก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้เป็นผลดีต่อการสอนและการเรียน</p> <p>(๕) นิเทศการสอนและทํางานของครูและอาจารย์</p>	<p>(๑) ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่หรือครูใหญ่ หรือศึกษานิเทศก์ ๑ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี</p> <p>(๒) ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ๑ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี</p>	๕ ถึง ๖

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
		<p>(๖) ดูแลสวัสดิภาพและความเป็นอยู่ของนักเรียน ครู อาจารย์ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่และเจ้าหน้าที่อื่น</p> <p>(๗) ควบคุมคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน</p> <p>(๘) พัฒนาโรงเรียนทุกด้าน</p> <p>(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง</p>		

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
<p>ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน หรือวิทยาลัย หรือวิทยาลัย</p>	<p>ช่วยผู้อำนวยการบริหารงาน ในโรงเรียน หรือวิทยาลัยที่มีขอบเขตหน้าที่และความ รับผิดชอบในระดับสูงเป็นพิเศษและปฏิบัติ หน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p>มีหน้าที่และความรับผิดชอบเช่นเดียวกับ ตำแหน่งผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ แต่มีขอบเขต หน้าที่และความรับผิดชอบในระดับสูงเป็น พิเศษ</p>	<p>(๑) ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ผู้ช่วย อาจารย์ใหญ่ หรือศึกษานิเทศก์ • มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี หรือ</p> <p>(๒) ดำรงตำแหน่งอาจารย์ • มาแล้วไม่ น้อยกว่า ๔ ปี</p>	<p>๕ ถึง ๖</p>

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือวิทยาลัย	บริหารงานในโรงเรียนหรือวิทยาลัยมีขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบในระดับสูงเป็นพิเศษ และปฏิบัติหน้าที่อันตามที่ได้รับมอบหมาย	มีหน้าที่และความรับผิดชอบเช่นเดียวกับตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ แต่มีขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบในระดับสูงเป็นพิเศษ	<ul style="list-style-type: none"> (๑) ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ หรือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนหรือวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี (๒) ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ๒ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี หรือ (๓) ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ๒ หรือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วไม่น้อยกว่า ๗ ปี 	๗

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
ผู้ช่วยศึกษาราชการอำเภอ	ช่วยศึกษาราชการอำเภอ ในการบริหารงานของสำนักงานศึกษาราชการอำเภอและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่มอบหมาย	ช่วยศึกษาราชการอำเภอ ในการบริหารงานของสำนักงานศึกษาราชการอำเภอตามที่ศึกษาราชการอำเภอมอบหมาย และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง	<p>(๑) ได้รับปริญญาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และทำการสอนในสถานศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี</p> <p>(๒) ได้รับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยมหรือเทียบเท่า และทำการสอนในสถานศึกษาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี หรือ</p> <p>(๓) ได้รับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงหรือเทียบเท่า และทำการสอนในสถานศึกษามาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปี</p>	๓ ถึง ๔

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
ศึกษานิเทศก์อำเภอ	บริหารงานของสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย	เป็นหัวหน้าสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ คิดต่อประสานงาน วางแผน มอบหมายงาน สั่งการ ควบคุม ตรวจสอบ ให้คำปรึกษา และแนะนำ ติดตามผลและประเมินผล และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ ปฏิบัติงานตามที่กฎหมายกำหนด ให้เป็นหน้าที่ของศึกษานิเทศก์อำเภอ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง	(๑) ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศึกษานิเทศก์อำเภอมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี หรือ (๒) ดำรงตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าตำแหน่งผู้ช่วยศึกษานิเทศก์อำเภอมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี	๔ ถึง ๕

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์ จังหวัด	ช่วยศึกษานิเทศก์ จังหวัด ในการบริหารงาน ของสำนักงานศึกษานิเทศก์ จังหวัด และ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ได้รับมอบหมาย	ช่วยศึกษานิเทศก์ จังหวัด ในการบริหารงาน ของสำนักงานศึกษานิเทศก์ จังหวัด ตามที่ ศึกษานิเทศก์ จังหวัด มอบหมาย และปฏิบัติ หน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง	(๑) ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศึกษานิเทศก์ อำเภอมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี หรือ (๒) ดำรงตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าตำแหน่งผู้ช่วยศึกษานิเทศก์ อำเภอ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี	๔ ถึง ๕

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
ศึกษานิเทศก์จังหวัด	<p>บริหารงานของสำนักงานศึกษานิเทศก์จังหวัด และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p>เป็นหัวหน้าสำนักงานศึกษานิเทศก์จังหวัด กำหนดแผนการปฏิบัติงาน การพิจารณา ว่างอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ และงบประมาณ ของสำนักงานศึกษานิเทศก์จังหวัด ติดตาม ประสานงาน วางแผนมอบหมายงาน ส่งการ ควบคุม ตรวจสอบ ให้คำปรึกษา และแนะนำ ติดตามผล และประเมินผล และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน ของสำนักงานศึกษานิเทศก์จังหวัด ปฏิบัติ งานตามทฤษฎีที่กำหนด ให้เป็นหน้าที่ ของศึกษานิเทศก์จังหวัด และปฏิบัติหน้าที่ อื่นที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>(๑) ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์อำเภอ หรือผู้ช่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๒ ปี หรือ</p> <p>(๒) ดำรงตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์อำเภอ หรือผู้ช่วยศึกษา นิเทศก์จังหวัดมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๒ ปี</p>	<p>๕ ถึง ๖</p>

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
ศึกษานิเทศก์ ๑	นิเทศ ค้นคว้าและวิจัยเพื่อปรับปรุงกระบวนการสอนและการเรียน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย	<p>(๑) ช่วยเหลือสถานศึกษาทุกระดับในการแก้ปัญหาทางวิชาการต่างๆ ที่สถานศึกษากำลังประสบอยู่ เช่น ปัญหาหนักเวียนสอบตกซ้ำชั้นมา ปัญหาการสอนของครู ปัญหาหลักสูตร ตำราเรียน ตลอดจนปัญหาการจัด และการประเมินผลการศึกษา โดยทำการวิเคราะห์ วิจัยและวางแผนแก้ปัญหาทั้งระยะสั้นและระยะยาว</p> <p>(๒) ควบคุมมาตรฐานทางวิชาการให้ได้มาตรฐานทุกวิชาและทุกระดับชั้น สํารวจและหาทางยกระดับทางวิชาการของสถานศึกษาให้เข้ามาตรฐาน ท่วงไว้ความความมุ่งหมายของหลักสูตรทุกวิชาและทุกระดับชั้น</p>	ได้รับปริญญาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า และทำการสอนในสถานศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี	๓ ถึง ๕

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
		<p>(๓) ส่งเสริมสถานศึกษา โดยการเสนอแนะสิ่งใหม่ ๆ ในทางวิชาการ เช่น เนื้อหาวิชา วิธีการสอน อุปกรณ์ การสอนการวัดผล และประเมินผล เพื่อให้วิชาการ ในสถานศึกษาทันสมัยเหมาะสมกับเหตุการณ์ และ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</p> <p>(๔) อบรม สานิต และเผยแพร่การศึกษาค้นคว้า การทดลอง ค้นคว้าและวิจัยทางวิชาการ ให้กับครูอาจารย์ผู้บริหารโรงเรียน ศักยภาพบุคคล และผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>(๕) นิเทศ ติดตามผลและประเมินผล งานที่เกี่ยวข้องกับการสอน และการเรียนในสถานศึกษา และงานวิชาการต่าง ๆ ของสถานศึกษา</p>		

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
		<p>(๖) เสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวกับหลักสูตรแบบเรียน แนวการจัดการศึกษา และประเมินผลการศึกษาแก่ส่วนราชการและบุคคลที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง</p>		

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
ศึกษานิเทศก์ ๒	<p>นิเทศการศึกษาเช่นเดียวกับตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ๑ แต่มีขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบปริมาณและคุณภาพของงานสูง หรือเป็นงานที่ต้องปฏิบัติโดยผู้อำนวยการหรือภานาที่เบนหัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์</p>	<p>มีลักษณะงานที่ปฏิบัติเช่นเดียวกับตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ๑</p>	<p>ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ๑ มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปี</p> <p>๕ ๕ จะต้องมผลงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ และลักษณะงานตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งครุสภาแต่งตั้งได้กำหนดไว้ และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตั้งกล่าวพิจารณาเห็นสมควรแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ๒ ได้</p>	<p>๕ ถึง ๖</p>

ชื่อตำแหน่ง	หน้าที่และความรับผิดชอบ	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง	รับเงินเดือนระดับ
ศึกษานิเทศก์ ๓	<p>นิเทศการศึกษา เช่นเดียวกับตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ๒ แต่มีขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบปริมาณและคุณภาพของงานสูงมาก หรือเป็นงานที่ต้องปฏิบัติโดยผู้ชำนาญการพิเศษ หรือหน้าที่เบ็ดเตล็ดของหน่วยศึกษานิเทศก์ขนาดใหญ่</p>	<p>มีลักษณะงานที่ปฏิบัติเช่นเดียวกับตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ ๒</p>	<p>(๑) ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ๒ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี หรือ</p> <p>(๒) ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ๑ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี ทั้งนี้ จะต้องแสดงผลงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ และลักษณะงานตามเกณฑ์คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐสภาแต่งตั้งได้กำหนดไว้ และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว พิจารณาเห็นสมควรแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ๓ ได้</p>	<p>๖ ถึง ๗</p>

หมายเหตุ :- เหตุผลในการใช้พระราชกฤษฎีกานี้ คือ เพื่อกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูและเพื่อวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการให้ได้รับเงินเดือน การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์และการอุทธรณ์ ของข้าราชการครูเป็นอย่างอื่น แตกต่างไปจากกรณีของข้าราชการพลเรือนสามัญ ทั้งนี้ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ทำความตกลงกับ ก.พ. แล้ว จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

- พระราชกฤษฎีกานี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๒๐๘ วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๐๘

ลักษณะ ๗

ข้าราชการตำรวจ

มาตรา ๑๑๑ การกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ของข้าราชการตำรวจ ให้เป็นไปตามลักษณะ ๓ เว้นแต่กระทรวงเจ้าสังกัดจะได้ทำความตกลงกับ ก.พ. กำหนดการดังกล่าวเป็นอย่างอื่น แล้วรายงานคณะรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงตราเป็นพระราชกฤษฎีกา หรือมีกฎหมายว่าด้วยการนั้นบัญญัติเป็นอย่างอื่น

คำอธิบาย

ข้าราชการตำรวจ ได้แก่ข้าราชการพลเรือน ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในกรมตำรวจ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ข้าราชการตำรวจอยู่ภายใต้บังคับมาตราต่าง ๆ ในลักษณะ ๓ เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ แต่ถ้าจะกำหนดเป็นอย่างอื่น กระทรวงเจ้าสังกัดต้องขอทำความตกลงกับ ก.พ. ก่อนแล้วต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา หรือมีกฎหมายบัญญัติเป็นอย่างอื่น

ความว่า "หรือมีกฎหมายว่าด้วยการนั้นบัญญัติเป็นอย่างอื่น" นั้นเพิ่มขึ้นใหม่ตามทမ်းผู้ขอแปรญัตติด้วยเหตุผลว่า "ข้าราชการตำรวจมีลักษณะพิเศษผิดแผกแตกต่างกว่าข้าราชการพลเรือนอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของตำแหน่ง การบรรจุ ตลอดจนการลงโทษทางวินัย แม้แต่ลักษณะของงานเช่น การสืบสวน สอบสวนกัมการตรวจท้องที่ การจราจร การแพทย์ การป้องกันชายแดน เป็นต้น เหล่านี้บางกรณีก็จำเป็นต้องบรรจุ แต่งตั้ง เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ ไม่อาจรอช้าเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนทั่วไปได้ ซึ่งในเรื่องเหล่านี้ควรจะให้เป็นไปตามกฎหมายพิเศษที่ออกมาเพื่อความเหมาะสม ซึ่งได้แก่พระราชกฤษฎีกา และกฎหมายว่าด้วยวินัยตำรวจนั่นเอง"

ขณะนี้อยู่ในระหว่างดำเนินการเพื่อตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ และ ก.พ. ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๑๘ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๑๘ เห็นชอบด้วยกับความ

เห็นของ อ.ก.พ. กฎหมายว่า แม้จะยังตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจไม่แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ก็ยังสามารถนำพระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราเงินเดือน ฯลฯ ของข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๐๐ กับฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม ในส่วนที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการตำรวจที่มีศโดยอนุโลมต่อไปได้ตามนัยมาตรา ๑๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ และหากกรณีใดมีปัญหาที่สามารถนำมาตรา ๘ (๓) หรือมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาประกอบการดำเนินการต่อไปได้

สำหรับข้าราชการตำรวจที่ไม่มียศนั้น ก.พ. ได้พิจารณากำหนดตำแหน่งตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ แล้ว ดังนั้นการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการตำรวจที่ไม่มียศ จึงต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ เป็นต้นไป

(หนังสือสำนักงาน ก.พ. ตอบข้แจ้งกระทรวงมหาดไทย ที่ สร. ๑๐๐๖/๑๐๓๘๑ ลว. ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘)

ลักษณะ ๘

ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ

มาตรา ๑๑๒ ตำแหน่งเอกอัครราชทูต กงสุลใหญ่ กงสุล และตำแหน่งอื่นที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. อาจแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษก็ได้

เมื่อมีเหตุผลสมควรในทางการเมือง รัฐมนตรีเจ้าสังกัดจะบรรจุบุคคล ซึ่งมีคุณสมบัติทั่วไป หรือได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ เข้ารับราชการเป็นข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งเป็นกรณีพิเศษ โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีก็ได้ สำหรับตำแหน่งเอกอัครราชทูตและตำแหน่งเทียบเท่าอธิบดี ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕ ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษผู้ดำรงตำแหน่งใดจะได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

ให้นำมาตรา ๓๕ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ และหมวด ๔ แห่งลักษณะ ๓ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษโดยอนุโลม

ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษจะโอนไปหรือกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนประเภทอื่นมิได้

คำอธิบาย

ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ได้แก่ข้าราชการพลเรือน ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในกรณีพิเศษโดยมีเหตุผลทางการเมือง

มาตรา ๑๑๒ วรรคหนึ่งบัญญัติถึงตำแหน่งที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศ ซึ่งได้แก่ตำแหน่งเอกอัครราชทูต กงสุลใหญ่ กงสุล และอาจมีตำแหน่งอื่น ๆ ตามที่จะได้กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ตำแหน่งดังกล่าวนี้ อาจแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการพลเรือนประจำต่างประเทศพิเศษ

ให้ดำรงตำแหน่งได้ ถ้าแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ข้าราชการผู้นั้นก็ยังคงเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญอยู่ตามเดิมไม่กลายมาเป็นข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ (จะกลายเป็นข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษก็ต้องดำเนินการบรรจุตามมาตรา ๑๑๒ วรรคสอง ก็ต้องมีเหตุผลในทางการเมืองและรัฐมนตรีเจ้าสังกัดโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้ง)

โดยที่ตำแหน่งดังกล่าวในมาตรา ๑๑๒ วรรคหนึ่งนั้น กฎหมายบัญญัติให้แต่งตั้งได้เฉพาะจากข้าราชการพลเรือนสามัญหรือข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษเท่านั้น ดังนั้นหากจะให้ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหาร หรือข้าราชการตุลาการ ฯลฯ ไปดำรงตำแหน่งดังกล่าวจะใช้วิธีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งไม่ได้ ต้องใช้วิธีบรรจุตามวรรคสอง ซึ่งจะต้องมีเหตุผลสมควรในทางการเมืองจึงจะบรรจุได้และการบรรจุเช่นนี้มีผลทำให้ขาดจากการเป็นข้าราชการประเภทนั้น ๆ ไปในทันที และมีฐานะเป็นข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ

มาตรา ๑๑๒ วรรคสอง บัญญัติถึงเรื่องบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ให้บรรจุได้เฉพาะในกรณีที่มีเหตุผลสมควรในทางการเมืองเท่านั้น และมาตรานี้ใช้คำว่า "บุคคล" หมายความว่าจะเป็นใครก็ได้ เช่น บรรจุจากพ่อค้าก็ได้

มาตรา ๑๑๒ วรรคสาม เป็นการกำหนดเงินเดือนประจำตำแหน่งว่าจะให้ได้รับเงินเดือนขั้นต่ำสูงสุดเท่าใด ให้ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๑๑๒ วรรคสี่ ให้นำ

มาตรา ๓๕ ว่าด้วย ตำแหน่งบังคับบัญชา

มาตรา ๖๒ ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน

มาตรา ๖๓ ว่าด้วยผู้มีอำนาจเลื่อนขั้นเงินเดือน

มาตรา ๖๔ ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือนเป็นพิเศษเพราะตายในหน้าที่

หมวด ๔ ลักษณะ ๓ ว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย

มาใช้บังคับแก่ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษโดยอนุโลมด้วย

มาตรา ๑๑๒ วรรคท้าย ถ้าข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษเคยเป็นข้าราชการประเภทอื่นมาก่อน เช่น เป็นข้าราชการตำรวจ หรือพนักงานเทศบาลมาก่อน เมื่อพ้นจากฐานะข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ แล้วก็อาจอาศัยการเป็นข้าราชการตำรวจหรือพนักงานเทศบาล บรรจุกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๕๘ แล้วแต่กรณีได้

มาตรา ๑๑๓ ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษออกจากราชการ เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (๓) ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีเจ้าสังกัดให้ลาออก
- (๔) รัฐมนตรีเจ้าสังกัดมีคำสั่งให้ออกโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี จะเป็นการออกโดยมีความผิดหรือไม่มีความผิดก็ตาม ในกรณีที่เป็นการออกจากราชการเพราะกระทำผิดวินัย ให้เป็นไปตามลักษณะ ๓ โดยอนุโลม

(๕) คณะรัฐมนตรีที่อนุมัติให้แต่งตั้งออกจากตำแหน่งทั้งคณะ หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดออกจากตำแหน่ง

(๖) ขาดคุณสมบัติทั่วไปโดยไม่ได้รับการยกเว้น ในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ การต่อเวลาราชการ ให้ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษที่ต้องออกจากราชการตาม (๒) รับราชการต่อไป จะกระทำมิได้

ให้นำมาตรา ๑๐๑ มาใช้บังคับแก่การออกจากราชการของข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษโดยอนุโลม

คำอธิบาย

ในมาตรา ๑๑๓ (๒) หมายถึงกรณีเกษียณอายุ (๖๐ ปีบริบูรณ์) วรรคท้าย

มาตรา ๑๐๑ บัญญัติว่า “การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๐ ขึ้นไป ให้มีความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันออกจากราชการ”

- การออกจากราชการของข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษตั้งแต่ระดับ ๑๐ ขึ้นไป จึงต้องมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งด้วย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๑๔ ให้กรรมการข้าราชการพลเรือนซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และอนุกรรมการวิสามัญ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดสองปีนับแต่วันที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

คำอธิบาย

กรรมการ ก.พ. ชุดที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ประกาศในราชกิจจานุเบกษานั้น ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ตามประกาศ สำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๑๗ (มีผลตั้งแต่วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๑๗) จึงอยู่ในตำแหน่งต่อไปได้อีกจนถึงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๑๘)

มาตรา ๑๑๕ ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองอีกตำแหน่งหนึ่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไม่ถือว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ (๔)

คำอธิบาย

มาตราเป็นการรับรองให้ข้าราชการพลเรือน ซึ่งดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ใช้บังคับ ไม่ต้องพ้นจากการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

“วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ” คือวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘ ซึ่งเป็นวันที่ ก.พ. กำหนดตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เสร็จแล้ว

มาตรา ๑๑๖ ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ข้าราชการครู ข้าราชการตำรวจ หรือข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ข้าราชการพลเรือน

รัฐพาณิชย์ ข้าราชการครู ข้าราชการตำรวจ หรือข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ตามพระราชบัญญัติแล้วแต่กรณีต่อไป

ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญต่อไป และให้นำมาตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ มาใช้บังคับแก่ผู้นั้น เว้นแต่

(๑) ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ต่อไป เมื่อได้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือนแล้ว ผู้บังคับบัญชามีได้ส่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก็ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้นับวันรับราชการในระหว่างเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวนั้นเป็นวันรับราชการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

(๒) ข้าราชการพลเรือนวิสามัญประจำผู้ใดดำรงตำแหน่งผดุงครรภ์ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๒๔ ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ได้รับเงินเดือนในอัตราเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่

(๓) ข้าราชการพลเรือนวิสามัญประจำผู้ใดดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. พิจารณาเห็นว่าทำหน้าที่อย่างเดียวกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ข้าราชการครู หรือข้าราชการตำรวจ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ข้าราชการครู หรือข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี โดยให้ได้รับเงินเดือนในอัตราเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่ ทั้งนี้ เฉพาะผู้ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (ก) มีคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๒๔
- (ข) เป็นผู้ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษา หรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบได้ไม่ต่ำกว่าประโยคมัธยมศึกษา และเป็นข้าราชการพลเรือนในตำแหน่งที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกับตำแหน่ง

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ข้าราชการครู หรือข้าราชการตำรวจติดต่อกันมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญตาม (๓) แต่ไม่อยู่ในเกณฑ์ตาม (๖) ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญไปพลางก่อน เมื่อเข้าเกณฑ์ตาม (๖) ก็ให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ ข้าราชการครู หรือข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี โดยให้ได้รับเงินเดือนในอัตราเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่

คำอธิบาย

วรรคหนึ่ง

โดยที่มาตรา ๔ ได้นิยามคำ “ข้าราชการพลเรือน” หมายถึงบุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ดังนั้นจึงต้องมีการรับรองให้ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ อยู่ในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ (วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา) มีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ด้วย และจะต้องมีการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ ต่อไปด้วย

วรรคสอง

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ไม่มีข้าราชการพลเรือนวิสามัญ แต่ผู้ที่เป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญอยู่แล้วตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ก็รับรองให้เป็นต่อไปตามเดิม

ใน (๑) หมายความว่า ผู้ที่ทดลองตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ อยู่แล้ว ก็ให้ทดลองต่อไป ไม่ต้องออกคำสั่งให้ทดลองใหม่ และโดยที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เจตนาให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการเพียง ๖ เดือน ดังนั้น ถ้าผู้ทดลองดังกล่าวทดลองมาไม่น้อยกว่าหกเดือนแล้วไม่ถูกสั่งให้ออก ก็ให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้เลย โดยให้นับเวลาตอนเป็นวิสามัญทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นวันราชการติดต่อกันด้วย

ที่ใช้คำว่า “ไม่น้อยกว่าหกเดือน” เพราะอาจมีกรณีผู้ที่ทดลองเกินหกเดือนแล้ว แต่ยังไม่ได้มีการแต่งตั้งให้เป็นสามัญ จึงใช้คำว่า “ไม่น้อยกว่า” เพื่อจะได้รวมถึงบุคคลที่ทดลองเกินหกเดือนแล้วด้วย

ใน (๑) นี้ใช้คำว่า “เป็น.....อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา” จึงมีปัญหาว่าผู้ที่ได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการระหว่างวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ ถึงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘ จะอยู่ในความหมายของมาตราหรือไม่โปรดคอยติดตามมติ ก.พ. ต่อไป

ใน (๒) ตำแหน่งผดุงครรภ์ ทำหน้าที่อย่างเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ จึงยกฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญทุกตำแหน่ง โดยมติคณะรัฐมนตรี

ใน (๓) วิสามัญอื่น ๆ ที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้ยกฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญได้ เมื่อเข้าเกณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑๖ (๓) นี้

หมายเหตุ

๑. ข้าราชการพลเรือนวิสามัญตำแหน่งผดุงครรภ์ จะมีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตั้งแต่วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ เป็นต้นไป (มติ อ.ก.พ. กฎหมายครั้งที่ ๑๓/๒๕๑๘ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๘) และหนังสือสำนักงาน ก.พ. ตอบข้อหารือกระทรวงสาธารณสุข ที่ สร ๑๐๐๖/๑๐๔๕๖ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๑๘)

๒. ข้าราชการพลเรือนวิสามัญประจำผู้ดำรงตำแหน่งที่ ก. พ. พิจารณาเห็นว่าทำหน้าที่อย่างเดียวกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และมีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา ๑๑๖ (๓) (ก) และ (ข) แล้ว จะได้เปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตั้งแต่วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ และควรให้ ก.พ. กำหนดตำแหน่งนั้น ๆ ว่าเป็นตำแหน่งระดับใดอยู่ในสายงานใด ตั้งแต่วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘ เพื่อส่วนราชการเจ้าสังกัดจะได้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่อไปเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญทั่วไป ทำนองเดียวกับข้าราชการพลเรือนวิสามัญตำแหน่งผดุงครรภ์

ส่วนข้าราชการพลเรือนวิสามัญที่ยังไม่อยู่ในเกณฑ์ตามมาตรา ๑๑๖ (๓) (ข) ก็จะได้เปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตั้งแต่วันที่ที่มีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์แล้ว (มติ อ.ก.พ. กฎหมาย ครั้งที่ ๑๔/๒๕๑๘ วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๑๘)

๓. ให้นำเวลาราชการในระหว่างเป็นข้าราชการวิสามัญรวมกับเวลาที่เป็นสามัญเพื่อประโยชน์ในการเลื่อนระดับตำแหน่ง (มติ อ.ก.พ. ตำแหน่งและอัตราเงินเดือน ครั้งที่ ๓๕/๒๕๑๘ วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๘) และเพื่อประโยชน์ในเรื่องบำเหน็จบำนาญตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔

๔. การกำหนดให้ข้าราชการครูวิสามัญเป็นข้าราชการครูสามัญตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๑๑๖ (๓) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ นั้น อ.ก.พ. กฎหมายลงมติว่า ครูสภามีสถานะที่พิจารณาแทน ก.พ. (มติ อ.ก.พ. กฎหมายครั้งที่ ๑๕/๒๕๑๘ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๘)

มาตรา ๑๑๗ ในระหว่างที่ ก.พ. ยังมิได้กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๒ ในส่วนราชการใด ให้นำพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนในส่วนราชการนั้นไปพลางก่อน ทั้งนี้ไม่เกินหนึ่งนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การโอนข้าราชการพลเรือนดังกล่าวในวรรคหนึ่งมาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ และการโอนข้าราชการพลเรือนที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๓๒ ไปเป็นข้าราชการพลเรือนดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

คำอธิบาย

วรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๑๗ ให้ ก.พ. กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้แล้วเสร็จไม่เกินวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ (ไม่เกิน ๑ ปี นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา) กรมที่จัดตำแหน่งตามระบบจำแนกตำแหน่งตามพระราชบัญญัติ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๒ ไปแล้ว ก็ต้องมาจัดใหม่ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๓๒ นี้ด้วย แต่ในขณะที่ยังจัดตำแหน่งไม่เสร็จจึงยังคงใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๗ ไปพลางก่อน ก.พ. จัดตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ เสร็จในวันที่ ๘

กันยายน ๒๕๑๘ การบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนจึงต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ตั้งแต่วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘ เป็นต้นไป

วรรคสอง

บัญญัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด เพราะในส่วนราชการที่จัดตำแหน่งใหม่แล้ว ตำแหน่งมีระดับ แต่ในส่วนราชการที่ยังไม่จัดตำแหน่งใหม่นั้น ตำแหน่งไม่มีระดับ เมื่อจะมีการโอนกัน จึงต้องให้ ก.พ. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการว่าจะทำอย่างไร (ขณะนี้ยังไม่มีหลักเกณฑ์และวิธีการ เพราะ ก.พ. ได้กำหนดตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ ในทุกกระทรวงทบวงกรมเสร็จพร้อมกันแล้วเป็นส่วนใหญ่)

มาตรา ๑๑๘ ความในมาตรา ๔๕ ยังไม่ใช้บังคับจนกว่า ก.พ. จะได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามมาตราดังกล่าวเสร็จแล้ว แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสามนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คำอธิบาย

มาตรา ๔๕ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการสับเปลี่ยนหน้าที่ ย้าย หรือโอนข้าราชการในตำแหน่งบริหาร โดยที่จะต้องมีการเตรียมการโดยรอบคอบ จึงให้เวลา ก.พ. เพื่อเตรียมการไม่เกิน ๓ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งจะต้องไม่เกินวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๑ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘)

มาตรา ๑๑๘ ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกา หรือออกกฎ ก.พ. ข้อยบังคับหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎ ก.พ. ข้อยบังคับหรือระเบียบที่ใช้อยู่เดิมมาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำอธิบาย

มาตราฉบับบัญญัติขึ้นเพื่อในกรณีที่ตราพระราชกฤษฎีกา กฎ ก.พ. ข้อยบังคับ หรือระเบียบไม่ทัน ก็ให้ใช้ของเดิมไปก่อน แม้ในกรณีที่เดิมกำหนดเป็นกฎ ก.พ. เช่น การกำหนดตำแหน่ง

ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์ แต่พระราชบัญญัติใหม่บัญญัติให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา เช่นนี้เมื่อ
ยังไม่ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ก็อาจนำกฎ ก.พ. เดิมมาใช้ได้

สำหรับข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ข้าราชการครู ข้าราชการพลเรือนรัฐพาณิชย์
และข้าราชการตำรวจนั้น ถ้าไม่ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นใหม่ จะนำเอาพระราชกฤษฎีกาเดิมหรือ กฎ
ก.พ. เดิมมาใช้ได้ไม่เกิน ๑ ปี เมื่อครบ ๑ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๑๘ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อยังไม่ตราพระราชกฤษฎีกาตามนัยมาตรา ๑๐๘,
๑๐๙, ๑๑๐ และ ๑๑๑ แล้ว พระราชกฤษฎีกา หรือกฎ ก.พ. เดิมยังคงมีผลใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือ
แย้งกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ส่วนที่ขัดหรือแย้งต้องเป็นไปตาม
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ หากกรณีใดมีปัญหาที่สามารถนำมาตรา ๘
(๓) หรือมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาประกอบ
การดำเนินการต่อไปได้ และ ก.พ. ได้พิจารณาพระราชกฤษฎีกาดำรง แล้วลงมติว่าการนำพระราช
กฤษฎีกาดังกล่าวมาใช้บังคับโดยอนุโลมนั้น หมายความว่านำมาใช้ได้ทั้งหมดแม้สาระสำคัญแห่ง
พระราชกฤษฎีกานั้นจะไม่ตรงกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘
ก็ไม่ถือว่าเป็นการขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติ เพราะมาตรา ๑๑๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ บัญญัติให้ตราพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่ง ฯลฯ
ของข้าราชการตำรวจเป็นอย่างอื่นแตกต่างไปจากกรณีข้าราชการพลเรือนสามัญได้อยู่แล้ว เว้นแต่กรณี
ใดที่ความในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว อ้างถึงบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
ฉบับเก่าที่ถูกยกเลิกไปแล้ว ต้องใช้บังคับตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน (มติ ก.พ. ครั้งที่ ๑/๒๕๑๘ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๑๘)

มาตรา ๑๒๐ ในระหว่างที่ยังมิได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองตามความในมาตรา
๒๑๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สิทธิการฟ้องคดีต่อศาลปกครองของผู้ถูกลงโทษตาม
ความในมาตรา ๑๐๗ ยังไม่ให้ใช้บังคับ

คำอธิบาย

ขณะที่ยังไม่มีศาลปกครอง

มาตรา ๑๒๑ เมื่อ ก.พ. ได้กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๒ ในส่วนราชการใดแล้ว ข้าราชการพลเรือนในส่วนราชการนั้นผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยหรือกรณีที่สมควรให้ออกจากราชการก่อนวันที่ ก.พ. กำหนดตำแหน่งดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัติดำเนินการเพื่อส่งลงโทษผู้นั้น หรือส่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ส่วนการสอบสวนพิจารณาให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้ส่งให้สอบสวนโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไปแล้วก่อนวันที่ ก.พ. กำหนดตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ และยังไม่เสร็จ ก็ให้สอบสวนตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสอบสวนพิจารณา โดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นเสร็จไปแล้วก่อนวันที่ ก.พ. กำหนดตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ ให้การสอบสวนพิจารณานั้นเป็นอันใช้ได้

คำอธิบาย

ก.พ. กำหนดตำแหน่งเสร็จในวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘ ดังนั้น ถ้ามีกรณีทำผิดวินัยหรือมีกรณีสมควรให้ออกจากราชการก่อนวันดังกล่าว และยังไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนั้นเลย เช่นผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ต้องส่งลงโทษหรือส่งให้ออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ในขณะนั้น แต่สำหรับการสอบสวนพิจารณาต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือความผิดและโทษหรือเหตุที่จะส่งให้ออกจากราชการ ต้องถือตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้ขณะเกิดเหตุ ส่วนการสอบสวนพิจารณาหรือวิธีพิจารณาต้องถือตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ แต่ทั้งนี้ สำหรับการสอบสวนพิจารณาหรือวิธีพิจารณา มีข้อยกเว้น ๒ ประการ คือ

๑. ถ้าเป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้ส่งให้สอบสวน โดยถูกต้องตามกฎหมาย ก่อนวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘ และยังไม่เสร็จ กรณีเช่นนี้เฉพาะการสอบสวนไม่ต้องดำเนินการตามพระ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้สอบสวนตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะที่ยื่นให้
สอบสวนนั้นต่อไปจนเสร็จ

๒. ถ้าเป็นกรณีที่ได้มีการสอบสวนพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมาย เสร็จไปก่อนวันที่ ๕
กันยายน ๒๕๑๘ แล้ว การสอบสวนพิจารณานั้นก็เป็นอันใช้ได้ เช่น กรณีที่ได้มีการแต่งตั้งคณะ
กรรมการขึ้นทำการสอบสวนข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๘๔ และรายงาน อ.ก.พ. กระทรวง หรือ
อ.ก.พ. จังหวัดพิจารณาตามมาตรา ๘๕ (๑) หรือ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๑๗ และ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. จังหวัด แล้วแต่กรณีได้พิจารณามีมติเห็นสมควร
ให้ไล่ออกจากราชการเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๘ แม้ในวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘ ซึ่งเป็นวันที่ ก.พ.
กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๑๘ ผู้บังคับบัญชาจะยังมีได้ออกคำสั่งไล่อื่นนอกจากราชการ มติของ อ.ก.พ. กระทรวง
หรือ อ.ก.พ. จังหวัดดังกล่าวก็ยังใช้ได้ ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๑๘ ต้องสั่งไล่อื่นนอกจากราชการตามมติของ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. จังหวัด
แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๒๒ การใดอยู่ในระหว่างดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ในวันที่ ก.พ. กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๒ แห่งพระ
ราชบัญญัติ การดำเนินการต่อไปสำหรับกรณีนี้ ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

คำอธิบาย

เป็นกรณีได้ลงมือดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗
ไปแล้วถึงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘ ก็ยังดำเนินการไม่เสร็จ เช่นนี้ จะต้องดำเนินการต่อไปตาม
กฎหมายเก่าหรือใหม่ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/ว. ๒๕
ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๑๘ และที่ สร ๑๐๐๔/ว. ๓๐ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๑๘

๑๕ กันยายน ๒๕๑๘

เรื่อง กำหนดการดำเนินการบางเรื่องที่อยู่ในระหว่างดำเนินการหรือเคยดำเนินการได้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗

เรียน (กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด)

ตามที่ ก.พ. ได้กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ในส่วนราชการต่าง ๆ ไปเมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘ แล้ว นั้น

โดยที่บทเฉพาะกาลตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๑๒๒ บัญญัติว่า การใดอยู่ในระหว่างดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ในวันที่ ก.พ. กำหนดตำแหน่งดังกล่าว การดำเนินการต่อไปสำหรับกรณีนั้นให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด และมาตรา ๑๒๓ บัญญัติว่า การใดที่เคยดำเนินการได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ และมีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ จะดำเนินการได้ประการใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด ก.พ. จึงกำหนดการดำเนินการไว้ดังต่อไปนี้

๑. ในกรณีที่ได้มีการส่งให้ข้าราชการพลเรือนผู้ใดออกจากราชการไว้ก่อนตามมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ก่อนวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘ ซึ่งเป็นวันที่ ก.พ. กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ถ้าภายหลังจะต้องส่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการเพราะผู้หนึ่งกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือจะต้องส่งให้ผู้หนึ่งออกจากราชการด้วยเหตุอื่น เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการที่ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จะดำเนินการส่งดังกล่าว ให้ถือว่าตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนในขณะที่ถูกส่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้น เป็นตำแหน่งระดับดังต่อไปนี้

๑.๑ ตำแหน่งปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า ถือเป็นตำแหน่ง

๑.๒ ตำแหน่งรองปลัดกระทรวง รองปลัดทบวง อธิบดี หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า ถือเป็นตำแหน่งระดับ ๑๐

๑.๓ ตำแหน่งรองอธิบดี หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า ถือเป็นตำแหน่งระดับ ๙

๑.๔ ตำแหน่งผู้อำนวยการกอง หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า ถือเป็นตำแหน่งระดับ ๗

๑.๕ ตำแหน่งหัวหน้ากอง หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า ถือเป็นตำแหน่งระดับ ๖

๑.๖ ตำแหน่งหัวหน้าแผนก หรือตำแหน่งที่เทียบเท่าลงมา ถือเป็นตำแหน่งตั้งแต่

ระดับ ๔ ลงมา

๒. ในกรณีทูลเกล้าฯ ถวายการพลเรือนผู้ใดถูกผู้บังคับบัญชาส่งลงโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๗ ก่อนวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นวันที่ ก.พ. กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๖๘ และผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งได้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๗ แต่ยังมีได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ ก็ให้สิทธิอุทธรณ์ได้ตามหมวด ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๖๘ หรือจะใช้สิทธิอุทธรณ์ตามวิธีทบทวนวินิจฉัยในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๖๗ ก็ได้ แต่การพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นไปตามหมวด ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๖๘ เช่นข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนภูมิภาคถูกผู้ว่าราชการจังหวัดส่งลงโทษไล่ออกจากราชการตามมาตรา ๙๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๘ ก่อนวันที่ ก.พ. กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๖๘ กรณีเช่นนี้ ผู้นั้นจะอุทธรณ์คำสั่งตามมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยอุทธรณ์ต่อ ก.พ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง หรือจะอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยอุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวงซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งก็ได้ ส่วนการพิจารณาอุทธรณ์ให้ส่งไปให้ ก.พ. พิจารณาตามมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๖๘

๓. ในกรณีที่เดิมการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๗ ไว้แล้วก่อนวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นวันที่ ก.พ. กำหนดตำแหน่งข้าราชการ

พลเรือนตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ และผู้ชำนาญ
พิจารณาอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ พิจารณาสั่งการยังไม่เสร็จ
ก็ให้ผู้ชำนาญพิจารณาอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นผู้
พิจารณาอุทธรณ์นั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๑๘ เว้นแต่กรณีอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่ง อ.ก.พ. กระทรวงได้พิจารณามิมีมติเสร็จไปแล้วก่อนวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘ ก็ให้
ปลัดกระทรวงสั่งการไปตามมติ อ.ก.พ. กระทรวงนั้น

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดและกรมต่าง ๆ
ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ)

จินดา ณ สงขลา

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองวินัยและนิติการ

โทร. ๘๑๕๔๕๑

ที่ สร ๑๐๐๔/ว ๓๐

สำนักงาน ก.พ.

๑๖ กันยายน ๒๕๑๘

เรื่อง การใช้ผลการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือก

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ)

ด้วยมีส่วนราชการหลายแห่งได้หารือเกี่ยวกับการสอบแข่งขัน หรือสอบคัดเลือกที่ได้ดำเนินการไปแล้ว หรือกำลังอยู่ระหว่างดำเนินการว่าจะดำเนินการต่อไปอย่างไร และผลการสอบจะนำมาใช้ในการบรรจุหรือแต่งตั้งได้อย่างไร หรือไม่

สำนักงาน ก.พ. ขอเรียนว่า

๑. การสอบแข่งขันหรือการสอบคัดเลือกใด ๆ ที่ได้ประกาศรับสมัครสอบไปแล้วก่อนวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘ และยังอยู่ระหว่างดำเนินการหลังประกาศรับสมัครสอบตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ หรือตามพระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่งและเงินเดือน ๆ สำหรับส่วนราชการใด จะดำเนินการสอบต่อไปตามกฎหมายและหลักสูตรและวิธีการสอบที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นจนกว่าจะแล้วเสร็จก็ได้ เมื่อนำบัญชีผู้สอบได้ไปใช้บรรจุ แต่งตั้ง หรือเลื่อนตำแหน่งในตำแหน่งใด ก็ขอให้ทำความตกลงกับ ก.พ. ก่อน เพื่อนำผลการสอบนั้น ๆ ไปใช้ต่อไป

๒. การสอบแข่งขันหรือการสอบคัดเลือกตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ หรือตามพระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่งและเงินเดือน ๆ สำหรับส่วนราชการใด ที่ได้ดำเนินการจนแล้วเสร็จก่อนวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๘ และบัญชีผู้สอบได้ไว้แล้ว หากจะใช้บรรจุ แต่งตั้ง หรือเลื่อนตำแหน่งในตำแหน่งใด ขอให้ทำความตกลงกับ ก.พ. ก่อนเพื่อนำผลการสอบนั้น ๆ ไปใช้ต่อไป

อนึ่ง ในการทำความตกลงกับ ก.พ. ตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ขอบได้โปรดส่งประกาศรับสมัครสอบ บัญชีผู้สอบแข่งขันหรือผู้สอบคัดเลือกได้ พร้อมด้วยรายชื่อผู้ได้รับการบรรจุแต่งตั้ง เลื่อนขึ้น หรือเลื่อนตำแหน่งแล้ว ไปประกอบการพิจารณาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดและกรมต่าง ๆ ได้ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **จินดา ณ สงขลา**

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองการสอบ

โทร. ๘๐๐๕๐๕

มาตรา ๑๒๓ การใดที่เคยดำเนินการได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่
ใช้ก่อนวันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ และมีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้จะดำเนินการได้ประการ
ใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนดโดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย

คำอธิบาย

การที่เคยดำเนินการได้ตามกฎหมายเก่า แต่กฎหมายใหม่ไม่ได้บัญญัติไว้ เช่น ออกไปรับ
ราชการทหารขณะใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ จะบรรจุกลับтонใช้
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ไม่ได้ เพราะมาตรา ๕๕ ไม่คลุมถึง มาตรา
๕๕ ใช้เฉพาะข้าราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งออกไปรับ
ราชการทหารแล้วบรรจุกลับ กรณีเช่นนี้ จะดำเนินการได้ประการใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

ก.พ. ได้ลงมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๑๘ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๑๘ ว่าสำหรับ
ข้าราชการตำรวจ ถ้ายังไม่ตราพระราชกฤษฎีกาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.
๒๕๑๘ ในกรณีมีปัญหา ก็อาจอาศัยมาตรานี้กำหนดว่าจะดำเนินการประการใดได้.

